

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

โครงการสื่อมวลชนศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านของสื่อ
เทคโนโลยีและสังคม (Media Monitor Project)
มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)

เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถนนพหลโยธิน ซอย 3
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ
10400
โทรศัพท์/โทรสาร 02-279-9173
Email: mediamonorth@gmail.com
www.mediamonitor.in.th

รายงานผลการศึกษารอบที่ 92
การนำเสนอของสื่อและสื่อสังคมออนไลน์
ในเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัยวางระเบิด
ที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร

ได้รับการสนับสนุนจาก
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.)

คณะทำงาน

คณะกรรมการกำกับทิศ

- ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- รศ.ดร.นวลน้อย ตริรัตน์
- นางสาวรุ่งมณี เมฆโสภณ
- นายปรเมศวร์ มินศิริ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

- รศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

ที่ปรึกษาวิชาการ และ ผู้จัดทำรายงานผลการศึกษา

- อาจารย์สกุลศรี ศรีสารคาม

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายศิริระ จันท์เจือมาศ
- นายอดิศร บุญญะปธานนท์
- นางสาวหนึ่งนยา ไหลงาม
- นายสุริชา ภิรมย์นุ่น
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี
- นางสาวเมธิรา อินทร์สวาท
- นางสาวชฎาณี พิษณุกุลมงคล
- นางสาวปัทมาธิตา จันท์อร่าม

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ (Freelance)

- นางสาวปาณิสรา สายประสิทธิ์
- นางสาวศิริพร กิจประกอบ
- นางสาวสราลี กิจวงศ์ภักดิ์
- นางสาวชัชฌา ทำบุญเกิด
- นายศุภกิจ แดงขาว
- นายปัญญาพล โชติตะวัน
- นายจักรกริช จิรวินวัฒน์เสรี

งานจัดการและประสานงาน

- นางสาวธนวรรณ กรินทร์

งานสื่อและข้อมูล

- นางสาวตรีรัตน์ นิยมไทย

.....

ติดต่อโครงการฯ

Media Monitor มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา

เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถ.พหลโยธิน ซอย 3

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

Email: mediamonitorth@gmail.com

โทรศัพท์/โทรสาร : 02-279-9173

Website : www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1	ที่มาและความสำคัญ	2
	วัตถุประสงค์การศึกษา	3
	หน่วยการศึกษา	3
	แนวคิดการศึกษา	4
	กรอบการศึกษา	10
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษา		
	2.1 การสื่อสารของกลุ่มบุคคลทั่วไปบนสื่อสังคม	15
	2.1.1 การสื่อสารบนทวิตเตอร์	15
	2.1.2 การสื่อสารบนพันทิป	34
	2.2 การรายงานข่าวของสื่อ	43
	2.2.1 การสื่อข่าวผ่านทวิตเตอร์ของสื่อ	43
	2.2.2 การสื่อข่าวบนเว็บไซต์ข่าว	56
	2.2.3 การนำเสนอข่าวโทรทัศน์	96
	2.2.4 จริยธรรมในการนำเสนอข่าว	160
ส่วนที่ 3	สรุป วิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษา	173
บรรณานุกรม		196

ที่มาและความสำคัญ

๗

หลังจากเกิดเหตุการณ์ระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหม ในค่ำวันที่ 17 สิงหาคม 2558 ต่อด้วยเหตุการณ์ระเบิดที่ทำน้ำสาทรในวันต่อมา ทางด้านรัฐบาลได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะที่รับผิดชอบด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยที่ดูแลผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากเหตุการณ์ ควบคู่ไปกับการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการเกิดเหตุการณ์อีก ส่วนด้านการสืบสวน ก็ดำเนินการตรวจสอบหลักฐาน ข้อมูลเหตุการณ์ ทั้งบุคคลและวัตถุพยาน โดย คสช. ได้จัดตั้งศูนย์ติดตามสถานการณ์ ที่รายงานความคืบหน้าของการสืบสวนทางสื่อเป็นระยะ ทั้งประกาศให้ประชาชนแจ้งเบาะแสมาที่ เบอร์ 1515 ขณะเดียวกัน ก็แสดงความเป็นห่วงว่าข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์อาจทำให้ประชาชน ตื่นตระหนก และสับสนได้ อีกทั้งกังวลว่า อาจมีผู้ไม่หวังดีสร้างความวุ่นวาย ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ต่อมาวันที่ 19 สิงหาคม 2558 ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในฐานะโฆษกตำรวจ ได้ทวีตข้อความผ่านทวิตเตอร์ Pol.Lt.Gen.Dr.Prawut @Dr_Prawut ว่า “ผบ.ตร.ตั้งรางวัล1ล้านบาทแก่ผู้ให้ข้อมูลจนสามารถจับกุมคนร้ายวาง ระเบิดได้ครับ” จากนั้นไม่นาน เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เผยแพร่ภาพสเก็ตคนร้ายหรือมีระเบิดแยกราชประสงค์ ที่ทั้งสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์ เรียกบุคคลในภาพสเก็ตว่า “ชายเสื้อเหลือง”

ต่อมา วันเสาร์ที่ 29 สิงหาคม 2558 หรือ 12 วันหลังเกิดระเบิดครั้งแรกที่บริเวณศาลท้าวมหาพรหม สื่อได้รายงานเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจนำกำลังเข้าปิดล้อม พูลอนันต์ อพาร์ทเมนต์ เขตหนองจอก กรุงเทพฯ เพื่อจับกุมชาวต่างชาติ ชื่อ นาย อาเดม คาราดัก ผู้ถือหนังสือเดินทางสัญชาติตุรกี ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในขณะนั้นได้ให้สัมภาษณ์ว่า ชายชาวต่างชาติรายนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดราชประสงค์ และทำเรือสาทรอย่างแน่นนอน ส่วนมูลเหตุน่าจะมาจากเรื่องความแค้นส่วนตัว ไม่ใช่การก่อการร้ายข้ามชาติ

ในช่วงแรกผู้ต้องหาชาวต่างชาติที่จับกุมได้ที่เขตหนองจอกได้ให้การปฏิเสธ แต่สุดท้ายก็ยอมเผยถึงสถานที่เก็บอุปกรณ์ประกอบระเบิด ที่ไมมูณการ์เด็นโฮม ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถยึดของกลางได้เพิ่มเติม

วันที่ 31 สิงหาคม 2558 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือ สตช.ได้ขออนุมัติศาลออกหมายจับผู้ต้องสงสัยเพิ่มอีก 2 ราย ประกอบด้วยผู้อาศัยในห้องพักย่านมีนบุรีที่พบวัตถุระเบิดเพิ่มเติม เป็นชายไม่ปรากฏสัญชาติ และอีกรายหนึ่งคือ น.ส.วรรณ สวนสัน 26 ปี ผู้มีชื่อเป็นผู้เช่าห้องพักดังกล่าว

ต่อมา วันที่ 1 กันยายน 2558 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แถลงว่าสามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยคล้ายชายเสื้อเหลืองได้ที่ จ.สระแก้ว ชื่อ นายเมียร์ไรลี ยูซุฟู โดยตำรวจเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหม และทำน้ำสาทร โดยได้คุมตัวไปที่ พล.ม.2 รอ. เพื่อรอการสอบสวนจากฝ่ายทหาร และการสืบสวนก็ยังคงดำเนินอยู่ แม้ในขณะจัดทำรายงานนี้ (พฤษภาคม 2558)

เหตุการณ์ครั้งนี้ถือว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สามารถจับผู้ต้องสงสัยได้เร็วกว่าดีใหญ่ๆที่เคยเป็นมา ในขณะที่การสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ต่อเหตุการณ์การจับผู้ต้องสงสัยที่เป็น “มีอวางระเบิด” ก็มีการนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นที่หลากหลาย มีทั้ง ยินดี ชื่นชม ตั้งคำถาม ประชดประชัน ไปจนถึง ตัดสิน ด้วยความไม่เชื่อถือต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

สืบเนื่องจากการที่มีเดียมอนิเตอร์ ได้ทำการศึกษาสื่อและสื่อสังคมออนไลน์ ในช่วง 7 วันหลังเหตุการณ์ระเบิดที่บริเวณศาลท้าวมหาพรหม โดยทำการศึกษาในช่วงวันที่ 17 –25 สิงหาคม 2558 ดังนั้น จึงเห็นว่า ควรทำการศึกษาการสื่อสารของสื่อหลัก ที่เชื่อมโยงกับสื่อสังคมออนไลน์ อีกครั้ง ในเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่จับกุมผู้ต้องสงสัยเป็นมือวางระเบิด โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 เพื่อศึกษาปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ของคนในสื่อสังคมออนไลน์ ควบคู่กับการศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าว เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ของการสื่อสารระหว่างบุคคลทั่วไป กับ ประเด็นที่สื่อเลือกวางกรอบในการนำเสนอ รวมทั้งการกำหนดทิศทาง และกระบวนการในการสื่อสารเกี่ยวกับการคลี่คลายคดีของสื่อหลัก ต่อการดำเนินการ ต่อเนื่องจากเหตุการณ์ที่จัดได้ว่าเป็นเหตุวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในหลายด้าน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารและปฏิกิริยาของประชาชนทั่วไปบนสื่อสังคมออนไลน์ ต่อเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัยในการวางระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร
2. เพื่อศึกษารูปแบบการรายงานข่าว และการกำหนดกรอบประเด็นข่าว ของสื่อที่เป็นหน่วยการศึกษา ในเหตุการณ์การจับผู้ต้องสงสัยในการวางระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร
3. เพื่อศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของสื่อหลักและสื่อสังคมออนไลน์ ในเหตุการณ์การจับผู้ต้องสงสัยวางระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร

หน่วยการศึกษา

1. ช่วงเวลาที่ศึกษา คือ ช่วงวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 เป็นช่วงเวลาจากวันแรกที่จับผู้ต้องสงสัยรายที่หนึ่งได้และดำเนินต่อเนื่องมาในการสืบหาคนร้ายและจับกุมเพิ่มเติม ทั้งนี้วันที่สิ้นสุดการศึกษาเป็นช่วงเวลาที่มีเนื้อหาที่ศึกษามีการสื่อสารลดลงแล้วในสื่อสังคมออนไลน์ เช่นเดียวกับปริมาณข่าวในสื่อหลักที่ลดลง

2. สื่อที่ศึกษา

2.1 ทวิตเตอร์ (บน Hashtag) และพันทิปโดยใช้การสืบค้นจากคำสำคัญคือ ระเบิดราชประสงค์ ราชประสงค์ ศาลพระพรหม ของ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ 1) คนทั่วไปบนโลกออนไลน์ และ 2) องค์กรสื่อ บุคลากรขององค์กรสื่อ

2.2 การศึกษาสื่อมวลชน หรือ สื่อหลัก ประกอบด้วย

2.2.1 สื่อโทรทัศน์จำนวน 12 ช่อง (คัดเลือกจากการจัดอันดับ Rating ในช่วงเวลานั้น) ได้แก่ Nation TV / ช่อง 3 HD / ช่อง 5 / ช่อง 7 /Amarin TV / MCOT HD / ONE / TNN24 / ThairathTV /

ThaiPBS / NewTV / PPTV รายการที่ศึกษา คือ ข่าว/รายงานในช่วงข่าวหลักของช่วงเช้า-เที่ยง-เย็น และ รายการสนทนาข่าว

2.2.2 สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (คัดเลือกจากการจัดอันดับเว็บไซต์ยอดนิยมในประเภทข่าวในช่วงเวลานั้น) จำนวน 5 ฉบับคือ ไทยรัฐออนไลน์ เดลินิวส์ออนไลน์ ข่าวสดออนไลน์ มติชนออนไลน์ และ ผู้จัดการออนไลน์

แนวคิดในการศึกษา

กรอบในการสื่อสาร (Framing Theory)

กรอบในการสื่อสารเป็นแนวคิดที่อธิบายต่อยอดจากแนวคิดเรื่องการทำหนดวาระข่าวสาร โดยเน้นให้ความสำคัญที่กรอบประเด็นในการสื่อสาร ซึ่งการทำหนดกรอบในการสื่อสารคือการให้ความหมาย และเป็นกรอบที่กำหนดรูปแบบและข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจความหมายไปในทางเดียวกัน หรือในอีกนัย กรอบในการสื่อสารเป็นแนวทางของผู้ผลิตสื่อที่จะบอกผู้รับสารว่าควรคิดหรือเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างไร จากการศึกษาของนักคิดระบุว่า ูปบาทที่สำคัญของกรอบในการสื่อสารในการนำเสนอข่าวของสื่อทั้งในกระบวนการหาข่าวและกระบวนการที่ผู้รับสารมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตข่าว สื่อใช้กรอบการสื่อสารเป็นตัวสร้างความจริงทางสังคมให้กับผู้รับสารด้วยการให้ความหมายผ่านการใช้คำและภาพ (Hallahan, 2542)² ซึ่งการใช้กรอบในการสื่อสารเพื่ออธิบายเหตุการณ์ต่างๆ มีผลต่อผู้รับสารในการตีความและเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีอิทธิพลต่อการคิดเกี่ยวกับประเด็นนั้น (Scheufele, 2543) และ³ กรอบในการสื่อสารยังมีผลต่อการสร้างความเห็นสาธารณะ และการใช้สื่อเพื่อขับเคลื่อนประเด็นหรือเรื่องที่มีเป้าหมายร่วมกันในการสื่อสาร (Entman, 2536) กรอบในการสื่อสารยังมีผลต่อทิศทางของความคิดเห็นสาธารณะ (Public Opinion) ซึ่งเป็นการสร้างภาพในความคิดของคนต่อประเด็น และสื่อมีบทบาทสูงในการตอกย้ำความจริงของเหตุการณ์ที่ตรงกับทัศนคติของผู้รับสารที่มีอยู่แล้ว⁴ การตีความต่อเหตุการณ์ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกับประสบการณ์ในชีวิตของคน (Snow, Burke Rochford, Worden & Benford, 2529) ทั้งนี้ถ้าเป็นในเรื่องของกรอบการสื่อสารของการ

¹ Hallahan, K. (1999). Seven models of framing: Implications for public relations, **Journal of Public Relations Research**, 11(3), 205-242.

² Scheufele, D. A. (2000). Agenda-setting, priming, and framing revisited: another look at cognitive effects of political communication. **Mass Communication Society**, 3(2/3).

³ Entman, R. M. (1993). Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. **Journal of Communication**, 43, 51-58.

⁴ Snow, D. A., Burke Rochford, E., Jr., Worden, S. K., & Benford, R. D. (1986). Frame alignment processes, micromobilization, and movement participation. **American Sociological Review**, 51, 464-481.

รายงานข่าว Semetko and Valkenburg (2543)⁵ เสนอ กรอบที่พบบ่อยไว้ 5 เรื่องคือ กรอบเรื่องความขัดแย้ง กรอบเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคน กรอบเรื่องเศรษฐศาสตร์ กรอบเรื่องความดั่งามศีลธรรม และ กรอบเรื่องความรับผิดชอบ ซึ่งการใช้กรอบคือ การให้ความหมายและกำหนดทิศทางในการรายงานข่าวของสื่อ

แนวคิดเรื่องกำหนดกรอบในการนำเสนอข่าว (News Frame Theory) กรอบการนำเสนอ (Frame) เป็นการกำหนดทิศทางในการนำเสนอ การเลือกประเด็น การใช้ภาษาที่นำเสนอเรื่องราวในประเด็นนั้นๆ ในภาวะวิกฤต Media Frame จะมีผลเชื่อมโยงกับการรับรู้ การเข้าใจ และทิศทางของคนในการอภิปราย แสดงความเห็นสาธารณะต่อเหตุการณ์วิกฤต กรอบการนำเสนอที่สื่อใช้จะมีผลต่อการทำความเข้าใจและความหมายต่อเหตุการณ์ที่ดูไร้เหตุผลในการเกิดขึ้น

แนวคิดเรื่องกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ (Inter-media Agenda Setting)

แนวคิดเรื่องกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ และอิทธิพลต่อการกำหนดประเด็นระหว่างสื่อแต่ละสื่อ และระหว่างสื่อมวลชนกับผู้รับสาร Pavlik (2544) สื่อออนไลน์ที่ทำให้เกิดลักษณะการสื่อสารที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างองค์กรสื่อกับผู้รับสาร ทำให้กระบวนการสื่อสารเปลี่ยนแปลงจากการสื่อสารทางเดียวเป็นการสื่อสารสองทางที่ชัดเจนมากขึ้น และเปลี่ยนผู้รับสารให้เป็นผู้ผลิตสื่อและผู้รับสารที่พร้อมมีปฏิสัมพันธ์ (active media consumer) ความสามารถในการโพสต์การแสดงความคิดเห็น (comment) บนเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์มีส่วนช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารด้วยกันเอง และกระตุ้นให้มีการสร้างหรือผลิตเนื้อหาที่มาจากผู้รับสารเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งแนวคิดเรื่องกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อเป็นกรอบในการศึกษากระบวนการที่สื่อหนึ่งมีผลต่ออีกสื่อหนึ่งในการกำหนดทิศทางของประเด็นในการสื่อสาร จากการศึกษาของ Lee (2548) พบว่าอินเทอร์เน็ตมีส่วนในการกำหนดประเด็นสาธารณะ (Public agenda) และการสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ของคนบนโลกออนไลน์มีผลต่อการกำหนดประเด็นวาระข่าวสารของสื่อด้วยเช่นเดียวกัน

หลายการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสื่อกับประเด็นสาธารณะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน McCombs (2000)⁶ ระบุว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการกำหนดวาระข่าวสารของประเทศ การให้ความสำคัญกับประเด็นหรือเรื่องใดมีอิทธิพลต่อการรับรู้และความคิดของสาธารณะ

⁵ Semetko, H. A. & Valkenburg, P. M. (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of Communication*, 50(2), 93-110.

⁶ McCombs, M. (2000). The agenda setting role of mass media in the shaping of public opinion. สืบค้นจาก http://www.infoamerica.org/documentos_pdf/mccombs01.pdf

เช่นเดียวกับ Brosius and Kepplinger (1990)⁷ ให้ความหมายการกำหนดวาระข่าว (Agenda Setting) ว่าเป็นกระบวนการที่มีผลต่อการกำหนดทิศทางรายงานข่าวของสื่อ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ และการสร้างกระตือรือร้นต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งหมายความว่า⁸ ถ้าสื่อจัดลำดับความสำคัญให้ประเด็นใดมาก่อนและให้พื้นที่มากในการนำเสนอ ก็มีผลทำให้สังคมเชื่อว่าประเด็นนั้นเป็นเรื่องสำคัญ (McCombs, 2004)

บทบาทและอำนาจของสื่อในการกำหนดวาระข่าวสารนี้ดำเนินโดยตลอด จนกระทั่งในยุคที่มีสื่อใหม่คือ สื่อออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทำให้บทบาท และรูปแบบการสื่อสารเปลี่ยนไป การศึกษาจึงขยายไปสู่ประเด็นของการกำหนดวาระข่าวข้ามสื่อ (Inter-media Agenda Setting) ซึ่งหมายถึงกระบวนการซึ่งสื่อคนละประเภทมีผลในการกำหนดวาระข่าวของสื่ออีกประเภทหนึ่งได้ การศึกษาการกำหนดวาระข่าวข้ามสื่อพยายามอธิบายความสัมพันธ์ที่ของประเด็นจากอีกสื่อมีผลต่อการกำหนดวาระอีกสื่อ ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ต่อการกำหนดวาระความคิดและความเห็นในสังคมด้วย Vliedenthart and Walgrave (2008) อธิบายว่า การกำหนดวาระทางความคิดของคนในสังคม (Public Agenda Setting) เป็นเรื่องของทัศนคติ ความคิดของคนต่อประเด็น ซึ่งก็เป็นผลมาจากความถี่และปริมาณที่สื่อให้ความสำคัญในการนำเสนอเรื่องราวนั้น แต่การกำหนดวาระข่าวข้ามสื่อ (Inter-media agenda setting) คือการอธิบายปรากฏการณ์ของการตัดสินใจเลือก และนำเสนอข่าวของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวบนสื่อแต่ละชนิด ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันได้ ผลจากการกำหนดวาระข่าวข้ามสื่อที่พบในหลายงานวิจัยระบุว่า inter-media agenda setting เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สื่อที่สื่อมีการทำงานหลากหลายแพลตฟอร์ม ในบางครั้ง ผลคือ¹⁰ ประการแรก สื่อทำการเฝ้าดูอีกสื่อว่านำเสนอประเด็นอะไรแล้วมีคนสนใจ แล้วจึงหยิบมานำเสนอในแพลตฟอร์มอื่นๆ ด้วย ทำให้ประเด็นข่าวบางเรื่องไม่ได้เป็นสิ่งที่สื่อพบเจอหรือลงพื้นที่ไปทำข่าวเองทั้งหมด Dearing and Rogers (1996)¹¹ ประการที่สองคือการแข่งขันทำข่าว 24 ชั่วโมง 7 วันต่อสัปดาห์ทำให้สื่อมีการแข่งขันสูง การมองประเด็นเรื่องที่ทำให้เกิดการแข่งขัน ช่วงชิงพื้นที่ และผู้ชมผู้อ่านได้ ทำให้เกิดปรากฏการณ์การรายงานข่าวเหมือนกันแม้จะข้ามสื่อหรือหลากหลายแพลตฟอร์ม (Mathes and Pfetsch, 1991) และประการสุดท้าย¹² การตัดสินใจนำเสนอข่าวในประเด็นและทิศทางข่าวที่เหมือนกันในหลาย

⁷ Brosius, H. B., & Kepplinger, H. M. (1990). The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*, 17(2), 183–211. doi:10.1177/009365090017002003

⁸ McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

⁹ Vliedenthart, R., & Walgrave, S. (2008). The contingency of intermedia agenda setting: A longitudinal study in Belgium. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 85(4), 860–877.

¹⁰ Dearing, J. W., & Rogers, E. (1996). *Agenda-setting*. London: SAGE.

¹¹ Mathes, R., & Pfetsch, B. (1991). The role of the alternative press in the agenda-building process: Spillover effects and media opinion leadership. *European Journal of Communication*, 6(1), 33–62.

¹² McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

สื่อ มีผลต่อการให้ความสำคัญของประเด็นและคุณค่าของข่าวนั้น (McCombs, 2004) นั้นหมายความว่า ถ้ามีการนำเสนอบนสื่อประเภทหนึ่ง แล้วมีความนิยม คนสนใจ มีการพูดถึง แลกเปลี่ยน บอกต่อเกี่ยวกับประเด็นนั้นกว้างขวาง ก็เป็นไปได้ที่สื่ออื่นจะเข้ามาตามประเด็นและนำเสนอประเด็นเดียวกัน

ในช่วงแรกของการศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ่นั้นเป็นการศึกษาระหว่างสื่อดั้งเดิม (International media) ผลจากหลายงานวิจัยพบว่า การมีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของอีกสื่อแตกต่างกันไปตามเนื้อหาและประเด็น เช่น การศึกษาของ Protes and McCombs (1991)¹³ ระบุว่าหนังสือพิมพ์หัวคุณภาพที่เป็นหัวใหญ่มีผลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และรายการข่าวโทรทัศน์ และหลายการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในเรื่องการกำหนดวาระข่าวสารต่อโทรทัศน์ มากกว่าที่ข่าวโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อหนังสือพิมพ์

อย่างไรก็ตาม เมื่อสื่ออินเทอร์เน็ตเติบโต มีการใช้งานในหลายรูปแบบเพิ่มมากขึ้น และคนก็สื่อสารกับสื่อในรูปแบบสองทางเพิ่มมากขึ้น การศึกษาของนักวิจัยจำนวนมากเริ่มให้ความสำคัญกับการกำหนดวาระข่าวสารจากสื่อออนไลน์มายังสื่อดั้งเดิม อาทิ การศึกษาของ Roberts and Santa (2002) ที่แสดงผลว่าในช่วงการเลือกตั้ง หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการกำหนดวาระข่าวสารและการอภิปรายบนโลกออนไลน์ของคนสหรัฐ การศึกษาของ Lim (2006)¹⁴ ที่เปรียบเทียบสำนักข่าวออนไลน์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในเกาหลีใต้ พบว่าหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีความนิยมสูงสุดมีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ออนไลน์และสำนักข่าวออนไลน์อื่น Lee, Lancendorfer, and Lee (2005)¹⁵ ศึกษาเว็บบอร์ดของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ด้วย และพบว่า สื่ออินเทอร์เน็ตกำหนด Public Agenda ในเรื่องการอภิปรายเกี่ยวกับการเมือง และยังมีผลต่อการกำหนดประเด็นข่าวที่นำเสนอด้วยในระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลีใต้ เช่นเดียวกับ¹⁶ Sweetser, Golan and Wanta (2008) ที่ระบุว่าพบความสัมพันธ์ของการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสิ่งที่สื่อรายงานกับสิ่งที่คนทั่วไปโพสต์บล็อก และในขณะเดียวกันวาระข่าวสารที่สื่อกำหนดก็มีผลต่อทิศทางในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลของบล็อกเกอร์ด้วยเช่นเดียวกัน แสดงว่า การกำหนดวาระข่าวสารไม่ได้เป็นลักษณะของการกำหนดจากสื่อในทางเดียวอีกต่อไป แต่มีมิติของการกำหนดประเด็นวาระข่าวสารร่วมกันระหว่างสื่อและระหว่างผู้รับสารด้วย ในขณะเดียวกัน สื่อบนแพลตฟอร์มที่ต่างกันก็มีผลต่อการกำหนดวาระข่าวสารระหว่างกันด้วย ดังนั้น

---

¹³ Protes, D., & McCombs, M. (1991). *Agenda Setting: readings on media, public opinion, and policymaking*. Hillsdale: Lawrence Earlbaum.

¹⁴ Lim, J. (2011). First-level and second-level intermedia agenda-setting among major news websites. *Asian Journal of Communication*, 21(2), 167-185.

¹⁵ Lee, B., Lancendorfer, K. M., & Lee, K. J. (2005). Agenda-Setting and the Internet: The Intermedia Influence of Internet Bulletin Boards on Newspaper Coverage of the 2000 General Election in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 57-71.

¹⁶ Sweetser, K. D., Golan, G. J., & Wanta, W. (2008). Intermedia Agenda Setting in Television, Advertising and Blogs During the 2004 Election. *Mass Communication and Society*, 11(2), 197-216.

กรอบแนวคิดในเรื่องนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทางการศึกษาที่จะสะท้อนความสัมพันธ์ บทบาท และ อิทธิพลระหว่างสื่อกับข้อมูลจากผู้รับสารในการขับเคลื่อนประเด็นทางสังคม

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นอีกแพลตฟอร์มที่นักวิจัยให้ความสำคัญในการศึกษาในมิติของ การกำหนดวาระข่าวสาร มีการศึกษาหลายชิ้นที่ระบุว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่กำหนดวาระข่าวสารได้เอง และหลายครั้งที่สื่อมวลชนนำประเด็นที่กำหนดวาระจากสื่อสังคมออนไลน์ไปรายงานเป็นข่าว หมายความว่าคน ทั่วไปใช้พื้นที่บนสื่อสังคมออนไลน์ในการนำเสนอประเด็นที่ตัวเองต้องการผลักดัน เพื่อกำหนดวาระในสังคมได้ อาทิ การศึกษาของ ¹⁷Brendan Watson (อ้างถึงใน Berstrom, G. 2014) ทำการศึกษาบล็อกจำนวน 100 บล็อกและพบว่า บล็อกเหล่านี้ไม่พึ่งพาเนื้อหาข้อมูลจากสื่อ แต่นำเสนอประเด็นและข้อมูลที่สืบค้นมาเองและมี จำนวนมากที่เปิดประเด็นสังคมที่สื่อมองข้าม ในขณะที่เดียวกันบางการศึกษาที่ระบุว่า สื่อมีการใช้ข้อมูลจาก โซเชียลมีเดีย หรือได้ประเด็นข่าวจากโซเชียลมีเดียด้วย อาทิ การศึกษาเหตุการณ์ประท้วงในลอนดอนช่วงปี 2011 พบว่า ¹⁸สื่อปฏิสัมพันธ์กับคนบนโซเชียลมีเดีย ทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูล สอบถามข้อมูล จับประเด็นใน การพูดคุยเพื่อนำมาต่อยอดในการรายงาน และนำข้อมูลจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมาใช้ด้วย ดังนั้น จึงมีการ ตั้งคำถามจากนักวิจัยจำนวนไม่น้อยเกี่ยวกับ การกำหนดวาระข่าวสารระหว่างสื่อสังคมออนไลน์กับสื่อกระแส หลัก

Chaffe and Metzger (2001) ¹⁹ระบุว่า สื่อสังคมออนไลน์ทำให้นัยยะของกระบวนการกำหนดวาระ ข่าวสารเปลี่ยนไป จากสื่อบอกสังคมว่าควรรู้อะไร เป็นสังคมบอกสื่อว่าเขาต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร งาน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) กับการกำหนดวาระข่าวสารมีหลายการศึกษาที่ให้ ความสำคัญกับบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Drezner and Farrell (2004) ²⁰ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บล็อกกับสื่อกระแสหลักพบว่า เมื่อ Blogger ที่มีชื่อเสียงให้ความสำคัญกับประเด็นใหม่ๆ หรือเรื่องที่ถูกลืมข้าม บล็อกสามารถสร้างวาระข่าวสารและกรอบในการสื่อสารในบทบาทของผู้จุดประเด็นสำคัญให้กับสื่อหลัก รวมทั้ง สร้างและผลักดันการอภิปรายจากสังคมในวงกว้าง งานศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อสื่อ กระแสหลักในการกำหนดวาระข่าวสารจากกรณีศึกษา Occupy Wall Street ในสหรัฐ พบว่า ²¹ข้อมูล กระแส และการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นและการเคลื่อนไหวบนสื่อสังคมออนไลน์สามารถกำหนดวาระทางสังคมและทำ

¹⁷ อ้างถึงใน Berstrom, G. (2014). Are bloggers parasites on the mainstream media: New study says blogs do mostly original reporting. About.com Marketing. Retrieved from http://marketing.about.com/od/traditional_social_media_roles/a/Are-Bloggers-Parasites-on-the-MainstreamMedia.htm

¹⁸ Vis, F. (2013). Twitter as a reporting tool for breaking news. *Digital Journalism*, 1(1), 27–47.

¹⁹ Chaffee, S.H., & Metzger, M.J. (2001). The end of mass communication? *Mass Communication & Society*, 4(4), pp. 365–379.

²⁰ Drezner, D. W., & Farrell, H. (2004). Web of influence. *Foreign Policy*, 145, 32–40.

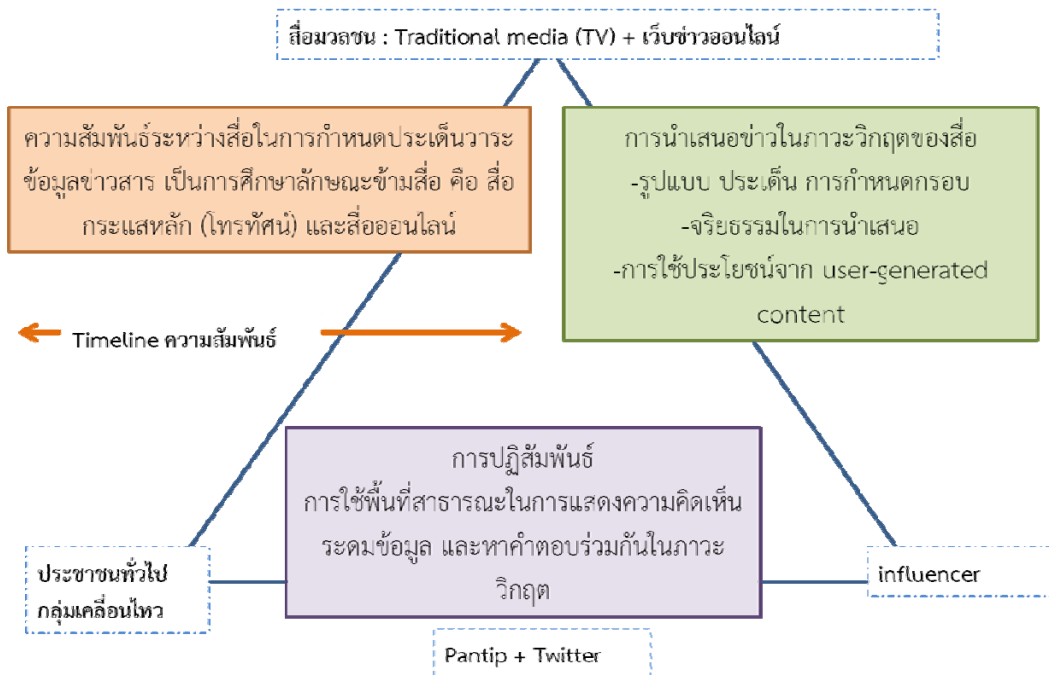
²¹ The impact of social media on traditional media agenda setting theory. the case study of occupy wall street movement in USA Grzywinska, J Borden - Agenda setting: old and new problems in old and new ..., 2012

ให้สื่อกระแสหลักนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวได้ พร้อมกับมีการใช้ข้อมูลจากผู้นับถือบนโลกออนไลน์ ประกอบในข่าวด้วย

กรอบการศึกษา

ประเด็นในการศึกษา

กรอบในการวิเคราะห์การศึกษา มีประเด็นในการศึกษาแบ่งเป็น 3 เรื่องคือ หนึ่ง การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างสื่อในการกำหนดประเด็นวาระข้อมูลข่าวสาร เป็นการศึกษาลักษณะข้ามสื่อ คือ สื่อกระแสหลัก (โทรทัศน์) และสื่อออนไลน์ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่สื่อนำเสนอเกี่ยวกับสื่อสารบนสื่อสังคมออนไลน์ (โซเชียลมีเดีย) สอง คือ รูปแบบการสื่อสารสะท้อนการใช้พื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) เป็นการศึกษาในรูปแบบการสื่อสาร ประเด็น อารมณ์ การแสดงออกต่อประเด็น ทิศทางของประเด็น และการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสาร และสาม คือ จริยธรรมของสื่อในการนำเสนอข่าวในภาวะวิกฤต

การเก็บข้อมูลมีการออกแบบประเด็นในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ กลุ่มประชาชนบนสื่อออนไลน์ (พันทิปและทวิตเตอร์) และ กลุ่มสื่อมวลชน (โทรทัศน์ ทวิตเตอร์ และเว็บไซต์ข่าว) โดยมีประเด็นในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ดังนี้

การเก็บข้อมูลกลุ่มประชาชนบนสื่อออนไลน์ เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์และการใช้พื้นที่สาธารณะ
ประกอบด้วย

- รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล ประกอบด้วย ข้อความ, Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น, ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ เป็นเจ้าของเอง), ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น), ภาพตัดต่อ ภาพประกอบสร้างขึ้นใหม่, วิดีโอขององค์กรข่าว เช่น คลิปข่าว, วิดีโอจาก UGC / จากแหล่งอื่นๆ
- การปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ @mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อถามข้อมูล @mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อตรวจสอบข้อมูล @mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อให้ข้อมูล Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว Retweet ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ และการทวิตที่วิพากษ์/ตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อ
- ประเด็นในการสื่อสาร/เลือกส่งต่อข้อมูล เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น, ความสูญเสีย ความเสียหาย, การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย, วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด, การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์, วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง , ประเด็นเชื่อมโยงการเมือง ความขัดแย้ง, การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่, ผลกระทบจากเหตุการณ์, ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา, วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่, การช่วยกันหาคำตอบ / หาคคนร้าย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม และการปลุกระดมความเป็นชาติ
- ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการทวิตของตัวเอง เป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์เอง เพื่อน คนรู้จัก, องค์กรสื่อ, เจ้าหน้าที่ หน่วยงานรัฐ, ข้อมูลจากโลกออนไลน์ และข้อมูลจาก Influencer

- การปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ อารมณ์เสียใจต่อเหตุการณ์ อารมณ์โกรธแค้น ตำทอ ว่าร้าย อารมณ์ความขัดแย้ง อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หากคำตอบ อารมณ์กลัว ตื่นตระหนก อารมณ์สับสนต่อข้อมูล

การวิเคราะห์ เป็นการนำข้อมูลเชิงปริมาณ และ การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพมาอธิบายลักษณะการสื่อสาร ประกอบกับการวิเคราะห์ตามช่วงเวลาให้เห็นพัฒนาการของประเด็นและการสื่อสารในภาวะวิกฤต ศึกษาปฏิสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม การระดมกำลัง การแสดงความเห็น การกำหนดกรอบความเห็นต่อประเด็น

การเก็บข้อมูลในส่วนของสื่อมวลชน เพื่อศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวในภาวะวิกฤต

- ประเภทของการรายงานข่าว Breaking News รายงานข่าวด่วน, รายงานข่าว, สกู๊ป/รายงานพิเศษ, รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ, วิเคราะห์ข่าว
- ประเด็นในการนำเสนอ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น, ความสูญเสีย ความเสียหาย, การบูรณะเยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย, วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด, การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์, วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง, ประเด็นเชื่อมโยงการเมือง ความขัดแย้ง, การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่, ผลกระทบจากเหตุการณ์, ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา, วิกฤตการทำงานของเจ้าหน้าที่, วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง, จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ, การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย, การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม, การปลุกระดมความเป็นชาติ
- รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล ใช้กราฟิก เทคนิค 3D, จำลองเหตุการณ์, ผู้ประกาศเป็นคนอธิบาย, สัมภาษณ์ / อภิปราย, ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สัมภาษณ์คน อารมณ์ ความรู้สึก, ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่ เน้นเก็บข้อมูล อธิบายข้อมูล, การใช้ภาพ หรือข้อมูลในการสร้างความเกลียดชัง, การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความโศกเศร้า, การใช้ภาพผู้เสียหาย, การใช้ภาพความรุนแรง, การใช้ภาพที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล, การใช้ข้อความที่ยั่ว อารมณ์ความรู้สึก, การใช้คำที่เหมาะสม ตัดสิน
- แหล่งข่าวที่ใช้ เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งทหาร, เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ, เจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง, นายกรัฐมนตรี, คนในรัฐบาล, นักการเมือง, นักวิชาการ, ประชาชนทั่วไป, พยาน และผู้เสียหาย, กลุ่มเคลื่อนไหว, สื่อต่างประเทศ, นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ
- โทนของการนำเสนอข่าว สะท้อนความสำเร็จ/ล้มเหลวของการแก้ปัญหา จัดการสถานการณ์, ความช้า/เร็วในการจัดการสถานการณ์และการสืบหาข้อเท็จจริง, ประสิทธิภาพในการตอบสนอง

ต่อเหตุการณ์, ความฉลาด/ไม่ฉลาดของผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ, ความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมต่อการให้ข้อมูล การแสดงออกของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง, ความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และรัฐบาลในการตอบสนองกับสถานการณ์

- การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC) ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว, ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว, ใช้คนเป็นพยานประกอบการรายงานข่าว ด้วยการสัมภาษณ์, ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์เป็นประเด็นเริ่มต้น และต่อยอดข้อมูล (อันนี้ต้องต่อยอด ค้นเพิ่ม ทำเพิ่ม แล้วรายงาน), เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว (อันนี้ เอามาบอกเลย ออนไลน์บอกว่ายังไง ไม่ได้อธิบาย ไม่ได้ต่อยอดเพิ่ม)
- สื่อกำหนดประเด็นในการนำเสนออย่างไร (Frame) ใช้กรอบเรื่องความขัดแย้ง ใช้กรอบเรื่องความรับผิดชอบ ใช้กรอบ Human Interest กรอบเรื่องความตึงเครียด กรอบทางเศรษฐกิจ
- สรุประเด็นจริยธรรมสื่อ ซึ่งพิจารณากรอบจากหน้าที่อันพึงประสงค์ของสื่อในภาวะวิกฤต
  - มีการรายงานผิดพลาด ขาดการตรวจสอบข้อมูลหรือไม่
  - มีการนำเสนอภาพผู้เสียหายโดยไม่ปกปิดหรือไม่
  - มีการนำเสนอภาพของพยาน ผู้เห็นเหตุการณ์ โดยไม่ปกปิดหรือไม่
  - นำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอย่างไร
  - รูปแบบการนำเสนอข่าว และประเด็นที่นำเสนอทำให้เกิดดราม่าและตะหนกต่อการใช้ชีวิตหรือไม่
  - การให้คำแนะนำ การปฏิบัติตัว และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตตามปกคคืออย่างไร
  - การตรวจสอบข่าวลือและให้คำอธิบายหรือไม่
  - มีการอธิบายประเด็นสงสัย กระแส เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่บิดเบือนหรือไม่
  - ใช้ความเห็นส่วนตัวในการรายงานข่าวหรือไม่
  - นำเสนอการวิเคราะห์โดยมีข้อมูลที่หนักแน่นประกอบหรือไม่
  - ให้พื้นที่กับทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมหรือไม่
  - มีการใช้คำเหมารวม ตัดสิน และนำไปสู่ hate speech หรือไม่
  - การนำเสนอกระบวนการยุติธรรม การสืบสวน ทำให้ขัดขวางการสอบสวน หรือมีผลต่อความมั่นคงหรือไม่ อย่างไร
  - มีการเผด็จการระงับเหตุไหม
  - มีการระดมสรรพกำลังในการสืบหาข้อเท็จจริงกับประชาชนทั่วไปหรือไม่

การวิเคราะห์ เป็นการนำข้อมูลเชิงปริมาณ และ การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพมาอธิบายลักษณะการสื่อสาร ประกอบกับการวิเคราะห์ตามช่วงเวลาให้เห็นพัฒนาการของประเด็นและการสื่อสารในภาวะวิกฤต

ศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ การกำหนดกรอบประเด็นการรับรู้ในสังคม การนำเสนอข่าวและ
จริยธรรมในการนำเสนอข่าวในภาวะวิกฤต และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลจากผู้รับสารและจากสื่อ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษา

2.1: ผลการศึกษาการสื่อสารของกลุ่มบุคคลทั่วไปบนสื่อสังคมออนไลน์

การศึกษาการใช้พื้นที่สาธารณะในการแสดงออกต่อเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัยวางระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร ของมีเดียมอนิเตอร์ เก็บข้อมูลระหว่าง 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 โดยการใช้ Keyword ในการค้นหาคือ #ราชประสงค์ #ระเบิดราชประสงค์ #ศาลพระพรหม #ระเบิดท่าเรือสาทร ผู้ต้องสงสัยจับกุมผู้ต้องสงสัย (บนทวิตเตอร์) และคำเดียวกันโดยไม่มี hashtag บนพันทิป

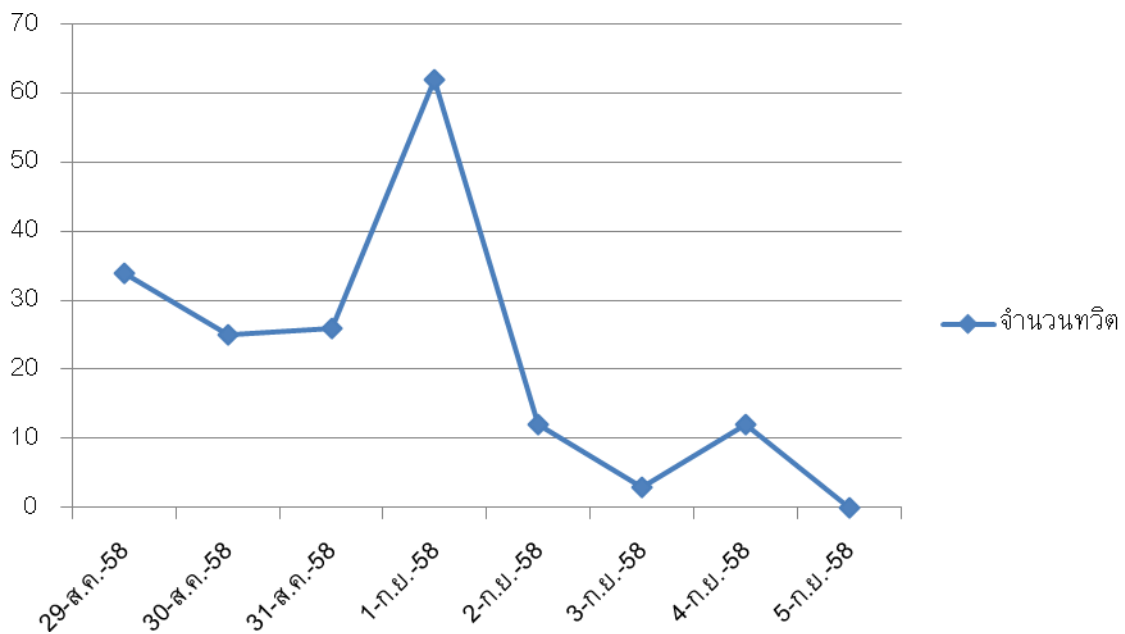
การวิเคราะห์สื่อออนไลน์ที่คนใช้ในการสื่อสารคือ ทวิตเตอร์ และ พันทิป โดยทั้งสองแพลตฟอร์มมีประเด็นในการศึกษาเดียวกันคือ

- รูปแบบการนำเสนอข้อมูล เป็นการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสาร ทั้งการใช้ข้อความ ภาพ คลิป กราฟิก และข้อมูลจากแหล่งต่างๆ
- ประเด็นในการสื่อสาร/เลือกส่งต่อข้อมูล เรื่องที่เลือกนำเสนอ สอบถาม บอกต่อ แลกเปลี่ยน และอภิปรายบนพื้นที่สาธารณะสื่อออนไลน์ที่ศึกษา
- ข้อมูลอ้างอิง คือแหล่งที่มาของข้อมูล ปริมาณของข้อมูลที่มีการอ้างอิง และไม่อ้างอิง ประเภทของแหล่งอ้างอิงข้อมูล
- โทนอารมณ์ความรู้สึก คือการใช้ถ้อยคำ และองค์ประกอบในการสื่อสารต่างๆ ที่แสดงออกเชิงอารมณ์ ความรู้สึก ความเห็นต่อเหตุการณ์ สถานการณ์
- การปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล สอบถามข้อมูล และส่งต่อข้อมูลของสื่อโดยผู้ใช้สื่อออนไลน์

2.1.1 การสื่อสารบนทวิตเตอร์

การศึกษาการสื่อสารบนทวิตเตอร์ในส่วนของประชาชน เพื่อเข้าใจการใช้พื้นที่สาธารณะบนทวิตเตอร์ในช่วงเวลาการจับกุมคนร้าย เป็นการศึกษาในรูปแบบการสื่อสาร ประเด็นในการสื่อสาร การอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล อารมณ์ความรู้สึกต่อเหตุการณ์ การพัฒนาอารมณ์ ปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการแสดงออกของประชาชนบนทวิตเตอร์ต่อสถานการณ์ในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล และการปฏิสัมพันธ์ข้อมูลจากสื่อ เพื่อสะท้อนมิติของการมีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และข้อเท็จจริง และการระดมสรรพกำลังเชิงข้อมูลระหว่างประชาชนและสื่อ โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม 2558 เวลา 19.50 น. – วันที่ 4 กันยายน 2558 เวลา 19.30 น. โดยแบ่งเป็น กลุ่มบุคคลทั่วไป, กลุ่มเพจTwitter และกลุ่ม Influencer เก็บข้อมูลจากการค้นหาด้วยคำสำคัญ และ hashtag ผลสรุปผลการศึกษา ดังนี้

จำนวนทวีตทั้งหมดที่พบจากการสืบค้นคือ 172 ทวีต ซึ่งน้อยกว่าในช่วงก่อนจับผู้ต้องสงสัยมาก ปริมาณในการทวีตจะมีความหนาแน่นในช่วงวันที่มีการจับกุม และการระดมข้อมูลเพื่อสืบหาคนร้ายเพิ่ม

แผนภูมิที่ 1 จำนวนทวีตเตอร์จำแนกตามวันระหว่าง 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558

รายละเอียดของรูปแบบในการสื่อสาร ดังนี้

1) รูปแบบการนำเสนอข้อมูล

รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล	Code	กลุ่มบุคคล ทั่วไป	กลุ่ม เพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
ข้อความ	A1	43	0	21	64
Link ไปยังข่าว หรือข้อมูล	A2	25	14	40	79
ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ เป็นเจ้าของเอง)	A3	1	0	0	1
ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ จากของคนอื่น)	A4	13	0	8	21
ภาพตัดต่อ ภาพประกอบสร้างขึ้นใหม่	A5	0	0	0	0
วิดีโอขององค์กรข่าว	A6	0	0	6	6
วิดีโอจาก UGC	A7	0	0	1	1
รวม		82	14	76	172

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลบนทวีตเตอร์

ผลการศึกษา รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล พบการนำเสนอข้อมูลทั้งหมด 6 ประเภท พบการทวีตรวมทั้งสิ้น 172 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 82 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 14 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 76 ทวิต เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากที่อื่นมากที่สุด จำนวน 79 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 25 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 14 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 76 ทวิต โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้ ช่วงที่ 1 วันที่ 29-30 สิงหาคม ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อมูลหลักฐานที่พบ การหลบหนี การออกหมายจับ และการติดตามสืบหาคนร้าย ช่วงที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย.58 จะเป็นการ Link ไปยังข่าวที่เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยได้แล้ว ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่มาจากเจ้าหน้าที่และองค์กรสื่อ ตัวอย่างเช่น

Tweet: “ออกหมายจับสาวเจ้าของห้อง-ชายตามภาพสเกตซ์!!

[http://www.kaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=1440993882 ...#ระเบิดราชประสงค์](http://www.kaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=1440993882...#ระเบิดราชประสงค์)”

อันดับที่ 2 รูปแบบข้อความ จำนวน 64 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 43 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 21 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นข้อความแสดงความคิดเห็นหลังจากการจับกุมผู้ต้องสงสัย และข้อความที่วิพากษ์วิจารณ์การมอบรางวัลนำจับให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตัวอย่างเช่น “ ถ้ามีจับเองให้รางวัลตัวเองขนาดนี้ กุเริ่มสงสัยละนะว่ามีทำเองด้วยรีเปล่า? #ระเบิด #ระเบิดราชประสงค์ #รางวัลนำจับ ”

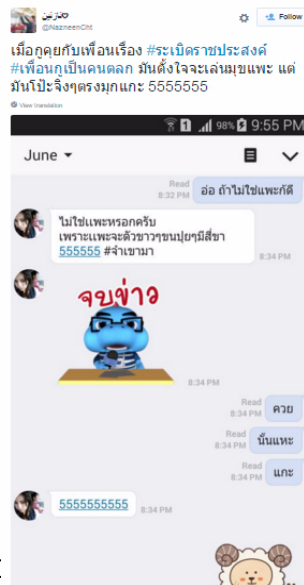
อันดับที่ 3 ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) จำนวน 21 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 13 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 8 ทวิต แบ่งเป็นภาพความคืบหน้าของการสืบหาคนร้าย ภาพผู้ต้องสงสัย โดยภาพส่วนใหญ่เป็นภาพจากองค์กรสื่อต่างๆ ดังตัวอย่างด้านล่าง และภาพการจับกุมผู้ต้องสงสัย โดยมีบางทวิตที่มีคำโปรยแสดงความคิดเห็นต่อการให้รางวัลนำจับกับเจ้าหน้าที่ ดังตัวอย่าง

อันดับที่ 4 วิดีโอขององค์กรข่าว จำนวน 6 ทวิต โดยเป็นกลุ่ม Influencer ซึ่งวิดีโอทั้งหมดเป็นวิดีโอเกี่ยวกับการจับกุมผู้ต้องสงสัย ตัวอย่างเช่น

อันดับที่ 5 ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ เป็นเจ้าของเอง) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยภาพและคำโปรยมีข้อความเกี่ยวกับการล้อเลียนการจับตัวคนร้าย ดังตัวอย่าง

อันดับที่ 6 วิดีโอจาก UGC วิดี ซึ่งเป็นกลุ่ม Influencer มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลของคนร้ายที่ต้องสงสัย หลังจกมีการจับกุมตัว

ทั้งนี้ ไม่พบการใช้ภาพตัดต่อ รวมทั้ง ภาพประกอบสร้างขึ้นใหม่

เมื่อนำมาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อจำแนกว่า ประเด็นลักษณะใดมีการสื่อสารแบบใด พบว่า การนำเสนอบนทวิตเตอร์ในประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น (C1) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็นการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2)

ประเด็นการบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (C3) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็นการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2)

Tweet: #คสช #แถลง #เยียวยา #ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, PostToday @PostToday
คสช.แถลงจ่ายเยียวยาญาติเหยื่อระเบิดชาวไทยเท่าต่างชาติ <http://bit.ly/1KGk8Qe> #BreakingNews

ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุของเหตุการณ์ อย่างระบุดความ
ขัดแย้ง (C5) จำนวน 6 ทวิต แบ่งเป็นการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น
(A2) มากที่สุด จำนวน 5 ทวิต รองลงมาคือ การใช้รูปแบบข้อความ (A1) จำนวน 1 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ ระบุดความขัดแย้ง ที่มีการ
ใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น ได้แก่

Tweet: #ประเทศไทย: เหตุการณ์ระเบิดที่ ราชประสงค์ และ พรรคเพื่อไทย
<https://www.facebook.com/anthony.cartalucci/posts/1619891561620245> ... #ระเบิดราชประสงค์ #ระเบิด #
ไทย

Tweet: เพราะมีการเตรียมการมาเป็นอย่างดี การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นที่ราชประสงค์
<https://www.facebook.com/anthony.cartalucci/posts/1617282178547850:0> ... #ระเบิดราชประสงค์

ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (C7) จำนวน 8 ทวิต แบ่งออกเป็นการใช้รูปแบบการ
นำเสนอแบบข้อความ (A1) จำนวน 4 ทวิต และ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2) จำนวน 2 ทวิต
เท่ากัน

**Tweet: 14.00น.ตำรวจ-ทหาร เข้าตรวจค้นหอพักภายใน ซ.ราษฎร์อุทิศ 28/8 มีหนบุรี หาความเชื่อมโยง
และหลักฐานคดีลอบวาง #ระเบิดราชประสงค์ #ทำเรือสาทร**

**Tweet: ผลจากควบคุมตัวชายชาวต่างชาติ พบหนังสือเดินทาง~250เล่ม ปลอมทั้งหมด 10กว่าเล่มใช้
ไปแล้ว ตำรวจจึงไม่สามารถยืนยันสัญชาติได้ #ระเบิดราชประสงค์**

ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (C9) จำนวน 3 ทวิต แบ่งออกเป็นการ
ใช้รูปแบบข้อความ (A1) มากที่สุด จำนวน 2 ทวิต รองลงมาคือ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2)
จำนวน 1 ทวิต

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ (C10) จำนวน 19 ทวิต ประกอบด้วยการใช้รูปแบบการ
นำเสนอแบบข้อความ (A1) มากที่สุด จำนวน 13 ทวิต รองลงมาคือ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น
(A2) จำนวน 3 ทวิต และภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) (A4) จำนวน 3 ทวิต เท่ากัน

**Tweet: #ตำรวจ #ตม บกพร่องร้ายแรง ละเว้นการตรวจคนเข้าเมือง ทำให้มีผู้ร้ายเข้ามาก่อเหตุ #
ระเบิดราชประสงค์ และตำรวจก็ตามจับ สุดท้ายได้ #รางวัลนำจับ :(**

Tweet: อีก2คนที่ออกหมายจับเพิ่ม ยังไม่ได้ตัวเลยนะ แต่ตำรวจไทยจะเอาเงินก่อนบอกให้กำลังใจทีม
... #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: ถ้ามีจับเองให้รางวัลตัวเองขนาดนี้ กุเริ่มสงสัยละนะว่ามีทำเองด้วยรีเปล่า? #ระเบิด #ระเบิด
ราชประสงค์ #รางวัลนำจับ

ประเด็นการช่วยกันหาคำตอบ / หาคณรัย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ (C11) จำนวน 10 ทวิต ประกอบด้วย การใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2) มากที่สุด จำนวน 6 ทวิต รองลงมาคือ รูปแบบข้อความ (A1) จำนวน 2 ทวิต และ ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) (A4) จำนวน 2 ทวิต เท่ากัน

ตัวอย่างประเด็นการช่วยกันหาคำตอบ / หาคณรัย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ การนำเสนอรูปแบบภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) ได้แก่

ประเด็นการสร้างความปลอดภัยต่อกลุ่ม (C12) จำนวน 3 ทวิต เป็นการนำเสนอโดยใช้รูปแบบข้อความ (A1) ทั้งหมด

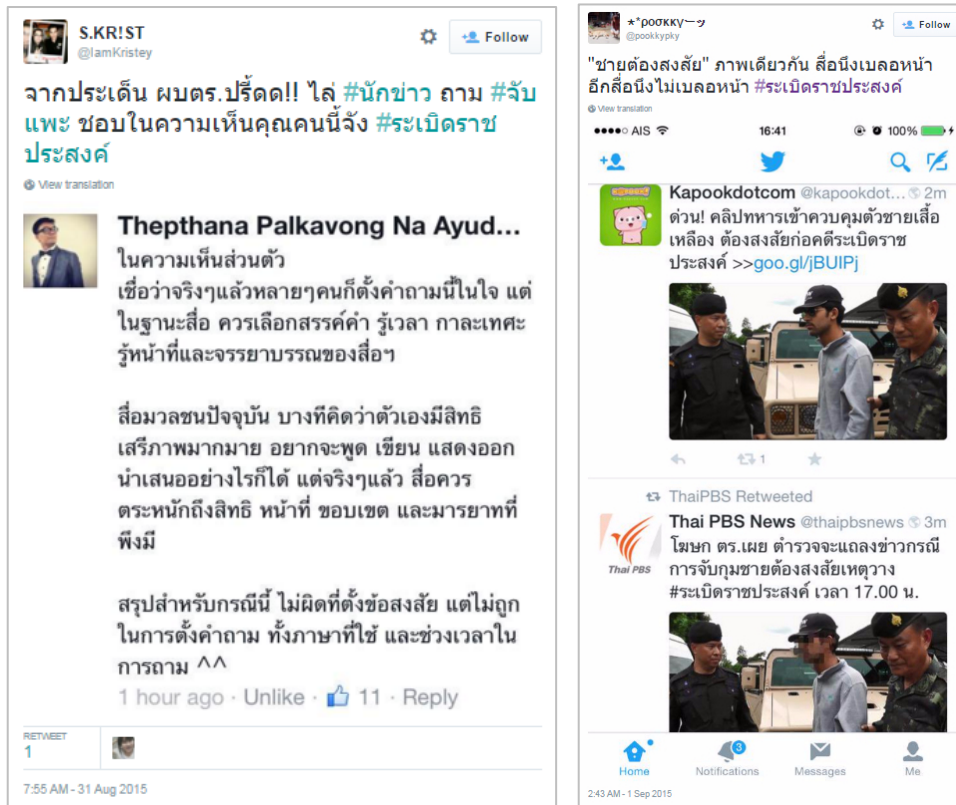
ตัวอย่างประเด็นการสร้างความปลอดภัยต่อกลุ่มที่มีการนำเสนอโดยใช้รูปแบบข้อความ ได้แก่

Tweet: ฝูง #ควายแดง พยายามดัน #ระเบิดราชประสงค์ เป็นการก่อการร้ายของต่างชาติสุดฤทธิ์.. ยิ่งเป็นการบอกว่า เจ้านายมันทำเลยครั้บ #ได้แต่คิดแล้วก็สงสัย

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ ได้หลักฐาน ได้ตัวคนรัย #ควายแดง ก็จะไปด่าๆว่า "หลักฐานปลอม" หรือ "จัดฉาก" "จับแพะ" #เป็นสื่อแดงง่ายจะตาย

Tweet: คุณคิดว่า #สลิม ที่ออกมาโยง #สื่อแดง กับ #ทักษิณ เข้ากับ #ระเบิดราชประสงค์ รู้ตัวหรือยังว่าตัวเอง #โง่ ผมว่าไม่นะ เพราะกะโหลกเขาหนาเกินไป

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อ (C15) จำนวน 4 ทวิต แบ่งออกเป็นการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบข้อความ (A1) จำนวน 2 ทวิต และภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) (A4) จำนวน 2 ทวิตเท่ากัน

ประเด็นการระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรง (C16) จำนวน 1 ทวิต โดยเป็นการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2)

Tweet: ผู้ใช้โซเชียล, สื่อมวลชน: งดแชร์ภาพผู้เสียชีวิต #ระเบิดราชประสงค์ #BangkokBlast - ขอร่วมลงชื่อ... <https://www.change.org/p/%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89>.....

ประเด็นอื่นๆ (C17) จำนวน 116 ทวิต ประกอบด้วยการใช้รูปแบบการนำเสนอแบบ Link ไปยังข่าว หรือข้อมูลจากของที่อื่น (A2) มากที่สุด จำนวน 57 ทวิต รองลงมาคือ รูปแบบข้อความ (A1) จำนวน 37 ทวิต ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ มาจากของคนอื่น) (A4) จำนวน 14 ทวิต วิดีโอขององค์กรข่าว เช่น คลิปข่าว (A6) จำนวน 6 ทวิต ภาพ + โปรย (ภาพจากเหตุการณ์ เป็นเจ้าของ) (A3) จำนวน 1 ทวิต และวิดีโอจาก UGC / จากแหล่งอื่นๆ (A7) จำนวน 1 ทวิตเท่ากัน

Tweet: คสช.เผยแพร่การค้นหोंักผู้ต้องสงสัย #ระเบิดราชประสงค์ ย่านมีนบุรี พบอุปกรณ์ประกอบระเบิด เช่น ดินดำ ปุ๋ยยูเรีย น้อด .... <http://fb.me/6PND5jDLR>

Retweeted Pananat PPTV (@Pananat_PPTV): แพทย์ ดร. ตรวจสุภาพร่างกายเบื้องต้น ผู้ต้อง
สงสัยคดี #ระเบิดราชประสงค์... <http://fb.me/4fAZWDWJI>

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, VoiceTV21 @Voice_TV คสช.แถลง จับผู้ต้องสงสัย
ต่างชาติ พร้อมอุปกรณ์ระเบิด-พาสปอร์ตหลายเล่ม <http://news.voicetv.co.th/thailand/251766.html> ... #ระเบิด
ราชประสงค์

2) ประเด็นในการสื่อสาร/เลือกส่งต่อข้อมูล

ประเด็นในการสื่อสารและเลือกส่งต่อข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของการนำเสนอว่าผู้ใช้ทวิตเตอร์
สื่อสารในประเด็นใดในช่วงของการจับกุมคนร้าย เพื่อเข้าใจประเด็นที่คนบนโลกออนไลน์ให้ความสนใจ ต้องการ
รับรู้ และต้องการสื่อสารเพื่อบอกต่อข้อมูล ซึ่งเป็นผลในการกำหนดทิศทางประเด็นในการสื่อสารเกี่ยวกับ
เหตุการณ์บนทวิตเตอร์ การวิเคราะห์จำแนกตามข้อความ และ องค์ประกอบเนื้อหาที่มีการทวิตในช่วงเวลาที่
เก็บข้อมูล พบประเด็นในการสื่อสารและส่งต่อข้อมูล ดังนี้

ประเด็นในการสื่อสาร/เลือกส่งต่อ ข้อมูล	Code	บุคคล ทั่วไป	กลุ่ม เพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น	C1	0	0	1	1
ความสูญเสีย ความเสียหาย	C2	0	0	0	0
การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย	C3	0	0	1	1
วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด	C4	0	0	0	0
การเชื่อมโยงประเด็น ระบุความขัดแย้ง	C5	1	4	1	6
วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ	C6	0	0	0	0
การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่	C7	5	0	3	8
ผลกระทบจากเหตุการณ์	C8	0	0	0	0
ประเด็นความมั่นคง การทำงานของ หน่วยงานภาครัฐ	C9	2	0	1	3
วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่	C10	11	0	8	19
ช่วยกันหาคำตอบ / หาคคนร้าย / ระดม ข้อมูล	C11	7	1	2	10
การสร้าง ความเกลียดชังต่อกลุ่ม	C12	0	0	3	3
การปลุกระดมความเป็นชาติ	C13	0	0	0	0
การระดมความช่วยเหลือ	C14	0	0	0	0
วิพากษ์การทำงานของสื่อ	C15	3	0	1	4
การระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพ	C16	1	0	0	1

ความรุนแรงความสูญเสีย					
การจับกุมคนร้ายที่ต้องสงสัย	C17	52	9	55	116
รวม		82	14	76	172

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนทวีตจำแนกตามประเด็นในการสื่อสารบนทวิตเตอร์

ผลการศึกษา ประเด็นในการสื่อสาร/เลือกส่งต่อข้อมูล พบประเด็นทั้งหมด 11 ประเภท พบการทวีตรวมทั้งสิ้น 172 ทวีต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 82 ทวีต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 14 ทวีต และกลุ่ม Influencer จำนวน 76 ทวีต เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 การจับกุมคนร้าย จำนวน 116 ทวีต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 52 ทวีต กลุ่มเพจ Twitter จำนวน 9 ทวีต และกลุ่ม Influencer จำนวน 55 ทวีต โดยมีประเด็นเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกหลังจากจับกุมคนร้ายที่ต้องสงสัย มากที่สุด มีการวิพากษ์วิจารณ์การจับกุมคนร้ายที่ต้องสงสัยว่าจับแพะ มีการแสดงความคิดเห็นเรื่องการมอบรางวัลนำจับให้กับเจ้าหน้าที่ และประเด็นของการสรุปคดีหลังจากมีการจับกุมคนร้าย ตัวอย่างเช่น

Tweet: “หน้าที่ตำรวจคือจับผู้ร้ายเหตุโศกจึงให้รางวัลแก่คนที่จับผู้ร้ายได้ มันไม่ใช่หน้าที่ท่านอยู่แล้วหรือ ท่านไม่อายแต่ประชาชนอายุ #ระเบิดราชประสงค์ ”

Tweet: “ ภาพความเชื่อมโยงของผู้ต้องสงสัยหลังผ่านไป 18 วันกับเหตุ #ระเบิดราชประสงค์... <http://fb.me/31ZJl8vKX> ”

อันดับที่ 2 วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ จำนวน 19 ทวีต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 11 ทวีต และกลุ่ม Influencer จำนวน 8 ทวีต ข้อความที่ทวีตเกือบทั้งหมดเป็นการกล่าวถึงการให้รางวัลนำจับกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงถึงความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น

Tweet: “ #ตำรวจ #ตม บกพร่องร้ายแรง ละเว้นการตรวจคนเข้าเมือง ทำให้มีผู้ร้ายเข้ามาก่อเหตุ #ระเบิดราชประสงค์ และตำรวจก็ตามจับ สุดท้ายได้ #รางวัลนำจับ :(”

Tweet: “ให้รางวัลนำจับตัวเอง เหอะ ๆ นั้นเราคงเข้าใจผิดเองที่คิดว่าการจับผู้ร้ายเป็น"หน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" #ระเบิดราชประสงค์ ”

อันดับที่ 3 การช่วยกันหาคำตอบ / หาคคนร้าย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ จำนวน 10 ทวีต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 7 ทวีต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 1 ทวีต และกลุ่ม Influencer จำนวน 2 ทวีต เกือบทั้งหมดเป็นการทวีตเกี่ยวกับการออกหมายจับและภาพผู้ต้องหาเชื่อมโยงคดี ตัวอย่างเช่น

Tweet: “#ระเบิดราชประสงค์ ศาลอนุมัติหมายจับ นางสาววรรณ สอนสันต์ ผู้ต้องหาตามหมายจับคดีบีมราชประสงค์-สะพานสาทร และผู้ต้องหาตามภาพสเก็ตซ์”

อันดับที่ 4 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ จำนวน 8 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 5 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 3 ทวิต ส่วนใหญ่จะเป็นความคืบหน้าการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ มีการให้ข้อมูลหลักฐานที่พบ และการติดตามการหลบหนีของคนร้าย ตัวอย่างเช่น

Tweet: “14.00น. ตำรวจ-ทหาร เข้าตรวจค้นหอพักภายใน ช.ราษฎรอุทิศ 28/8 มีนบุรี หาความเชื่อมโยงและหลักฐานคดีลอบวาง #ระเบิดราชประสงค์ #ทำเรือสาทร <https://twitter.co>”

อันดับที่ 5 การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ ระบุความขัดแย้ง จำนวน 6 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 1 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 4 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 1 ทวิต เกือบทั้งหมดมีการเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองเข้ากับที่มาของสาเหตุการเกิดเหตุระเบิด มีการอ้างอิงถึงพรรคเพื่อไทย คนเสื้อแดง และทักษิณ ชินวัตร ตัวอย่างเช่น

Tweet: “#ประเทศไทย: เหตุการณ์ระเบิดที่ ราชประสงค์ และ พรรคเพื่อไทย <https://www.facebook.com/anthony.cartalucci/posts/1619891561620245> ... #ระเบิดราชประสงค์ #ระเบิด #ไทย #ป”

อันดับที่ 6 วิพากษ์การทำงานของสื่อ จำนวน 4 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 3 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 1 ทวิต มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวการจับคนร้ายของสื่อ และ การนำเสนอภาพคนร้ายของแต่ละสื่อ ตัวอย่างเช่น

Tweet: “"ชายต้องสงสัย" ภาพเดียวกัน สื่อหนึ่งเบลอหน้า อีกสื่อหนึ่งไม่เบลอหน้า #ระเบิดราชประสงค์”

อันดับที่ 7 มี 2 ประเด็น คือ

1. ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา จำนวน 3 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 2 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 1 ทวิต ประกอบด้วย ทั้งหมดเป็นการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมของรัฐบาล ที่ไม่น่าเชื่อถือ ตัวอย่างเช่น

Tweet: “กระบวนการยุติธรรมไม่ค่อยมีความโปร่งใสสักทำ ตัวเองก่อนหน้านั้น ที่นี้คนเลยไม่เชื่อมั่นประชาชนไม่ผิดนะที่สงสัย #ระเบิดราชประสงค์”

2. การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม จำนวน 3 ทวิต เป็นกลุ่ม Influencer ทั้งหมดมีการเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง มีการอ้างอิงไปถึงกลุ่มเสื้อแดง เสื้อสีต่างๆ และทักษิณ ชินวัตร โดยใช้คำที่ไม่เหมาะสม เช่น

Tweet: “คุณคิดว่า #สลิม ที่ออกมาโยง #เสื้อแดง กับ #ทักษิณ เข้ากับ #ระเบิดราชประสงค์ รู้ตัวหรือยังว่าตัวเอง #โง่ ผมว่าไม่นะ เพราะกะโหลกเขาหนาเกินไป”

อันดับที่ 8 มี 3 ประเด็น คือ

- เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น จำนวน 1 ทวิต คือกลุ่ม Influencer โดยมีข้อความในทวิตเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ระเบิด
  - การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน 1 ทวิต อยู่ในกลุ่ม Influencer เป็นการแถลงการณ์จ่ายเงินช่วยเหลือญาติผู้เสียชีวิตจากเหตุระเบิด
  - การระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรงความสูญเสีย จำนวน 1 ทวิต อยู่ในกลุ่มบุคคลทั่วไป โดยมีข้อความขอความร่วมมือ และช่วยกันลงชื่อจดแจ้งภาพผู้เสียชีวิตจากเหตุระเบิด
- ไม่พบประเด็นความสูญเสีย ความเสียหาย, วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด, วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง, ผลกระทบจากเหตุการณ์, การปลุกระดมความเป็นชาติ และการระดมความช่วยเหลือ

3) ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการทวิตของตัวเอง

การศึกษาแหล่งอ้างอิงข้อมูลของผู้ใช้ทวิตเตอร์เพื่อวิเคราะห์ที่มาของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มีการส่งต่อ และเข้าใจการเลือกรับสารและส่งต่อข้อมูลของผู้ใช้ทวิตเตอร์ และพบผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการทวิตของตัวเอง	Code	บุคคลทั่วไป	กลุ่มเพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
เป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์เอง	D1	0	0	0	0
เพื่อน คนรู้จัก	D2	1	0	0	1
องค์กรสื่อ	D3	18	3	35	56
เจ้าหน้าที่ หน่วยงานรัฐ	D4	14	0	4	18
ข้อมูลจากโลกออนไลน์	D5	10	11	10	31
ข้อมูลจาก Influencer	D6	5	0	5	10
รวม		48	14	54	116

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนทวิตจำนวนตามข้อมูลอ้างอิงที่ใช้สื่อออนไลน์ใช้

ผลการศึกษา ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการทวิตของตัวเอง พบข้อมูลอ้างอิงทั้งหมด 5 ประเภท พบการทวิตรวมทั้งสิ้น 116 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 48 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 14 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 54 ทวิต เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 อ้างอิงข้อมูลจาก องค์กรสื่อ มากที่สุด จำนวน 56 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 18 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 3 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 35 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการอ้างอิงข้อมูลหลักฐานที่เชื่อมโยงไปยังการสืบหาคนร้าย และ ข่าวการจับคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ตัวอย่างเช่น “บิ๊กตู” รับ จับชายต้องสงสัยมือบีมราชประสงค์ได้ รอผลสอบสวน <http://www.thairath.co.th/content/522295> #ระเบิดราชประสงค์ ”

อันดับที่ 2 ข้อมูลจากโลกออนไลน์ จำนวน 31 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 10 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 11 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 10 ทวิต “#ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, ส่วนใหญ่เป็นการอ้างอิงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการจับคนร้าย เช่น ภาพหมายจับ และมีการอ้างอิงข้อมูลของการจับคนร้าย ตัวอย่างเช่น Kapookdotcom @kapookdotcom เปิดไทม์ไลน์ปฏิบัติการล้อมจับชายต้องสงสัย #ระเบิดราชประสงค์ พร้อมเผยแพร่วัตถุต้องสงสัย 11 อย่าง >> <http://goo.gl/85ECSE> ”

อันดับที่ 3 อ้างอิงข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ หน่วยงานรัฐ จำนวน 18 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 14 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 4 ทวิต มีการทวิตข้อมูลของการออกหมายจับคนร้ายจากเจ้าหน้าที่ และมีการอ้างอิงข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่จับกุมคนร้ายได้แล้ว ตัวอย่างเช่น “พล.ต.อ.ประวุฒิ ถาวรศิริ บอกมั่นใจว่าเป็นผู้ต้องหาคดีแน่นอน #ระเบิดราชประสงค์ ”

อันดับที่ 4 อ้างอิงข้อมูลจาก Influencer จำนวน 10 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 5 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 5 ทวิต ซึ่งทั้งหมดเป็นข้อมูลที่มีความหลากหลาย อาทิ การออกหมายจับคนร้าย การตั้งคำถามหลังจกมีการจับกุมคนร้าย และข้อมูลการจับกุมคนร้าย ตัวอย่างเช่น “พล.ต.อ.ประวุฒิ ถาวรศิริ บอกมั่นใจว่าเป็นผู้ต้องหาคดีแน่นอน #ระเบิดราชประสงค์”

อันดับที่ 5 อ้างอิงข้อมูลจากเพื่อน คนรู้จัก จำนวน 1 ทวิต ซึ่งอยู่ในกลุ่มบุคคลทั่วไป เป็นการอ้างอิงถึงการล้อเลียนเปรียบเทียบเชิงตลกขบขันหลังมีการจับกุมคนร้าย ได้แก่ “เมื่อถูกคุยกับเพื่อนเรื่อง #ระเบิดราชประสงค์ #เพื่อนกูเป็นคนตลก มันตั้งใจจะเล่นมุขแพะ แต่มันโปะะจิงๆตรงมุกแกะ 555555”

4) Tone อารมณ์ความรู้สึก

โทนการนำเสนอเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของ การนำเสนอ ข้อความที่ใช้ ในการสื่อสารของผู้ใช้ทวิตเตอร์เชิงความรู้สึกต่อเหตุการณ์และข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ พัฒนาการและทิศทางของอารมณ์ของคนบนโลกทวิตเตอร์ในเหตุการณ์ระหว่างการจับกุมคนร้าย โดยโทนอารมณ์ที่ศึกษาประกอบด้วย โดยส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธแค้น อารมณ์ขัดแย้ง อารมณ์กลัว ดื่นตระหนก ส่วนที่สอง คือ ไม่เน้นแสดงอารมณ์ แต่เป็นการให้ข้อมูล พบผลดังนี้

Tone อารมณ์ความรู้สึก	Code	บุคคล ทั่วไป	กลุ่ม เพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
อารมณ์เสียใจต่อเหตุการณ์	E1	0	0	0	0
อารมณ์โกรธแค้น ด่าทอ ว่าร้าย	E2	3	0	0	3
อารมณ์ความขัดแย้ง	E3	3	4	4	11
อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ	E4	42	10	54	106
อารมณ์กลัว ดื่นตระหนก	E5	0	0	0	0

Tone อารมณ์ความรู้สึก	Code	บุคคล ทั่วไป	กลุ่ม เพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
อารมณ์สับสนต่อข้อมูล	E6	2	0	4	6
ประชดประชัน วิพากษ์ ตลก	อื่นๆ	31	0	12	43
รวม		81	14	74	169

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามโทนอารมณ์ความรู้สึกในการสื่อสาร

ผลการศึกษา โทนอารมณ์ความรู้สึก พบข้อมูลโทนอารมณ์ทั้งหมด 5 ประเภท พบการทวิตรวมทั้งสิ้น 169 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 81 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 14 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 74 ทวิต เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 โทนอารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ มากที่สุด จำนวน 106 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 42 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 10 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 54 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการทวิตในเชิงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเบาะแสของคนร้าย การอ้างอิงข้อมูลจากสื่อ และการจับกุมตัวคนร้าย ตัวอย่างเช่น

Tweet : “#ระเบิดราชประสงค์ ตร.มีหลักฐาน"ยูชูฟู"อยู่ที่ศาลพระพรหมวันที่ระเบิด-2พยานคู่ตัวยันหน้า คล้าย"สื่อเหลือง":ชาวสตอออนไลน์
[http://www.khaosodonline.com/view_newsonline.php?newsid=1441116117 ...](http://www.khaosodonline.com/view_newsonline.php?newsid=1441116117...) ”

อันดับที่ 2 การประชดประชัน วิพากษ์ ตลกขบขัน จำนวน 43 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 31 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 12 ทวิต ส่วนใหญ่จะเป็นการทวิตที่มีโทนอารมณ์ประชดประชัน วิพากษ์วิจารณ์ และมีจำนวนน้อยที่มีการใช้โทนอารมณ์ตลกขบขัน และชื่นชม ตัวอย่างเช่น

Tweet: “คือ #ระเบิดราชประสงค์ นี่คือ คดีจบแล้วหรือ สรุป คนนั้นคนร้าย จริงหรือ และ บอกมีผู้สมรู้ร่วมคิด 2คน ผญ.ปฏิเสฐ นี่เรียกจบแล้ว? และ ให้รางวัล ”

Tweet: “ถึงตอนนี้ต้องชมตำรวจไทยว่าเก่งมาก ๆ #ระเบิดราชประสงค์ ”

อันดับที่ 3 โทนอารมณ์ความขัดแย้ง จำนวน 11 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 3 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 4 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 4 ทวิต โทนอารมณ์ความแย้งที่เห็นได้ชัดเจนนั้นมีการเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองมาเกี่ยวข้องกับสาเหตุของเหตุการณ์มีการกล่าวถึงบุคคลที่3 กล่าวถึงกลุ่มคนเสื้อแดง และ การแสดงการทำทนาย ได้แก่

Tweet: “โธ่" แยก ใก่อ ปากพล่อย ลั่นจ่าย 7 ล้านทันทีเมื่อแถลงจับแก๊งบีมได้แล้ว #ระเบิดราชประสงค์ “

อันดับที่ 4 โทอาร์มณีสืบสนต่อข้อมูล จำนวน 6 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 2 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 4 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นความสืบสนเรื่องของการนำเสนอข้อมูลการจับกุมคนร้ายของสื่อและเจ้าหน้าที่ที่ไม่ชัดเจน ตัวอย่างเช่น

Tweet: “เรื่อง #ระเบิดราชประสงค์ เอาจริง ทุระเบิด อย่าเพิ่งเชื่อใคร แม้แต่ รบ.หรือ โฆษกเอง(และจะเชื่อใครเนี่ย) เชื่อ...”

อันดับที่ 5 โทอาร์มณีกอร์ธแคน ดำทอ ว่าร้าย จำนวน 3 ทวิต เป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปทั้งหมด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ทวิตที่กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ และทวิตที่กอร์ธแคนคนร้าย แต่ไม่พบโทอาร์มณีสืบสนต่อเหตุการณ์และอาร์มณีกั้ว ดินตะหนก ได้แก่

Tweet: “1ล้านให้ตัวเองนี่ทุเรศนะสมเียด #ระเบิดราชประสงค์ ”

Tweet: “เจอตัวมึงชะกั้นะไอจร. ไอห.!!!!#ระเบิดราชประสงค์ ”

เมื่อนำมาพิจารณาเข้ากับประเด็นในการสืบสน เพื่อเข้าในลักษณะของการแสดงออกความรู้สึกต่อประเด็นต่างๆ พบว่า

ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น (C1) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็น Tone อาร์มณีกกลางๆ ไม่แสดงอาร์มณีนเน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4)

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, Lakana Suriyong @Lakana_NRadio สถานทูตตุรกีประจำประเทศไทย ออกแถลงการณ์ต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และต่อสู้ก่อการร้ายอย่างเด็ดเดี่ยว #ระเบิดราชประสงค์

ประเด็นการบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (C3) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็น Tone อาร์มณีกกลางๆ ไม่แสดงอาร์มณีนเน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4)

Tweet: #คสช #แถลง #เยียวยา #ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, PostToday @PostToday คสช.แถลงจ่ายเยียวยาญาติเหยื่อระเบิดชาวไทยเท่าต่างชาติ <http://bit.ly/1KGk8Qe> #BreakingNews

ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ ระบุความขัดแย้ง(C5) จำนวน 6 ทวิต แบ่งออกเป็น Tone อาร์มณีกความขัดแย้ง (E3) มากที่สุด จำนวน 4 ทวิต รองลงมาคือ อาร์มณีกกลางๆ ไม่แสดงอาร์มณีนเน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) จำนวน 2 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ ระบุความขัดแย้งที่มี Tone อาร์มณีกความขัดแย้ง ได้แก่

Tweet: #ประเทศไทย: "แน่นอนว่า มันมีการวางแผนที่จะระเบิด กรุงมากกว่านี้ เพราะ...."

<https://www.facebook.com/anthony.cartalucci/posts/1621045488171519> ...#ระเบิดราชประสงค์ #ป

Tweet: เพราะมีการเตรียมการมาเป็นอย่างดี การก่อการร้ายที่เกิดขึ้นที่ราชประสงค์

<https://www.facebook.com/anthony.cartalucci/posts/1617282178547850:0> ... #ระเบิดราชประสงค์

ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (C7) จำนวน 8 ทวิต แบ่งออกเป็น Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) มากที่สุด จำนวน 7 ทวิต รองลงมาคือ อารมณ์โกรธแค้น ตำทอว่าร้าย (E2) จำนวน 1 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ที่มี Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ ได้แก่

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ ตร.มีหลักฐาน"ยูชูฟู"อยู่ที่ศาลพระพรหมวันที่ระเบิด-2พยานดูด้วยยี่ห้อคล้าย"เสื้อเหลือง":ชาวสตอออนไลน์

http://www.khaosodonline.com/view_newsonline.php?newsid=1441116117 ...

Tweet: 14.00น. ตำรวจ-ทหาร เข้าตรวจค้นหอพักภายใน ซ.ราษฎร์อุทิศ 28/8 มีนบุรี หาคความเชื่อมโยง และหลักฐานคดีลอบวาง #ระเบิดราชประสงค์ #ทำเรือสาทร

Tweet: ออกหมายจับสาวเจ้าของห้อง-ชายตามภาพสเกตซ์!!

http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=1440993882 ...#ระเบิดราชประสงค์

ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (C9) จำนวน 3 ทวิต แบ่งออกเป็น Tone อารมณ์อื่นๆ มากที่สุด จำนวน 2 ทวิต รองลงมาคือ อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) จำนวน 1 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหาที่มีการใช้ Tone อารมณ์อื่นๆ ซึ่งเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ ได้แก่

Tweet: กระบวนการยุติธรรมไม่ค่อยมีความโปร่งใสก็ทำ ตัวเองก่อนหน้านั้น ที่นี้คนเลยไม่เชื่อมั่นประชาชนไม่ผิดนะที่สงสัย #ระเบิดราชประสงค์

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ (C10) จำนวน 18 ทวิต แบ่งออกเป็น Tone อารมณ์อื่นๆ มากที่สุด จำนวน 17 ทวิต รองลงมาคือ อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) จำนวน 1 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ ที่มีการใช้ Tone อารมณ์อื่นๆ ที่พบว่าเป็น การประชดประชัน ความไม่เชื่อถือ ไม่แน่ใจ ได้แก่

Tweet: เราอยู่ในยุคที่ตำรวจไทยมีเงินรางวัลนำจับเป็นแรงกระตุ้นในการทำงานแล้วหรือ ไม่ใช่ เพราะคักศรีในอาชีพ ในหน้าที่แล้วหรือ? #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: ชาวตร.ไทยเอาเงินรางวัลให้ตัวเองเพราะจับ #ระเบิดราชประสงค์ ได้ว่าฆ่าแล้วเจอแน่แท้ว่าทำไมไม่ให้พระพรหมล่ะเพราะบนแล้วจับได้เลยคือฆ่าว่า 55555

Tweet: คือ #ระเบิดราชประสงค์ นี่คือ คดีจบแล้วหรือ สรุป คนนั้นคนร้าย จริงหรือ และ บอกมีผู้สมรู้ร่วมคิด 2 คน ผญ.ปฏิเสฐ นี่เรียกจบแล้ว? และ ให้รางวัล

ประเด็นการช่วยกันหาคำตอบ / หาคคนร้าย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ (C11) จำนวน 10 ทวิต เป็น Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) ทั้งหมด

ตัวอย่างประเด็นการช่วยกันหาคำตอบ / หาคคนร้าย / ระดมข้อมูล ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ ที่มี Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ มีดังนี้

Tweet: พบเห็นชายไม่ทราบสัญชาติ ดังประกาศนี้ โปรดแจ้ง 1599 ค่ะ ประกาศศูนย์ติดตามสถานการณ์ คสช. #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: คลิปภาพหมายจับตามภาพสเก็ตซ์เพิ่มอีก2 คดีระเบิดราชประสงค์
<https://youtu.be/Po4jzbXKjWI> คดี #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ #ระเบิดสะพานสาทร wiir4 added,Kapookdotcom @kapookdotcom เตรียมออกหมายจับชาวต่างชาติเพิ่ม 3 ราย พบปมสำคัญเอี่ยว #ระเบิดราชประสงค์ >> [ttp://goo.gl/RA7zrw](http://goo.gl/RA7zrw)

ประเด็นการสร้างความปลอดภัยต่อกลุ่ม (C12) จำนวน 3 ทวิต เป็น Tone อารมณ์ความขัดแย้ง (E3) ทั้งหมด

ตัวอย่างประเด็นการสร้างความปลอดภัยต่อกลุ่มที่มี Tone อารมณ์ความขัดแย้ง ได้แก่

Tweet: ฝูง #ควายแดง พยายามดัน #ระเบิดราชประสงค์ เป็นการก่อการร้ายของต่างชาติสุดฤทธิ์.. ยิ่งเป็นการบอกว่า เจ้านายมันทำเลยครั้บ #ได้แต่คิดแล้วก็สงสัย

Tweet: #ระเบิดราชประสงค์ ได้หลักฐาน ได้ตัวคนร้าย #ควายแดง ก็จะต้องง่าย ๆ ว่า "หลักฐานปลอม" หรือ "จัดฉาก" "จับแพะ" #เป็นสื่อแดงง่ายจะตาย

Tweet: คุณคิดว่า #สลิม ที่ออกมาโยง #สื่อแดง กับ #ทักษิณ เข้ากับ #ระเบิดราชประสงค์ รู้ตัวหรือยังว่าตัวเอง #โง่ ผมว่าไม่นะ เพราะกะโหลกเขาหนาเกินไป

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อ (C15) จำนวน 4 ทวิต ประกอบด้วย Tone อารมณ์สับสนต่อข้อมูล (E6) มากที่สุด จำนวน 2 ทวิต รองลงมาคืออารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) จำนวน 1 ทวิต และ Tone อารมณ์อื่นๆ จำนวน 1 ทวิต เท่ากัน

ตัวอย่างประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อที่มี Tone อารมณ์สับสนต่อข้อมูล ได้แก่

Tweet: คนไทยตื่นเต้น กับข่าวจับม็อบวาง #ระเบิดราชประสงค์ แต่คนไทยก็ต้องมาแยกแยะอีกว่า #พะหรือ #ผู้ร้ายตัวจริง สื่อไม่ชัดเจน social ยิ่งแล้วใหญ่!

ประเด็นการระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรง (C16) จำนวน 1 ทวิต ซึ่งเป็น Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4)

Tweet: ผู้ใช้โซเชียลฯ, สื่อมวลชน: งดแชร์ภาพผู้เสียชีวิต #ระเบิดราชประสงค์ #BangkokBlast - ขอร่วมลงชื่อ...

<https://www.change.org/p/%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B9%83%E0%B8%8...>

ประเด็นอื่นๆ (C17) จำนวน 113 ทวิต ประกอบด้วย Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบ (E4) มากที่สุด จำนวน 81 ทวิต รองลงมาคือ Tone อารมณ์อื่นๆ จำนวน 23 ทวิต อารมณ์สับสนต่อข้อมูล (E6) จำนวน 4 ทวิต อารมณ์ความขัดแย้ง (E3) จำนวน 3 ทวิต และอารมณ์โกรธแค้น ตำทอว่าร้าย (E2) จำนวน 2 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นอื่นๆ ที่มี Tone อารมณ์กลางๆ ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูล หาคำตอบดังนี้

Tweet: ที่พักของคนร้ายเป็นอพาร์ทเมนต์มี 4 ชั้น คนร้ายอยู่ชั้น 4 ซึ่งไม่เป็นที่นิยมในอพาร์ทเมนต์แห่งนี้ เพราะไม่มีลิฟท์ #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: ศาลฯ ได้ออกอหุมติหมายจับหญิงไทยอายุ 26 ปี ผู้เปิดห้องเช่าย่านมีนบุรีที่เจ้าหน้าที่ตรวจค้นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม #ระเบิดราชประสงค์

Tweet: ดร.ทหาร แกะรอยมีระเบิดย่านมีนบุรี #จับมีระเบิด #ระเบิดราชประสงค์ #Nationtv #ระเบิด <http://fb.me/2lwerOfWQ>

5) การปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ

ในช่วงเวลาของการจับกุมคนผู้ต้องสงสัย มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระดมข้อมูล และมีคามต้องการในข้อมูล ข้อเท็จจริง สื่อมีบทบาทเป็นตัวกลางในการนำเสนอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้สังคม การปฏิสัมพันธ์ต่อข้อมูลของสื่อเป็นการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ทวิตเตอร์ และสื่อมวลชน ลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น

- Mention องค์กรสื่อ/ ผู้สื่อข่าวเพื่อถามข้อมูล
- Mention องค์กรสื่อ/ ผู้สื่อข่าวเพื่อตรวจสอบข้อมูล
- mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อให้ข้อมูล
- Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว
- Retweet ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ
- ทวิตที่วิพากษ์/ตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อ

โดยได้ผลดังนี้

การปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ	Code	บุคคล ทั่วไป	กลุ่ม เพจTwitter	กลุ่ม Influencer	รวม
mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อถาม ข้อมูล	B1	0	0	0	0
mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อ ตรวจสอบข้อมูล	B2	0	0	0	0
mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อให้ ข้อมูล	B3	3	0	1	4
Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว	B4	9	1	2	12
Retweet ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ	B5	0	1	0	1
ทวิตที่วิพากษ์/ตั้งคำถามต่อการ ทำงานของสื่อ	B6	1	0	1	2
รวม		13	2	4	19

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามการปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ

ผลการศึกษา รูปแบบการปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลจากสื่อ พบรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทั้งหมด 4 ประเภท พบการทวิตรวมทั้งสิ้น 19 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 13 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 2 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 4 ทวิต เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 ใช้รูปแบบ Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว มากที่สุด จำนวน 12 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 9 ทวิต กลุ่มเพจTwitter จำนวน 1 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 2 ทวิต เกือบทั้งหมดจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลการจับคนร้ายได้ ข้อมูลหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบหลังจากมีการจับกุมคนร้าย ตัวอย่างเช่น

“Retweeted Thairath_News (@Thairath_News): 15.25น. ภาพของกลางที่ยึดได้พร้อมผู้ต้องสงสัย #ระเบิดราชประสงค์ #ไทยรัฐ... <http://fb.me/1UhcQnVmF>”

อันดับที่ 2 รูปแบบ mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อให้ข้อมูล จำนวน 4 ทวิต ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปจำนวน 3 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 1 ทวิต ประกอบด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจับกุมคนร้ายของเจ้าหน้าที่ และให้ข้อมูลของ วัน เวลา การแถลงข่าวเกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย ตัวอย่างเช่น

Tweet: “โฆษก ตร.เผย ตำรวจจะแถลงข่าวกรณีการจับกุมชายต้องสงสัยเหตุวาง #ระเบิดราชประสงค์ ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เวลา 17.00 น. @thaipbsnews ”

อันดับที่ 3 ทวิตที่วิพากษ์/ตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อ จำนวน 2 ทวิต แบ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 1 ทวิต และกลุ่ม Influencer จำนวน 1 ทวิต ทั้งหมดเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอข้อมูลของสื่อ ที่ไม่มีความชัดเจน ไม่สามารถเชื่อถือได้ ดังตัวอย่าง

Tweet: “คนไทยตื่นตื่น กับข่าวจับมือวาง #ระเบิดราชประสงค์ แต่คนไทยก็ต้องมาแยกแยะอีกว่า #แพะ หรือ #ผู้ร้ายตัวจริง สื่อไม่ชัดเจน social ยิ่งแล้วใหญ่ “

อันดับที่ 4 Retweet ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ จำนวน 1 ทวิต อยู่ในกลุ่มเพจTwitter เป็นการ Retweet ข้อมูลจากโลกออนไลน์โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียกร้องความถูกต้องของ พรรณา สวนสันต์ เชื่อมโยงการเป็นผู้ต้องหาคดีเหตุระเบิดที่เกิดขึ้น ดังนี้

“Retweeted Kapookdotcom (@kapookdotcom): พรรณา สวนสันต์ ผู้ต้องหาโยงเหตุ #ระเบิดราชประสงค์ ประสานมอบัติว-ถาม... <http://fb.me/6MIOZ5Mhd>”

ไม่พบการปฏิสัมพันธ์รูปแบบการ ใช้mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อถามข้อมูล และการใช้mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าวเพื่อตรวจสอบข้อมูล

ทั้งนี้ เมื่อนำมาจับคู่กับประเด็นเพื่อจำแนกว่า คนจะปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลของสื่อในประเด็นในมากกว่ากัน พบว่า

ประเด็นการบูรณะ เขียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (C3) จำนวน 1 ทวิต เป็นการปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบ Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว (B4)

ตัวอย่างประเด็นการบูรณะ เขียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ที่มีการปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบ Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว คือ

Tweet: #คสช #แกลง #เขียวยา #ระเบิดราชประสงค์ wiir4 added, PostToday @PostToday
คสช.แกลงจ่ายเขียวยาญาติเหยื่อระเบิดชาวไทยเท่าต่างชาติ <http://bit.ly/1KGk8Qe> #BreakingNews

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ (C10) จำนวน 1 ทวิต เป็นการปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบ Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว (B4)

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อ (C15) จำนวน 2 ทวิต เป็นการปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบทวิตที่วิพากษ์/ตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อ (B6) ทั้งหมด

Tweet: คนไทยตื่นตื่น กับข่าวจับมือวาง #ระเบิดราชประสงค์ แต่คนไทยก็ต้องมาแยกแยะอีกว่า #แพะ

Tweet: #ผู้ร้ายตัวจริง สื่อไม่ชัดเจน social ยิ่งแล้วใหญ่

ประเด็นการจับกุมผู้ต้องสงสัย (C17) จำนวน 15 ทวิต แบ่งออกเป็นปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบ Retweet องค์กรสื่อ/นักข่าว (B4) มากที่สุด จำนวน 10 ทวิต รองลงมา คือ @mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าว เพื่อให้ข้อมูล (B3) จำนวน 4 ทวิต และ Retweet ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ (B5) จำนวน 1 ทวิต

ตัวอย่างประเด็นอื่น ๆ ที่มีการปฏิสัมพันธ์กับสื่อในรูปแบบ @mention องค์กรสื่อ/ผู้สื่อข่าว เพื่อให้ข้อมูล ได้แก่

Tweet: #prayforbangkok #ระเบิดราชประสงค์ Art Chakkrich added, Pannika Wanich @pannikawanich โฆษกกระทรวงมหาดไทยกัมพูชาแถลงยืนยัน ไม่ได้จับผู้ต้องสงสัยระเบิดราชประสงค์ได้ใน กัมพูชา แต่จับที่ไทย

Tweet: โฆษก ตร.เผย ตำรวจจะแถลงข่าวกรณีการจับกุมชายต้องสงสัยเหตุวาง #ระเบิดราชประสงค์ ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เวลา 17.00 น. @thaipbsnews

Tweet: “@Thairath_News: 15.20น. ข่าวด่วน! ตำรวจจับผู้ต้องสงสัยมือ #ระเบิดราชประสงค์ แล้ว”

6) ประเด็นทางจริยธรรมที่พบในการสื่อสารบนทวิตเตอร์ของผู้ใช้สื่อ

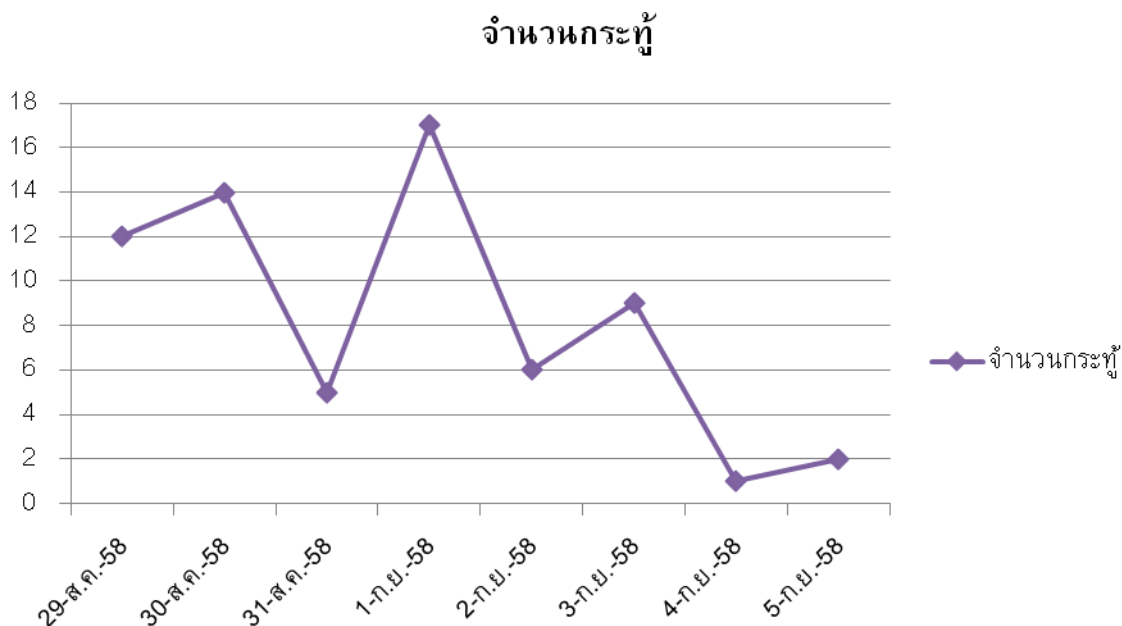
ผลการศึกษาเรื่องจริยธรรมประเภทการศึกษา twitter กลุ่มบุคคล ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม 2558 – วันที่ 4 กันยายน 2558 ทวิตที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ได้แก่

(1). ข้อความส่วนใหญ่จะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์การมอบรางวัลนำจับให้กับเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นว่าการจับคนร้ายเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แล้ว แต่ทำไมถึงมอบรางวัลนำจับให้กับตำรวจซึ่งไม่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น “หน้าที่ตำรวจคือจับผู้ร้ายเหตุโศกจึงให้รางวัลแก่คนที่จับผู้ร้ายได้ มันมิใช่หน้าที่ทำอยู่แล้วหรือ ท่านไม่อายแต่ประชาชนอาย #ระเบิดราชประสงค์ ”

(2). คำถามที่สื่อใช้สัมภาษณ์ที่ไม่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น “คือเมื่อวานรีบพาวว่าจับได้แล้วไง #ตำรวจไทยก็ทำได้นะแก จังหวะเดียวกะพ่อนักข่าวโผล่ถามไปว่า จับแพะปะท่าน #ระเบิดราชประสงค์ #ไม่โดนตบก็บุญละ ”

2.1.2 การสื่อสารผ่านพันทิป

การศึกษาประเด็นเหตุการณ์การจับผู้ต้องสงสัยระเบิดศาลท้าวมหาพรหม และทำน้ำสาทร หน่วยการศึกษาเว็บไซต์ Pantip.com ระหว่าง วันที่ 29 สิงหาคม - 5 กันยายน 2558 พบว่าเว็บไซต์พันทิปมีกระทู้เหตุการณ์การจับกุมผู้ต้องสงสัย จำนวน 66 กระทู้ มีจำนวนความคิดเห็นทั้งหมด 1,051 ความคิดเห็น ผลการศึกษาที่พบสามารถแบ่งตามประเด็นต่างๆ ได้แก่ 1) รูปแบบการสื่อสาร 2) การปฏิสัมพันธ์ 3) ประเด็นการสื่อสาร 4) ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นภายในกระทู้ และ 5) Tone อารมณ์ความรู้สึก โดยจะสรุปผลในเชิงปริมาณ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงจำนวนกระทู้พันทิปที่มีการแสดงออกถึงประเด็นการจับกุมผู้ต้องสงสัยเหตุระเบิด จำแนกรายวัน ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558

ในช่วงการจับกุมคนร้ายคดีระเบิดราชประสงค์ กระทู้พันทิปมีอัตราเพิ่มขึ้นลดลงตามการพัฒนาของข้อมูล ในวันที่มีการรายงานถึงการจับกุม และการระดมข้อมูลเพื่อสืบหาคนร้ายเพิ่มเติม และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ในเรื่องรางวัลนำจับจะมีเป็นช่วงที่มีความหนาแน่นของปริมาณกระทู้พันทิปมากกว่าวันอื่นๆ และเมื่อข้อมูล สถานการณ์เริ่มคลี่คลาย ปริมาณกระทู้บนพันทิปเกี่ยวกับประเด็นเหตุการณ์ลดลงอย่างต่อเนื่อง

1) รูปแบบการสื่อสาร

การศึกษารูปแบบการสื่อสารบนเว็บไซต์พันทิป เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา ที่มีการโพสต์ในกระทู้ว่ามีรูปแบบใดบ้าง โดยมีทั้งลักษณะของข้อความ การเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลในเว็บไซด์อื่น การใช้ภาพ กราฟฟิก วิดีโอ และข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ พบผลการศึกษาดังนี้

รูปแบบการสื่อสาร	จำนวน
ข้อความ	66
Link ไปยังข่าวหรือข้อมูลจากของที่อื่น	35
อื่นๆ ภาพจากองค์กรสื่อ	24
วิดีโอขององค์กรข่าว เช่น คลิปข่าว	7
ภาพ (ภาพจากเหตุการณ์ที่มาจากของคนอื่น)	6
ภาพตัดต่อ/ภาพประกอบสร้างขึ้นใหม่	4

วิดีโอจาก UGC/จากแหล่งอื่นๆ	4
ภาพ (ภาพจากเหตุการณ์ที่เป็นเจ้าของเอง)	2
รวม	147

ตารางที่ 6 แสดงรูปแบบการสื่อสารต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิป

จากการศึกษาพบว่า จำนวนกระทู้ที่สื่อสารเหตุการณ์ระเบิด 66 กระทู้ จะพบรูปแบบการสื่อสารทั้งหมดมี 147 จำนวน โดยการสื่อสารนี้จะมีรูปแบบการสื่อสารที่มีความหลากหลายและเป็นการผสมผสานรูปแบบต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งรูปแบบที่พบมากที่สุด คือ ข้อความ มี 66 จำนวน รองลงมา คือ Link ไปยังข่าวหรือข้อมูลจากของที่อื่น มี 35 จำนวน และรูปแบบอื่นๆ คือ การนำเสนอในลักษณะภาพจากสื่อ มี 24 จำนวน ตามลำดับ ส่วนรูปแบบที่พบน้อยที่สุด คือ ภาพที่มาจากเหตุการณ์ที่เป็นเจ้าของเอง มี 2 จำนวน

2) ประเด็นการสื่อสาร

ประเด็นในการสื่อสารและเลือกส่งข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของการนำเสนอว่าผู้ใช้พันทิปในการอภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสารในประเด็นใดในช่วงของการจับกุมคนร้าย เพื่อเข้าใจประเด็นที่คนบนโลกออนไลน์ให้ความสนใจ ต้องการรับรู้ และต้องการสื่อสารเพื่อบอกต่อข้อมูล ซึ่งเป็นผลในการกำหนดทิศทางประเด็นในการสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์บนกระทู้ การวิเคราะห์จำแนกตามข้อความ และ องค์ประกอบเนื้อหาที่มีการกระทู้ในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล พบประเด็นในการสื่อสารและส่งต่อข้อมูล ดังนี้

ประเด็นการสื่อสาร	จำนวน
การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่	26
วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่	23
การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม	13
วิพากษ์การทำงานของสื่อ	7
ผลกระทบจากเหตุการณ์	5
การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์	3
วิเคราะห์หาตัวคนร้ายและกลุ่มต่างๆที่เกี่ยวข้อง	3
อื่นๆ (กล้อง CCTV, จีฮัต/ญีฮาด)	3
เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น	1
วิเคราะห์อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด	1
ความสูญเสีย/ความเสียหาย	0
การบูรณะเยียวยา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย	0
ประเด็นความมั่นคง	0
การช่วยกันหาคำตอบ/หาคนร้าย/ระดมข้อมูล/ให้ข้อมูลในการหาคำตอบ	0
การปลุกระดมความเป็นชาติ	0

การระดมความช่วยเหลือ	0
การระมัดระวังการนำเสนอภาพความรุนแรง/สูญเสีย	0
รวม	85

ตารางที่ 7 แสดงประเด็นการสื่อสารที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิป

จากการศึกษาพบว่าประเด็นการสื่อสารที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิปมีทั้งหมด มี 85 จำนวน โดยประเด็นการสื่อสารที่พบมากที่สุด คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ มี 26 จำนวน

รองลงมาคือ การวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ มี 23 จำนวน ได้แก่ วิธีการสืบหาคนร้าย การจับกุมผู้ต้องสงสัย/ผู้ต้องหา การเรียกหมายจับ และการมอบเงินรางวัลให้กับทีมสืบสวน เป็นต้น

การสร้างความปลอดภัยช่วงต่อกลุ่ม มี 13 จำนวน ซึ่งเป็นลักษณะการใช้คำเรียกเหมารวม และการเรียกกลุ่มการเหมารวมทำให้เกิดความไม่พอใจ เช่น กลุ่มการเมืองเก่า กลุ่มที่สูญเสียอำนาจ สื่อแดง นักการเมืองเก่า เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการสื่อสารในประเด็นอื่นๆ อีกโดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ วิพากษ์การทำงานของสื่อกรณีนักข่าว Voice TV มี 7 จำนวน (ผลกระทบจากเหตุการณ์ เช่น การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มี 5 จำนวน การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง (สื่อเหลืองสื่อแดง) ความขัดแย้งประเด็นต่างประเทศ (ปัญหาอุยกูร์) มี 3 จำนวน และการวิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ เช่น ทักษิณ สื่อแดง มี 3 จำนวน และประเด็นอื่นๆ เช่น การจัดซื้อฮาร์ดดิสก์กล้อง CCTV และจีฮัต/ญิฮาด คำสอนของศาสนาอิสลาม มี 3 จำนวน และประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุดคือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น มี 1 จำนวน และการวิเคราะห์อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด มี 1 จำนวน ตามลำดับ

ไม่พบประเด็นการสื่อสารในเรื่องความสูญเสีย/ความเสียหาย, การบูรณะเยียวยา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย, ประเด็นความมั่นคง, การช่วยกันหาคำตอบ/หาคนร้าย/ระดมข้อมูล/ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการหาคำตอบ, การปลุกระดมความเป็นชาติ, การระดมความช่วยเหลือ และการระมัดระวังการนำเสนอภาพความรุนแรง/สูญเสีย

3) ข้อมูลอ้างอิง

การศึกษาแหล่งอ้างอิงข้อมูลของผู้ใช้เว็บไซต์พันทิปเพื่อวิเคราะห์ที่มาของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มีการอภิปราย แลกเปลี่ยน วิเคราะห์ รวมถึงการให้ข้อมูล และเข้าใจการเลือกรับสารและส่งต่อข้อมูลของผู้ใช้พันทิป โดยพบผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลอ้างอิง	จำนวน
องค์กรสื่อ	42
ข้อมูลจากโลกออนไลน์	32
เจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ	13
ข้อมูลจาก Influencer	11

เป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์เอง	2
เพื่อน/คนรู้จัก	1
รวม	101

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิป

จากการศึกษาพบว่าข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิปมีทั้งหมด มี 101 จำนวน โดยข้อมูลอ้างอิงที่พบมากที่สุด คือ

ข้อมูลอ้างอิงที่มาจากองค์กรสื่อ มี 42 จำนวน คิดเป็นร้อยละ 63.64

รองลงมาคือ การใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์ ซึ่งเป็นข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ เช่น sanook.com, kapok.com, wikipedia.com เป็นต้น มี 32 จำนวน

ข้อมูลอ้างอิงจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ มี 13 จำนวน ข้อมูลจาก Influencer เช่น ชูวิทย์, สนธิ ลิ้มทองกุล, นงนุช สิงหะเดชะ และพุทธอิสระ เป็นต้น มี 11 จำนวน

ข้อมูลอ้างอิงโดยเป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์ มี 2 จำนวน ตามลำดับ และข้อมูลอ้างอิงที่ใช้น้อยที่สุดคือ ข้อมูลอ้างอิงจากเพื่อน/คนรู้จัก มี 1 จำนวน

ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงที่เป็นข้อมูลจากโลกออนไลน์ มี 1 จำนวน

ประเด็นการวิเคราะห์หรืออธิบายเกี่ยวกับการระเบิด พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ และข้อมูลจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ อย่างละ 1 จำนวน

ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ และข้อมูลจากโลกออนไลน์ มีอย่างละ 2 จำนวน

ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ 21 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ 10 จำนวน และข้อมูลจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ 9 จำนวน ส่วนข้อมูลอ้างอิงที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อมูลจาก Influencer มี 4 จำนวน

ประเด็นผลกระทบจากเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ 3 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากผู้อยู่ในเหตุการณ์เอง 2 จำนวน และข้อมูลอ้างอิงที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อมูลจากเพื่อน/คนรู้จัก 1 จำนวน

ประเด็นการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ 19 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ 11 จำนวน และข้อมูลอ้างอิงที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ และข้อมูลจาก Influencer อย่างละ 5 จำนวน

ประเด็นการสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ 8 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ 5 จำนวน ข้อมูลจาก Influencer 4 จำนวน ตามลำดับ และ ข้อมูลอ้างอิงที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ 2 จำนวน

ประเด็นการวิพากษ์การทำงานของสื่อ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ 5 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ และข้อมูลจาก Influencer 2 จำนวน และ ข้อมูลอ้างอิงที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่/หน่วยงานรัฐ 1 จำนวน

ประเด็นอื่นๆ คือ การชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงมากที่สุดคือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ 2 จำนวน รองลงมาคือ ข้อมูลจากองค์กรสื่อ 1 จำนวน

นอกจากนี้ ยังพบว่าประเด็นการสื่อสารที่ไม่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลอ้างอิงใดๆ ได้แก่ ประเด็นความสูญเสีย/ความเสียหาย ประเด็นการบูรณะ/เยียวยา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การวิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประเด็นประเด็นความมั่นคงของประเทศ และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา ประเด็นการช่วยหาคำตอบ/หาคนร้าย/ระดมข้อมูล/ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการหาคำตอบ ประเด็นการปลุกระดมความเป็นชาติ ประเด็นการระดมความช่วยเหลือ และประเด็นการระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรง/ความสูญเสีย

4) โทนอารมณ์ในการสื่อสาร

โทนการนำเสนอเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของ การนำเสนอ ข้อความที่ใช้ ในการสื่อสารของผู้ใช้บนเว็บไซต์พื้นที่ที่มีในเชิงความรู้สึกต่อเหตุการณ์และข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ พัฒนาการและทิศทางของอารมณ์ของของคนที่ในพื้นที่ไปในเหตุการณ์ระหว่างการจับกุมคนร้าย โดยโทนอารมณ์ที่ศึกษาประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์เสียใจ อารมณ์โกรธแค้น อารมณ์ขัดแย้ง อารมณ์กลัว ตื่นตระหนก ส่วนที่สอง คือ ไม่เน้นแสดงอารมณ์ แต่เป็นการให้ข้อมูล

Tone อารมณ์ความรู้สึก	จำนวน
อารมณ์ความขัดแย้ง	24
อารมณ์กลาง/ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูลหาคำตอบ	23
อารมณ์สับสนต่อข้อมูล	10
อารมณ์โกรธแค้น/ตำหนิ/ว่าร้าย	9
อารมณ์เสียใจต่อเหตุการณ์	4
อารมณ์กลัวตื่นตระหนก	1
รวม	72

ตารางที่ 9 แสดง Tone อารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พื้นที่

จากการศึกษาพบว่า Tone อารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พื้นที่ทั้งหมด มี 72 จำนวน โดย Tone

อารมณ์ความรู้สึกที่พบมากที่สุด คือ อารมณ์ความขัดแย้ง มี 24 จำนวน

รองลงมาคือ อารมณ์กลาง/ไม่แสดงอารมณ์ เน้นให้ข้อมูลหาคำตอบ โดยเป็นการร่วมให้ข้อมูลหาคำตอบเกี่ยวกับการสืบหาคนร้ายและการจับผู้ต้องสงสัย มี 23 จำนวน

อารมณ์สับสนต่อข้อมูล มี 10 จำนวนอารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย มี 9 จำนวน อารมณ์เสียใจต่อเหตุการณ์ มี 4 จำนวน ตามลำดับ

โทนอารมณ์ความรู้สึกที่พบน้อยที่สุด คือ อารมณ์กลัวตื่นตระหนก มี 1 จำนวน

ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นอารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 1 จำนวน

ประเด็นการวิเคราะห์หรือขยายเกี่ยวกับการระเบิด พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นอารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 1 จำนวน

ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 2 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย 1 จำนวน

ประเด็นการวิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์สับสนต่อข้อมูล 2 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย 1 จำนวน

ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 14 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์ความขัดแย้ง 7 จำนวน อารมณ์สับสนต่อข้อมูล 4 จำนวน อารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย 3 จำนวน และ Tone อารมณ์ความรู้สึกที่พบน้อยที่สุดคือ อารมณ์อื่นๆ ซึ่งเป็นการชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ 1 จำนวน

ประเด็นผลกระทบจากเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 3 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์ความขัดแย้ง และ อารมณ์กลัว/ตื่นตระหนก อย่างละ 1 จำนวน

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์ความขัดแย้ง 11 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์สับสนต่อข้อมูล 6 จำนวน อารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ มี 5 จำนวน และอารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย 4 จำนวน ส่วน Tone อารมณ์ความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารน้อยที่สุด คือ อารมณ์ชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ 1 จำนวน

ประเด็นการสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์ความขัดแย้ง 8 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย 5 จำนวน Tone อารมณ์ความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารน้อยที่สุด คือ อารมณ์สับสนต่อข้อมูล 1 จำนวน

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด คือ อารมณ์เสียใจต่อเหตุการณ์ 4 จำนวน รองลงมาคือ อารมณ์โกรธแค้น/ตำท้อ/ว่าร้าย และอารมณ์ความขัดแย้ง 2 จำนวน

ประเด็นอื่นๆ คือ การชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่ามีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นอารมณ์กลางๆ/ไม่แสดงอารมณ์/เน้นให้ข้อมูล/หาคำตอบ และอารมณ์ความขัดแย้ง มีอย่างละ 1 จำนวน

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีประเด็นการสื่อสารที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ Tone อารมณ์ความรู้สึกใดๆ ได้แก่ ประเด็นความสูญเสีย/ความเสียหาย ประเด็นการบูรณะ/เยียวยา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ประเด็นประเด็นความ

มั่นคงของประเทศ และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา ประเด็นการช่วยหาคำตอบ/หาคนร้าย/ระดมข้อมูลให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการหาคำตอบ ประเด็นการปลุกระดมความเป็นชาติ ประเด็นการระดมความช่วยเหลือ และประเด็นการระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรง/ความสูญเสีย

5) การปฏิสัมพันธ์บนกระทู้พันทิป

ในช่วงเวลาของการจับกุมคนผู้ต้องสงสัย มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ระดมข้อมูล และมีคามต้องการในข้อมูล ข้อเท็จจริง สื่อมีบทบาทเป็นตัวกลางในการนำเสนอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สู้สังคม การปฏิสัมพันธ์ต่อข้อมูลของสื่อเป็นการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บนพันทิป และสื่อมวลชน ลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น

- ร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง
- ตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย
- เห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้/ข้อความสนับสนุน/แสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัว
- ถกเถียงไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง
- อื่นๆ (เช่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ)

การปฏิสัมพันธ์	จำนวน
ร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง	34
ตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย	20
เห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้/ข้อความสนับสนุน/ แสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัว	11
ถกเถียงไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ ความเห็นต่าง	9
อื่นๆ เช่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ	3
รวม	79

ตารางที่ 10 แสดงการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิป

จากการศึกษาพบว่า การปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อเหตุการณ์ระเบิดที่ปรากฏในกระทู้พันทิปมีทั้งหมด มี 79 จำนวน โดยเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่ร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมองมากที่สุด มี 34 จำนวน รองลงมา คือ การตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย มี 20 จำนวน อันดับสามคือ การเห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้/ข้อความสนับสนุน/แสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัว และการถกเถียงไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง มี 9 จำนวน ตามลำดับ ส่วนการปฏิสัมพันธ์ที่พบน้อยที่สุด คือ อื่นๆ เช่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ มี 3 จำนวน

ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะร่วมให้ข้อมูล วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง เพียงอย่างเดียว โดยพบ 1 จำนวน

ประเด็นการวิเคราะห์/อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะร่วมให้ข้อมูล วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง เพียงอย่างเดียว โดยพบ 1 จำนวน

ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย มากที่สุด คือ 2 จำนวน รองลงมาคือ การปฏิสัมพันธ์ที่ร่วมให้ข้อมูล วิเคราะห์ แบ่งปันมุมมอง มี 1 จำนวน

ประเด็นการวิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะที่เห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ การร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง และการตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย โดยพบการปฏิสัมพันธ์อย่างละ 1 จำนวน

ประเด็นการการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะร่วมให้ข้อมูล วิเคราะห์ แบ่งปันมุมมอง มากที่สุด คือ 14 จำนวน รองลงมาคือ การตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย 11 จำนวน การปฏิสัมพันธ์ที่เห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ 4 จำนวน ส่วนการปฏิสัมพันธ์ที่พบน้อยที่สุดคือ การถกเถียง/ไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง และการปฏิสัมพันธ์อื่นๆ โดยเป็นการชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ พบอย่างละ 1 จำนวน

ประเด็นผลกระทบจากเหตุการณ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มากที่สุด คือ การร่วมให้ข้อมูล วิเคราะห์ แบ่งปันมุมมอง มี 3 จำนวน รองลงมาคือ การเห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ และการตั้งคำถาม/วิพากษ์/สงสัย พบ 1 จำนวน

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มากที่สุด คือ การร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง 14 จำนวน รองลงมาคือ การถกเถียง/ไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง และการตั้งคำถามวิพากษ์/สงสัย 5 จำนวน และการปฏิสัมพันธ์ที่เห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ 3 จำนวน ส่วนการปฏิสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นการสื่อสารที่พบน้อยที่สุดคือ การปฏิสัมพันธ์อื่นๆ โดยเป็นการชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ 1 จำนวน

ประเด็นการการสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มากที่สุด คือ การร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง การถกเถียง/ไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง และการตั้งคำถามวิพากษ์/สงสัย โดยพบอย่างละ 4 จำนวน รองลงมาคือ การเห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ 2 จำนวน

ประเด็นวิพากษ์การทำงานของสื่อ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มากที่สุด คือ การเห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ 4 จำนวน รองลงมาคือ ร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง 3 จำนวน และการปฏิสัมพันธ์ที่พบน้อยที่สุด คือ การถกเถียง/ไม่เห็นด้วย/มีการแสดงออกแบบสุดโต่ง/ความเห็นต่าง 1 จำนวน

ประเด็นอื่นๆ การชื่นชมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่รัฐ พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ที่มากที่สุด คือ การร่วมให้ข้อมูล/วิเคราะห์/แบ่งปันมุมมอง 2 จำนวน รองลงมาคือ การเห็นด้วยกับคนตั้งกระทู้ 1 จำนวน นอกจากนี้ ยังพบว่ามีประเด็นการสื่อสารที่มีไม่ความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ใดๆ ได้แก่ ประเด็นความสูญเสีย/ความเสียหาย ประเด็นการบูรณะ/เยียวยา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ประเด็นประเด็นความมั่นคงของประเทศ และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา ประเด็นการช่วยหาคำตอบ/หาคนร้าย/ระดมข้อมูล/ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการหาคำตอบ ประเด็นการปลุกระดมความเป็นชาติ ประเด็นการระดมความช่วยเหลือ และประเด็นการระมัดระวังเรื่องการนำเสนอภาพความรุนแรง/ความสูญเสีย

2.2 : ผลการศึกษาการรายงานข่าวของสื่อมวลชน

การศึกษาในส่วนของสื่อมวลชน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์การกำหนดวาระข่าวสาร กรอบในการนำเสนอและสร้างการรับรู้ต่อประเด็นให้กับสังคมเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรง ในช่วงที่มีการคลี่คลายและจับผู้ต้องสงสัยได้ สิ่งที่สื่อนำเสนอ ทิศทาง ประเด็นและรูปแบบการนำเสนอสะท้อนการกำหนดวาระข่าวสารในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ การศึกษาเก็บข้อมูลบน 3 แพลตฟอร์มเพื่อดูความเชื่อมโยงของการสื่อสารแบบข้ามสื่อ ได้แก่

- ทวิตเตอร์ของสื่อ จากการสืบค้นคำสำคัญ ได้แก่ ราชประสงค์ #ระเบิดราชประสงค์ #ศาลพระพรหม #ระเบิดท่าเรือสาทร ผู้ต้องสงสัย จับกุมผู้ต้องสงสัย
- เว็บไซต์ข่าว จำนวน 5 เว็บไซต์ ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์ เดลินิวส์ออนไลน์ ผู้จัดการออนไลน์ มติชนออนไลน์ และข่าวสดออนไลน์
- ข่าวโทรทัศน์จำนวน 12 ช่อง ได้แก่ ช่อง 3 HD ช่อง 5 ช่อง 7 HD ช่อง MCOT HD ช่องไทยพีบีเอส ช่อง TNN24 ช่อง New TV ช่อง Nation Channel ช่อง One HD ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง AMARIN TV และ ช่อง PPTV โดยศึกษาข่าวหลัก 3 ช่วงเวลา คือ ข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ข่าวค่ำ และรายการสนทนาข่าว ที่ออกอากาศตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันที่ 29 ส.ค. 58 – เวลา 18.00 น. ของวันที่ 5 ก.ย. 58

2.2.1 การสื่อข่าวผ่านทวิตเตอร์ของสื่อ

การศึกษารายงานข่าวผ่านทวิตเตอร์ของสื่อเพื่อให้เข้าใจถึงประเภทต่าง ๆ ในการสื่อสาร คือ ประเภทของการรายงานข่าว ประเด็นในการนำเสนอข่าว รูปแบบการนำเสนอข้อมูล แหล่งข่าวที่ใช้ การกำหนดกรอบในการนำเสนอ (Frame) โทนในการนำเสนอ และการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC) โดยเก็บข้อมูลจาก ทวิตเตอร์ขององค์กรสื่อ และสื่อมวลชนที่พบจากการใช้คำค้นหาที่กำหนดบนทวิตเตอร์ การวิเคราะห์เพื่อเข้าใจธรรมชาติของการสื่อข่าวผ่านทวิตเตอร์ในเหตุการณ์การจับผู้ต้องสงสัยคดีระเบิดราชประสงค์ ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม 2558 - วันที่ 5 กันยายน 2558 พบผลการศึกษาดังนี้

1) ประเภทของการรายงานข่าว

ประเภทของการรายงานข่าว	Breaking News รายงานข่าวด่วน	รายงานข่าว	รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ	วิเคราะห์ข่าวให้บริบทข่าว	แสดงความคิดเห็น	รวม
29/08/58	1	16	1	-	-	18
30/08/58	-	12	-	1	-	13

31/08/58	-	13	-	-	-	13
1/09/58	3	37	1	-	1	42
2/09/58	1	14	-	-	-	16
3/09/58	-	10	-	-	-	10
4/09/58	21	-	-	-	-	21
5/09/58	-	3	-	-	-	3
รวม	29	109	2	2	1	136

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนทวิตของสื่อมวลชนจำแนกตามประเภทการรายงานข่าว

จากตารางพบว่ากลุ่มองค์กรสื่อ และบุคคลสื่อ พบประเภทการรายงานข่าว 5 รูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว (A2) พบจำนวน 109 ส่วนใหญ่เป็นการรายงานสถานการณ์ข่าวโดยทั่วไป หลังจากเกิดเหตุระเบิด การสืบหาตัวคนร้ายและการจับกุมคนร้าย

อันดับที่ 2 Breaking News รายงานข่าวด่วน (A1) พบจำนวน 29 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการรายงานข่าวล่าสุดหรือสถานการณ์ล่าสุดของหัวข้อข่าวที่กำลังดำเนิน เช่น “ถล่มแล้ว!!! ติดตามสด #NationTV #ระเบิดราชประสงค์”

อันดับที่ 3 พบจำนวนเท่ากัน 2 รูปแบบ รูปแบบละ 2 ทวิต คือ รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A3) และการวิเคราะห์ข่าว (A4) เช่น จนท.ควบคุมตัวชายต้องสงสัยวาง #ระเบิดราชประสงค์ สอบสวนที่ พัน.ร.มทบ.11 ตั้งแต่16.00น. มีรถคุ้มเข้มพาเข้ามา

อันดับที่ 4 คือ แสดงความคิดเห็น พบจำนวน 1 ทวิต คือ “ตกลงที่แขนทั้ง2ข้าง ของผู้ต้องสงสัยวางระเบิดราชประสงค์ ซึ่งใส่ผ้าปิดวันที่ก่อเหตุ เป็นอะไร รอยสัก? หรืออะไร? #ระเบิดราชประสงค์”

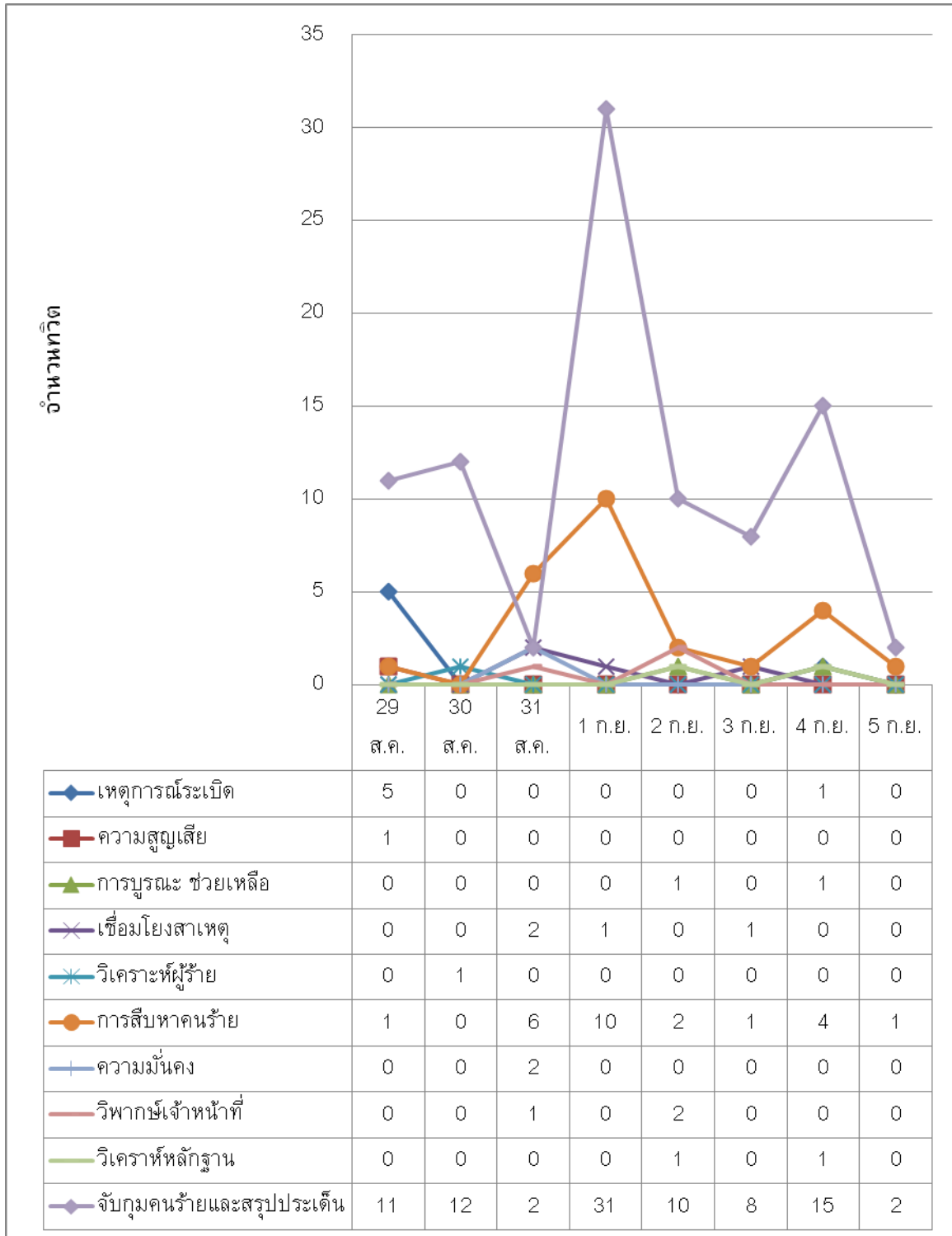
2) ประเด็นในการนำเสนอข่าว

ประเด็นที่สื่อเลือกนำเสนอข่าวมีผลต่อการรับรู้และกำหนดทิศทางการแสดงออกของสังคมต่อประเด็นของเหตุการณ์ การศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการนำเสนอข่าวบนทวิตเตอร์ เพื่อทำความเข้าใจการคัดเลือกประเด็นในการรายงานข่าวผ่านทวิตเตอร์ว่าสื่อมวลชนสำนักต่าง ๆ มีการนำเสนอข่าวตามคุณลักษณะของทวิตเตอร์ ที่มีความเร็ว และสั้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์มีการจำแนกประเด็นการสื่อสารในแต่ละวัน ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 เพื่อวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาประเด็นในการสื่อสารของสื่อต่อสังคม และมีการจัดกลุ่มเนื้อหาเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

- เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายงานสถานการณ์ทั่วไปของเหตุการณ์
- ความสูญเสีย ความเสียหาย
- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ คือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการหาว่าเกิดเหตุการณ์ขึ้นได้อย่างไร อะไรเป็นปัจจัย หรือสาเหตุของเหตุการณ์

- วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย และกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีต่างๆ ในการให้ความเห็นของนักวิชาการ นักการเมือง ฯลฯ เกี่ยวกับผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ การพยายามระบุตัวคนร้ายและคนอยู่เบื้องหลัง
  - การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่
  - ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา คือเนื้อหาที่มีการนำเสนอข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง หรือกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ
  - วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่
  - วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง เนื้อหาในการเอาหลักฐานข้อมูลที่ได้มาต่อยอดในการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่ออธิบาย และให้ความหมาย
  - การจับกุมคนร้ายและการสรุปประเด็นของเหตุการณ์
- พบผลการศึกษาดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงจำนวนทวีตของสื่อจำแนกตามประเด็นในการนำเสนอข่าวในแต่ละวัน

จากแผนภูมิ แสดงว่า ในการนำเสนอข่าวบนทวิตเตอร์ ในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัย สื่อให้ความสำคัญกับการนำเสนอประเด็น การจับกุมคนร้ายและการสรุปประเด็น สรุปคดีมากที่สุด จำนวน 91 ทวิต อันดับ ที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ พบจำนวน 23 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเบาะแสคนร้าย การสืบหาคนร้ายของทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร รวมถึงการออกหมายจับผู้ต้องสงสัยเพิ่มเติม อันดับที่ 3 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น การรายงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ระเบิด พบจำนวน 6 ทวิต อันดับที่ 4 คือ การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ พบจำนวน 4 ทวิต อันดับที่ 5 คือ วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ พบจำนวน 3 ทวิต อันดับที่ 6 พบประเด็นในการนำเสนอเท่ากัน 3 ประเด็น ประเด็นละ 2 ทวิต คือ การบูรณะเยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ประเด็นความมั่นคงของประเทศและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหาและวิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง อันดับที่ 7 พบประเด็นในการนำเสนอเท่ากัน 2 ประเด็น ประเด็นละ 1 ทวิต คือ การสูญเสีย ความเสียหาย และการวิเคราะห์หาตัวผู้ร้ายและกลุ่มต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาตามรายวัน พบว่า ประเด็นเรื่องการจับกุมคนร้ายจะเพิ่มขึ้นลดลงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยในวันที่ 29 สิงหาคม 2558 ซึ่งเป็นวันที่มีการจับผู้ต้องสงสัยรายแรกได้ ประเด็นเรื่องการจับกุมก็จะสูง ระหว่างการสืบสวนหาผู้ต้องสงสัยเพิ่ม สื่อทวิตเรื่องการสืบหาคนร้าย ช่วงวันที่ 1 กันยายน มีการจับกุมผู้ต้องสงสัยเพิ่มได้อีก 1 ราย ประเด็นเรื่องการจับกุมและการสืบหาคนร้ายก็จะมีจำนวนมากกว่าเรื่องอื่นๆ เป็นเช่นนี้ไปตลอดจนถึงวันที่ 5 กันยายน ส่วนประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ การบูรณะช่วยเหลือ การวิพากษ์เจ้าหน้าที่ ก็มีการนำเสนอประปรายควบคู่ไปในปริมาณที่น้อย

3) รูปแบบการนำเสนอข้อมูล

ด้วยคุณลักษณะที่ต้องสั้นและกระชับ การศึกษารูปแบบการนำเสนอของสื่อมวลชนผ่านทวิตเตอร์ แบ่งลักษณะออกเป็น การใช้ข้อความเพียงอย่างเดียว การใช้ข้อความประกอบ Link เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาไปสู่เนื้อหาขององค์กร การใช้ข้อความและภาพประกอบ การใช้ข้อความและวิดีโอขององค์กรข่าว การใช้อินโฟกราฟิก และการรีทวีตข้อความขององค์กรสื่ออื่น โดยจำแนกการวิเคราะห์เป็นรายวัน พบผลดังนี้

การนำเสนอข้อมูล	ข้อความ	Link ไปเนื้อหาองค์กรตัวเอง	ภาพ + โปรย	วิดีโอขององค์กรข่าว เช่น คลิปข่าว	อินโฟกราฟิก	Retweet ข้อความองค์กรข่าวอื่น
29/08/58	7	5	5	-	-	-
30/08/58	-	10	3	-	-	-
31/08/58	2	8	1	-	-	1
1/09/58	8	16	14	3	-	1

2/09/58	-	11	3	-	-	1
3/09/58	3	7	-	-	-	-
4/09/58	-	13	7	-	1	-
5/09/58	-	3	-	-	-	-
รวม	20	73	33	3	1	3

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของทวิตเตอร์สื่อ

จากตารางแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่ใช้ในการทวิตทั้งหมดมี 6 ประเภท เรียงลำดับที่พบบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ Link ไปบทความ เนื้อหาขององค์กรตัวเอง (C2) พบจำนวน 73 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการ Link ไปยังเว็บไซต์ของสำนักข่าวเพื่ออ่านรายละเอียดของข่าว ซึ่งเป็นลักษณะของการโปรโมตเนื้อหาขององค์กรข่าว

อันดับที่ 2 คือ รูปแบบภาพ + โปรย (C4) พบจำนวน 33 ทวิต ส่วนใหญ่จะเป็นภาพ เพื่อลึงเข้าข่าวขององค์กร การใช้ภาพประกอบโปรยและมีลึงประกอบด้วย ภาพใช้เพื่อดึงดูดความสนใจ ภาพที่พบเป็นภาพเหตุการณ์ ภาพผู้ต้องสงสัย ภาพที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราว ซึ่งถ้าเป็นภาพผู้ต้องสงสัยก็ไม่มีกรปกป้องคนในข่าว แต่ให้เห็นหน้าชัดเจน

ตัวอย่าง รูปแบบภาพ + โปรย

อันดับที่ 3 คือ ข้อความพบจำนวน 20 ทวิต ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อเหตุการณ์ มักมีการติดแฮชแท็กไปด้วย โดยแฮชแท็กที่พบบมากที่สุดได้แก่ #ระเบิดราชประสงค์

อันดับที่ 4 พบ 2 รูปแบบที่จำนวนทวิตเท่ากัน 3 ทวิต คือ วิดีโอขององค์กรข่าว เช่น คลิปข่าว และ Retweet ข้อความองค์กรข่าวอื่น (C9)

อันดับที่ 5 infographic พบจำนวน 1 ทวิต

จาก@mynametai 4/09/2558

4) แหล่งข่าวที่ใช้

การศึกษาเรื่องการใช้แหล่งข่าวเพื่อวิเคราะห์ที่มาของข้อมูลที่สื่อมวลชนใช้ในการอ้างอิง และการใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว ที่ใช้สื่อสารข้อมูลผ่านทวิตเตอร์ แหล่งข่าวประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งทหาร เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ นายกรัฐมนตรี นักวิชาการ และสื่อต่างประเทศ และการวิเคราะห์ที่จำแนกตามวัน สะท้อนทิศทางที่มาของข้อมูลที่สื่อใช้ในการรายงานข่าว พบผลการศึกษาดังนี้

แหล่งข่าว	เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งทหาร	เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ	เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ	นายกรัฐมนตรี	นักวิชาการ	สื่อต่างประเทศ
29/08/58	2	2	-	-	1	1
30/08/58	-	2	-	1	-	-
31/08/58	-	4	-	1	-	-
1/09/58	1	18	4	1	-	2
2/09/58	1	4	2	-	-	1
3/09/58	-	1	2	-	-	-
4/09/58	-	5	-	-	-	-
5/09/58	-	-	-	-	-	-
รวม	4	36	8	3	1	4

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามประเภทแหล่งข่าวที่ใช้

จากตารางแสดงให้เห็นว่า มีแหล่งข่าวที่ใช้ในการทวิตทั้งหมด 6 ประเภท เรียงลำดับที่พบมากที่สุด คือ อันดับที่ 1 คือ เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ (D2) พบจำนวน 36 ข่าว เช่น

อันดับที่ 2 คือ เจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง (D3)พบจำนวน 8 ข่าว

อันดับที่ 3 พบแหล่งข่าวที่ใช้เท่ากัน 2 แหล่ง แหล่งละ 4 ข่าว คือ เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งทหาร (D1) เช่น พ.อ.วินัย สุวารีย์ โฆษก คสช. และ สื่อต่างประเทศ (D11)

อันดับที่ 4 คือ นายกรัฐมนตรี (D4) พบจำนวน 3 ทวิต

อันดับที่ 5 คือ นักวิชาการ(D7) พบจำนวน 1 ทวิต

5) การกำหนดกรอบในการนำเสนอ (Frame)

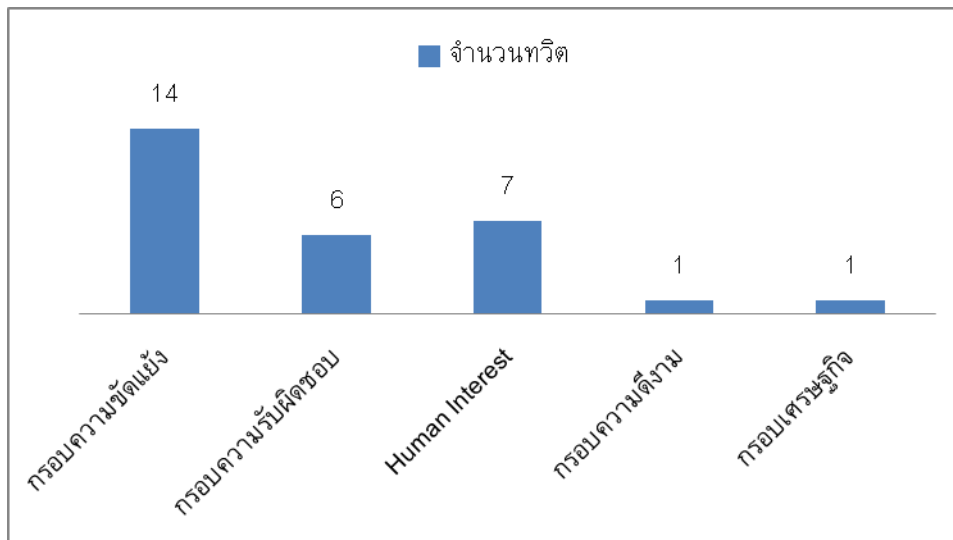
การกำหนดกรอบในการนำเสนอเป็นการคัดกรองและกำหนดทิศทางในการสื่อสารของสังคม โดยสื่อมีกรอบในการกำหนดการนำเสนอทั้งหมด 5 กรอบ คือ

- **กรอบเรื่องความขัดแย้ง** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนการเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง มีการระบุว่ามีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันจนเป็นปัญหา มีการวิพากษ์วิจารณ์ กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม มีกระบวนถึงปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล และนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน?
- **กรอบเรื่องความรับผิดชอบ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนเรื่องระบุว่ารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น เรื่องระบุหรือทำให้คิดได้ว่ารัฐบาล หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นคนต้นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น มีการนำเสนอทางออก การแก้ไข หรือมีการระบุว่าปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
- **กรอบ Human Interest** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม มีการใช้คำหรือภาพที่ไปกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก-นำเสนอวาทกรรมหรือข้อความที่สร้างอารมณ์ร่วม มีการเน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือต่อกลุ่มคน โดยนำเสนอว่าคนได้รับผลต่อเหตุการณ์ และต้องปรับตัวหรือใช้ชีวิตกับเหตุการณ์นั้นอย่างไร มีการนำเสนอเรื่องชีวิตส่วนตัว
- **กรอบเรื่องความดีงาม** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความดีงาม จริยธรรม ศีลธรรม มีการแสดงออกต่อคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม มีการเชื่อมโยงถึงความดี ความชั่ว การ

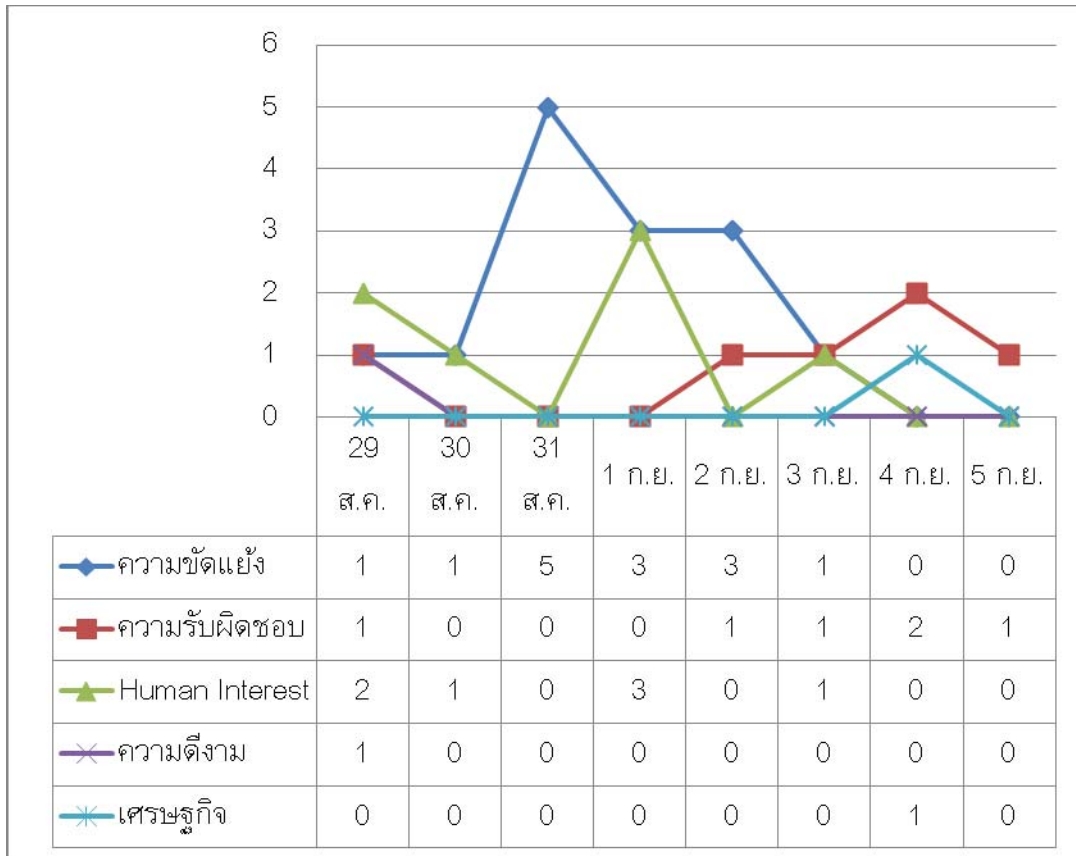
ต่อระหว่างความดีงาม ความชั่วร้าย หรือเรื่องนำเสนอแง่มุมของการปฏิบัติตัวในสังคมตามที่ควรเป็น มีการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวต่อสถานการณ์

- **กรอบทางเศรษฐกิจ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา เม็ดเงินความเสียหาย เม็ดเงินการช่วยเหลือ ประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อทิศทางของเรื่อง

พบผลการศึกษา ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 จำนวนทวีตจำแนกตามกรอบการนำเสนอ

แผนภูมิที่ 5 แสดงกรอบการนำเสนอข่าวบนทวิตเตอร์สื่อจำแนกตามวัน

จากตารางแสดงให้เห็นว่า มีการใช้กรอบประเด็นในการนำเสนอทั้งหมด 5 กรอบประเด็น เรียงลำดับพบมากที่สุดคือ

อันดับที่ 1 กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบจำนวน 15 ข่าว จาก 5 กรอบ ดังนี้

1) มีการวิพากษ์วิจารณ์กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม พบจำนวน 7 ทวิต เช่น

Tweet: เปิดโปง!!ขบวนการระเบิดต่างชาติ เชื่อมโยงคนไทยร่วมด้วย จริงหรือไม่??

2) มีการระบุถึงปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคลพบจำนวน 3 ทวิต เช่น

Tweet: ไทม์ แชน สมยศ ให้เงินตำรวจ 3 ล้าน แม้ยังจับตัวการสำคัญ #ระเบิดราชประสงค์ ไม่ได้

3) เรื่องสะท้อนการเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง และเรื่องระบุว่ามีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันจนเป็นปัญหา พบจำนวนเท่ากันคือ 2 ทวิต

4) นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเพียง พบจำนวน 1 ทวิต

อันดับที่ 2 ใช้กรอบ Human Interest พบจำนวน 7 ข่าว ดังนี้

1) ใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม 4 ทวิต เช่น

Tweet: เดิมที่มีการเข้าห้องพักไว้5ห้องแต่ต่อมามาลดเหลือ2ห้อง(ที่ตรวจเจอวัตถุประกอบระเบิด)/ตร.-หลาน
เจ้าของหอให้ข้อมูล

2) มีการใช้คำหรือภาพที่ไปกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก-นำเสนอวาจากรรมหรือข้อความที่สร้างอารมณ์
ร่วม 2 ทวิต เช่น

Tweet: วรณา สวนสันต์ ผู้ต้องหายิงเหตุ #ระเบิดราชประสงค์ ประสานมอตัว-ถาม "ทำแบบนี้กับเธอได้อย่างไร

3) เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือต่อกลุ่มคน 1 ทวิต คือ ครอบครัวของนางวรณา สวนสันต์ ผู้ต้องสงสัย
เชื่อมโยงเหตุ #ระเบิดราชประสงค์ ที่ถูกออกหมายจับ อยู่ในอาการเครียด ยืนยันว่าเธอไม่เกี่ยวข้อง

อันดับที่3 คือการตอบความรับผิดชอบ นำเสนอทางออกทางแก้ไข เรื่องระบุว่ารัฐบาลหน่วยงานรัฐควร
ทำบางอย่างให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น มีการระบุว่าปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และเรื่องระบุ
หรือทำให้เกิดคิดว่ารัฐบาล หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะเป็นคนต้นเรื่องที่ทำให้
เกิดปัญหาขึ้น 1 ทวิต คือ เผยสาเหตุกล้อง (CCTV) ถึงเสียหาย -ทำเอาชวดพลาดจับภาพเหตุการณ์สำคัญ
พบกรอบละ 1 ทวิต

อันดับที่ 4 พบ 2 กรอบประเด็นที่พบจำนวนทวิตีเท่ากันคือ กรอบเรื่องความตึงเครียด พบจำนวน 1 ข่าว
และ เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา คือ "คสช.- กก." แจงการเยียวยา "เหยื่อบีมราชประสงค์"-พร้อม
เดินหน้าสร้างความเชื่อมั่น

6) โทนในการนำเสนอ

โทนการนำเสนอเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของกรนำเสนอ ข้อความที่ใช้ การเลือกคำพูดของแหล่งข่าว
ในการนำเสนอต่อการทำงานของบุคลากรภาครัฐ สะท้อนนัยยะในเชิงบวกหรือลบต่อประเด็น หรือไม่มีการ
แสดงนัยยะเป็นการให้ข้อมูลกลางๆ โทนประกอบด้วยเรื่อง

- สะท้อนความสำเร็จ/ล้มเหลวของการแก้ปัญหา จัดการสถานการณ์
- ความช้า/เร็วในการจัดการสถานการณ์และการสืบหาข้อเท็จจริง
- ประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อเหตุการณ์
- ความฉลาด/ไม่ฉลาดของผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
- ความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมต่อการให้ข้อมูล การแสดงออกของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และรัฐบาลในการตอบสนองกับสถานการณ์

Toneการ นำเสนอ	ความสำเร็จ			เร็ว/ช้า			ประสิทธิภาพ			ความฉลาด			เหมาะสม			น่าเชื่อถือ		
	P	NU	N	P	NU	N	P	NU	N	P	NU	N	P	NU	N	P	NU	N
29/08/58	6	5	-	6	2	3	9	1	1	6	5	-	5	6	-	8	2	-
30/08/58	1	2	-	1	1	1	2	1	-	1	2	-	1	2	-	2	1	-
31/08/58	4	-	1	2	2	1	4	1	-	4	1	-	4	1	-	4	1	-
1/09/58	17	6	3	12	13	1	19	5	1	20	5	1	22	4	-	22	3	1
2/09/58	-	4	-	-	4	-	2	2	-	2	2	-	2	2	1	1	2	-
3/09/58	2	1	-	-	3	-	1	2	-	3	-	-	3	-	1	2	-	-
4/09/58	5	2	1	3	4	1	6	2	-	7	1	-	8	-	-	7	1	-
5/09/58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	35	20	5	24	29	7	43	14	2	43	16	1	45	15	2	46	10	1

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามโทนการนำเสนอ

จากตารางพบว่าทวิตเตอร์ร้องคร่ำครวญและบุคคลสื่อมีการนำเสนอข่าวต่อการทำหน้าที่ของบุคลากรภาครัฐ ดังนี้

- การสะท้อนความสำเร็จ/ล้มเหลวของการแก้ปัญหาจัดการสถานการณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เสนอในเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาเป็นการนำเสนอแบบกลางๆ และเชิงลบน้อยที่สุด
- ความเร็วในการจัดการสถานการณ์และการสืบหาข้อเท็จจริง พบว่า ส่วนใหญ่เลือกนำเสนอแบบกลางๆ รองลงมานำเสนอในเชิงบวก และนำเสนอการจัดการสถานการณ์ในเชิงลบน้อยที่สุด
- ประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เลือกนำเสนอเชิงบวกมากที่สุด รองลงมานำเสนอแบบกลางๆ และมีส่วนน้อยที่นำเสนอเรื่องประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในเชิงลบ
- การทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ฉลาดหรือไม่ฉลาด พบว่า ส่วนใหญ่นำเสนอในเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาคือ นำเสนอแบบกลางๆ และมีเพียงเล็กน้อยที่นำเสนอในเชิงลบ
- ความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมต่อการให้ข้อมูลหรือการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่นำเสนอในเชิงบวก มากที่สุด รองลงมานำเสนอแบบกลางๆ และการนำเสนอในเชิงลบพบเพียงเล็กน้อย
- ความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และรัฐบาลในการตอบสนองกับเหตุการณ์ พบว่า ส่วนใหญ่นำเสนอความน่าเชื่อถือต่อเจ้าหน้าที่และรัฐบาลในเชิงบวกมากที่สุด รองลงมานำเสนอแบบกลางๆ และการนำเสนอในเชิงลบพบน้อยที่สุด

การนำเสนอของทวิตเตอร์กลุ่มองค์กรสื่อและบุคคลสื่อในช่วงที่ 2 พบว่าส่วนใหญ่นำเสนอในเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาพบเสนอแบบกลางๆ และนำเสนอในเชิงลบพบน้อยที่สุด

7) การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC)

ในช่วงเวลาของการจับกุมผู้ต้องสงสัย การสื่อสารของคนบนโลกออนไลน์มีทั้งการวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็น และการระดมข้อมูล การศึกษาการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ของสื่อ เพื่อวิเคราะห์การเลือกใช้ข้อมูลจากผู้ใช้ออนไลน์ การเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมต่อการรายงานข่าวในประเด็นเหตุการณ์ โดยจำแนกลักษณะการปฏิสัมพันธ์เพื่อใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร ดังนี้

- การใช้ภาพที่มีการสื่อสารบนโลกออนไลน์มาประกอบในข่าว
- การใช้คลิปที่มีการสร้าง ทำ หรือ ส่งต่อโดยผู้ใช้ออนไลน์มาประกอบในข่าว โดยต้องไม่เป็นคลิปที่มาจากกรรายงานของสื่อ
- การใช้คนเป็นพยาน ด้วยการสัมภาษณ์มาประกอบในข่าว
- การใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์และต่อยอดประเด็น เมื่อมีประเด็น กระแสการอภิปรายบนโลกออนไลน์ สื่อมีการนำมาให้ข้อมูลเพิ่ม สัมภาษณ์เพิ่ม ต่อยอดมุมมองและประเด็นเพื่อขยายความหรืออธิบายเรื่องดังกล่าว
- การเสนอเรื่องจากออนไลน์โดยไม่ต่อยอด คือมีประเด็น มีข้อมูล หรือมีการโพสต์บนออนไลน์ สื่อหยิบมารายงานโดยไม่มีการอธิบายหรือขยายความต่อยอดประเด็น

การจำแนกทำเป็นรายวัน เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ให้เห็นทิศทางของรูปแบบการสื่อสารในแต่ละช่วงของการเก็บข้อมูล พบผลการศึกษา ดังนี้

การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร	ใช้ภาพประกอบในข่าว	ใช้คลิปประกอบในข่าว	ใช้คนเป็นพยาน ด้วยการสัมภาษณ์	ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์และต่อยอด	เสนอเรื่องจากออนไลน์โดยไม่ต่อยอด
29/08/58	1	-	-	-	1
30/08/58	1	-	-	-	1
31/08/58	-	-	-	-	-
1/09/58	-	-	-	-	-
2/09/58	-	-	-	-	-
3/09/58	-	-	-	-	-
4/09/58	-	-	-	-	-
5/09/58	-	-	-	-	-
รวม	2	-	-	-	2

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนทวิตจำแนกตามการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC)

จากตารางแสดงให้เห็นว่า ทวิตเตอร์กลุ่มสื่อและบุคคลสื่อ มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 2 กลุ่ม คือ ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว และใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว พบจำนวน 2 ทวิต

2.2.2 การสื่อข่าวบนเว็บไซต์ข่าว

การศึกษาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 5 เว็บไซต์ ได้แก่ 1)ข่าวสดออนไลน์ 2)เดลินิวส์ออนไลน์ 3)ไทยรัฐออนไลน์ 4)มติชนออนไลน์ 5)ผู้จัดการออนไลน์ ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม - 5 กันยายน 2558

ผลการศึกษา พบว่า เว็บไซต์ที่มีการรายงานข่าวระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทรมากที่สุด คือ ผู้จัดการออนไลน์ พบจำนวน 126 ข่าว รองลงมา คือ ไทยรัฐออนไลน์ พบ จำนวน 68 ข่าว ข่าวสดออนไลน์ พบจำนวน 39 ข่าว เดลินิวส์ออนไลน์ พบจำนวน 36 ข่าว และ มติชนออนไลน์ พบจำนวน 32 ข่าว รายละเอียดดังตาราง

อันดับที่	เว็บไซต์	จำนวนข่าว
1	ผู้จัดการออนไลน์	126
2	ไทยรัฐออนไลน์	68
3	ข่าวสดออนไลน์	39
4	เดลินิวส์ออนไลน์	36
5	มติชนออนไลน์	32
รวม		301

ตารางที่ 15 จำนวนข่าวระเบิดราชประสงค์ละทำน้ำสาทรที่พบในเว็บไซต์ข่าวที่ศึกษา

1) ประเภทของการรายงานข่าวบนเว็บไซต์

ข้อมูลของข่าวที่รายงานบนเว็บไซต์ ประกอบด้วยสองส่วนคือ ข่าวที่สร้างขึ้นเพื่อนำเสนอบนเว็บไซต์ของข่าว และส่วนของคลิปรายการย้อนหลังจากรายการโทรทัศน์ ซึ่งบางสื่อที่มีแพลตฟอร์มโทรทัศน์และเว็บไซต์ข่าว จะพบลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาจากรายการโทรทัศน์มานำเสนอพร้อมเขียนข้อความเพิ่มเติมในการนำเสนอบนเว็บไซต์ข่าวด้วย ในการเก็บข้อมูลระบุให้ลักษณะดังกล่าวอยู่ในข่ายของข้อมูลจากเว็บไซต์ข่าว ทั้งนี้สรุปเชิงปริมาณของประเภทการรายงานข่าวบนสื่อออนไลน์ได้ ดังนี้

ประเภทของการรายงานข่าว	ผู้จัดกร	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. Breaking News รายงานข่าวด่วน	-	-	-	-	-	-
2. รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น	102	64	35	33	31	265
3. สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based”	12	2	-	3	1	18
4. สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก トラมา “emotional-based”	8	-	-	-	-	8
5. บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based	1	-	-	-	-	1
6. บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวการเชื่อมโยงไปที่อารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นที่สะท้อนอารมณ์ emotional-based	-	-	-	-	-	-
7. วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ	3	2	4	-	-	9
8. วิเคราะห์ข่าวโดยนักวิเคราะห์ นักวิชาการ และบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ	-	-	-	-	-	-
รวม	126	68	39	36	32	301

ตารางที่ 16 จำนวนข่าวจำแนกตามประเภทของการรายงานข่าวบนเว็บไซต์

ผู้จัดการออนไลน์ จากตารางพบว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์พบประเภทการรายงานข่าว 5 รูปแบบ โดยเป็นการรายงานข่าว/สรุปข่าวสั้น มากที่สุด จำนวน 102 ข่าว สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” พบจำนวน 12 ข่าว สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก トラมา “emotional-based” พบจำนวน 8 ข่าว การวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ พบจำนวน 3 ข่าว และบทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based พบจำนวน 1 ข่าว

ไทยรัฐออนไลน์ มีประเภทของการรายงานข่าวทั้งหมด 3 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 ประเภทรายงานข่าว / สรุปรายงานสั้น พบจำนวน 64 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการเน้นรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมผู้ต้องสงสัย และการขยายผลจากการสืบสวนสอบสวน แต่ละข่าวจะประกอบด้วยประเด็นข่าว 1-3 ประเด็นต่อข่าว ยกเว้นสรุปรายงานในช่วงเช้า ที่เป็นการนำข่าวจากฉบับหนังสือพิมพ์มาลง โดยข่าวนั้นจะประกอบไปด้วยพาดหัวรองหลายหัว แยกตามประเด็น มีตั้งแต่ 15-45 ประเด็นข่าว ทั้งนี้ ข่าวบางข่าวมีการลงคลิปรายการข่าวจากช่องไทยรัฐทีวีประกอบด้วย

อันดับที่ 2 มีด้วยกัน 2 รูปแบบคือ 1) ประเภทวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) พบจำนวน 2 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์โดยคอลัมนิสต์ที่ประจำในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พื้นที่ที่นำเสนอจึงเป็นพื้นที่คอลัมนิสต์ที่คอลัมนิสต์คนนั้นๆ รับผิดชอบ ตัวอย่างข่าวเช่น

- ออย่าเรียนลัด คอลัมนิสต์แจ้วริมจ้อ โดย แจ้วริมจ้อ (4/9/58)
- ต้องทำความจริงให้กระจ่างชัด คอลัมนิสต์กล้าได้กล้าเสีย โดย สายล่อฟ้า (5/9/58)

และ 2) ประเภทสก็๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) พบจำนวน 1 ข่าว เป็นการจัดทำสก็๊ป โดยแก่ข่าว

- ลับลวงหลอก 12 วัน รุกล่าเงียบ มือบีมราชประสงค์ (30/8/58)
- นาที่ต่อนาที่! จับผู้ต้องสงสัยบีมราชประสงค์ แคคืบหวัดพันชายแดน (2/9/58)

ข่าวสดออนไลน์ มีประเภทของการรายงานข่าวทั้งหมด 2 ประเภท จากจำนวน ทั้งหมด 39 ข่าว คือ อันดับที่ 1 รายงานข่าว / สรุปรายงานสั้น พบจำนวน 35 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการรายงานความคืบหน้าของคดีหลักฐานที่ตำรวจพบ รวมไปถึงการจับตัวผู้ต้องสงสัย ซึ่งแต่ละข่าวจะประกอบด้วยประเด็น ตัวอย่างเช่น

- ตร.มีหลักฐาน"ยูซุฟู"อยู่ที่ศาลพระพรหมวันที่ระเบิด-2พยานดูตัวยันหน้าคล้าย"เสือเหลือง"
- ออกหมายจับเพิ่มอีก 1 หนุ่มตุรกีสามี'วรรณ สอนสน'ยันเกี่ยวเหตุบี้มกรุง 20 ศพ (2/9/58)
- ดีเอ็นเอซี"ยูซุฟู"ไม่ใช่เสือเหลือง แต่คาดเป็นคนกตริโมตบี้มจากสกายวอล์ก (5/8/58)

อันดับที่ 2 วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ พบจำนวน 4 ทั้งหมดเป็นการวิเคราะห์ข่าว/สถานการณ์ปัจจุบันโดยนักเขียน/คอลัมนิสต์ที่ประจำในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ตัวอย่างเช่น

- นิยามก่อการร้าย โดย บทบรรณาธิการ (1/9/58)
- คลิปมึ่ม โดย ทั้งหมดเข้ามามรุ๊ก กลางกระดาน (2/9/58)

เดลินิวส์ออนไลน์ มีประเภทของการรายงานข่าวทั้งหมด 2 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 รายงานข่าว / สรุปรายงานสั้นพบจำนวน 33 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการรายงานเหตุการณ์ ความคืบหน้าทางคดี การสืบสวน

อันดับที่ 2 สก็๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” พบจำนวน 3 ข่าว โดยเน้นการวิเคราะห์ /อภิปรายข้อมูลที่น่าสนใจของเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้น โดยนักเขียน/คอลัมนิสต์ที่ประจำในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ตัวอย่างเช่น

- งด"วิชาสืบสวน"แกะรอย! ล่ามือระเบิดล็อกหนุ่มตุรกี (1-09-58)
- เปิด"8หมายจับ"คดีระเบิด! เค้นสอบ2ผู้ต้องสงสัยหนัก (4-09-58)

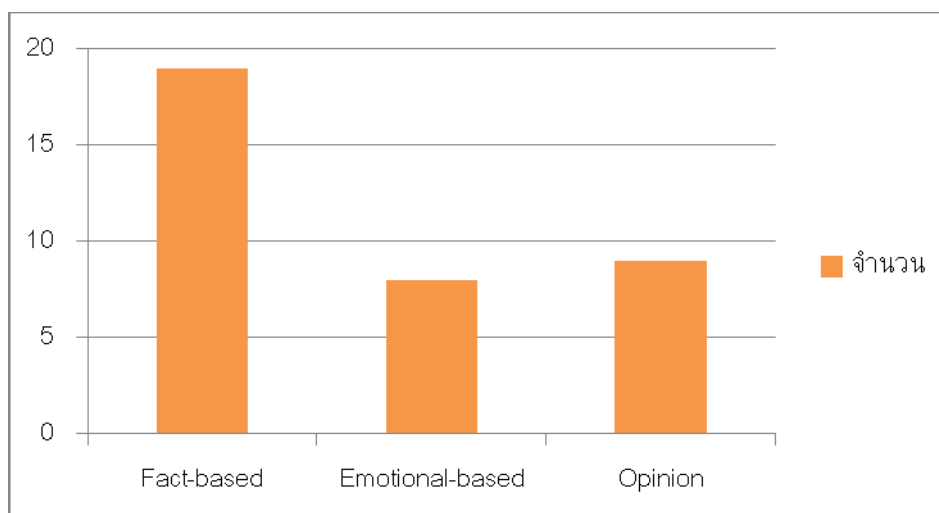
มติชนออนไลน์ มีประเภทของการรายงานข่าวทั้งหมด 3 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 ประเภทรายงานข่าว / สรุปรายงานสั้น พบจำนวน 31 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการเน้นรายงานเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระเบิด แต่ละข่าวจะประกอบด้วยประเด็นข่าว 1 - 3 ประเด็นต่อข่าว ทั้งนี้ข่าวบางข่าวยังมีการลงคลิปรายการข่าวจากช่องมติชนทีวีประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น ผบ.ตร. แจงแจ้ง ตม. สระแก้ว เหตุบกพร่องหน้าที่ - ถอดยศแล้วแล้วแต่มติที่ประชุม (1/9/58)

อันดับที่ 2 ประเภทสื่อบทวิเคราะห์/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” พบจำนวน 1 ข่าว โดยเน้นข้อมูลที่นำเสนอใจของเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น "สารวัตรหนี" ตำนาสนสวปเปอร์ที่มชาติไทย โดนหางเลขช่วยราชการ คดีบอมบ์ราชประสงค์ (2/9/58)

ในมิติของการพัฒนาข่าวเชิงลึก แบ่งเป็น

- การทำเชิงลึกโดยเน้นการอธิบายและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Fact-based) ประกอบด้วย
  - การทำสื่อบทวิเคราะห์/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based”
  - บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based
- การทำข้อมูลเชิงลึกโดยเน้นการให้อารมณ์ ความรู้สึกเป็นหลัก (Emotional-based) ประกอบด้วย
  - สื่อบทวิเคราะห์/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก トラมา “emotional-based”
  - บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวการเชื่อมโยงไปที่อารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นที่สะท้อนอารมณ์ emotional-based
- การนำเสนอเชิงความคิดเห็นและการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ

แผนภูมิที่ 6 แสดงจำนวนเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวจำแนกตามประเภทการพัฒนาเนื้อหาเชิงลึก

จากแผนภูมิแสดงว่า การรายงานข่าวเว็บไซต์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเด็นต่อยอดในเชิงการอธิบายให้ข้อมูลและเน้นข้อเท็จจริงเป็นหลัก รองลงมาคือการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น และน้อยที่สุดคือการนำเสนอเน้นเชิงอารมณ์

2) ประเด็นในการนำเสนอข่าว

ในเมื่อการรายงานข่าวบนเว็บไซต์มีคุณลักษณะของแพลตฟอร์มที่สามารถทำได้ทั้งในลักษณะ “ความเร็ว” และ “ความลึก” ประเด็นในการนำเสนอข่าว ตามประเด็นข้อมูลที่สรุปผลในข้อ 2.2.1 การคัดเลือกประเด็นเป็นอีกมิติของการศึกษาวิเคราะห์เพื่อเข้าใจการกำหนดเนื้อหา การเลือกประเด็นในการสื่อสารกับสังคม ในช่วงเวลาที่มีการจับกุมผู้ต้องสงสัย โดยวิเคราะห์สัดส่วนเชิงปริมาณสะท้อนการให้ความสำคัญต่อประเด็นต่างๆ ในการนำเสนอข่าวของสื่อที่เป็นเว็บไซต์ข่าว ประเด็นที่มีการจำแนกไว้ในการศึกษาี้ ประกอบด้วย

- เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ทั่วไปของเหตุการณ์ระเบิด
- ความสูญเสีย ความเสียหาย สถานที่เสียหาย คนบาดเจ็บ ล้มตาย จำนวนความเสียหาย จำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต *เน้นที่ความสูญเสีย ความเสียหาย
- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด ประเภทระเบิด ลักษณะระเบิด การระเบิด วิธีระเบิด
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับการเมือง ความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องการเมืองภายในประเทศ
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย ทฤษฎีต่างๆ ความเห็น การใช้หลักฐานพยายามวิเคราะห์ตัวคนร้าย หาคคนร้าย
- การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ กระบวนการในการหาคนร้าย การสืบสวน สอบสวน
- วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง เป็นลักษณะของการรายงานข่าวที่พยายามเอาหลักฐานต่างๆที่มีมาวิเคราะห์ด้วยวิธีรูปแบบต่างๆ เพื่อหาข้อเท็จจริง
- จับประเด็นกระแจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ
- การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย เป็นการระดมข้อมูลจากโลกออนไลน์ หรือจากประชาชนทั่วไป แล้วนำมาใช้ในการวิเคราะห์ หาตัวคนร้าย อธิบายคนร้าย
- การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม มีข้อความแบบเหมารวม หรือมีแนวโน้มในการสร้าง Hate Speech
- การจับกุมคนร้าย เกี่ยวข้องกับการจับกุม เข้าวรจับตัว รายงานเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัย ประเด็นการเข้าจับกุม
- การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย เน้นเรื่องการสรุปคดี สรุปเหตุการณ์
- การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความบนพื้นฐานการให้ข้อเท็จจริง (fact-based)
- การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ เน้นตราม่า อารมณ์ การแสดงความเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย(emotional-based)

- ผลกระทบจากเหตุการณ์ ให้ระบุด้วย เศรษฐกิจ ท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ
- ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา เช่น การตรวจตรา ฝ้าระวัง มาตรการระงับภัย ตรวจสอบ
- ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสธการให้ ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูล
- วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน
- วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยนักวิชาการ สังคม
- การปลุกระดมความเป็นชาติ เนื้อหาเกี่ยวกับหรือสะท้อนมุมมองการบอกให้รวมตัวกันสู้ เราต้องสามัคคี ต้องก้าวผ่านเรื่องนี้ไปด้วยกัน เป็นต้น
- วิพากษ์การทำงานของสื่อในการรายงานข่าวสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- การระดมความช่วยเหลือ

พบผลการศึกษา ดังนี้

ประเด็นในการนำเสนอ	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น	B1	8	10	4	2	1	25
2. ความสูญเสีย ความเสียหาย	B2	-	-	-	-	-	-
3. การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือ	B3	2	2	-	-	-	4
4. วิเคราะห์ อธิบายการระเบิด	B4	1	-	-	1	-	2
5. การเชื่อมโยงประเด็นการเมือง	B5	-	-	-	1	-	1
6. การเชื่อมโยง คาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด	B6	5	-	-	1	-	6
7. การเชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติ	B7	7	-	-	-	1	8
8. วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย	B8	1	-	-	-	-	1
9. การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่	B9	16	13	15	14	6	64
10. วิเคราะห์หลักฐาน	B10	-	1	-	1	-	2
11. จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ	B11	2	3	-	1	1	7
12. การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชน เพื่อหาคนร้าย	B12	-	-	-	-	-	-
13. การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม	B13	-	-	-	-	-	-
14. การจับกุมคนร้าย	B14	38	19	14	7	15	93
15. การสรุปประเด็น สรุปคดี	B15	-	4	2	-	1	7
16. การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ	B16	7	2	1	5	-	15

ประเด็นในการนำเสนอ	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบายให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based)							
17. การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ (เน้นตรามาอารมณ์ การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย) emotional-based	B17	4	-	-	1	-	5
18. ผลกระทบจากเหตุการณ์	B18	10	2	-	-	-	12
19. ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา	B19	16	8	3	1	6	34
20. ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสธรการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับ	B20	-	1	-	-	-	1
21. วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน	B21	5	1	-	-	-	6
22. วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยนักวิชาการ สังคม	B22	-	-	-	-	-	-
23. การปลุกระดมความเป็นชาติ	B23	1	-	-	-	1	2
24. วิพากษ์การทำงานของสื่อ	B24	1	1	-	1	-	3
25. ระดมความช่วยเหลือ	B25	-	-	-	-	-	-
26. ประเด็นอื่นๆ	B26	2	1	-	-	-	3
รวม		126	68	39	36	32	301

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนข่าวทางเว็บไซต์จำแนกตามประเภทประเด็นในการนำเสนอ

ผู้จัดการออนไลน์ พบประเด็นในการนำเสนอทั้งหมด 17 ประเด็น ดังนี้
อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 38 ข่าว
อันดับที่ 2 พบการนำเสนอประเด็นที่เท่ากัน คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) และประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 16 ข่าว
อันดับที่ 3 ผลกระทบจากเหตุการณ์ (B18) พบจำนวน 10 ข่าว

อันดับที่ 4 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 8 ข่าว

อันดับที่ 5 พบการนำเสนอประเด็นที่เท่ากัน คือ การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุ เหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง (B7) และ การเชื่อมโยง ประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) (B16) พบจำนวน 7 ข่าว

อันดับที่ 6 พบการนำเสนอประเด็นที่เท่ากัน คือ การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุ เหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด (B6) และ วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยสื่อมวลชน (B21) พบจำนวน 5 ข่าว

อันดับที่ 7 คือ การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ (เน้นดราม่า อารมณ์ การแสดงความเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย) emotional-based (B17) พบจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 8 พบการนำเสนอประเด็นที่เท่ากัน คือ การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3) จับ ประเด็นกระแสดจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ (B11) และ ประเด็นอื่นๆ พบประเด็นละ 2 ข่าว

อันดับที่ 9 พบการนำเสนอประเด็นที่เท่ากัน 4 ประเด็น คือ วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด (B4) วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย (B8) การปลุกระดมความเป็นชาติ (B23) วิพากษ์การทำงานของสื่อ (B24) พบประเด็น ละ 1 ข่าว

ไทยรัฐออนไลน์ มีประเด็นในการนำเสนอทั้งหมด 14 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 19 ข่าว เป็นข่าวเกี่ยวกับการเข้าจับกุมผู้ต้องสงสัยแต่ ละคน โดยเน้นรายละเอียดขณะจับกุม

อันดับที่ 2 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 13 ข่าว เน้นข่าวเกี่ยวกับการขยายผล จากการจับกุมผู้ต้องสงสัยรายแรก (นายอาเดม) ไปยังการตามหาและจับตัวผู้ต้องสงสัยรายอื่นๆ การออก หมายจับเพิ่มเติม

อันดับที่ 3 เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 10 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน โดยไม่เน้นประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เป็นพิเศษ

อันดับที่ 4 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 8 ข่าว เน้น การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจรักษาความปลอดภัยพื้นที่ เพื่อ ตรวจหาคนร้าย โดยเฉพาะบริเวณชายแดน ด้านตรวจคนเข้าเมือง

อันดับที่ 5 การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) พบจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 6 จับประเด็นกระแสดจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ (B11) พบจำนวน 2 ข่าว ได้แก่ ข่าวดาราส่องกล้องส่งกำลังใจให้คนไทย และข่าวการวิพากษ์วิจารณ์การจัดซื้อ CCTV ของ กทม. หลังมี รายละเอียดการจัดซื้อเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต

อันดับที่ 7 พบอย่างละ 2 ข่าว มีด้วยกัน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย เน้นข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาผู้ประสบเหตุ (B3) 2) การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น

ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) เน้นกระแสวิพากษ์วิจารณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ประเทศในเชิงลบ (B16) และ 3) ผลกระทบจากเหตุการณ์ เป็นข่าวเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจ(B18)

อันดับที่ 8 พบอย่างละ 1 ข่าว มีด้วยกัน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง (B10) เป็นข่าวการค้นบ้านผู้ต้องสงสัยเพื่อหาหลักฐานเพิ่มเติม 2) ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสธการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูล (B20) พบจำนวน 1 ข่าว เป็นการปฏิเสธที่จะให้ข่าวของรัฐบาล เพื่อป้องกันผลในการสืบหาตัวคนร้ายหรือผลในทางคดี 3) วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน (B21) พบจำนวน 1 ข่าว เป็นบทความ โดยคอลัมนิสต์เรียกร้องให้รัฐบาลทำความจริงให้กระจ่างชัด 4) วิพากษ์การทำงานของสื่อ (B24) พบจำนวน 1 ข่าว เป็นการวิพากษ์การนำเสนอข่าวที่บิดเบือนข้อเท็จจริง ซึ่งมีการใช้คำพูดชี้นำ และ 5) ประเด็นอื่นๆ (B26) เป็นข่าวการแสดงความเห็นของต่างประเทศต่อการจับกุมผู้ต้องสงสัยของไทย

ข่าวสดออนไลน์ มีประเด็นในการนำเสนอข่าวทั้งหมด 7 ประเภท จากข่าว 39 ข่าว คือ

อันดับที่ 1 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 15 ข่าว ทั้งหมดเป็นความลับหน้าของการสืบหาคนร้าย วิธีการที่จะสืบหาคนร้าย การสอบสวนติดตามเส้นทางการหลบหนีของคนร้าย และพยานแวดล้อมต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อคดี ตัวอย่างเช่น

- 3 ชาวอุยกูร์-ตุรกี ระดมล่า แหกห้องขังตม. (29/8/58)
- เช็กมือถือหนุ่มตุรกี อยู่จุดบีม ตร.ชี้แก๊งค้าอุยกูร์ ปมผลประโยชน์ แค้นแทนพี่น้อง ยังปิดปากไม่พูด

(31/8/58)

- “ผบ.ทบ.” เผยรู้ชื่อผู้ร่วมขบวนการบีมราชประสงค์เพิ่ม ทหารคุมตัวผู้ต้องหาสอบคดี 7 วันแล้วเสร็จ

(31/8/58)

อันดับที่ 2 การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 14 ข่าว เป็นการรายงานข่าวของการจับตัวคนร้ายที่มีความเชื่อมโยงกับเหตุระเบิด พร้อมขยายผลหลักฐานการจับกุมที่มีความเกี่ยวข้องกับคดี ตัวอย่างเช่น

- “บิ๊กตู” เผยจับกุมผู้ต้องสงสัยบีมราชประสงค์ที่จ.สระแก้ว คาดตรงกับคนเสื้อเหลือง เตรียมหนีออก

ชายแดน (1/9/58)

- ตร.มีหลักฐาน"ยูซุฟ"อยู่ที่ศาลพระพรหมวันที่ระเบิด-2พยานดูตัวยันหน้าคล้าย"เสื้อเหลือง"

- จับ"หนุ่มอุยกูร์"คาอรัญ ไลยนี้! ตร.ในห้อง-รังบีม มีตำหนักกางเฟือก รอผลดีเอ็นเอชี้ เป็น"เสื้อเหลือง" (2/9/58)

อันดับที่ 3 ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความลับหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 4 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- คลิปบีม โดย ทั้งหมดเข้ามูม รุก กลางกระดาน (5/9/58) ก็ชัดเจนแล้วว่าการลงมือครั้งนี้ น่าจะเป็นฝีมือของกลุ่มต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้าอุยกูร์ข้ามชาติ

- ต้องปรับทัศนคติ โดย ทั้งหมดเข้ามูม สมิงสามผลัด (5/9/58) ขณะนี้จึงแน่ชัดแล้วว่ากลุ่มคนร้ายเป็นขบวนการคนต่างชาติ ซึ่งต้องพิสูจน์ทราบชัดเจนว่าเป็นเชื้อชาติอะไร เป็นชาวเติร์ก หรืออุยกูร์...แต่พอจะประมวลได้ว่าเกี่ยวกับเรื่องขบวนการอพยพคนอุยกูร์ ไม่ใช่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของไทยเองแน่ๆ

อันดับที่ 4 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 3 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นข่าวการทำงานของตม.สระแก้ว ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่จนปล่อยให้คนร้ายเข้ามาได้ ตัวอย่างเช่น

- ผบ.ตร.แจ้งตั้งสารวัตรตม.สระแก้ว บกพร่องต่อหน้าที่-เผยมีรายงานสาวไทยติดตอมอบตัวคดีบี้ม (1/9/58)
- เต็งกราวรูด 16 ตำรวจสน."มีนบุรี-หนองจอก"เซ่นคดีจับทีมระเบิดต่างชาติ (1/9/58)

อันดับที่ 5 การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) จำนวน 2 ข่าว พบการสรุปประเด็น เหตุการณ์เกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย ตัวอย่างเช่น

- ผบ.ตร.แจ้งตั้งสารวัตรตม.สระแก้ว บกพร่องต่อหน้าที่-เผยมีรายงานสาวไทยติดตอมอบตัวคดีบี้ม (1/9/58)

อันดับที่ 6 การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) (B16) พบจำนวน 1 ข่าว มีการอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- นิยามก่อการร้าย บทบรรณาธิการ (1/9/58) การอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ เป้าหมายกลุ่ม ยกตัวอย่างเหตุการณ์ และการที่จะสรุปว่าการจับกุมผู้ต้องสงสัยชาวต่างชาติเป็นกลุ่มก่อการร้ายหรือไม่ ยังต้องรอการสอบสวนผู้ต้องหาและการจับกุมเครือข่ายรายอื่น เพื่อให้ได้ข้อสรุปถึงกลุ่มคนขบวนการและเป้าหมายที่แท้

เดลินิวส์ออนไลน์ มีประเด็นของการนำเสนอ 12 ประเด็นเรียงตามประเด็นที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 14 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการบอกถึงการสืบหาข่าวและข้อมูลของคนร้ายหลังก่อเหตุตามสถานที่ต่างๆ และหลักฐานที่มีอยู่

อันดับที่ 2 การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 7 ข่าว ส่วนใหญ่มีลักษณะการเสนอข่าวการจับตัวคนร้ายและผู้ต้องสงสัยได้ โดยอธิบายถึงวิธีการจับกุม การรวบรวมหลักฐานต่างๆ

อันดับที่ 3 การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) (B16) พบจำนวน 5 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการอธิบายขยายความจากสถานการณ์ในตอนนั้นๆ ว่าหลังจากจับกุมคนร้ายเจ้าหน้าที่ยังต้องสอบสวน ขยายความต่อเพื่อหาบุคคลที่เชื่อมโยง

อันดับที่ 4 เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 2 ข่าว ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการพูดถึงประเด็นหลังเหตุระเบิดราชประสงค์ว่าส่งผลอย่างไรต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยนำเสนอเป็นลักษณะของผลโพล

อันดับที่ 5 พบเท่ากันจำนวน 8 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว คือ

- วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด เป็นการอธิบายให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจผิดของระเบิดสีฝักแค (B4)
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับการเมือง ความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องการเมืองภายในประเทศ เป็นการวิเคราะห์เชื่อมโยงเรื่องของชาวต่างชาติที่เข้ามาพักอาศัยที่ห้องเช่า(B5)

- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด เป็นการคาดการณ์ถึงชาวอุยกูร์ที่เข้ามาในประเทศ ว่าเกี่ยวข้องกับกรวางระเบิด (B6)
- วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง (B10)
- จับประเด็นกระแจากออนไลน์ / จากประชาชนมาเสนอ จับประเด็นถึงข้อก้งขาในการจับตัวคนร้าย ว่าเป็นคนร้ายจริงหรือไม่ (B11)
- การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ (เน้นตรามา อารมณ์ การแสดงความเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย) emotional-based (B17)
- ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19)
- วิพากษ์การทำงานของสื่อ เสนอข่าวเกี่ยวกับการนำเงินรางวัลมายืนยันต่อสื่อ ว่าจ่ายแน่นอน (B24)

มติชนออนไลน์ มีประเด็นในการนำเสนอทั้งหมด 9 ประเด็น รวมทั้งหมด 32 ข่าว โดยเรียงลำดับ ประเด็นข่าวได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ประเด็นการจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 15 ข่าว ตัวอย่างเช่น ผู้ต้องสงสัยบีม ยังถูก ทหารคุมตัว น.1 รอรับสอบปากคำต่อ แต่ยังไม่มีการประสานมา (2/9/58)

อันดับที่ 2 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 6 ข่าว ตัวอย่างเช่น ผบ.ตร. แจงตั้ง ตม.สระแก้ว เหตุบกพร่องหน้าที่ - ถอดยศแล้ว แล้แต่มติที่ประชุม (1/9/58)

อันดับที่ 3 ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 6 ข่าว ตัวอย่างเช่น ตร.ไม่ปักใจ" วรรณษา"อยู่ตุรกี เผย เพื่อนบ้านยังเห็นอยู่ไทยช่วงส.ค. (1/9/58)

อันดับที่ 4 มี 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงาน ความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บวงสรอง"ท้าวมหาพรหม" หลังบูรณะเสร็จ เสริมสิริมงคล-เรียกขวัญกำลังใจ (4/9/58) 2) การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง (B7) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตู่บอกระเบิดอาจโยงอุยกูร์ ไม่ชัดชายต้องสงสัยสัญชาติไหน บัดเคลียร์ใจปรีชา (31/8/58) 3) การสรุป ประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย พบจำนวน 1 ข่าว (B15) ตัวอย่างเช่น 9 หมายถึง-ผู้ต้องสงสัย" ผังสรุป "ใครเป็นใคร" ในเหตุบีมราชประสงค์-สาทร(4/9/58) 4) การปลุก ระดมความเป็นชาติ (B23) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ปนัดดา" เหตุระเบิดแยกราชประสงค์ส่วนหนึ่ง เพราะสังคมไทยแตกแยก (30/8/58)

3) รูปแบบการนำเสนอข้อมูล

ด้วยคุณลักษณะของสื่อแพลตฟอร์มประเภทเว็บไซต์ที่สามารถใช้รูปแบบการเล่าเรื่องและการนำเสนอ ข้อมูลได้แบบมัลติมีเดีย ซึ่งรูปแบบการเล่าเรื่องมีผลต่อการรับรู้ และการเข้าใจประเด็นที่สื่อนำเสนอ รวมถึงดึงดูดความสนใจให้มีการติดตามประเด็นข่าวที่นำเสนอ การศึกษารูปแบบการนำเสนอเพื่อเข้าใจกลวิธีในการ เล่าเรื่องการสื่อสารประเด็นการจับกุมคนร้ายคดีระเบิดราชประสงค์ การวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา รูปแบบ การใช้คำ ภาษาที่ใช้ในการรายงานข่าว และองค์ประกอบต่างๆ ในการเล่าเรื่อง ทั้งการใช้ภาพ คลิป กราฟิก

โดยจำแนกลักษณะเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

- การใช้ภาพเน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น
- การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก ใช้ภาพแล้วมีเป้าหมายให้กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว
- การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว มีการเบลอ
- การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว
- การใช้ภาพความรุนแรง เพียงเพื่อเล่าเหตุการณ์ ไม่มีการซ้ำภาพ ตอกย้ำความรุนแรงใช้สั้นๆ เพียงครั้งเดียวในข่าว
- การใช้ภาพความรุนแรงวนไปมา ซ้ำๆ พร้อมกับการรายงานข่าวที่เน้นเรื่องความรุนแรง
- การใช้คำที่เหมารวม ตัดสิน ทำให้รู้สึกต่อคนกลุ่มแบบเหมารวม
- การแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เชิงอารมณ์
- การใช้คำที่เป็นอุปมา อุปมัย
- มีการใช้คำไม่สุภาพ ตั้งฉายา
- การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง

พบผลการศึกษา ดังนี้

รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. การใช้ภาพ เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์	C10	104	66	35	34	32	271
2. การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก	C11	3	-	-	1	-	4
3. การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว	C12	3	1	1	1	-	6
4. การใช้ภาพผู้เสียหาย โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว	C13	5	13	12	6	4	40
5. การใช้ภาพความรุนแรง เพื่อเล่าเหตุการณ์ ไม่มีตอกย้ำ	C14	-	-	-	2	-	2
6. การใช้ภาพความรุนแรงวนไปมา ซ้ำๆ พร้อมกับการรายงานข่าวที่เน้นเรื่องความรุนแรง	C15	-	-	-	-	-	-
7.	C16	-	2	2	-	-	4
8. การแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เชิงอารมณ์	C17	-	2	1	1	1	5
9. การใช้คำที่เป็นอุปมา อุปมัย	C18	-	1	-	-	-	1

รูปแบบในการนำเสนอข้อมูล	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
10. มีการใช้คำไม่สุภาพ ตั้งฉายา	C19	-	-	1	-	-	1
11. การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง	C20	2	6	1	1	-	10
รวม		117	91	53	46	37	344

*1 ข่าว พบการนำเสนอได้มากกว่า 1 รูปแบบ

ตารางที่ 18 จำนวนข่าวทางเว็บไซต์จำแนกตามรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล

ผู้จัดการออนไลน์ ใช้รูปแบบในการรายงานข่าวทั้งหมด 6 รูปแบบ ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำ ๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) (C11) พบจำนวน 104 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ และการใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว (C13) พบจำนวน 5 ข่าว

	
ตม.รวมชายต่างชาติเสียเหลืองกลางกระท่อมร้างใกล้ "ห้วยตึงเฒ่า (2/09/2558)	ญาติสาวหมายจับพั่วพันคดีวางระเบิดแยกราชประสงค์ เชื่อไม่มีส่วนรู้เห็น (1/09/2558)

อันดับที่ 3 การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว มีการเบลอ (C12) และ การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก ใช้ภาพแล้วมีเป้าหมายให้กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว (C11) พบรูปแบบละ 3 ข่าว

ค้ันบ้านสาวผู้ต้องหาตามหมายจับโยงบี้มราชประสงค์
ญาติยื่นไม่เกี่ยว(1/09/58)

รวบหนุ่มต่างชาติ “สมยศ” เผยตั้งขอหาครอบครัว
ระเบิดก่อน ขอเวลาสอบเอี่ยวบี้มราชประสงค์หรือไม่
(31/08/2558)

รอยเตอร์แฉ ตำรวจไทยถึงทางตัน!!หาเมื่อระเบิดไม่ได้ หลัง DNA ของคาราตัก-ยูซุฟไม่ตรงกับหลักฐานแยกราช
ประสงค์ (5/09/2558)

อันดับที่ 4 คือ การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง (C20) พบจำนวน 2 ข่า

วาทกรรม “บิ๊กฮ็อต” สะท้อนจุดจบคดีบี้มราชประสงค์

- 10 ส.ค. 58 ผู้วิจารณ์สามารถติดตามข่าวดูคดีบี้มราชประสงค์
- 11 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 1 ชิ้นแรก
- 12 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 2 ชิ้นแรก
- 13 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 3 ชิ้นแรก
- 14 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 4 ชิ้นแรก
- 15 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 4 ชิ้นแรก
- 16 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 5 ชิ้นแรก
- 17 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 5 ชิ้นแรก
- 18 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 6 ชิ้นแรก
- 19 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 6 ชิ้นแรก
- 20 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 7 ชิ้นแรก
- 21 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 7 ชิ้นแรก
- 22 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 8 ชิ้นแรก
- 23 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 8 ชิ้นแรก
- 24 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 9 ชิ้นแรก
- 25 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 9 ชิ้นแรก
- 26 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 10 ชิ้นแรก
- 27 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 10 ชิ้นแรก
- 28 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 11 ชิ้นแรก
- 29 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 11 ชิ้นแรก
- 30 ส.ค. 58 ราชพฤกษ์โพสต์โพส 12 ชิ้นแรก
- 31 ส.ค. 58 คนเสื้อแดงโพสต์โพส 12 ชิ้นแรก

Asst. Infographics
www.asstinfographics.com
Tel. 09-0999-8888

ไซปรีศนาบีมีราชประสงค์ เรื่องที่ คสช.พูดไม่ออก บอกไม่ได้ (29/08/2558)	รอยเตอร์แฉ ตำรวจไทยถึงทางตัน!!หาหมีระเบิดไม่ได้ หลัง DNA ของคาราตัก-ยูซุฟไม่ตรงกับหลักฐานแยก ราชประสงค์ (5/09/2558)
--	---

ไทยรัฐออนไลน์ มีรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล 7 ประเภท คือ

อันดับที่1 การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (C10) (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) พบจำนวน 66 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- นายกฯ ปิดตอจับมือบีมี-รองโฆษกฯรัฐ ไม่ฟันธงโยงอุยกูร์ (2/9/58)

- 'บักแป๊ะ'เผยคดีบีมีราชประสงค์คืบหน้า 70 เปอร์เซ็นต์ (2/9/58)

- ตร.เร่งตรวจสอบระเบิด บ้านพักย่านมีนบุรี มัดตัว 'วรรณภา' เอี่ยวบีมี (4/9/58)

อันดับที่2 การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว (C13) พบจำนวน 13 ข่าว ส่วนใหญ่ เป็นภาพของผู้ต้องหา ตัวอย่างเช่น

- ลับลวงหลอก 12 วัน รุกล่าเงียบ มือบีบราชประสงค์ (30/8/58)

อันดับที่3 การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง (C20) พบจำนวน 6 ข่าว กรณีภาพกราฟฟิก มีลักษณะเป็นภาพอินโฟกราฟฟิกเพื่อใช้อธิบายข้อมูลประกอบข่าว ขณะที่ภาพ CCTV ส่วนใหญ่เป็นภาพของชายต้องสงสัยวางระเบิดที่สวมใส่เสื้อเหลือง ซึ่งนำมาใช้ประกอบการรายงานข่าวการจับกุมผู้ต้องสงสัย ตัวอย่างเช่น

- กสทช. เผยยอดผู้ชม ไทยรัฐทีวี-เนชั่น ช่วงเหตุระเบิดเพิ่ม 4 เท่า (2/9/58)

ไทยรัฐทีวี						
	กรุงเทพฯ และปริมณฑล		ต่างจังหวัดในเขตเทศบาล		ต่างจังหวัดนอกเขตเทศบาล	
	10 ส.ค. 58	17 ส.ค. 58	10 ส.ค. 58	17 ส.ค. 58	10 ส.ค. 58	17 ส.ค. 58
	19:00:00 - 19:59:59	0.172	0.361	0.192	0.375	0.338
20:00:00 - 20:59:59	0.337	3.200	0.468	1.448	0.708	2.096
21:00:00 - 21:59:59	0.134	2.444	0.199	1.812	0.191	1.327
22:00:00 - 22:59:59	0.068	1.123	0.195	1.137	0.197	0.575
23:00:00 - 23:59:59	0.260	0.938	0.172	0.745	0.098	0.229
เฉลี่ย	0.194	1.613	0.245	1.103	0.306	0.995
ค่าพิกัดเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น	+8.31 เท่า		+4.50 เท่า		+3.25 เท่า	

Source : Nielsen

- สุดซึ้ง! เหล่านักแสดง 'ฮ้องกง' ร่วมส่งกำลังใจถึงคนไทย ให้ผ่านพ้นวันร้ายๆ ไปด้วยดี (29/8/58)

อันดับที่ 4 มีด้วยกัน 2 ประเด็น คือ 1) การใช้คำที่เหมารวม ตัดสิน Stereotype ทำให้รู้สึกต่อคนกลุ่มนั้นแบบเหมารวม (C16) ได้แก่ ใช้คำว่า “แขกขาว” ในข่าว “นาทิต่อนาทิต! จับผู้ต้องสงสัยบิรมราชประสงค์ แต่คืบหวัดพันชายแดน” และข่าว “ขยายผลจับอีก 4 ปาเลสไตน์ สารระเบิดเพียง”

และ 2) การให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เจ้าหน้าที่ ในเชิงอารมณ์ความรู้สึก (C17) พบจำนวน 2 ข่าว เน้นการยืนยันว่าจะมอบเงินรางวัลนำจับให้ตำรวจ ตามที่สัญญาไว้ของนายพานทองแท้และกลุ่ม นปช.

อันดับที่ 5 มีด้วยกัน 2 ประเด็น คือ 1) การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว มีการเบลอ (C12)

และ 2) การใช้คำที่เป็นอุปมา อุปมัย เปรียบเทียบ (C18) คือ ชาวที่อ่านออกไปไม่ผิด เพราะมีที่มาที่ไปชัดเจน แต่ส่วนที่ “งอก” ออกมาจากปากของผู้อ่านข่าวนั้นแหละคือ “ยาพิษ” ร้ายแรง!! ในข่าว “อย่าเรียนลัด”

ข่าวสดออนไลน์ มีประเด็นในการนำเสนอข่าวทั้งหมด 10 ประเภท จากจำนวนข่าวทั้งหมด 53 ข่าว เรียงลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 รูปแบบการใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) (C10) พบจำนวน 35 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- พล.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ แถลงพบอุปกรณ์ประกอบระเบิด ในห้องพักชาวต่างชาติย่านหนองจอก (29/8/58)

- ออกหมายจับสาวเจ้าของห้อง-ชายตามภาพสเกตซ์!! ผบ.ตร.มอบ 3 ล้านบาทสืบรวบแก๊งบีม (31/8/58)

- จับ"หนุ่มอุยกูร์"คาอรัญ ลายนิ้ว! ตรงในห้อง-รังบีม มีตำหนิคางเผือก รอผลดีเอ็นเอชี้ เป็น"เสือเหลือง" (2/9/58)

อันดับที่ 2 การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว (C13) พบ จำนวน 10 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- ตร.มีหลักฐาน"ยูซูฟู"อยู่ที่ศาลพระพรหมวันที่ระเบิด-2พยานดูตัวยันหน้าคล้าย"เสือเหลือง" (1/9/58)

อันดับที่ 3 แบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

- 1) การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว มีการเบลอ (C12) พบจำนวน 1 ข่าว ได้แก่

- แต่งกราวรูต 16 ตำรวจสน."มีนบุรี-หนองจอก"เช่นคดีจับที่ระเบิดต่างชาติ (1/9/58)

- 2) การใช้คำที่เหมารวม ตัดสิน Stereotype ทำให้รู้สึกต่อคนกลุ่มนั้นแบบเหมารวม เช่น แยกชาว (C16) พบจำนวน 1 ชาว ได้แก่
  - ไปบีบบอบบี้เต็มห้อง จับแล้ว 1 หนุมตุรกีที่มบี้มกรุง ผังตัวหนองจอก 2 เดือน บินจากเมืองอิสตันบูล (30/8/58) โดยมีข้อความว่า “จนมุมแล้ว 1 แยกชาว-ร่วมทีมบี้มกรุง ตร.ลุยค้นห้องพักย่านหนองจอก พบอุปกรณ์ประกอบระเบิดเพียบ”
3. มีการใช้คำไม่สุภาพ การตั้งฉายา (C19) พบจำนวน 1 ชาว ได้แก่
  - คลีปมบี้ม โดย ทิ้งหมัดเข้ามูมรุก กลางกระดาน(2/9/58)
 โดยมีข้อความในข่าวว่า “ไม่ใช่เป็นเรื่องผู้เสียหายประโยชน์จากการเมืองในประเทศ เหมือนที่พวกกูรูสติเฟื่อง ทั้งหัวขาว หัวดำ หรือหัวล้านกบาลเห่น พยายามตั้งทฤษฎีสมคบคิด แต่งนิยายสร้างเรื่องกันสนุกสนาน เพื่อหวังผลประโยชน์ใส่ร้ายกันไปมา”
4. การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง (C20) พบจำนวน 1 ชาว ได้แก่
  - โฆษกตร. ขอหนุ่มเสื้อฟ้าส่งรูปเสื้อเหลืองต้องสงสัย ผลตรวจชายกางเฟือก-ลายนิ้วมือตรง!! (2/9/58) ดังภาพ

เดลินิวส์ออนไลน์ มีรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล 7 รูปแบบ คือ

อันดับที่ 1 การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) (C10) พบจำนวน 34ข่าว ทั้งหมดเป็นการใช้ภาพประกอบตามเนื้อหาข่าว ตัวอย่างเช่น

จ้อออกหมายจับรายที่10 เอี่ยวบีมแยกราชประสงค์ (5/09/58)

อันดับที่ 2 การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว(C13) พบจำนวน 6ข่าว ตัวอย่างเช่น

- จับจริงมือประกอบระเบิด เจอ'อุปกรณ์'จำนวนมาก (29/08/58)

อันดับที่ 3 การใช้ภาพความรุนแรง (เพียงเพื่อเล่าเหตุการณ์ ไม่มีการซ้ำภาพ ตอกย้ำความรุนแรง ใช้สั้นๆ เพียงครั้งเดียวในข่าว) (C14) พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- จับสั่งแฝงตัวปะปนตำรวจ! หาข่าวขบวนการลอบบีม (29/08/58)

อันดับที่ 4 พบเท่านั้น 4 รูปแบบ รูปแบบละ 1 ข้อ คือ

1) การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก ใช้ภาพแล้วมีเป้าหมายให้กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว (C11)

- เปิด"8หมายจับ"คดีระเบิด! เค้นสอบ2ผู้ต้องสงสัยหนัก (04/09/58)

2) การใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกปิดแหล่งข่าว มีการเบลอ (C12)

- ลือจับมือระเบิดราชประสงค์ "ประวุฒิ-น.1" รุดตรวจสอบ (29/08/58)

- 3) การให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เจ้าหน้าที่ ในเชิงอารมณ์ความรู้สึก (C17)
  - 'จตุพร'กั๊กขามือบี้มราชประสงค์ไม่เหมือน 'ชายเสื้อเหลือง' (02-09-58)
- 4) การใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง (C20)
  - จับสังเฝ้าตัวปะปนทัวริสต์! หาข่าวขบวนการลอบบี้ม (29/08/58)

มติชนออนไลน์ มีการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ทั้งหมดจำนวน 37 ข่าว ดังนี้
อันดับที่1 การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (C10) (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) พบจำนวน 32 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- บิ๊กตุ๋ บอกระเบิดอาจโยงอุยกูร์ ไม่ชัดชายต้องสงสัยสัญชาติไหน บัดเคลียร์ใจปรีชา

- บิ๊กตุ๋ ย้ำ จับชายต้องสงสัยบี้มได้อีก1 คุ่มตัวสอบ – พร้อมเซ็นถอดยศแล้ว (1/9/58)

อันดับที่ 2 การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยานโดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว (C13) พบจำนวน 4 ข่าว ตัวอย่างเช่น

- "ดีเอ็นเอ"ยัน! "ยูซุฟู"ไม่ใช่ชายเสื้อเหลือง แลเคยซื้อชิ้นส่วนบีมผ่านเน็ต ในไทย

อันดับที่ 3 การให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เจ้าหน้าที่ ในเชิงอารมณ์ความรู้สึก (C17) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตู่ เม็งพิธีกรจ้อปมบีม เก่งนักทำไม่ไม่เป็นตร. อยากไขคดีเร็วไปดูหนัง CSI (3/9/58)

4) แหล่งข่าวที่ใช้

การศึกษาเรื่องการใช้แหล่งข่าวเพื่อวิเคราะห์ที่มาของข้อมูลที่สื่อมวลชนใช้ในการอ้างอิง และการใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวของข่าวบนเว็บไซต์ แหล่งข่าวประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ทหารเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ นายกรัฐมนตรี คนในรัฐบาล นักการเมือง นักวิชาการ ประชาชนทั่วไป พยาน และผู้เสียหาย กลุ่มเคลื่อนไหว สื่อต่างประเทศ นักท่องเที่ยวต่างชาติ ดารา คนดัง ภาคธุรกิจ หน่วยงานต่างประเทศ พบผลการศึกษาดังนี้

แหล่งข่าวที่ใช้	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. เจ้าหน้าที่ทหาร	D1	16	13	15	8	1	53
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจ	D2	47	40	26	17	16	146
3. เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ	D3	7	13	1	3	1	25
4. นายกรัฐมนตรี	D4	13	10	7	1	2	33
5. คนในรัฐบาล	D5	10	10	5	4	5	34
6. นักการเมือง	D6	2	4	1	1	-	8
7. นักวิชาการ	D7	5	1	-	1	-	7
8. ประชาชนทั่วไป	D8	7	2	-	1	-	10
9. พยาน และผู้เสียหาย	D9	1	2	3	1	1	8
10. กลุ่มเคลื่อนไหว	D10	3	1	-	1	-	5
11. สื่อต่างประเทศ	D11	9	4	-	-	1	14
12. นักท่องเที่ยวต่างชาติ	D12	1	-	-	-	-	1
13. ดารา คนดัง	D13	1	2	-	-	1	4
14. ภาคธุรกิจ	D14	-	2	-	-	-	2
15. หน่วยงานต่างประเทศ	D15	-	3	-	1	1	5
16. กลุ่มอื่น ๆ	D16	-	1	-	1	1	3
รวม		122	108	58	40	30	358

*1 ข่าว อาจไม่พบแหล่งข่าวหรือพบมากกว่า 1 กลุ่ม

ตารางที่ 19 จำนวนข่าวจำแนกตามแหล่งข่าวที่ใช้

ผู้จัดการออนไลน์ ใช้แหล่งข่าวหลักคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ (D2) พบจำนวน 47 ข่าว รองลงมาตามลำดับคือ เจ้าหน้าที่ทหาร (D1) พบจำนวน 16 ข่าว นายกรัฐมนตรี (D4) พบจำนวน 13 ข่าว คนในรัฐบาล (D5) พบจำนวน 10 ข่าว สื่อต่างประเทศ (D11) พบจำนวน 9 ข่าว เช่น

In Pics : รอยเตอร์แฉ ตำรวจไทยถึงทางตัน!หาหมอระเบิดไม่ได้ หลัง DNA ของคาราटक-ยูซุฟูไม่ตรงกับหลักฐานแยกราชประสงค์ (5/09/2558)

ประชาชนทั่วไป (D8) พบจำนวน 7 ชาว นักวิชาการ (D7) พบจำนวน 5 ชาว กลุ่มเคลื่อนไหว (D10) พบจำนวน 3 ชาว นักการเมือง (D6) พบจำนวน 2 ชาว

นอกจากนั้น พบการใช้แหล่งข่าวเท่ากัน 3 แหล่งข่าวคือ พยานและผู้เสียหาย (D9) นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ (D12) ดาราคนดัง Influencer (D13) แหล่งข่าวละ 1 ชาว

ไทยรัฐออนไลน์ มีการใช้แหล่งข่าว 15 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ (D2) พบจำนวน 40 ชาว ส่วนใหญ่เป็นการให้ข่าวในนามสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีแหล่งข่าวสำคัญคือ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการ และ พล.ต.อ.ประวุฒิ ถาวรศิริ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อันดับที่ 2 มีด้วยกัน 2 แหล่งข่าว คือ 1) เจ้าหน้าที่ทหาร (D1) พบจำนวน 10 ชาว ส่วนใหญ่เป็นการให้ข่าวโดย พ.อ.วินัย โฆษก คสช. 2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง (D3) พบ 13 ชาว โดยในส่วนกลาง แหล่งข่าวจะเป็นรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี ที่รับผิดชอบประเด็นที่เป็นข่าว ขณะที่ส่วนภูมิภาค แหล่งข่าวจะเน้นผู้ว่าราชการจังหวัด

อันดับที่ 3 มีด้วยกัน 2 แหล่งข่าว คือ 1) คนในรัฐบาล (D5) พบจำนวน 11 ชาว มีแหล่งข่าวสำคัญคือ รัฐมนตรีซึ่งให้สัมภาษณ์ในฐานะส่วนหนึ่งของรัฐบาล หลังการประชุมคณะรัฐมนตรี และ 2) นายกรัฐมนตรี (D4) พบจำนวน 9 ชาว ส่วนใหญ่เป็นข่าวเกี่ยวกับความคืบหน้าในการสืบสวนสอบสวน

อันดับที่ 4 พบอย่างละ 4 ชาว มีด้วยกัน 2 แหล่งข่าว ได้แก่ 1) นักการเมือง (D6) ได้แก่ นักการเมือง จากพรรคเพื่อไทย กับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร 2) สื่อต่างประเทศ (D11) พบจำนวน 4 ชาว ได้แก่ สำนักข่าว BBC ของอังกฤษ จำนวน 2 ชาว และข่าวจากสำนักข่าวรอยเตอร์ ของอังกฤษ และไม่ระบุชื่อสำนักข่าวอีกอย่างละ 1 ชาว

อันดับที่ 5 หน่วยงานรัฐของต่างประเทศ (D15) พบจำนวน 3 ชาว ได้แก่ สถานทูตตุรกี จำนวน 2 ชาว และรัฐบาลฮ่องกง จำนวน 1 ชาว

อันดับที่ 6 พบอย่างละ 2 ชาว มีด้วยกัน 4 แหล่งข่าว ได้แก่ 1) ประชาชนทั่วไป (D8) 2) พยาน และ ผู้เสียหาย ได้แก่ เจ้าของอพาร์ทเมนต์ที่ผู้ต้องสงสัยมาพัก และแท็กซี่ที่ขับไปส่งผู้ต้องสงสัยก่อนเกิดเหตุระเบิด (D9) 3)) ดารา คนดัง Influencer (D13) ได้แก่ นายพานทองแท้ และ 4) ภาคธุรกิจ (D14) ได้แก่ สมาพันธ์ รถจักรยานยนต์ญี่ปุ่น และ Thailandfansforum

อันดับที่ 7 พบอย่างละ 1 ชาว มีด้วยกัน 3 แหล่งข่าว ได้แก่ 1) นักวิชาการ (D7) ได้แก่ อาจารย์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 2) กลุ่มเคลื่อนไหว (D10) ได้แก่ กลุ่ม นปช. และ 3) แหล่งข่าวอื่นๆ (D16) ได้แก่ แหล่งข่าวในพื้นที่ที่ไม่เปิดเผยชื่อ

ข่าวสดออนไลน์ มีแหล่งข่าวทั้งหมด 12 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ (D2) พบจำนวน 26 ชาว เนื้อหาที่มาจากแหล่งข่าวนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการ รายงานสถานการณ์ ความคืบหน้าของคดี การสืบสวนสอบสวน การจับกุมคนร้าย และทีมของตำรวจที่ รับผิดชอบหน้าที่ในส่วนงานต่างๆ ซึ่งมีแหล่งข่าวที่สำคัญ คือ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) พล.ต.ท. ประวุฒิ ถาวรศิริ ผู้ช่วย ผบ.ตร. และโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อันดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ทหาร (D1) พบจำนวน 15 ชาว โดยมีแหล่งข่าวที่สำคัญ คือ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ตัวอย่างข่าว ดังนี้

- ออกหมายจับสาวเจ้าของห้อง-ชายตามภาพสเกตซ์!! ผบ.ตร.มอบ 3 ล้านทึ่มสืบรวบแก๊งบี้ม (31/8/58) แหล่งข่าวคือ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)

อันดับที่ 3 นายกรัฐมนตรี (D4) พบจำนวน 7 ชาว ส่วนใหญ่เป็นการให้สัมภาษณ์ความคืบหน้าของคดี การแถลงการจับกุมคนร้ายและสถานการณ์ในขณะนั้น ตัวอย่างเช่น

- บิ๊กตุ๋น-ปมขมอัยการ สาวไทย ร่วมบี้ม-เฟ้นตุ๋นก็ ออกหมายจับ-ล่าเพิ่ม2 แฉ"อะเต็ม"ที่โดนรวบ โผล่หัวลำโพงวันลงมือ (1/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร. พล.ต.ท. ประวุฒิ ถาวรศิริ ผู้ช่วย ผบ.ตร

- นายกข ปิดตอปปมจับอัยการ - 'วีรชน' ขออย่าเพ็งโยงปัญหาส่งอัยการ-ชี้เรื่องละเอียดอ่อน (2/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

อันดับที่ 4 คนในรัฐบาล (D5) พบจำนวน 5 ชาว ตัวอย่างเช่น

- "ประวิตร" รับผู้ต้องสงสัยมีข้อมูลใกล้เคียงมีบี้ม วอนสื่ออย่าฟันธงเป็น "อัยการ" (2/9/58) ทำขัดแย้ง แหล่งข่าวคือ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรมว.กลาโหม

อันดับที่ 5 พยาน และผู้เสียหาย (D9) พบจำนวน 3 ชาว ส่วนใหญ่เป็นการให้สัมภาษณ์ของพยาน ได้แก่

- มือบี้มจ่อระเบิดซ้ำ!! ตร.มั่นใจถูกตัว-สอบแท็กซี่โทรเชื่อมแก๊งบี้ม ค้นห้องอีกแห่ง (30/8/58) แหล่งข่าว คือ พล.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ ผู้ช่วย ผบ.ตร.และโฆษกตร.

- เช็กมือถือหนุ่มตุ๋นก็ อยู่จุดบี้ม ตร.ชี้แก๊งค้าอัยการ ปมผลประโยชน์ แค้นแทนพี่น้อง ยังปิดปากไม่พูด (31/8/58) แหล่งข่าวคือ เจ้าของอพาร์ทเมนท์

อันดับที่ 6 นักการเมือง (D6) พบจำนวน 1 ชาว ได้แก่

- แกนน่านปช.หอบเงิน 2 ล้าน โข่วสื่อ-ย่นมอบให้คนจับมือบี้มราชประสงค์-ทำเรือสาทร แน่ (3/9/58) แหล่งข่าวคือ นายสมหวัง อัสราณี อดีตเลขาธิการรมว.พาณิชย์

เดลินิวส์ออนไลน์ มีการใช้แหล่งข่าว 12กลุ่ม คือ

อันดับที่1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ (D2) พบจำนวน 17ชาว เช่น พ.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ โฆษก สตช. , พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร.

อันดับที่ 2 เจ้าหน้าที่ทหาร พบจำนวน 8ชาว (D1) เช่น พ.อ.วินัย สุวารี โฆษก คสช. , พลเอกอุดมเดช สีสิบตราบ รมช.กลาโหม และผู้บัญชาการทหารบก ในฐานะเลขาธิการ คสช.

อันดับที่ 3 คนในรัฐบาล(D5) พบจำนวน 4ชาว เช่น นายดอน ปรมดีถวินัย รมว.ต่างประเทศ , พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร.

อันดับที่ 4 เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง (D3) พบจำนวน 3 ชาว เช่น ศาลจังหวัดมีนบุรี , นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ เลขาธิการ กสทช.

อันดับที่ 5 พบเท่ากัน 8 แหล่งข่าว อย่างละ 1 ชาว คือ

- นายกรัฐมนตรี (D4)
- นักการเมือง คือ นายจตุพร พรหมพันธุ์ ประธาน นปช.(D6)

- นักวิชาการ คือ นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ เลขาธิการ กสทช. (D7)
- ประชาชนทั่วไป คือ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร.ชมรมช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม (D8)
- พยาน และผู้เสียหาย คือ ผู้อาศัยอยู่ใกล้ห้องที่เกิดเหตุ ,เจ้าหน้าที่ชุดคลี่คลายคดี (D9)
- กลุ่มเคลื่อนไหว คือ นายสมหวัง อัสราณี อดีตเลขาธิการ รมว.พาณิชย์ ในฐานะแกนนำ นปช. (D10)
- หน่วยงานภาครัฐต่างประเทศ คือ สถานเอกอัครราชทูตตุรกี ประจำประเทศไทย (D15)
อื่นๆ คือ สวนตุลิตโพล (D16)

มติชนออนไลน์ มีการใช้แหล่งข่าวในประเภทต่างๆ จำนวน 30 ข่าว ดังนี้

อันดับที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ (D2) พบจำนวน 16 ข่าว โดยในส่วนใหญ่จะเป็นการให้ข่าวในนามสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตัวอย่างเช่น ตร.ไม่ปักใจ"วรรณ"อยู่ตุรกี เผย เพื่อนบ้านยังเห็นอยู่ไทยช่วงส.ค. (3/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.)

อันดับที่ 2 คนในรัฐบาล (D5) พบจำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ปนัดดา" เหตุระเบิดแยกราชประสงค์ ส่วนหนึ่งเพราะสังคมไทยแตกแยก (30/8/58) แหล่งข่าวคือ ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

อันดับที่ 3 นายกรัฐมนตรี (D4) พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตุ๋ มั่งพิธีกรจ้อปมบีม เก่งนักทำไมไม่เป็นตร. อยากไขคดีเร็วไปดูหนังCSI (3/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

อันดับที่ 4 1) เจ้าหน้าที่ทหาร (D1) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น 3 คสช.แจงออกหมายจับเอี่ยวระเบิดราชประสงค์แล้ว 8 หมาย ยันตามหลักสากล (3/9/58) แหล่งข่าว คือ พ.อ.วินัย สุวารี โฆษกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) 2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง (D3) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น 3 สมช.ไม่ฟันธงบีมโยงอัยกูร์ ซีไทยมีจุดอ่อนใช้อาวุธเข้า-ออก ส่งผลกลุ่มไม่หวังตีกบดาน (3/9/58) แหล่งข่าวคือ นายอนุสิษฐ คุณากร เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือสมช. 3) พยานและผู้เสียหาย (D9) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น พ่อแม่เหยื่อบีมราชประสงค์ชาวราชบุรี ขอบคุณเจ้าหน้าที่หลังจับผู้ต้องสงสัยได้ (1/9/58) แหล่งข่าว คือ นายบุญส่ง และนางชันทอง สัตย์มัน บิดา มารดาของนายสุวรรณ สัตย์มัน อายุ 30 ปี หนึ่งในผู้เสียชีวิตจากเหตุ ระเบิดที่หน้าศาลท้าวมหาพรหม 4) สื่อต่างประเทศ (D11) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น NYTเผยผู้ต้องหาบอมบ์ราชประสงค์พร้อมพินิจสุทินบริสุทธิ์ ถ้ามทำกับจันอย่างนี้ได้อย่างไร? (1/9/58) แหล่งข่าว คือ โทมัส ฟูลเลอร์ ผู้สื่อข่าวนิวยอร์กไทมส์ 5) ดารา คนดัง Influencer (D13) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ไอศ"เหน็บ"ไก๋"เป็นโฆษกปากพลอย ลั่น จ่าย7ล้านทันที เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58) แหล่งข่าว คือ นายพานทองแท้ ชินวัตร 6) หน่วยงานภาครัฐของต่างประเทศ (D15) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น อุปทูตสหรัฐฯ เผยยินดีกับไทย จับคนเอี่ยวบีมราชประสงค์ได้ ยันพร้อมหนุนทุกด้าน (2/9/58) แหล่งข่าว คือ นาย ดับเบิลยู แพทริก เมอร์ฟี อุปทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย 7) อื่นๆ (D10) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บวงสรวง"ท้าวมหาพรหม" หลังบูรณะเสร็จ เสริมสิริมงคล-เรียกขวัญกำลังใจ (4/9/58) แหล่งข่าว คือ พระมหาราชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ ประธานพระครูพราหมณ์ในพิธี

ทั้งนี้ ในการใช้แหล่งข่าวมี โทนในการใช้แหล่งข่าว ที่แตกต่างกันไปตามแต่ละประเด็น และแต่ละองค์กร การจำแนกโทนมาจากการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ส่วนที่เป็นการเลือกคำพูดและประเด็นจากแหล่งข่าวมาเสนอ ได้ผลดังนี้

โทนในการใช้แหล่งข่าวและข้อมูลจากแหล่งข่าว	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว	E1	9	11	17	3	4	44
2. ใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม	E2	23	8	1	3	1	36
3. ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว	E3	68	47	17	28	25	185
4. ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT	E4	77	55	32	33	28	225
5. ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก	E5	13	11	2	1	1	28
6. ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน	E6	4	5	1	-	1	11
7. ใช้แหล่งข่าว คาดการณ์เหตุการณ์ ตัดสินใจ ชี้นำเหตุการณ์	E7	6	2	-	-	-	8
รวม		200	139	70	68	60	357

*1 ข่าว อาจไม่พบโทนการใช้แหล่งข่าวหรือพบมากกว่า 1 รูปแบบ

ตารางที่ 20 จำนวนข่าวจำแนกตามโทนในการใช้แหล่งข่าวและข้อมูลจากแหล่งข่าว

จากตารางแบ่งโทนการใช้ข้อมูลได้เป็น 2 ลักษณะคือ 1) มุมการนำเสนอของแหล่งข่าว (1-3) และ การใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าว (4-7) โดยมีภาพรวมคือใช้แหล่งข่าว 1 แหล่งข่าวต่อเนื้อหาข่าวหนึ่งชิ้นมากที่สุด และใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวในเชิงการให้ข้อมูล (Fact-based) มากที่สุด โดยแบ่งเป็นรายละเอียด ดังนี้

ผู้จัดการออนไลน์

(1) โทนจำนวนและมุมการนำเสนอของแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว (E3) พบจำนวน 68 ข่าว ใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม (E2) พบจำนวน 23 ข่าว และ ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 9 ข่าว

(2) โทนในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT (E4) พบจำนวน 77 ข่าว ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก (E5) พบจำนวน 13 ข่าว ใช้แหล่งข่าว คาดการณ์

เหตุการณ์ ตัดสินใจ ชี้นำเหตุการณ์ (E7)พบจำนวน 6 ข่าว ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน (E6) พบจำนวน 4ข่าว

ไทยรัฐออนไลน์

(1) โทณจำนวนและมุมการนำเสนอของแหล่งข่าว (E1-E3) ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว (E3) พบจำนวน 47 ข่าว ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 11 ข่าว และใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม (E2) พบจำนวน 8 ข่าว

(2) โทณในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแหล่งข่าว (E4-E7) ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT (E4) พบจำนวน 55 ข่าว ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก (E5) พบจำนวน 11 ข่าว ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน (E6) พบจำนวน 5 ข่าว ใช้แหล่งข่าว คาดการณ์ เหตุการณ์ ตัดสินใจ ชี้นำเหตุการณ์ (E7) พบจำนวน 2 ข่าว

ข่าวสดออนไลน์

(1) โทณจำนวนและมุมการนำเสนอของแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 17 ข่าว ตัวอย่างเช่น พล.ต.ท.ประวุฒิ แถลงพบอุปกรณ์ประกอบระเบิด ในห้องพัก ชาวต่างชาติย่านหนองจอก (29/8/58) แหล่งข่าว คือ พล.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ ผู้ช่วยผบ.ตร. และโฆษก และใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว (E3) พบจำนวน 17 ข่าว ตัวอย่างเช่น คสช.แจงหลักฐานจับผู้ต้องหามึ่ม ไม่เกี่ยว ภาพเสื้อเอาระบาดระเบิด!! (30/8/58) แหล่งข่าวคือ พ.อ.วินัย สุวาริ โฆษกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 17 ข่าว ตัวอย่างเช่น ความตัวมือรีโมต คนกดบั้ง ล็อกอีก1ที่นราฯ สอบโยงวรรณฯ แฉแก๊งบุกกงสุล โผล่มาร่วมระเบิด (3/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายฯและรมว.กลาโหม, พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา, พล.ต.อ. สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร. และพล.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ

(2) โทณในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT (E4) พบจำนวน 32 ข่าว โดยเป็นการอธิบายถึงเหตุการณ์ความคืบหน้าของ การสืบหาคนร้าย ขยายผลหลักฐานต่างๆที่พบ การจับกุมคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ตัวอย่างเช่น มือบั้งจ่อระเบิดซ้ำ!! ตร.มั่นใจถูกตัว-สอบแท็กซีโทรเชื่อมแก๊งบั้ง คั่นห้องอีกแห่ง (30/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.ต.ท.ประวุฒิ ถาวรศิริ ผู้ช่วยผบ.ตร.และโฆษกตร

ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก (E5) พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น แกนน่านปช.หอบเงิน 2 ล้าน โข่วสี่-ย่นมอบให้คนจับมือบั้งนราฯประสงค์-ทำเรือสาทร แน่ (3/9/58) แหล่งข่าวคือ นายสมหวัง อัสราณี อดีตเลขาธิการรมว.พาณิชย์ แกนน่าน ปช.

ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน (E6) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น “ประวิตร” รับผู้ต้องสงสัยมีข้อมูลใกล้เคียงมือบั้ง วอนสื่ออย่าฟันธงเป็น “อูยกูร์” ทำขัดแย้ง (2/9/58) แหล่งข่าว คือ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายฯ และรมว.กลาโหม

เดลินิวส์ออนไลน์

(1) โทณจำนวนและมุมการนำเสนอของแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว (E3) พบจำนวน 28 ข่าว ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 3 ข่าว และใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม (E2) พบจำนวน 3 ข่าว

(2) โทณในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT (E4) พบจำนวน 33 ข่าว และใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก (E5) พบจำนวน 1 ข่าว

มติชนออนไลน์

(1) โทณจำนวนและมุมการนำเสนอของแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว (E3) พบจำนวน 25 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ไอศ"เหน็บ"โก๋กู"เป็นโฆษกปากพล่อย ลั่น จำย 7 ล้านทันที เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58) แหล่งข่าวคือ นายพานทองแท้ ชินวัตร

ใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง มีการนำเสนอมุมเดียว (E1) พบจำนวน 4 ข่าว ตัวอย่างเช่น NYTเผยผู้ต้องหามอบบรัซประสงค์พร้อมพิสูจน์บริสุทธิ์ ถามทำกับฉันอย่างนี้ได้อย่างไร? (1/9/58) แหล่งข่าวคือ โรมัส ฟูลเลอร์ ผู้สื่อข่าวนิวยอร์กไทมส์ / นายอิบราฮิม คมขำ ผู้ใหญ่บ้าน / นางสาววรรณ สวนสัน

ใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม (E2) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น ตม.คุมเข้มการเข้าออกชายแดนไทย-ลาว ยันไม่พบอุกฤษผ่านพื้นที่ (1/9/58) แหล่งข่าว คือ น.อ.ภานุ รัตนันันทวาที ผบ.หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง (นรข.) เขตเชียงราย / พ.ต.อ.ณัชรฤต ปิ่นปัก ผกก.ตม. เชียงแสน

(2) โทณในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแหล่งข่าว ดังนี้ ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูล FACT (E4) พบจำนวน 28 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กป้อม ยังไม่ประสานตุรกี-จีน ปมบั้ง หวั่นกระทบสัมพันธ์-ไต้หวัน โทณโลยี่ต่ำแต่ยังจับได้ (2/9/58) แหล่งข่าวคือ พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก (E5) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตู่ เม็งพิธิกรจ้อปมบั้ง เก่งนักทำไม่ไม่เป็นตร. อยากไซคตีเร็วไปดูหนัง (3/9/58) แหล่งข่าวคือ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน (E6) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ไอศ"เหน็บ"โก๋กู"เป็นโฆษกปากพล่อย ลั่น จำย 7 ล้านทันที เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58) แหล่งข่าวคือ นายพานทองแท้ ชินวัตร

5) กรอบในการนำเสนอข่าว (Frame) ของสื่อเว็บไซต์

กรอบการนำเสนอข่าว (Frame) เป็นการกำหนดทิศทางในการนำเสนอประเด็น เนื้อหา และการรับรู้ของผู้รับสาร ด้วยการเลือกข้อมูล เลือกจุดเน้น เลือกการใช้คำศัพท์ในกรอบการนำเสนอ แบ่งเช่นเดียวกับการสื่อข่าวในแพลตฟอร์มอื่นคือ มีกรอบการนำเสนอข่าว 5 กรอบ ได้แก่

- **กรอบเรื่องความขัดแย้ง** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนการเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง มีการระบุว่ามีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันจนเป็นปัญหา มีการวิพากษ์วิจารณ์ กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม มีกระบวนถึงปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล และนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน?

- **กรอบเรื่องความรับผิดชอบ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนเรื่องระบุว่ารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น เรื่องระบุหรือทำให้คิดได้ว่ารัฐบาล หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นคนต้นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น มีการนำเสนอทางออก การแก้ไข หรือมีการระบุว่าปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
- **กรอบ Human Interest** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม มีการใช้คำหรือภาพที่ไปกระตุ้นอารมณ์ ความรู้สึก-นำเสนอวาทกรรมหรือข้อความที่สร้างอารมณ์ร่วม มีการเน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือต่อกลุ่มคน โดยนำเสนอว่าคนได้รับผลต่อเหตุการณ์ และต้องปรับตัวหรือใช้ชีวิตกับเหตุการณ์นั้นอย่างไร มีการนำเสนอเรื่องชีวิตส่วนตัว
- **กรอบเรื่องความดีงาม** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความดีงาม จริยธรรม ศีลธรรม มีการแสดงออกต่อคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม มีการเชื่อมโยงถึงความดี ความชั่ว การต่อสู้ระหว่างความดีงาม ความชั่วร้าย หรือเรื่องนำเสนอแง่มุมของการปฏิบัติตัวในสังคมตามที่ควรเป็น มีการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวต่อสถานการณ์
- **กรอบทางเศรษฐกิจ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา เม็ดเงินความเสียหาย เม็ดเงินการช่วยเหลือ ประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อทิศทางของเรื่อง

การกำหนดประเด็นในการนำเสนอของสื่อ (Frame)	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. ใช้กรอบเรื่องความขัดแย้ง	0	0	0	0	1	1
2. ใช้กรอบเรื่องความรับผิดชอบ	8	1	2	0	1	12
3. ใช้กรอบ Human Interest	4	1	0	0	1	6
4. กรอบเรื่องความดีงาม	0	2	2	2	2	8
5. กรอบทางเศรษฐกิจ	3	3	0	0	0	6
รวม	15	7	4	2	5	33

*1 ข่าว อาจไม่พบกรอบการนำเสนอหรือพบได้มากกว่า 1 กรอบ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนข่าวจำแนกตามการกำหนดประเด็นในการนำเสนอของสื่อ (Frame)

จากตารางพบการใช้กรอบในการนำเสนอข่าวบนเว็บไซต์ข่าวเรียงตามลำดับมากไปน้อยในแต่ละสื่อที่เก็บข้อมูล ดังนี้

ผู้จัดการออนไลน์

ใช้กรอบประเด็นการนำเสนอทั้งหมด 3 กรอบประเด็น คือ

อันดับที่1 คือ กรอบเรื่องความรับผิดชอบ พบจำนวน 8 ข่าว จาก 3 กรอบ เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

1) เรื่องระบุมารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น (F2.1) พบจำนวน 6 ข่าว

2) เรื่องระบุมารัฐบาล หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นคนต้นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น (F2.2) และ นำเสนอทางออก การแก้ไข (F2.3) พบกรอบละ 1 ข่าว

อันดับที่ 2 กรอบ Human Interest พบจำนวน 26 ข่าว จาก 2 กรอบ เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

1) ใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม (F3.1) พบจำนวน 3 ข่าว

2) เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือต่อกลุ่มคน (F3.3) พบจำนวน 1 ข่าว

อันดับที่3 กรอบทางเศรษฐกิจ พบจำนวน 3 ข่าว คือ เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา (F5.1) พบจำนวน 3 ข่าว

ไทยรัฐออนไลน์

มีการกำหนดประเด็นในการนำเสนอของสื่อ 5 ประเภท คือ

อันดับที่1 กรอบทางเศรษฐกิจ พบจำนวน 3 ข่าว ได้แก่

1) ประเด็นเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา (F5.1)

2) เม็ดเงินการช่วยเหลือ (F5.3)

3) ประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อทิศทางของเรื่อง (F5.4)

อันดับที่ 2 กรอบเรื่องความตึงเครียด พบจำนวน 2 ข่าว เป็นเรื่องการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความตึงเครียด จริยธรรม ศีลธรรม คือข่าว “สุดซึ้ง! เหล่านักแสดง 'ช่องกง' ร่วมส่งกำลังใจถึงคนไทย ให้ผ่านพ้นวันร้ายๆ ไปด้วยดี” (29/8/58) และแง่มุมของการปฏิบัติตัวในสังคมตามที่ควรเป็น คือบทความ “อย่าเรียนลัด” เป็นการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของสื่อ (4/9/58) โดยอ้างถึงจรรยาบรรณสื่อ

อันดับที่3 มี 2 กรอบ คือ 1) กรอบเรื่องความรับผิดชอบ พบจำนวน 1 ข่าว เรื่องระบุมารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น (F2.1) คือ ข่าว “ต้องทำความจริงให้กระจ่างชัด” (5/9/58) ซึ่งคอลัมน์นิสต์เสนอให้รัฐบาลต้องดำเนินการค้นหาแรงจูงใจในการก่อเหตุให้ได้ และ 2) กรอบ Human Interest พบจำนวน 1 ข่าว เป็นการนำเรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม (F3.1) ได้แก่ข่าว “นาที่ต่อนาที! จับผู้ต้องสงสัยบิรมราชประสงค์ แคคิบหวัดพันชายแดน” (2/9/58) โดยมีการให้แหล่งข่าวในพื้นที่เป็นผู้เล่าเหตุการณ์

ข่าวสดออนไลน์ พบมากที่สุด คือ กรอบเรื่องความรับผิดชอบ จำนวน 2 ข่าว และกรอบความตึงเครียด จำนวน 2 ข่าว โดย กรอบเรื่องความรับผิดชอบ เป็นเรื่องระบุมารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น (F2.1) ตัวอย่างเช่น คลิปมบีม ทั้งหมัดเข้ามูม โดย รุก กลาง

กระดาน คอลัมน์นิสต์ข่าวสด (2/9/58) (นำเสนอว่าหน่วยงานรัฐควรระมัดระวังการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กรณีระเบิดราชประสงค์ที่อาจมีผลกระทบกับชาวอุยกูร์ในตุรกี) และเป็น เรื่องนำเสนอทางออก การแก้ไข (F2.3) ตัวอย่างเช่น ปรับปรุงด่าน บทบรรณาธิการข่าวสด (4/9/58) (เสนอให้รัฐบาลรับมือกับการข้ามแดนโดยผิดกฎหมายจากปัญหาการส่งย้ายตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่พบว่ารับสินบน)

กรอบเรื่องความตึงาม เป็นมีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความตึงาม จริยธรรม ศีลธรรม (F4.1) ตัวอย่างเช่น บวงสรวงใหญ่ "ท้าวมหาพรหม" หลังกรมศิลปบูรณะ มีความพิเศษ-เสริมสิริมงคล (4/9/58) เป็นการจัดพิธีบวงสรวง ท้าวมหาพรหม หลังการบูรณะซ่อมแซมจุดที่เสียหายเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับชาวราชประสงค์

เดลินิวส์ออนไลน์ พบ กรอบเรื่องความตึงาม นำเสนอข้อความเกี่ยวกับความตึงาม จริยธรรม ศีลธรรม(F4.1) จำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น สถานทูตตุรกีพร้อมร่วมมือไทย ล่าตัวมีระเบิดราชประสงค์ (29-8-58)

มติชนออนไลน์ ใช้กรอบในการนำเสนอคือ กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบจำนวน 2 ข่าว เรื่องสะท้อนการเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่องหรือไม่? (F1.1) ตัวอย่างเช่น "ไอ้ค"เหน็บ"ไกอู"เป็นโฆษกปากพล่อย ลั่น จ่าย7ล้านทันที เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58) กรอบเรื่องความรับผิดชอบ พบจำนวน 1 ข่าว เรื่องระบุหรือทำให้คิดได้ว่ารัฐบาล หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นคนต้นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น (F2.2) ตัวอย่างเช่น NYTเผยผู้ต้องหามอบราชประสงค์พร้อมพินิจบุรีสุทธิ งามทำกับฉฉฉฉฉฉได้อย่างไร? กรอบ Human Interest พบจำนวน 1 ข่าว เรื่องใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกท่วม (F3.1) ตัวอย่างเช่น พ่อแม่เหยื่อบีมราชประสงค์ชาวราชบุรี ขอบคุณเจ้าหน้าที่หลังจับผู้ต้องสงสัยได้ (1/9/58) และ กรอบเรื่องความตึงาม พบจำนวน 1 ข่าว เรื่องมีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความตึงาม จริยธรรม ศีลธรรม (F4.1) ตัวอย่างเช่น บวงสรวง"ท้าวมหาพรหม" หลังบูรณะเสร็จ เสริมสิริมงคล-เรียกขวัญกำลังใจ (4/9/58)

6) โทนการนำเสนอข่าว

โทนการนำเสนอข่าวเป็นการสะท้อนภาพรวมของข่าวหรือรายงานที่นำเสนอ โดยเป็นเรื่องของ 1) การนำเสนอโดยเน้นข้อมูล (Fact-based) เป็นหลัก 2) การนำเสนอโดยให้อารมณ์ ความรู้สึก ต่อคนหรือต่อสถานการณ์เป็นหลัก (Emotional-based) และ 3) การแสดงความเห็น การวิพากษ์ หรือการคาดการณ์สถานการณ์ (Opinion-based) ได้แก่

- การให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว
- โทนภาพรวมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว
- การคาดการณ์ ระบุนคราย ด้วยการใช้อัตถิน มีวาทกรรม/การใช้คำพูดของแหล่งข่าวที่แสดงความรู้สึกต่อคนร้าย หรือสถานการณ์ในเชิง "อารมณ์" มากกว่า "ให้ข้อเท็จจริง"
- ในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลในเชิงลบ เชิงตั้งคำถามวิพากษ์การทำงาน

- การพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐ
- การตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล การนำเสนอข้อมูลที่ทำให้เห็นความสับสน หรือการขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาจากรัฐ
- การให้นำหน้าการนำเสนอมุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ

พบผลการศึกษาดังนี้

Tone ของการนำเสนอข่าว	Code	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. การให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล	T1	90	66	38	34	27	255
2. อารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว	T2	15	2	1	1	5	24
3. การคาดการณ์ ระบุงูคนร้าย ด้วยการใช้คำตัดสิน ในเชิง “อารมณ์”	T3	3	-	-	1	1	5
4. ในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในเชิงลบ ตั้งคำถาม	T4	7	5	-	1	2	15
5. การพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงาน ของหน่วยงานรัฐ	T5	4	-	-	1	2	7
6. การตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล ความสับสน หรือขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูลรัฐ	T6	7	-	-	-	-	7
7. การให้นำหน้าการนำเสนอ มุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ	T7	0	46	28	22	23	119
รวม		126	119	67	60	60	432

*1 ข่าว อาจพบโทนาการนำเสนอข่าวได้มากกว่า 1 รูปแบบ

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนข่าวจำแนกตาม Tone ของการนำเสนอข่าว

จากข้อมูลของข่าวที่นำเสนอบนเว็บไซต์ ในภาพรวมพบโทนาการนำเสนอข่าวที่มากที่สุดอันดับที่หนึ่งคือ การให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ลำดับที่สองคือ การให้นำหน้าการนำเสนอ มุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ ลำดับที่สามคือ โทนาการใช้อารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว ลำดับที่สามคือ โทนาการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในเชิงลบ ตั้งคำถาม ลำดับที่ห้าคือ โทนาการพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐ และการตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล ความสับสน หรือขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูล

รัฐ และโคนที่พบน้อยที่สุดคือ การคาดการณ์ ระบุคนร้าย ด้วยการใช้อำนาจตัดสิน ในเชิง “อารมณ์” ทั้งนี้ จำแนกตามแต่ละเว็บไซต์ ดังนี้

ผู้จัดการออนไลน์ ใช้โคนที่นำเสนอข่าว คือ

อันดับที่ 1 โทณภาพรวมของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว (T1) พบจำนวน 90 ข่าว

อันดับที่ 2 โทณภาพรวมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว (T2) พบจำนวน 15 ข่าว

อันดับที่ 3 ในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลในเชิงลบ เชิงตั้งคำถาม วิพากษ์การทำงานและ การตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล การนำเสนอข้อมูลที่ให้เห็นความสับสนหรือการขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาจากรัฐ(T4) และ การตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล การนำเสนอข้อมูลที่ให้เห็นความสับสน หรือการขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาจากรัฐ (T6) พบจำนวนข่าวที่เท่ากันพบจำนวน 7 ข่าว

อันดับที่ 4 การพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐ (T5) พบจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 5 การคาดการณ์ ระบุคนร้าย ด้วยการใช้อำนาจตัดสิน มีวาทกรรม/การใช้อำนาจพูดของแหล่งข่าวที่แสดงความรู้สึกต่อคนร้าย หรือสถานการณ์ในเชิง “อารมณ์” มากกว่า ให้ข้อเท็จจริง (T3) พบจำนวน 3 ข่าว

ไทยรัฐออนไลน์ มีโคนที่นำเสนอข่าว 4 ประเภท จำนวนทั้งหมด 119 ข่าว คือ

อันดับที่ 1 โทณภาพรวมของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว (T1) พบจำนวน 66 ข่าว

อันดับที่ 2 การให้เจ้าหน้าที่การนำเสนอมุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ (T7) พบจำนวน 46 ข่าว เน้นการทำงานของภาครัฐและตำรวจในการสืบสวนและขยายผลจากการจับกุมผู้ต้องสงสัย

อันดับที่ 3 โทณภาพรวมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว พบจำนวน 2 ข่าว

ข่าวสดออนไลน์ พบว่ามีการใช้โคนที่นำเสนอข่าว ทั้งหมด 5 ประเภท จำนวนทั้งหมด 67 ข่าว คือ

อันดับที่ 1 โทณภาพรวมของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว (T1) พบจำนวน 38 ข่าว ตัวอย่างเช่น คสช.แถลงความคืบหน้าคดีบีบี - ดร.ระบุพาสปอร์ตที่พบเป็นของปลอม (29/8/58) โทณภาพรวมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก

อันดับที่ 2 การให้เจ้าหน้าที่การนำเสนอมุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ (T7) พบจำนวน 28 ข่าว ตัวอย่างเช่น คสช.แถลงความคืบหน้าคดีบีบี - ดร.ระบุพาสปอร์ตที่พบเป็นของปลอม (29/8/58)

อันดับที่ 3 การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว (T2) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น คสช.บีบีโดย ทิ้งหมัดเข้ามุม รุก กลางกระดาน (31/8/58)

เดลินิวส์ออนไลน์ พบโศกนาฏกรรมนำเสนอข่าวมากที่สุด

อันดับที่ 1 คือ โศกนาฏกรรมของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว (T1) พบจำนวน 34

อันดับที่ 2 การให้นำหน้าการนำเสนอของรัฐบาล นโยบายรัฐ บทบาทของรัฐ (T7) พบจำนวน 22 ข่าว เสนอบทบาทในการสืบหา จับกุมคนร้าย รวมทั้งมาตรการในการตรวจตราและเฝ้าระวังภัย การคาดการณ์ ระบุคนร้าย ด้วยการใช้คำตัดสิน มีวาทกรรม/การใช้คำพูดของแหล่งข่าวที่แสดงความรู้สึกต่อคนร้าย หรือสถานการณ์ในเชิง “อารมณ์” มากกว่า “ให้ข้อเท็จจริง” (T3) ตัวอย่างเช่น 'จุดพร'กั๊งขามือบี่มราชประสงค์ไม่เหมือน 'ชายเสื้อเหลือง' (2-9-58)

อันดับที่ 3 พบอย่างละ 1 ข่าว ได้แก่ โศกนาฏกรรมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว (T2) โศกนาฏกรรมวิพากษ์เจ้าหน้าที่ โดยมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลในเชิงลบ เชิงตั้งคำถาม วิพากษ์การทำงาน (T4) จำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น สั๊งฝ่งตัวปะปนทัวริสต์! หาข่าวขบวนการลอบบี่ม (29-8-58) และโศกนาฏกรรมพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงาน ของหน่วยงานรัฐ (T5) พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น มั่นใจประเบิดแค่แก้แค้น ชาวเน็ตทวงเงินนำจับ 12 (29-8-58) เพจเฟซบุ๊กโพสต์ชื่นชมการทำงานและให้กำลังใจเจ้าหน้าที่

มติชนออนไลน์ พบโศกนาฏกรรมนำเสนอข่าว ดังนี้

อันดับที่ 1 โศกนาฏกรรมของข่าวคือการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือแทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว พบจำนวน 27 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กป้อม ยังไม่ประสานตุรกี-จีน ปมบี่ม หวั่นกระทบสัมพันธ-โวลเทคโนโลยีต่ำแต่ยังจับได้ (2/9/58)

อันดับที่ 2 การให้นำหน้าการนำเสนอของรัฐบาล นโยบาย บทบาทของรัฐ พบจำนวน 23 ข่าว ตัวอย่างเช่น โฆษก ตร. แถลง จับผู้ต้องสงสัยชาย ร่วมทีมบี่ม ไม่ชัดเป็นเสื้อเหลือง รอพยานชี้ตัว

อันดับที่ 3 โศกนาฏกรรมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว พบจำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตู่ เม็งพิธีกรจับบี่ม เก่งนักทำไม่ไม่เป็นตร. อยากไขคดีเร็วไปดูหนัง CSI (3/9/58)

อันดับที่ 4 พบจำนวนละ 2 ข่าว ได้แก่ โศกนาฏกรรมวิพากษ์เจ้าหน้าที่ โดยในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลในเชิงลบ เชิงตั้งคำถาม วิพากษ์การทำงาน พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น "โอ๊ค"เห็น"ไก่อู"เป็นโฆษกปากพลอย ลั่น จ่าย 7 ล้านทันที เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58) และโศกนาฏกรรมพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐ พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น 9 หมายจับ-ผู้ต้องสงสัย" ผังสรุป "ใครเป็นใคร" ในเหตุบี่มราชประสงค์-สาทร

อันดับที่ 5 การคาดการณ์ ระบุคนร้าย ด้วยการใช้คำตัดสิน มีวาทกรรม/การใช้คำพูดของแหล่งข่าวที่แสดงความรู้สึกต่อคนร้าย หรือสถานการณ์ในเชิง “อารมณ์” มากกว่า “ให้ข้อเท็จจริง” พบจำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น บิ๊กตู่ ย้ำ จับชายต้องสงสัยบี่มได้อีก 1 คู่ตัวสอบ - พร้อมเซ็นถอดยศแล้ว (1/9/58)

7) การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC)

ในช่วงเวลาของการจับกุมผู้ต้องสงสัย การสื่อสารของคนบนโลกออนไลน์มีทั้งการวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็น และการระดมข้อมูล การศึกษาการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ของสื่อ เพื่อวิเคราะห์การเลือกใช้ข้อมูลจากผู้ใช้ออนไลน์ การเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมต่อการรายงานข่าวในประเด็นเหตุการณ์ โดยจำแนกลักษณะการปฏิสัมพันธ์เพื่อใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร ดังนี้

- การใช้ภาพที่มีการสื่อสารบนโลกออนไลน์มาประกอบในข่าว
- การใช้คลิปที่มีการสร้าง ทำ หรือ ส่งต่อโดยผู้ใช้ออนไลน์มาประกอบในข่าว โดยต้องไม่เป็นคลิปที่มาจากการรายงานของสื่อ
- การใช้คนเป็นพยาน ด้วยการสัมภาษณ์มาประกอบในข่าว
- การใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์และต่อยอดประเด็น เมื่อมีประเด็น กระแสการอภิปรายบนโลกออนไลน์ สื่อมีการนำมาให้ข้อมูลเพิ่ม สัมภาษณ์เพิ่ม ต่อยอดมุมมองและประเด็นเพื่อขยายความหรืออธิบายเรื่องดังกล่าว
- การเสนอเรื่องจากออนไลน์โดยไม่ต่อยอด คือมีประเด็น มีข้อมูล หรือมีการโพสต์บนออนไลน์ สื่อหยิบมารายงานโดยไม่มีการอธิบายหรือขยายความต่อยอดประเด็น

พบผลการศึกษา ดังนี้

การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร	ผู้จัดการ	ไทยรัฐ	ข่าวสด	เดลินิวส์	มติชน	รวม
1. ใช้ภาพประกอบในข่าว	2	5	-	1	2	10
2. ใช้คลิปประกอบในข่าว	-	1	-	-	-	1
3. ใช้คนเป็นพยาน ด้วยการสัมภาษณ์	-	-	-	-	-	0
4. ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์ ต่อยอดข้อมูล	1	4	-	-	1	6
5. เอาเรื่องจากออนไลน์มาเสนอเป็นข่าว	1	4	-	1	2	8
รวม	4	14	0	2	5	25

*1 ข่าว อาจไม่พบการใช้ UGC หรือพบได้มากกว่า 1 รูปแบบ

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนข่าวจำแนกตามการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC)

ในภาพรวมของการใช้ข้อมูลจากผู้รับสารพบว่า ข่าวเว็บไซต์เลือกใช้ภาพประกอบซึ่งเป็นภาพหนึ่งที่มาจากข้อมูลบนโลกออนไลน์เพื่อประกอบในการรายงานข่าวมากที่สุด จำนวน 10 ชิ้น รองลงมาคือ การนำเรื่องจากออนไลน์มาเสนอเป็นข่าว จำนวน 8 ชิ้น ใช้ข้อมูลจากออนไลน์แล้วนำมาต่อยอดด้วยข้อมูลและการอธิบายเพิ่มเติมอีก จำนวน 6 ชิ้น ในขณะที่พบการใช้คลิปที่มาจากออนไลน์ประกอบการรายงานข่าวเพียง 1 ชิ้นเท่านั้น และไม่พบการใช้คนเป็นพยานเหตุการณ์ด้วยการสัมภาษณ์

ทั้งนี้ สามารถจำแนกลักษณะของแต่ละเว็บไซต์ข่าวได้ ดังนี้

ผู้จัดการออนไลน์ มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 2 กลุ่ม รวมจำนวน 4 ข่าว คือ
อันดับที่ 1 คือ ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) พบจำนวน 2 ข่าว

	
<p>“ไอ้ค” เยี้ย “ไก่อู” ปากพล่อย ลั่นจ่าย 7 ล้านทันที เมื่อ แกล้งอย่างเป็นทางการจับแก๊งบั้งได้แล้ว (31/08/2558)</p>	<p>แพงเวอร์เหยียบล้าน กล้องวงจรปิดคุณภาพดี กทม. ต้องชี้แจง!! (31/08/2558)</p>

อันดับที่ 2 พบการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content- UGC) ที่เท่ากัน 2 รูปแบบ รูปแบบละ 1 ข่าว คือ ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์เป็นประเด็นเริ่มต้น และต่อยอดข้อมูล (F4) ตัวอย่างเช่น แพงเวอร์เหยียบล้าน กล้องวงจรปิดคุณภาพดี กทม. ต้องชี้แจง!! (31/08/58) โดยข่าวแสดงให้เห็นว่าข่าวนี้มีที่มา จากโลกโซเชียลจึงนำมาใช้เป็นประเด็นต่อยอดข้อมูลในข่าว ดังรายละเอียดในข่าวคือ “ดราม่าร้อนฉ่า! หลัง กทม. ซื้อฮาร์ดดิสก์ติดกล้อง CCTV ในเมืองกรุงราคาแพงหุ้ถึง 8 แสนบาท ทันทีที่ข้อมูลถูกเผยแพร่ กลับโดนผู้คนในโลกโซเชียลฯ วิพากษ์วิจารณ์อย่างโหมกระหน่ำ” และ ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์มา นำเสนอเป็นข่าว (F5) ตัวอย่างเช่น ข่าว “ไอ้ค” เยี้ย “ไก่อู” ปากพล่อย ลั่นจ่าย 7 ล้านทันที เมื่อแกล้งอย่างเป็นทางการจับแก๊งบั้งได้แล้ว (31/08/58) เป็นการนำข้อมูลจากการโพสต์ของพานทองแท้มาใช้ นำเสนอเป็นข่าว

ไทยรัฐออนไลน์ มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 4 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว พบจำนวน 5 ข่าว ส่วนใหญ่เป็น Capture หน้าจอการโพสต์ข้อมูลผ่าน Social Network ประกอบข่าวที่นำมาจากโลกออนไลน์

อันดับที่ 2 มีด้วยกัน 2 ประเภท คือ 1) เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มา นำเสนอเป็นข่าว พบจำนวน 4 ข่าว ได้แก่ ข่าวเจ้าของหอพักของผู้ต้องสงสัยโพสต์ Facebook ชี้แจง ข่าวพานทองแท้โพสต์ Facebook กล่าวถึงเรื่องรางวัลนำจับที่สัญญาว่าจะให้ ข่าวประธาน กสทช. โพสต์ Facebook เกี่ยวกับ เรตติ้งสถานีโทรทัศน์ที่รายงานข่าวระเบิด และข่าวสถานทูตตุรกีโพสต์ Facebook เกี่ยวกับข่าวว่าหนึ่งในผู้ต้องสงสัยเป็นชาวตุรกี

และ 2) ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์เป็นประเด็นเริ่มต้น และต่อยอดข้อมูล พบจำนวน 4 ข่าว เป็นข่าวการเผยแพร่คลิปตาราฮองกงให้กำลังใจชาวไทย ซึ่งไทยรัฐได้ต่อยอดด้วยการนำมาเปรียบเทียบกับมาตรการของรัฐบาลฮ่องกง ที่ออกคำเตือนการเดินทางมาไทย และข่าวทีมโฆษก สตช. โพสต์ Facebook ปฏิเสธข่าวลือ

เรื่องภาพเสือกกับบรรจระเบิดที่พบในที่พักของผู้ต้องสงสัย โดยไทยรัฐได้ต่อยอดด้วยการนำเสนอพร้อมกับข่าว โฆษก คสช. ออกแถลงการณ์เพื่อยืนยันว่าเสือกกับบรรจระเบิดไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจับกุม

อันดับที่3 ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว พบจำนวน 1 ข่าว คือ คลิปดาราส่องกงให้กำลังใจชาวไทย

ข่าวสดออนไลน์ ไม่มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร

เดลินิวส์ออนไลน์ มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสารจำนวน 2 รูปแบบ คือ เป็นการเอาใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) และเอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว ไม่ได้อธิบายหรือต่อยอดเพิ่ม (F5) ทั้ง 2 รูปแบบ พบในข่าวเดียวกัน ตัวอย่างเช่น มั่นใจระเบิดแค่แก็งค์ ชาวเน็ตทวงเงินนำจับ 12 ล (29-8-58) ที่นำภาพมาจากชมรมช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม

มติชนออนไลน์ มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร จำนวน 5 ข่าว โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ อันดับที่1 ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ไอ้ค"เหน็บ"ไก้กู"เป็น โฆษกปากพล่อย ลั่น จ่าย 7 ล้านบาทที่ เมื่อรบ.แถลงอย่างเป็นทางการ (31/8/58)

และเอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว พบจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น "ปนัดดา" เหตุระเบิด แยกราชประสงค์ส่วนหนึ่งเพราะสังคมไทยแตกแยก เป็นข้อมูลการโพสต์ของมล.ปนัดดา (30/8/58) (เมื่อเวลา

20.30 น. วันที่ 29 สิงหาคม ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดประจำสำนักนายกรัฐมนตรีโพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวถึงกรณีเหตุ ระเบิดแยกราชประสงค์)

อันดับที่ 2 ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์เป็นประเด็นเริ่มต้นและต่อยอดข้อมูล จำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น NYT เผยผู้ต้องหาบอมบ์ราชประสงค์พร้อมพินิจบริสุทธิ ถามทำกับฉนวนอย่างไร? (1/9/58) (โรมัส ฟูลเลอร์ ผู้สื่อข่าวนิวยอร์กไทมส์ ได้นำประเด็นของนางสาววรรณ สอนสัน ในทวีตเตอร์ของตนเอง มานำเสนอเป็นข่าวเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของนิวยอร์กไทม์)

2.2.3 การนำเสนอข่าวโทรทัศน์

ศึกษาสถานีโทรทัศน์ 12 ช่อง คัดเลือกจากสถานีโทรทัศน์ 20 อันดับยอดนิยมจากการจัดอันดับของ Nielsen ในช่วงเวลาที่ศึกษา และเป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีความโดดเด่นในด้านการนำเสนอข่าว ได้แก่ ช่อง 3 HD ช่อง 5 ช่อง 7 HD ช่อง MCOT HD ช่องไทยพีบีเอส ช่อง TNN24 ช่อง New TV ช่อง Nation Channel ช่อง One HD ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง AMARIN TV และ ช่อง PPTV โดยศึกษาข่าวหลัก 3 ช่วงเวลา คือ ข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ข่าวค่ำ และรายการสนทนาข่าว ที่ออกอากาศตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันที่ 29 ส.ค. 58 – เวลา 18.00 น. ของวันที่ 5 ก.ย. 58

จากการศึกษาสถานีโทรทัศน์ 12 ช่อง ในการรายงานเหตุการณ์ระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำเรือสาทร ช่วงการจับกุมคนร้าย พบว่า มีการรายงานข่าวรวมกัน 931 ข่าว ช่องที่พบจำนวนข่าวมากที่สุด คือ ช่อง Nation Channel พบจำนวน 144 ข่าว รองลงมา คือ ช่อง ไทยรัฐทีวี พบจำนวน 103 ข่าว ช่อง TNN24 พบจำนวน 94 ข่าว ช่องที่พบน้อยที่สุด คือ ช่อง One HD พบจำนวน 29 ข่าว รายละเอียด ดังตาราง

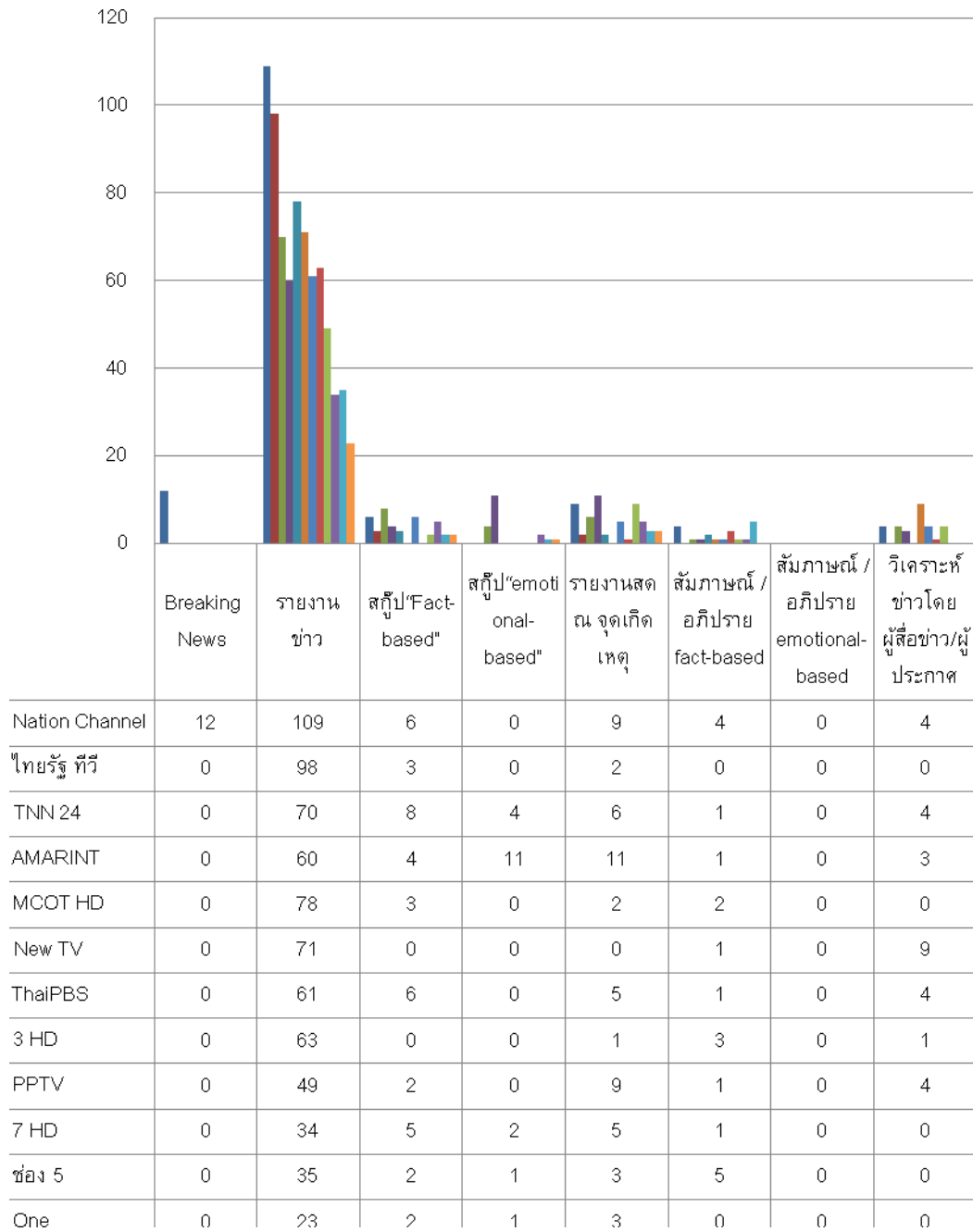
อันดับ	เว็บไซต์	จำนวน ข่าว
1	Nation Channel	144
2	ไทยรัฐทีวี	103
3	TNN24	94
4	AMARIN TV	91
5	MCOT HD	86
6	New TV	81
7	ไทยพีบีเอส	77
8	3 HD	68
9	PPTV	65
10	7 HD	47
11	CH 5	46
12	One HD	29
รวม		931

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนข่าวที่พบในแต่ละสถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา

1) ประเภทการรายงานข่าว

ข้อมูลของข่าวที่รายงานบนแพลตฟอร์มโทรทัศน์ เพื่อศึกษาและจำแนกการรายงานข่าวที่มีลักษณะของการเน้นข้อเท็จจริง เน้นอารมณ์ความรู้สึก และการแสดงความคิดเห็น มีวิเคราะห์สัดส่วนการให้ความสำคัญต่อประเภทในการรายงานข่าว ซึ่งแต่ละประเภทมีผลต่อการกำหนดกรอบในการรับรู้ของสังคมต่อประเด็นและเหตุการณ์ ในการวิเคราะห์จำแนกประเภทการรายงานข่าวบนโทรทัศน์ออกเป็น ดังนี้

- Breaking News รายงานข่าวด่วน การตัดเข้า รายการข่าวด่วน
  - รายงานข่าว / สรุปรายข่าวสั้น รายงานข่าวทั่วไปประจำวันเพื่ออัปเดตสถานการณ์
  - สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” เน้นการอธิบาย พยายามใช้คำข้อมูลกลางๆ ที่เน้นข้อเท็จจริงเป็นหลัก
  - สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก ตราว่า “emotional-based” เน้นที่อารมณ์สะท้อนผ่านคน ผ่านความเห็นที่เป้าหมายคือสื่ออารมณ์ความรู้สึกของสังคม
  - รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (สำหรับ TV) ผู้สื่อข่าวรายการมาจากจุดเกิดเหตุ
  - บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based เน้นสัมภาษณ์ อภิปรายเพื่อเอาข้อมูล เพื่ออธิบาย
  - บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวการเชื่อมโยงไปที่อารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นที่สะท้อนอารมณ์ emotional-based เน้นที่อารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็น การคาดการณ์ที่เป็นความคิดเห็น โดยไม่ได้มีหลักฐานหรือข้อเท็จจริง
  - วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ
  - วิเคราะห์ข่าวโดยนักวิเคราะห์ นักวิชาการ และบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ
  - มีการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว ให้ระบุว่าทั้งหมดในเบรกแบ่งออกเป็นกี่ข่าว
- พบผลการศึกษา ดังนี้

แผนภูมิที่ 7 แสดงประเภทการรายงานข่าวโทรทัศน์

จากแผนภูมิ พบว่า ข่าวโทรทัศน์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเด็นต่อยอดในเชิงการอธิบายและให้ข้อมูลเป็นหลักมากที่สุด รองลงมาคือการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น และที่น้อยที่สุดคือการต่อยอดที่เน้นอารมณ์ความรู้สึก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Nation TV จากรายงานข่าวทั้งหมด 200 ข่าว พบการรายงานข่าว 6 ประเภท ดังนี้

อันดับที่ 1 รายงานข่าว / สรุปรายงานสั้น มากที่สุด (A2) จำนวน 109 ข่าวส่วนมากเป็นประเด็นการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ การรายงานสถานการณ์ทั่วไปความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาล

การปฏิเสหให้ข้อมูลเพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และเรื่องการเชื่อมโยงประเด็นคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

อันดับที่ 2 Breaking News รายงานข่าวด่วน (A1)จำนวน 12 ข่าว เป็นประเด็นเรื่องการจับกุมผู้ต้องสงสัย

อันดับที่ 3 รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A5) จำนวน 9 ข่าว เช่น รายงานสดจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ รายงานบรรยากาศสดพิธีพิธีบวงสรวงท้าวมหาพรหมและการบูรณะศาลท้าวมหาพรหมเสร็จสมบูรณ์

อันดับที่ 4 สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) จำนวน 6 ข่าว เช่น การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ การวิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับระเบิด มาตรการการตรวจตราระวังภัย การสรุปประเด็นหลังการจับกุมคนร้าย และการเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ (เช่น ขบวนการแรงงานอุยกูร์)

อันดับที่ 5 บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) จำนวน 4 ข่าว เช่น สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ น.ส.วรรณภา สอนสัน กรณีถูกออกหมายจับ สัมภาษณ์สด พล.ต.ท.ประวุฒิ ติวารศิริเรื่องความคืบหน้าการสืบสวนผู้ต้องสงสัยคดีราชประสงค์ และสนทนาประเด็นคืบหน้าระเบิดราชประสงค์เน้นการคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำความผิด

และวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) จำนวน 4 ข่าว เช่น การสรุปประเด็นหลังการจับกุมผู้ต้องสงสัย และการเชื่อมโยงประเด็นระหว่างประเทศ มีชาวต่างชาติมาเกี่ยวข้อง

พบมีการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว ดังนี้

-Breaking News รายงานข่าวด่วนประเด็นการจับกุมผู้ต้องสงสัย ทั้งหมด 4 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 29 สิงหาคม จำนวน 7 ข่าว วันที่ 30 สิงหาคม จำนวน 2 ข่าว วันที่ 1 กันยายน จำนวน 1 ข่าว และวันที่ 2 กันยายน 2558 จำนวน 2 ข่าว

ยกเบรก จำนวน 7 ครั้ง ดังนี้ 1)เก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า(30-08-58) พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 7 ข่าว 2)เก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า (31-08-58) พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 4 ข่าว 3)เก็บตกจากเนชั่นภาคเที่ยง(31-08-58)พบ 1เบรก จำนวน 7 ข่าว 4)เก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า(1-09-58) พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 5 ข่าว 5)เก็บตกจากเนชั่นภาคค่ำ(1-09-58) พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 5 ข่าว 6) เก็บตกจากเนชั่น ภาคเช้า(2-09-58)พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 3 ข่าว 7)เก็บตกจากเนชั่นภาคเช้า(3-09-58) พบ 1 เบรก เป็นเบรกแรก จำนวน 5 ข่าว

ไทยรัฐทีวี มีการรายงานข่าวทั้งหมด 103 ข่าว แบ่งเป็นการรายงานข่าว 3 ประเภท เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) พบจำนวนมากที่สุด 98 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ สก๊อป / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) พบจำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 3 คือรายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A5) จำนวน 2 ข่าว

ส่วนการยกเบรก/ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว พบว่า ช่องไทยรัฐทีวี ในช่วงที่ศึกษาพบการนำเสนอที่มีการยกเบรกในรายการ พบจำนวน 1 เบรก คือ รายการเช้าข่าวซัดโซเซเชิล วันที่ 2 กันยายน 2558

TNN24 มีรายงานข่าวทั้งหมด จำนวน 94 ข่าว แบ่งรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 รายงานข่าว/สรุปข่าวสั้น (A2) จำนวน 70 ข่าว โดยมีลักษณะเป็นข่าวที่อัปเดตสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น จับชายชาวต่างชาติเอี่ยววางระเบิดแยกราชประสงค์, สื่อนอกรายงานด่วนสถานการณ์จับชายต้องสงสัยโยงระเบิด, นายกรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่คลี่คลายคดีระเบิดราชประสงค์

อันดับที่ 2 สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) จำนวน 8 ข่าว โดยมีลักษณะที่เป็นการติดตามข้อเท็จจริง ให้ข้อมูลในลักษณะที่เป็นกลาง ตัวอย่างเช่น แกะรอยเส้นทางมือระเบิดราชประสงค์, รายงาน...รวบตัวผู้ต้องสงสัยเอี่ยวระเบิดราชประสงค์, เปิดโปงขบวนการระเบิดราชประสงค์-ทำเรือสาทร

อันดับที่ 3 รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (สำหรับ TV) (A5) จำนวน 7 ข่าว โดยมีลักษณะผู้สื่อข่าวรายงานมาจากจุดเกิดเหตุ ตัวอย่างเช่น รายงานสดของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย, รายงานสดต่อเนื่องเกี่ยวกับความคืบหน้าในการจับกุมคนร้าย, โฆษกตำรวจแถลงจับชายต้องสงสัยมือระเบิดราชประสงค์

อันดับที่ 4 สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก ตราว่า “emotional-based” โดยมีลักษณะเป็นข่าวที่เน้นการสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้รับข่าวสาร (A4) จำนวน 4 ข่าว ตัวอย่างเช่น ลำดับเหตุการณ์ระเบิดศาลพระพรหมแยกราชประสงค์-ทำเรือสาทร, รายงานวิเคราะห์เป้าหมายระเบิดราชประสงค์, รายงาน "พระพิฆเนศวร" เทพแห่งความสมหวัง

และวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) จำนวน 4 ข่าว ตัวอย่างเช่น ลำดับเหตุการณ์จับกุมผู้ต้องสงสัยระเบิดศาลพระพรหมแยกราชประสงค์, ลำดับเหตุการณ์ระเบิดศาลพระพรหมแยกราชประสงค์-ทำเรือสาทร, เกาะติดขบวนการเกี่ยวข้อเหตุระเบิดแยกราชประสงค์-ทำเรือสาทร

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว ช่องไทย TNN24 ไม่พบการยกกรายการเพื่อการรายงานข่าวระเบิดราชประสงค์ในช่วงเวลาที่ศึกษา

ส่วนการยกเบรกพบ 10 รายการ จำนวน 37 ข่าว คือ สถานการณ์ข่าวรอบวัน (29-08-58) มี 3 เบรก ครบมุมข่าว (30-08-58) มี 1 เบรก, สถานการณ์ข่าวรอบวัน (30-08-58) มี 1 เบรก, TNN Good Morning (31-08-58) มี 1 เบรก, TNN Good Morning (1-09-58) มี 1 เบรก, ครบมุมข่าว (1-09-58) มี 1 เบรก, สถานการณ์ข่าวรอบวัน (1-09-58) มี 1 เบรก, ขยายข่าวทิน โชคกมลกิจ(1-09-58) มี 1 เบรก, TNN Good Morning (2-09-58) มี 1 เบรก, ครบมุมข่าว (2-08-58) มี 1 เบรก

Amarin TV มีรายงานทั้งหมด 91 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 7 ประเภท คือ

อันดับที่ 1. ประเภทการรายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น เพื่อการรายงานข่าวประจำวันหรือรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ประจำวัน (A2) มีจำนวน 60 ข่าว

อันดับที่ 2. ประเภทการเผยแพร่ข่าว(สกู๊ป) / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูลอธิบาย “Emotional-based” (A4) มีจำนวน 11 ข่าว

อันดับที่ 3. ประเภทการรายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ ตามสถานการณ์ (A5) มีจำนวน 11 ข่าว

อันดับที่ 4. ประเภทการเผยแพร่ข่าว(สกู๊ป) / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูลอธิบาย “Fact-based” (A3) มีจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 5. วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) มีจำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 6. บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) มีจำนวน 1 ข่าว

อันดับที่ 7. วิเคราะห์ข่าวโดยนักวิเคราะห์ นักวิชาการ และบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ (A9) มีจำนวน 1 ข่าว

จากการสำรวจพบว่า ช่อง อมรินทร์ เอชดี ทีวี มีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ระเบิด แยกราชประสงค์ และ ทำเรือสาทร ในช่วงเวลาที่มีการสำรวจโดยมีการ ยกช่วง (A10) ในการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ดังกล่าว จำนวน 6 รายการ รวม 7 ช่วงการนำเสนอ (Break) คือ

- . รายการ ทูปโตะข่าว เสาร์-อาทิตย์ ออกอากาศวันเสาร์ เวลา 18.20 – 19.45 น. ของวันที่ 29 สิงหาคม 2558 มีทั้งหมด 5 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 และ 2 ของรายการ ให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว
- รายการ ทูปโตะข่าว เสาร์-อาทิตย์ ออกอากาศวันอาทิตย์ เวลา 18.20 – 19.45 น. ของวันที่ 30 สิงหาคม 2558 มีทั้งหมด 4 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 ของรายการ ให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว
- รายการ ข่าวเช้า Amarin Morning News ออกอากาศวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 06.00 – 07.20 น. ของวันที่ 31 สิงหาคม 2558 มีทั้งหมด 4 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 ของรายการให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว
- รายการ ข่าวเช้า Amarin Morning News ออกอากาศวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 06.00 – 07.20 น. ของวันที่ 2 กันยายน 2558 มีทั้งหมด 4 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 ของรายการให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว
- รายการ ข่าวค่ำ Amarin News Night ออกอากาศวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 17.00 – 18.00 น. ของวันที่ 2 กันยายน 2558 มีทั้งหมด 4 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 ของรายการให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว
- รายการ ต่างคนต่างคิด ออกอากาศวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 18.50 – 19.45 น. ของวันที่ 21 สิงหาคม 2558 มีทั้งหมด 5 ช่วงรายการ มีการยกช่วงรายการในช่วงที่ 1 ของรายการให้กับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว

MCOT HD มีรายงานทั้งหมด 86 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) พบจำนวน 78 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ สก๊ิป / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) จำนวน 4

ข่าว

อันดับที่ 3 มีสองรูปแบบ รูปแบบละ 2 ข่าวคือ รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A5) และบทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based

อันดับที่ 4 คือ วิเคราะห์ข่าวโดยนักวิเคราะห์ นักวิชาการ บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ (A9) โดยเป็นการวิเคราะห์ ในประเด็นการเชื่อมโยงเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำผิด

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว พบว่า ช่อง MCOT HD ไม่พบรายการที่ ยกทั้งรายการให้กับประเด็นนี้

ส่วนการยกเบรกพบ 1 รายการ คือ คุ่ยข่าวเสาร์อาทิตย์ วันที่ 30/08/58 จำนวน 1 เบรก พบจำนวน 4

ข่าว

NEW TV มีรายงานทั้งหมด 81 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 3 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) พบจำนวน 71 ข่าว

อันดับที่ 2 วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) พบจำนวน 9 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์ ขยายผลเพื่อนำไปสู่การจับกุมผู้ก่อเหตุระเบิด

อันดับที่ 3 บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) พบ จำนวน 1 ข่าว เป็นการสอบปากคำผู้ต้องสงสัย และตรวจสอบหลักฐาน

ไทยพีบีเอส มีรายงานทั้งหมด 77 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) พบจำนวน 61 ข่าว

อันดับที่ 2 สก๊ิป / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) พบจำนวน 6

ข่าว

อันดับที่ 3 รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A5) พบจำนวน 5 ข่าว

อันดับที่ 4 วิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) พบจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 5 บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง face-based (A6)

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว ช่องไทยพีบีเอส ไม่พบการยกเบรก การ เพื่อการรายงานข่าวระเบิดราชประสงค์ในช่วงเวลาที่ศึกษา

ส่วนการยกเบรกพบ 1 รายการ คือ ข่าวเที่ยง วันที่ 1 กันยายน 2558 ยกเบรกแรกของรายการให้ พบ จำนวนข่าว 6 ข่าว

ช่อง 3 HD มีรายงานทั้งหมด 68 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 4 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) พบจำนวน 63 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) พบจำนวน 3 ข่าว คือ การสัมภาษณ์ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร. เรื่องการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ และ พล.ต.อ.ประวุฒิ ภาวะศิริ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องการจับกุมผู้ต้องสงสัยและการระดมสรรพกำลัง และขอข้อมูลจากประชาชนเพื่อระบุตัวคนร้าย

อันดับที่ 3 มี 2 ประเภท ประเภทละ 1 ข่าว คือ รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (A5) และการวิเคราะห์ข่าว โดยผู้สื่อข่าว / ผู้ประกาศ

พบการยกเบรก ทั้งหมด 5 ครั้ง ดังนี้

- เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ วันที่ 30 สิงหาคม 2558 พบ 1 ครั้ง จำนวน 7 ข่าว
- เรื่องเล่าเช้านี้ วันที่ 31 สิงหาคม 2558 พบ 1 ครั้ง จำนวน 4 ข่าว
- เรื่องเล่าเช้านี้ วันที่ 1 กันยายน 2558 พบ 1 ครั้ง จำนวน 6 ข่าว
- เทียงวันทันเหตุการณ์ วันที่ 2 กันยายน 2558 พบ 1 ครั้ง จำนวน 3 ข่าว
- เรื่องเล่าเช้านี้ วันที่ 3 กันยายน 2558 จำนวน 7 ข่าว

PPTV มีรายงานข่าวทั้งหมด 65 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 การรายงานข่าว/สรุปข่าวสั้น (A1) พบจำนวน 49 ข่าว

อันดับที่ 2 รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (สำหรับ TV) (A5) พบจำนวน 9 ข่าว

อันดับที่ 3 การวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ (A8) พบจำนวน 4 ข่าว

อันดับที่ 4 สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) พบจำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 5 บทสัมภาษณ์/การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) พบจำนวน 1 ข่าว

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว พบว่า ช่อง PPTV ไม่พบรายการที่ยกทั้งรายการให้กับประเด็นนี้

ส่วนการยกเบรกพบ 4 รายการ คือ

- รายการเข้มข่าวค่ำ ช่วง Big Story ล่าเครือข่ายระเบิด วันที่ 31 สิงหาคม 2558 ยกเบรกที่ 2 ของรายการให้ โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวของผู้ประกาศข่าว
- รายการเข้มข่าวค่ำ ช่วง Big Story ขบวนการขนอูเกอร์ วันที่ 1 กันยายน 2558 ยกเบรกที่ 3 ของรายการให้ โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวของผู้ประกาศข่าว
- รายการเป็นเรื่องเป็นข่าว รายงานพิเศษและการอภิปรายเรื่องขบวนการเคลื่อนย้ายอูเกอร์ วันที่ 1 กันยายน 2558 ยกเบรกที่ 3 ของรายการให้ โดยเป็นการร่วมอภิปรายพูดคุยกับแขกรับเชิญในรายการ
- รายการเข้มข่าวค่ำ ช่วง Big Story อูเกอร์สู่เกรย์วูล์ฟ วันที่ 2 กันยายน 2558 ยกเบรกที่ 3 ของรายการให้ โดยเป็นการวิเคราะห์ข่าวของผู้ประกาศข่าว

ช่อง 7 HD รายงานทั้งหมด 47 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1. ประเภทการรายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น เพื่อการรายงานข่าวประจำวันหรือรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ประจำวัน (A2) มีจำนวน 34 ข่าว

อันดับที่ 2. พบเท่านั้น 2 ประเภท ประเภทละ 5 ข่าว คือ

1) ประเภทการเผยแพร่ข่าว(สกู๊ป) / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูลอธิบาย “Fact-based” (A3)

2) ประเภทการรายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ ตามสถานการณ์ (A5)

อันดับที่ 3. ประเภทการเผยแพร่ข่าว(สกู๊ป) / รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูลอธิบาย “Emotional-based” (A4) มีจำนวน 2 ข่าว

อันดับที่ 4. บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6) มีจำนวน 1 ข่าว

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว ช่อง 7 เอชดี ทีวี ในช่วงเวลานี้พบว่าไม่มีการ ยกช่วงในการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ดังกล่าว (A10) ในรายการหน่วยที่ทำการสำรวจ

ช่อง 5 HD มีรายงานทั้งหมด 46 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 5 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว / สรุปข่าวสั้น (A2) จำนวน 35 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based (A6)

จำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าวสัมภาษณ์สด ประวูธ ภาวรสิริ โฆษกสนง ตร แห่งชาติ จากรายการ ข่าว5 หน้า1 (31/08/58)

อันดับที่ 3 คือ รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (สำหรับ TV) (A5) จำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 4 คือ สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) จำนวน 2 ข่าว โดยทั้งสองข่าวรายงานจากแยกราชประสงค์

อันดับที่ 5 คือ สกู๊ป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก ดราม่า “emotional-based” (A4) ได้แก่ข่าว ความศรัทธาที่ประชาชนมีต่อพระพรหม จากรายการ ข่าว5 หน้า1 (31/08/58) โดยนักข่าวมีการใช้ประโยคเพื่อสร้างอารมณ์ ความรู้สึก คือ “คนที่มาที่นี่ล้วนใช้หัวใจเป็นดวงตามองผ่านผ้าขาวที่กั้นไว้”

ส่วนการยกเบรก / ทั้งรายการให้กับประเด็นเรื่องนี้เรื่องเดียว (A10)

- ไม่พบยกเบรก

- ยกเบรก จำนวน 3 ครั้ง : 29-08-58 จับประเด็นข่าวร้อน 2 เบรก, 30-08-58 จับประเด็นข่าวร้อน จำนวน 1 เบรก

ช่อง ONE มีรายงานทั้งหมด 29 ข่าว แบ่งการรายงานข่าวเป็น 4 ประเภท คือ

อันดับที่ 1 คือ รายงานข่าว / สรุปรายงานสั้น จำนวน (A2) จำนวน 23 ข่าว

อันดับที่ 2 คือ รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ (สำหรับ TV) (A5) จำนวน 3 ข่าว ตัวอย่าง ข่าวรายงานสด: บวงสรวงท้าวมหาพรหม จากรายการข่าวเช้า โดยข่าวรายงานพิธีบวงสรวงท้าวมหาพรหม รว.กระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานในพิธี และตัวอย่าง ข่าวรายงานสดจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ: แกล้งข่าวจับกุมผู้ต้องสงสัยมือระเบิดราชประสงค์ จากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (1/09/58) โดยข่าวรายงาน โฆษก สตช ยืนยันว่าเป็นคนสำคัญในกระบวนการ และได้ออกหมายจับเพิ่มอีก 3 คน ชายต้องสงสัยยังไม่มีอาการเจ็บข้อหาใดๆแต่มีส่วนร่วมแน่นอน (4/09/58)

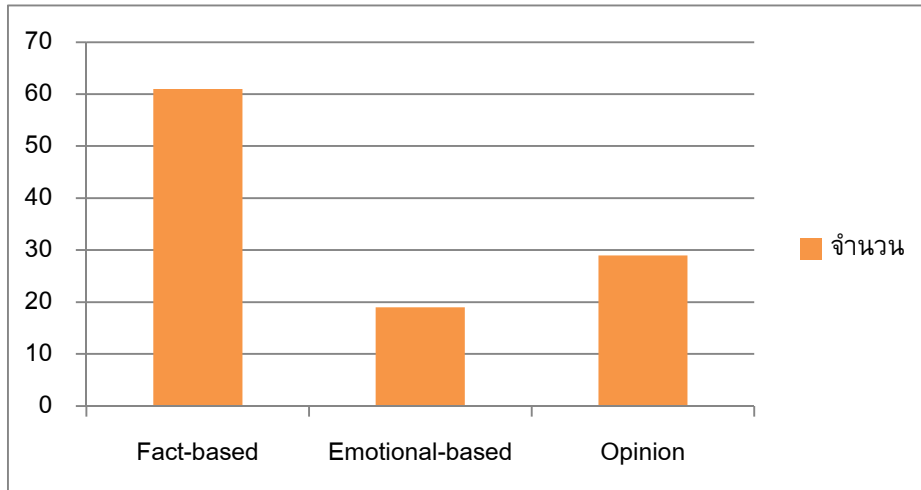
อันดับที่ 3 คือ สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” (A3) จำนวน 2 ข่าว

อันดับที่ 4 คือ สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก ตรามา “emotional-based” (A4) จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ข่าวสาว ตอ.กลางไนไทยรับวิตกกังวลหลังเหตุบีบ จากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (1/09/58) โดยข่าวกล่าวถึงหลังเกิดเหตุระเบิดกิจกรรมผู้ลี้ภัยสงครามเจ็บมากเพราะกลัวจะตกเป็นผู้ต้องสงสัย ชายหนุ่มผิวขาวหน้าตาคมเข้ม อยู่ในมูลนิธิศรัทธาชนหรือ UNHCR เรียกตัวไปตั้งรกรากประเทศที่สาม โดยระหัด เรื่องปราชญ์ ประธานฝ่ายดูแลบรรเทาทุกข์ มูลนิธิศรัทธาชน กล่าวว่า ผู้ลี้ภัยที่วิซ่าหมดอายุหลังเกิดเหตุถูกจับไปหลายคน บางคนก็ได้ปล่อยตัวออกมา แม้กระชับให้ดูแลผู้ลี้ภัยแต่ยังกังวล ดูว่าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ไหม มีการใช้ดนตรีประกอบสร้างความรู้สึกเจ็บเหงา

ทั้งนี้ จะเห็นว่าการรายงานข่าวโทรทัศน์ในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัย เป็นการรายงานข่าวตามสถานการณ์ อัปเดตข้อมูล เกาะติดสถานการณ์ในลักษณะของการรายงานข่าวตามช่วงเวลาต่างๆ มากกว่าการรายงานประเภทอื่นๆ รองลงมาคือการรายงาน ณ จุดเกิดเหตุ ซึ่งก็คือการรายงานสดในสถานที่เกิดเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการเกาะติดสถานการณ์ 1) การจับผู้ต้องสงสัย 2) การแกล้งข่าวเกี่ยวกับคดี

ในมิติของการพัฒนาข่าวเชิงลึก แบ่งเป็น

- (1) การทำเชิงลึกโดยเน้นการอธิบายและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Fact-based) ประกอบด้วย การทำสก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้ข้อมูล อธิบาย “Fact-based” และบทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง fact-based
- (2) การทำข้อมูลเชิงลึกโดยเน้นการให้อารมณ์ ความรู้สึกเป็นหลัก (Emotional-based) ประกอบด้วย สก๊อป/รายงานพิเศษในบริบทของการให้อารมณ์ความรู้สึก ตรามา “emotional-based” และ บทสัมภาษณ์ / การอภิปรายข่าวการเชื่อมโยงไปที่อารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นที่สะท้อนอารมณ์ emotional-based
- (3) การนำเสนอเชิงความคิดเห็นและการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข่าวโดยผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ

แผนภูมิที่ 8 แสดงจำนวนข่าวโทรทัศน์จำแนกตามประเภทการพัฒนาเนื้อหาเชิงลึก

จากแผนภูมิพบว่า การรายงานข่าวโทรทัศน์ เน้นที่การให้ข้อมูลบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง มากที่สุด รองลงมาคือ ประเภทการรายงานข่าวที่เป็นการอภิปราย วิพากษ์และแสดงความคิดเห็น และพบการรายงานข่าวประเภทการใช้อารมณ์เป็นหลักในการนำเสนออย่างน้อยที่สุด

2) ประเด็นในการนำเสนอข่าว

ประเด็น (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐทีวี	TNN 24	AMARIN TV	MCOT HD	New TV	ไทยพีบีเอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น	8	8	8	9	2	2	6	3	2	6	7	3	64
ความสูญเสีย ความเสียหาย	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
การบูรณะ เยียวยา	2	1	1	-	1	-	-	1	2	-	1	1	10
วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-	-	5
การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง	2	4	-	-	3	-	1	-	-	-	-	2	12
เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ	3	-	6	-	-	2	2	-	5	-	-	-	18
วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
การสืบหาคนร้าย	50	22	28	17	24	29	25	25	26	11	12	10	279
วิเคราะห์หลักฐาน	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3
จับประเด็นกระแสจากออนไลน์มาเสนอ	1	2	-	4	1	3	-	4	-	-	-	-	15
การระดมสรรพกำลังและข้อมูลหาคคนร้าย	1	-	-	-	2	-	-	2	-	-	1	-	6
การจับกุมคนร้าย	56	36	25	28	47	36	21	28	22	18	17	13	347
การสรุปประเด็น สรุปคดี	9	2	10	2	1	1	2	-	-	-	1	1	29
ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย	1	6	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-	12
อารมณ์ความรู้สึกหลังมีจับกุมคนร้าย	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	5
ผลกระทบจากเหตุการณ์	-	6	-	4	-	-	-	-	-	3	2	-	15
ประเด็นความมั่นคง	8	14	6	18	6	3	12	7	6	8	6	5	99

ประเด็น (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐทีวี	TNN 24	AMARIN TV	MCOT HD	New TV	ไทยพีบีเอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
การปฏิเสธการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับ	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
สื่อมวลชนวิพากษ์การทำงานเจ้าหน้าที่	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	3
การปลุกระดมความเป็นชาติ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
วิพากษ์การทำงานของสื่อ	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

ตารางที่ 25 แสดงประเด็นการนำเสนอข่าวบนสื่อโทรทัศน์ 12 ช่อง

รายงานข่าวบนโทรทัศน์มีคุณลักษณะของแพลตฟอร์มที่สามารถทำได้ทั้งในลักษณะ “ความเร็ว” และ “ความลึก” และเป็นสื่อที่คนติดตามเพื่อเข้าถึงประเด็นและสถานการณ์ ณ จุดเกิดเหตุได้ทั้งภาพและเสียง การแข่งขันในเชิงความเร็วและการเล่าเรื่องของสื่อโทรทัศน์ ก็มีผลต่อการเลือกประเด็นในการนำเสนอข่าว การศึกษาวิเคราะห์เรื่องประเด็นในการนำเสนอข่าวบนแพลตฟอร์มโทรทัศน์ เพื่อเข้าใจการกำหนดเนื้อหา การเลือกประเด็นในการสื่อสารกับสังคมในช่วงเวลาที่มีการจับกุมผู้ต้องสงสัย โดยวิเคราะห์สัดส่วนเชิงปริมาณ สะท้อนการให้ความสำคัญต่อประเด็นต่างๆ โดยมีการจำแนกไว้ในการศึกษาที่ ประกอบด้วย

- เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ทั่วไปของเหตุการณ์ระเบิด
- ความสูญเสีย ความเสียหาย สถานที่เสียหาย คนบาดเจ็บ ล้มตาย จำนวนความเสียหาย จำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต *เน้นที่ความสูญเสีย ความเสียหาย
- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด ประเภทระเบิด ลักษณะระเบิด การระเบิด วิธีระเบิด
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับการเมือง ความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องการเมืองภายในประเทศ
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำความผิด
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย ทฤษฎีต่างๆ ความเห็น การใช้หลักฐานพยายามวิเคราะห์ตัวคนร้าย หาคคนร้าย
- การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ กระบวนการในการหาคนร้าย การสืบสวน สอบสวน
- วิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง เป็นลักษณะของการรายงานข่าวที่พยายามเอาหลักฐานต่างๆที่มีมาวิเคราะห์ด้วยวิธีรูปแบบต่างๆ เพื่อหาข้อเท็จจริง
- จับประเด็นกระแสดจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ
- การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย เป็นการระดมข้อมูลจากโลกออนไลน์ หรือจากประชาชนทั่วไป แล้วนำมาใช้ในการวิเคราะห์ หาตัวคนร้าย อธิบายคนร้าย
- การสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม มีข้อความแบบเหมารวม หรือมีแนวโน้มในการสร้าง Hate Speech
- การจับกุมคนร้าย เกี่ยวข้องกับการจับกุม เข้ารวบตัว รายงานเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัย ประเด็นการเข้าจับกุม
- การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย เน้นเรื่องการสรุปคดี สรุปเหตุการณ์
- การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความบนพื้นฐานการให้ข้อเท็จจริง (fact-based)
- การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ เน้นตรามา อารมณ์ การแสดงความเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย(emotional-based)

- ผลกระทบจากเหตุการณ์ ให้ระบุด้วย เศรษฐกิจ ท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ
- ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา เช่น การตรวจตรา ฝึกระวัง มาตรการระงับภัย ตรวจสอบ
- ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสธการให้ ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูล
- วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน
- วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยนักวิชาการ สังคม
- การปลุกระดมความเป็นชาติ เนื้อหาเกี่ยวกับหรือสะท้อนมุมมองการบอกให้รวมตัวกันสู้ เราต้องสามัคคี ต้องก้าวผ่านเรื่องนี้ไปด้วยกัน เป็นต้น
- วิพากษ์การทำงานของสื่อในการรายงานข่าวสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- การระดมความช่วยเหลือ

พบผลการศึกษา ดังนี้

Nation Channel มีรายงานข่าวทั้งหมด 144 ข่าวพบการรายงานข่าวทั้งหมด 13 ประเด็น ดังนี้

อันดับที่ 1 การจับกุมคนร้าย (B14) จำนวน 56 ข่าว เป็นข่าวเกี่ยวกับการจับกุมผู้ต้องสงสัยของ ตำรวจและความคืบหน้าการสอบสวน มี 2 เหตุการณ์สำคัญคือ 1) วันที่ 29 สิงหาคม 2558 นายอาเดม คาราดัก ที่พลอนันต์ต่อพาร์ทเมนท์ และ 2) วันที่ 1 กันยายน 2558 จับกุมชายต่างชาติที่ชายแดนอรัญประเทศ จ.สระแก้ว ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับชายเสื้อเหลือง ตำรวจยืนยันเป็นคนร้ายสำคัญ

อันดับที่ 2 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) จำนวน 50 ข่าว เป็นข่าวเกี่ยวกับการออกหมายจับ การลงพื้นที่ตรวจค้นห้องเช่าย่านมีบุรี และหนองจอก เช่น ออกหมายจับชาวต่างชาติเพิ่ม 3 คน (31-8-58) ค้น บ้านผู้ต้องหาหญิงระเบิดราชประสงค์ (31-8-58) ญาติ "วรรณณา" ปฏิเสธไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง (31-8-58) ออกหมายจับรายที่ 8 สามีชาวตุรกีของ "วรรณณา" (2-9-58) ค้น ซ.ราชฎีร์อุทิศ 34 พบสารเคมีหลายถัง (3-9-58)

อันดับที่ 3 การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) จำนวน 9 ข่าว เป็นการสรุปประเด็นเรื่องการออกหมายจับตามลำดับเหตุการณ์ การวิเคราะห์ สถานการณ์การจับกุมล่าสุด และวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกันของผู้ต้องสงสัยที่จับกุมได้และออกหมายจับ 8 ราย

อันดับที่ 4 มี 2 ประเด็น พบจำนวน 8 ข่าวเท่ากัน ได้แก่ 1) เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความ คืบหน้าสถานการณ์ทั่วไป (B1) เช่น รายงานสด พิธีบวงสรวง 5 ศาสนา (4-9-58) พบวัตถุคล้ายระเบิด กลาง หมู่บ้านย่านบางปู (5-9-58)

2) ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา(B19) ส่วนมากเป็นข่าวการปฏิบัติหน้าที่ ตรวจคนเข้าเมือง มาตรการป้องกันตรวจคนเข้าเมือง เช่น กต.จ่อทบทวนช่องโหว่คุมเข้มคนเข้าประเทศ (31-8-58) ย้ายผู้กำกับ ตม.สระแก้ว-5 ตร.บกพร่อง (1-9-58) นายกษ สั่งปรับฐานข้อมูลความมั่นคง (2-9-58) ไปโอเมท ริกซ์ จับคนร้าย (3-9-58)

อันดับที่ 5 การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็น ระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง(B7) จำนวน 3 ข่าว เป็นการเชื่อมโยงชาวอุยกูร์ ที่พบทั้ง

การไม่สรุปและสรุปว่า "สาเหตุเป็นเพราะความแค้นของกลุ่มคน" เช่น นายกษ ยังไม่สรุปแรงจูงใจก่อเหตุระเบิด (31-8-58) ต่อจิ๊กซอร์ "คดีระเบิดราชประสงค์" (31-8-58)

อันดับที่ 6 มี 2 ประเด็น พบจำนวน 2 ข่าวเท่ากัน ได้แก่

- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย(B3) คือข่าวการเยียวยาเหยื่อระเบิดและการบูรณะ ศาลพระพรหม ได้แก่ รมว. ยุติธรรมสั่งเร่งเยียวยาเหยื่อระเบิด (1-9-58) บูรณะศาลท้าวมหาพรหมเสรีจสมบูรณ (3-9-58)
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด(B6) ได้แก่ ย้อนประวัติกลุ่ม Grey Wolves (4-9-58) เป็นการคาดการณ์ว่าน่าจะเป็นผลงานของคนกลุ่ม Grey Wolves กลุ่มชาตินิยมของตุรกี และคืบหน้าระเบิดราชประสงค์ (คมชัดลึก 4-9-58) กระบวนการค้ำมนุษย์ หรืออุยกูร์
- ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล และความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสธการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูล(B20) เป็นข่าว รมว.ต่างประเทศปฏิเสธแสดงความ คิดเห็นเรื่องการเชื่อมโยงคดีระเบิดกับการอพยพชาวอุยกูร์ (1-9-58) และรัฐบาลปิดตบผู้ ต้องสงสัยเชื่อมโยงอุยกูร์ (2-9-58)

■

อันดับที่ 7 มี 5 ประเด็น พบจำนวน 1 ข่าวเท่ากัน ได้แก่

- วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด(B4) คือ รายงานพิเศษ ย้อนรอยเหตุระเบิดราชประสงค์ สาทร (29-8-58) เป็นการวิเคราะห์ประเภทระเบิดว่าเป็นระเบิดแสวงเครื่องหรือ TNT และที่ สาทรเป็นบอลแบร์ริง
- จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ/ โพลล์ (B11) คือ ดุสิตโพลล์ สสำรวจผลกระทบระเบิดราชประสงค์ (30-8-58) เป็นการสำรวจความเห็นประชาชนทั่วประเทศ เกี่ยวกับผลกระทบเหตุระเบิด
- การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย(B12) คือ แจ้ง เบาะแส คดีระเบิดราชประสงค์ (2-9-58) ขอความร่วมมือประชาชนที่ไปไหว้ศาลพระพรหม เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม และได้ถ่ายรูปติดชายเสื้อเหลืองช่วยส่งรูปถ่ายมาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ แจ้ง 1599
- การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการ อธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) (B16) คือ ขบวนการแรงงานอุยกูร์ (98) เชื่อมโยงประเด็นหลังมีการส่งย้ายตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่สระแก้ว หลังจากทะเลย หน้าที่ปล่อยให้ชาวต่างด้าวเข้ามาในไทย
- ประเด็นอื่นๆ (B26) คือ การแสดงจุดยืนของต่างประเทศต่อเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์

ไทยรัฐทีวี มีการรายงานข่าวทั้งหมด 13 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 36 ข่าว เป็นการรายงานข่าวการจับกุม การเข้ารวบ

ตัว การรายงานเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัย ประเด็นการเข้าจับกุม เช่น

อันดับที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 22 ข่าว

อันดับที่ 3 คือ ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 14 ข่าว ในข่าวจะเป็นการนำเสนอที่เน้นการทำงานต่อปัญหา การตรวจตราและเฝ้าระวังเหตุของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

อันดับที่ 4 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 8 ข่าว เป็นการรายงานสถานการณ์ทั่วไปหลังเหตุการณ์ระเบิด เช่น

อันดับที่ 5 มี 2 ประเด็นที่พบจำนวนข่าวเท่ากัน 6 ข่าว คือการเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact-based) และผลกระทบจากเหตุการณ์ (B18)

อันดับที่ 6 มี 2 ประเด็นที่พบจำนวนข่าวเท่ากัน 4 ข่าว คือ ความสูญเสีย ความเสียหาย (B2) และการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด (B6)

อันดับที่ 7 มี 2 ประเด็นที่พบจำนวนข่าวเท่ากัน 2 ข่าว คือ จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมาเสนอ(B11)และ การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลังการจับกุมคนร้าย (B15)

อันดับที่ 8 มี 3 ประเด็นที่พบจำนวนข่าวเท่ากัน 1 ข่าว คือ การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3)ประเด็นการรักษาเสถียรภาพของรัฐบาล ประเด็นความมั่นคงของประเทศ การปฏิเสศการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูล (B20)

TNN24 มีการรายงานข่าวทั้งหมด 14 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) มีจำนวน 28ข่าว ตัวอย่างเช่น เชิญโซเฟอร์แท็กซี่รับคนร้ายสอบปากคำเพิ่มหาปมโยงเหตุระเบิด, รองผบ.ตร.จัดชุดลงพื้นที่ 5 จุดขยายผลผู้ร่วมขบวนการวางระเบิดราชประสงค์, หญิงไทยตามหมายจับ แจงสื่อออกไร่เอี่ยวบีมราชประสงค์อยู่ตุรกีกว่า 3 เดือน

อันดับที่ 2 การจับกุมคนร้าย มีจำนวน 25 ข่าว (B14) ตัวอย่างเช่น ผบ.ตร.ยันชายต่างชาติบีมราชประสงค์, ทหารสอบชายร่วมก่อเหตุระเบิดแยกราชประสงค์ยอมเปิดชื่อเพื่อนร่วมแก๊ง, ตร.จับชายต้องสงสัยวางระเบิดแยกราชประสงค์ที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว

อันดับที่ 3 การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย (B15) มีจำนวน 10 ข่าว ตัวอย่างเช่น แกะรอยเส้นทางมือระเบิดราชประสงค์, ลำดับเหตุการณ์จับกุมผู้ต้องสงสัยระเบิดศาลพระพรหมแยกราชประสงค์, รายงาน...รวบตัวผู้ต้องสงสัยเอี่ยวระเบิดแยกราชประสงค์

อันดับที่ 4 เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) มีจำนวน 8 ข่าว ตัวอย่างเช่น นายกษิ่นชมเจ้าหน้าที่สางคดีบีมราชประสงค์, รายงานแรงศรัทธาท้ามหาพรหมเอราวัณ, คสช.แจงภาพจับผู้ต้องสงสัยโยระเบิดราชประสงค์ของจนท.มี 4 ภาพ

นอกจากนี้ มีข่าวที่สามารถจำแนกได้มากกว่า 1 ประเด็น ได้แก่ ความคืบหน้าระเบิดราชประสงค์ โดยมีเนื้อหาในประเด็น B7 (มีผลกระทบเชื่อมโยงกับต่างประเทศ) และ B14 (เรื่องการจับกุมคนร้าย)

AMARIN TV มีการรายงานข่าวทั้งหมด 12 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1. ประเด็นการจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 28 ข่าว

อันดับที่ 2. ประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 18 ข่าว

อันดับที่ 3. ประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 17 ข่าว

อันดับที่ 4. ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้นเป็นการให้ข้อมูล/การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 9 ข่าว

อันดับที่ 5. พบเท่ากัน 4 ประเด็น ประเด็นละ 4 ข่าว คือ

1) จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ (B11)

2) การเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ (เน้นตรามา อารมณ์ การแสดงความเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย) emotional-based / จากประชาชน มานำเสนอ (B17)

3) ประเด็นผลกระทบจากเหตุการณ์ (B18)

4) ประเด็นอื่น ๆ เช่น สถานทูตแสดงจุดยืน (B26)

อันดับที่ 6. การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) พบจำนวน 2 ข่าว

อันดับที่ 7. พบเท่ากัน 3 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว คือ

1) การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ fact-based) (B16)

2) วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน (B21)

3) วิพากษ์การทำงานของสื่อ (B24)

MCOT HD มีการรายงานข่าวทั้งหมด 11 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 47 ข่าว เช่น การแถลงข่าวร่วมกันอย่างเป็นทางการหลังมีการจับตัวคนร้าย โดยเจอฟักแคะระเบิดเป็นหลักฐานสำคัญ (ข่าวค่า 29/08/58) ผบ.ตร. ตรวจที่เกิดเหตุ ยืนยันผลการจับกุมเป็นชาวต่างชาติ เบื้องต้นมีการแจ้งข้อหา มีวัตถุระเบิดไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต (คู่ข่าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)

อันดับที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 24 ข่าว เช่น สัมภาษณ์พาร์ทเมนท์ผู้ต้องสงสัยเพิ่มเติม (ข่าวค่า 29/08/58) ประชุมด่วนทีมสอบสวนคดีระเบิด เป็นการสอบพยานแท้ที่เพิ่มเติมเพื่อระบุตัวคนร้าย (30/08/58)

อันดับที่ 3 คือ ประเด็นต่อความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาล (B19) พบจำนวน 6 ข่าว เช่น ผบ.ตร. มีคำสั่งย้ายตำรวจหนองจอกและลูกน้องรวม 16 คน หลังจากการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยในพื้นที่มีนบุรี หนองจอก (ข่าวเที่ยง 1/09/58) ด่านตรวจคนเข้าเมืองอรัญญประเทศคุมเข้ม และมีการตั้งด่านตรวจจุดสกัดรถ (ข่าวเที่ยง 1/09/58)

อันดับที่ 4 คือ การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำผิด (B6) พบจำนวน 3 ข่าว เช่น มุมมองผู้ต้องหาคดีระเบิดราชประสงค์ จากนักวิชาการด้านมุสลิมศึกษาและจีนศึกษา (ข่าวค่า 31/8/58) ออกหมายจับคดีระเบิด รายที่ 9 คับบ้านพักย่านมีนบุรี โดยตำรวจได้กล่าวถึงสาเหตุที่อาจเป็นแรงจูงใจในการกระทำที่เกิดจากความไม่พอใจในขบวนการค้ามนุษย์ที่ถูกทำลายล้างไป (คุยโขมงข่าวเช้า 4/09/58)

อันดับที่ 5 คือ พบ 2 ประเด็น ประเด็นละ 2 ข่าว คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น (B1) เช่น สถานทูตตุรกีได้ออกแถลงการณ์ผ่านเฟซบุ๊กยินดีให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในทุกเรื่อง (คู่ข่าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58) และ การบวงสรวงทำวามพรม (ข่าวค่า 4/09/58) การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆเพื่อ หาระบุตัวคนร้าย (B12) คือ วินัย สุวาริ โฆษก คสช.ขอความร่วมมือเจ้าของหรือผู้ดูแลพาร์ทเมนท์แห่งเบาะแสบุคคลต้องสงสัย (คุยโขมงข่าวเช้า 1/09/58) และขอความร่วมมือจากประชาชนที่อยู่บริเวณศาลทำวามพรมในวันเกิดเหตุ หากมีรูปที่ติดหน้าตาของผู้ต้องสงสัย เพื่อยืนยันตัวคนร้าย (คุยโขมงข่าวเช้า 3/09/58)

อันดับที่ 6 พบเท่ากัน 4 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว คือ 1) การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3) กรมศิลปากรตรวจศาลพระพรหม ก่อนบวงสรวงใหญ่เข้าวันนี้ (คุยโขมงข่าวเช้า 4/09/58) 2) การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลังการจับกุมคนร้าย (B15) ในข่าวหมายจับคดีระเบิด ซึ่งเป็นการไล่ลำดับเหตุการณ์สรุปการจับคนร้าย (ข่าวค่า 3/09/58) 3) การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบหลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ Fact-based) (B16) คือ วีรชน สุนทรปฏิบัติ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีวอนการทำเสนอของสื่อมวลชนเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยเหตุวางไม่ระเบิด โดยไม่ให้ระบุประเทศ จนกว่าจะชัดเจน เพราะเกรงจะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ข่าวเที่ยง 2/09/58) และประเด็นอื่นๆ (B26) คือ การแสดงจุดยืนของต่างประเทศ โดยเป็นชาวสถานทูตตุรกีออกแถลงการณ์ผ่านเฟซบุ๊กต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบและยินดีให้ความร่วมมือกับไทยในทุกเรื่อง

ทั้งนี้ จาก 86 ข่าวที่พบในช่อง MCOT HD มี 3 ข่าวที่พบประเด็นสำคัญมากกว่า 1 ประเด็น คือ

- คสช.แถลงระเบิด (คุยข่าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58) พบประเด็น การจับกุมคนร้าย (B14) และ ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19)
- ออกหมายจับคดีระเบิด รายที่ 9 - คับบ้านพักย่านมีนบุรี (ข่าวค่า 4/09/58) พบประเด็น การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำผิด (B6) และ การจับกุมคนร้าย (B14)
- คับบ้านเช่ามีนบุรีพบของเหลวสารตั้งต้นยาเสพติด (คุยข่าวเสาร์อาทิตย์ 5/09/58) พบประเด็น การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำผิด (B6) และ การจับกุมคนร้าย (B14)

NEW TV มีการรายงานข่าวทั้งหมด 10 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 การจับกุมคนร้าย (B14) พบ จำนวน 36 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย และการขยายผลไปยังกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อันดับที่ 2 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่(B9) พบจำนวน 29 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นการสืบหาคนร้ายที่เกี่ยวข้องอยู่ในขบวนการเดียวกัน

อันดับที่ 3 พบเท่ากับ 3 ประเด็น คือ จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมานำเสนอ (B11) พบจำนวน 3 ข่าว, ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา(B19) พบจำนวน 3 ข่าว และประเด็นอื่น ๆ พบจำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 4 พบเท่ากับ 2 ประเด็น คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 2 ข่าว และการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง (B7) พบจำนวน 2 ข่าว

อันดับที่ 5 พบเท่ากับ 3 ประเด็น คือ การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) พบจำนวน 1 ข่าว วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน (B21) พบจำนวน 1 ข่าว และการปลุกระดมความเป็นชาติ (B23) พบจำนวน 1 ข่าว

ไทยพีบีเอส มีการรายงานข่าวทั้งหมด 12 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 25 ข่าว

อันดับที่ 2 การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 21 ข่าว

อันดับที่ 3 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 12 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นข่าวมาตรการตรวจตราเฝ้าระวังชาวต่างชาติเข้า-ออกประเทศ และข่าวย้ายตำรวจในพื้นที่จับกุมผู้ต้องสงสัย และด่านชายแดนที่ จ.สระแก้ว

อันดับที่ 4 เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 6 ข่าว เป็นข่าวสรุปการแถลงของศูนย์ติดตามสถานการณ์ คสช. และข่าวกระทรวงวัฒนธรรมทำพิธีบวงสรวงองค์ท้าวมหาพรหม

อันดับที่ 5 พบเท่ากับ 2 ประเด็น ประเด็นละ 3 ข่าว คือ

- วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย (B8) ทั้งหมดเป็นการนำบทวิเคราะห์ของสื่อมวลชนและนักวิเคราะห์จากต่างชาติ วิเคราะห์หาตัวผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดที่ราชประสงค์และท่าเรือสาทร
- ประเด็นอื่น ๆ (B26) คือ การแสดงจุดยืนของต่างประเทศ ทั้ง 3 ข่าวเป็นแถลงการณ์ของสถานเอกอัครราชทูตประเทศตุรกีประจำประเทศไทย แสดงจุดยืนต่อต้านการก่อเหตุและการก่อการร้าย ยืนยันพร้อมให้ความร่วมมือกับทางการไทย หลังมีข่าวว่ามีพลเมืองตุรกีเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดที่แยกราชประสงค์

อันดับที่ 6 พบเท่ากับ 2 ประเด็น ประเด็นละ 2 ข่าว คือ

- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง (B7) เชื่อมโยงประเด็นว่าผู้ต้องสงสัยมีลักษณะคล้ายชาวมุสลิม หรือเป็นชาวตุรกี
  - การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลังการจับกุมคนร้าย (B15) เป็นการสรุปประเด็น อธิบายความเชื่อมโยงหลังจับกุมคนร้ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในช่วง 18 วันหลังเกิดเหตุระเบิด และศาลอนุมัติหมายจับไปแล้ว 9 คน

อันดับที่ 7 พบเท่ากัน 3 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข้อ คือ

- วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด (B4) เป็นการอธิบายข้อมูลของอุปกรณ์ประกอบระเบิดที่ถูกค้นในห้องพักผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้ มีความเชื่อมโยงกับวัตถุระเบิดที่เป็นหลักฐานของทั้ง 2 ที่
- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือผู้กระทำความผิด (B6) การให้สัมภาษณ์ของ ผบ.ตร. ในรายการตอบโจทย์ ที่ระบุว่า จากประสบการณ์การทำงานเชื่อว่า คดีนี้มีความเกี่ยวข้องกับคนหลายกลุ่ม ที่มีที่มาแตกต่างกัน แต่มีการร่วมมือเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน
- การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่น ๆ เช่น ผลกระทบหลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ – fact – based) (B16) เชื่อมโยงสู่บริบททางสังคมที่ระบุว่าคนตุรกีในประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการที่เจ้าหน้าที่ไทยประสานงานขอเข้าตรวจค้นบ้านพักของชาวตุรกีในไทย ไม่ต่ำกว่า 100 ครอบครัว

3 HD มีการรายงานข่าวทั้งหมด 8 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 28 ข้อ เช่น จับชายชาวตุรกีร่วมก่อเหตุระเบิดราชประสงค์ พร้อมอุปกรณ์ทำระเบิด (ข่าวเช้าวันหยุด 30/08/58) ทหารส่งตัวผู้ต้องสงสัยคดีระเบิดดำเนินคดี (เรื่องเด่นเย็นนี้ 4/9/58) คืบหน้าผลตรวจดีเอ็นเอ ผู้ต้องสงสัยระเบิดราชประสงค์ (ข่าวเช้าวันหยุด 5/9/58)

อันดับที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 25 ข้อ 18/08/58) เช่น การพูดถึงความคืบหน้าของคดี วิธีการสอบปากคำที่ต้องใช้ล่าม มีการเก็บ DNA ผู้ต้องสงสัย ดึงข้อมูลมือถือย้อนหลัง (เรื่องเล่าเช้านี้ 31/08/58) ตำรวจพังงา ภาค 8 นำกำลังตำรวจเข้าตรวจค้นที่บ้านหลังหนึ่งที่น่าจะมีส่วนเชื่อมโยงกับระเบิด (เรื่องเล่าเช้านี้ 1/09/58)

อันดับที่ 3 คือ ประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 7 ข้อ เช่น ผบ.ตร.ลงนามย้ายตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง (เที่ยงวันทันเหตุการณ์ 1/09/58) การคุมเข้มบริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองทุกจังหวัด

อันดับที่ 4 คือ จับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมาเสนอ (B11) เช่น เฟซบุ๊กพาทองแท้ประกาศ ให้เงิน 7 ล้านบาทหลังจากที่โฆษกประกาศว่าจับคนร้ายได้แล้ว (เรื่องเล่าเช้านี้ 1/09/58) ผู้ดูแลพาร์ทเมนท์ที่มีการจับกุมคนร้ายระบุว่าเธอไม่ได้เป็นคนแจ้งเบาะแส (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/8/58)

อันดับที่ 5 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล รายงานสถานการณ์ความคืบหน้า (B1) พบจำนวน 3 ข้อ เช่น กระทรวงวัฒนธรรมจัดพิธีบวงสรวงศาลท้าวมหาพรหม (ข่าวเช้าวันหยุด 5/09/58) บรรยากาศช่วงเย็นบริเวณแยกราชประสงค์หลังจับกุมคนร้ายได้ คึกคักขึ้น มีชายกลุ่มหนึ่งแต่งตัวเป็นซูเปอร์ฮีโร่เพื่อสร้างสีสัน (เรื่องเล่าเช้านี้ 31/08/58)

อันดับที่ 6 คือ การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย (B12) พบจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข่าวการขอความร่วมมือประชาชนที่ถ่ายรูปวันเกิดเหตุที่อาจติดใบหน้าของชายเสื้อเหลืองเพื่อยืนยันใบหน้าที่ชัดเจนกว่า CCTV (เรื่องเล่าเช้านี้ 2/09/58, เรื่องเด่นเย็นนี้ 2/09/58)

อันดับที่ 7 มี 2 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข้อ คือ การบูรณะ เขียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3) ได้แก่ การบูรณะศาลท้าวมหาพรหม (เที่ยงวันทันเหตุการณ์ 4/09/58) และ การเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่น ๆ เช่น

ผลกระทบหลังมีการจับกุมคนร้าย (ที่เป็นลักษณะการอธิบาย ให้บริบท เปรียบเทียบ ขยายความ Fact-based) (B16) ได้แก่ รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขอความร่วมมือไม่เอ่ยผู้ต้องสงสัยว่าชาติไหน เพราะจะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (เรื่องเล่าชิ้นนี้ 2/09/58)

อันดับที่ 8 คือ ประเด็นอื่นๆพบจำนวน 1 ข่าว คือ การแสดงจุดยืนของต่างประเทศ ได้แก่ สถานทูตตุรกีได้สอบถามข้อมูลไปยังทางการไทยถึงข้อมูลของผู้ต้องสงสัยที่จับได้ และยินดีร่วมมือกับทางการไทย

ทั้งนี้ จาก 68 ข่าวที่พบในช่อง 3 HD มี 4 ข่าวที่พบประเด็นสำคัญมากกว่า 1 ประเด็น คือ

- การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ของประวุฒิ ถาวรศิริ โฆษก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง รายละเอียดการจับกุมคนร้าย (B14) และ การขอความร่วมมือจากประชาชนที่อยู่ในบริเวณที่เกิดระเบิดที่อาจมีรูปถ่ายเห็นหน้าคนร้ายชัดกว่า CCTV (B12) (เรื่องเล่าชิ้นนี้ 2/09/58)
- การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ของสมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ให้รายละเอียดการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยที่เขตแดนธรรมชาติของไทย (B14) ซึ่งจะใช้การตรวจหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มายืนยันบุคคล รวมถึงพยานแวดล้อม ในขณะที่วรรณ สวนสันมีการติดต่อเข้ามาโดยให้ทางการไทยออกค่าตัวเครื่องบินให้ (B9) (เที่ยงวันทันเหตุการณ์ 2/09/58)
- การวิเคราะห์ข่าวของผู้ประกาศ ที่มีรายละเอียดตั้งแต่การเกิดเหตุระเบิด การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) การพบลายนิ้วแฝงที่ตรงกันระหว่างชายที่ถูกจับกุมได้ที่สระแก้วกับห้องเช่าย่านมีนบุรี และ การจับกุมคนร้าย (B14) ที่ทหารมีการส่งมอบให้ตำรวจ (เรื่องเล่าชิ้นนี้ 5/09/58)
- เตรียมออกหมายจับผู้ต้องหาตีระเบิดราชประสงค์รายที่ 10 ให้รายละเอียดการนำตัวนายอาเม อาราดักไปฝากขังที่ มีนบุรี โดยคัดค้านการประกันตัว (B14) เตรียมออกหมายจับรายต่อไป ในขณะที่วรรณ สวนสัน ยังไม่มีการติดต่อทูตตุรกี (B9) (เรื่องเด่นเย็นนี้ 5/09/58)

PPTV มีการรายงานข่าวทั้งหมด 8 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) พบจำนวน 26 ข่าว

อันดับที่ 2 การจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 8 ข่าว

อันดับที่ 3 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 6 ข่าว

อันดับที่ 4 การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติมาเกี่ยวข้อง (B7) พบจำนวน 5 ข่าว

อันดับที่ 5 พบเท่ากัน 2 ประเด็น ประเด็นละ 2 ข่าว คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูลการรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) และการบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3)

อันดับที่ 6 พบเท่ากัน 2 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว คือ วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด (B4) และวิเคราะห์หลักฐาน ข้อมูลเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง (B10)

7 HD มีการรายงานข่าวทั้งหมด 6 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ ประเด็นการจับกุมคนร้าย (B14) พบจำนวน 18 ข่าว ประเด็นการสืบหาคนร้าย (B9) พบจำนวน 11 ข่าว ประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) พบจำนวน 8 ข่าว ประเด็นเหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้นเป็นการให้ข้อมูล/

การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) พบจำนวน 6 ข่าว ประเด็นผลกระทบจากเหตุการณ์ (B18) พบจำนวน 3 ข่าว และประเด็นวิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด (B4) พบจำนวน 1 ข่าว

ช่อง 5 มีการรายงานข่าวทั้งหมด 12 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) จำนวน 17 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าว ตำรวจรวบตัวชายต้องสงสัยระเบิดย่านราชประสงค์ จากรายการจับประเด็นข่าวร้อน (29/08/58) โดยเนื้อหาข่าวรายงานถึง ผบ.ตร. ผปช.ตร.นครบาล และกองทัพอากาศที่หนึ่งเข้ารวบตัวชายต้องสงสัยที่อพาร์เมนท์ เขตหนองจอก เข้าตรวจสอบพบระเบิดจำนวนมาก

อันดับที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) จำนวน 12 ข่าว ตัวอย่างเช่น ออกหมายจับคดีระเบิดเพิ่ม จากรายการช่อง 5 ข่าวเที่ยง (31/08/58) โดยเนื้อหาข่าวรายงานถึงผบ.ตร. กล่าวเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยที่จับได้ยังไม่สามารถยืนยันสัญชาติต้องมีการพิสูจน์ทราบก่อนรีบพิสูจน์ไปมีความเสียหายด้านโฆษก สตช. บอกมีการออกหมายจับผู้ต้องสงสัยอีกคนย่านมีนบุรีส่วนการสกัดจับรายอื่นเพิ่มเติมส่งภาพจากพาสปอร์ตไปยังต่างต่าง ๆ

อันดับที่ 3 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) จำนวน 7 ข่าว

อันดับที่ 4 คือ ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) จำนวน 6 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าวคุมเข้มเข้า-ออกด่านชายแดน จากรายการช่อง 5 ข่าวเที่ยง (2/09/58)

อันดับที่ 5 คือ ผลกระทบจากเหตุการณ์ ด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ (B18) จำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น ดัชนีผู้บริโภคคาดสัญญาณดีขึ้นหลังปรับ ครม. จากรายการช่อง 5 ข่าวเที่ยง (3/09/58) โดยเนื้อหาข่าวกล่าวถึง นายธนวัช พลวิชัยรองอธิบดีศูนย์พยากรณ์ธุรกิจ และเศรษฐกิจ เหตุระเบิดส่งผลให้ดัชนีการท่องเที่ยวมีการชะลอตัวต่ำที่สุดในรอบ 10 ปี ทำให้ดัชนีโดยรวมด้านเศรษฐกิจลดลง 2) การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย

อันดับที่ 6 พบเท่ากัน 3 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว ได้แก่

- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3) ได้แก่ ข่าวสภูปซ่อมทำวมหาพรหมก่อนวันบวงสรวงใหญ่ จากรายการข่าว 5 หน้า 1 (4/09/58) โดยเนื้อหาข่าวกล่าวถึงการบูรณะซ่อมแซมองค์ทำวมหาพรหม
- การระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆ เพื่อหาระบุตัวคนร้าย (B12) ได้แก่ ข่าวคสช. ขอความร่วมมือประชาชนแจ้งเบาะแสสายด่วน 1515 จากรายการข่าว ภาคค่ำ (31/08/58)
- การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย

โทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 พบข่าวที่พบประเด็นมากกว่าหนึ่งประเด็น มีทั้งหมด 1 ข่าว ได้แก่ ข่าว ตำรวจเร่งตรวจค้นพื้นที่เชื่อมโยงเหตุระเบิด จากรายการช่อง 5 ข่าวเที่ยง(4/09/58) พบ 2 ประเด็นคือ ประเด็นการจับกุมคนร้าย (B9) และผลกระทบจากเหตุการณ์ ด้านการท่องเที่ยว (B18)

ONE HD มีการรายงานข่าวทั้งหมด 9 ประเด็น เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ การจับกุมคนร้าย (B14) จำนวน 13 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าวรวบตัวผู้ต้องสงสัย มีระเบิดแยกราชประสงค์ จากรายการ ข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (1/09/58) โดยเนื้อหาข่าว เป็นรายงานการจับกุมโดยทหารรวบตัวชายคล้ายภาพสเกตเมื่อป้ายที่ผ่านมา จักรทิพย์ ชัยจินดา เดินทางไปที่รัฐ สระแก้วหลังทหารควบคุมตัวชายต่างชาติ ผู้ต้องหารายนี้จับได้ช่วงเที่ยง ห่างจากจุดผ่านแดน 3 กิโลเมตร มุ่งสู่แดนกัมพูชา ค้นในกระเป๋าทหารกองกำลังผู้ต้องหาที่ใส่ในวันก่อเหตุ โฆษก ตร.ให้ฟังข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เท่านั้น

อันดับที่ 2 คือ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) จำนวน 10 ข่าว ตัวอย่างข่าวออกหมายจับเพิ่ม 2 ผู้ต้องหาคดีระเบิด จากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (31/08/58)

อันดับที่ 3 คือ ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19) จำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างข่าว นายกษัตริย์ระบบตรวจคนเข้าเมือง จากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (03/09/58)

อันดับที่ 4 คือ เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ (B1) จำนวน 3 ข่าว

อันดับที่ 5 พบเท่ากัน 2 ประเด็น ประเด็นละ 2 ข่าว ได้แก่

- การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ – การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง หรือ ผู้กระทำผิด (B6) คือข่าว คืบหน้าระเบิดราชประสงค์ จากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (03/09/58) เนื้อข่าวคือ ผบ.ตร. คาดผู้ก่อเหตุเกี่ยวกับกระบวนการค้ามนุษย์ เหตุเสียประโยชน์ทางธุรกิจ อาชญากรรมทุกเรื่องเกิดจากความขัดแย้งแต่ยังไม่ตัดประเด็นอื่นออก ด้านจักรทิพย์ ชัยจินดา รอง ผบ.ตร. ยอมรับได้ไปร่วมสอบสวนนายกษัตริย์ที่จับได้ที่นครราชสีมาเมื่อวาน ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับราชประสงค์หรือไม่ โฆษก เปิดเผยส่งรูปผู้ต้องสงสัยให้ ตร..สากลแล้ว ส่วน นส.วรรณชาติติดต่อขอมอบตัวแล้ว แต่ยังไม่บอกว่าจะกลับมาเมื่อไร
- อื่น ๆ (B26) มีสองประเด็นได้แก่ ผู้ลี้ภัยชาวซีเรียในไทยเก็บตัวเจียบกลัวโดนจับไปเป็นผู้ต้องสงสัย เป็นสื่อบุคลากรพิเศษ ชาว ตอ.กลางในไทยรับวิตกกังวลหลังเหตุบีม โดยมีรายละเอียดคือ หลังเกิดเหตุระเบิดกิจกรรมผู้ลี้ภัยสงครามเจียบมากเพราะกลัวจะตกเป็นผู้ต้องสงสัย ชายหนุ่มผิวขาวหน้าตาคมเข้ม อยู่ในมูลนิธิศรัทธาชนหรือ UNHCR เรียกตัวไปตั้งรกรากประเทศที่สาม โดย เราะห์หมัด เรื่องปราชญ์ ประธานฝ่ายดูแลบรรเทาทุกข์ มูลนิธิศรัทธาชนธรรม กล่าวว่า ผู้ลี้ภัยที่วิซ่าหมดอายุหลังเกิดเหตุถูกจับไปหลายคน บางคนก็ได้ปล่อยตัวออกมา แม้กระชับให้ดูแลผู้ลี้ภัยแต่ยังกังวล ดูว่าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ไหม และ ตูร์กี ยืนยันประณาม
- ก่อการร้าย จากรายการข่าวเช้า (04/09/58) ทูตตุรกีโพสตามทางเฟสบุ๊คว่าคนร้ายและหนังสือเดินทางเป็นของตุรกีจริงหรือไหม ทางกรมการไทยมีการตอบกลับว่ายังไม่มีการยืนยันกำลังตรวจสอบ ตูร์กีรู้สึกผิดหวังว่ามีการเชื่อมโยงว่าเกี่ยวกับตุรกี แต่ยืนยันประณามการก่อการร้าย

อันดับที่ 6 พบเท่ากัน 3 ประเด็น ประเด็นละ 1 ข่าว ได้แก่

- การบูรณะ เยียวยา ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (B3) คือ รายงานพิเศษ: คืบหน้าบูรณะศาลท้าวมหาพรหม จากรายการ ข่าวเช้า(04/09/58) เนื้อข่าวคือ นายช่างสิบหมู่เร่งเก็บรายละเอียดพระพรหมโดยใช้การดำเนินงานใช้เวลา 9 วัน มีศิลปินสามภรณ์ พิทักษ์ เฉลิมเล่า ประติมากร

ชำนาญการสำนักงานช่างสิบหมู่ การบูรณะทำให้ดูใหม่กว่าเดิม ขณะ สหภูมิ ภูมิรฤติรัฐอธิบดี กรมศิลป์กล่าวว่าซ่อมเสร็จแล้ว เตรียมบวงสรวงพรุ่งนี้

- การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15) คือ ชาวออกหมายจับเพิ่ม ผู้ต้องหาบี่มระเบิดราชประสงค์รายที่ 8 จากรายการ ชาวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (02/09/58) เนื้อข่าวมีการอธิบายความเชื่อมโยงของผู้ต้องสงสัยที่จับกุมได้ และที่ออกหมายจับอยู่
  - วิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน (B21) คือ ชาวตรวจสอบกล้อง CCTV ใช้งาน ได้จริง จากรายการ ชาวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (31/08/58) เนื้อข่าวคือ นักข่าวออกดูกล้องที่ ติดตามจุดต่างๆ กล้องเพื่อการจราจรมีลักษณะกลมๆ เห็นป้ายทะเบียนชัดเจน จะมีคุณภาพสูง ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือกล้องเพื่อความปลอดภัย เป็นกล้องยาวๆ ปัจจุบันมี 46000 ตัว เป็นของ กทม. และเสียบ่อย การจับตัวคนร้ายก็ทำได้ยาก โดย รช. นายทวีศักดิ์ เลิศประพันธ์ กล่าวว่าบางตัวที่มันชำรุดอาจเป็นเพราะไฟฟ้าลัดวงจร ไฟผ่า แต่จะตรวจสอบ ทุก15วัน พอเสียจะแก้ไขภายใน2วัน กล้อง กทม. ตั้งดูในภาพรวม ซึ่งต่างจากกล้องเอกชน และข่าวจัดซื้อจัดจ้างที่แพงเกินเหตุ ผอ.สำนักการจราจรและขนส่ง ยืนยันว่ามีหลักฐานพร้อม ชี้แจง
- จากการสำรวจพบข่าวที่มีประเด็นมากกว่า 1 ประเด็น จำนวน 5 ข่าว ได้แก่
- จับผู้ต้องสงสัยระเบิดราชประสงค์เพิ่ม จากรายการข่าวเช้า (2/09/58) พบ 3 ประเด็นได้แก่ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9), การจับกุมคนร้าย (B14) และ ประเด็นความมั่นคง และ การทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา (B19)
  - ออกหมายจับเพิ่ม ผู้ต้องหาบี่มระเบิดราชประสงค์รายที่ 8 เพิ่ม จากรายการชาวรอบวัน (ข่าว ค่ำ) (2/09/58) พบ 2 ประเด็นได้แก่ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9) และ การสรุป ประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลักการจับกุมคนร้าย (B15)
  - คืบหน้าระเบิดราชประสงค์ จากรายการชาวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (3/09/58) พบ 3 ประเด็นได้แก่ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9), การจับกุมคนร้าย (B14) และการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อ หาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ (B6)
  - คืบหน้าระเบิดราชประสงค์ จากรายการข่าวเช้า(4/09/58) พบ 4 ประเด็นได้แก่ การสืบหา คนร้ายของเจ้าหน้าที่ (B9), การจับกุมคนร้าย (B14) , การเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไป ของสาเหตุเหตุการณ์ (B6) และอื่นๆ ตูรกียืนยันประณามก่อการร้าย
  - คืบหน้าระเบิดราชประสงค์ จากรายการข่าวเที่ยงวัน (4/09/58) การสืบหาคนร้ายของ เจ้าหน้าที่ (B9) และการจับกุมคนร้าย (B14)

ประเด็น (Code)	จำนวนข่าวโทรทัศน์
เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น	64
ความสูญเสียชีวิต ความเสียหาย	5
การบูรณะ เยียวยา	10
วิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับการระเบิด	5

ประเด็น (Code)	จำนวนข่าวโทรทัศน์
การคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง	12
เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ	18
วิเคราะห์หาตัวผู้ร้าย	3
การสืบหาคนร้าย	279
วิเคราะห์หลักฐาน	3
จับประเด็นกระแจากอนไลน์มาเสนอ	15
การระดมสรรพกำลังและข้อมูลคนร้าย	6
การจับกุมคนร้าย	347
การสรุปประเด็น สรุปคดี	29
ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย	12
อารมณ์ความรู้สึกหลังมีจับกุมคนร้าย	5
ผลกระทบจากเหตุการณ์	15
ประเด็นความมั่นคง	99
การปฏิเสธการให้ข้อมูล ข้อมูลเชิงลับ	3
สื่อมวลชนวิพากษ์การทำงานเจ้าหน้าที่	3
การปลุกกระดมความเป็นชาติ	1
วิพากษ์การทำงานของสื่อ	1

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนข่าวโทรทัศน์จำแนกตามประเด็นรวมของ 12 ช่องที่ศึกษา

เมื่อจำแนกเป็นจำนวนรวมของข่าวโทรทัศน์ทั้งหมดในแต่ละประเด็น พบว่า สื่อโทรทัศน์ให้ความสำคัญกับการนำเสนอ 3 ประเด็นหลัก คือ “การจับกุมคนร้าย” เป็นการเกาะติดสถานการณ์การจับกุมคนร้ายและการแถลงความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่รัฐ “การสืบหาคนร้าย” ติดตามความคืบหน้าในการสืบหาคนร้ายเพิ่มเติมมานำเสนอ และอธิบายความเชื่อมโยงต่างๆ เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจ และ “ประเด็นความมั่นคง” เป็นการพูดถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ การเพิ่มการระวังในพื้นที่ต่างๆ การรักษาความสงบและจัดการกับปัญหา

3) รูปแบบในการนำเสนอข่าว

รูปแบบ (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐทีวี	TNN 24	AMARIN TV	MCOT HD	New TV	ไทยพีบีเอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED	124	97	69	64	82	36	70	64	52	38	39	28	763
ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED	8	1	-	1	-	42	-	2	-	-	1	1	56
ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่มเติม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง	5	-	3	9	-	-	2	-	3	-	-	-	22
ผู้ประกาศใช้ภาษาและคำในการ สัมภาษณ์ที่แสดงถึงการเชื่อมโยง ประเด็นที่มีความรู้สึก	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่ เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง	5	-	1	2	-	1	1	1	1	1	3	-	16
นำเสนอแบบอภิปราย Fact-based	1	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	7
นำเสนอแบบอภิปราย Emotional-based	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
รายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)	11	3	5	9	4	2	4	2	9	6	-	-	55
รายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์)	-	-	1	9	-	-	-	-	-	2	-	-	12
การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบาย เหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์	130	91	76	79	70	67	73	56	63	44	45	29	823

รูปแบบ (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐทีวี	TNN 24	AMARIN TV	MCOT HD	New TV	ไทยพีบีเอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก	-	2	4	11	-	-	-	-	2	2	-	-	21

ตารางที่ 27 จำนวนข่าวโทรทัศน์จำแนกตามรูปแบบการนำเสนอข่าวประเภท Fact / Emotional

รูปแบบการนำเสนอเชิงการให้ข้อเท็จจริงเป็นหลัก – อารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก แบ่งออกเป็น

- การนำเสนอเพื่อให้ข้อเท็จจริงเป็นหลัก ประกอบด้วย
  - ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED
  - ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่ม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง
  - ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง
  - นำเสนอแบบอภิปราย Fact-based
  - รายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)
  - การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์
- การนำเสนอเพื่อให้อารมณ์ความรู้สึก ทำให้คนดูรู้สึกตามสิ่งที่นำเสนอ ประกอบด้วย
  - ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED
  - ผู้ประกาศใช้ภาษาและคำในการสัมภาษณ์ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงประเด็นที่มีความรู้สึก
  - นำเสนอแบบอภิปราย Emotional-based
  - รายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์)
  - การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก

จากตารางพบว่ารูปแบบการนำเสนอ 3 อันดับแรกที่มีการใช้มากที่สุดคือ การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ซึ่งทั้งสองรูปแบบเป็นการนำเสนอที่เน้นเชิงข้อมูลมากกว่าอารมณ์ และ รายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)

ส่วนรูปแบบการนำเสนอเชิงอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกที่ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก และ รายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์)

เมื่อเทียบกันระหว่างสองลักษณะ พบว่า การรายงานข่าวโทรทัศน์ยังเน้นรูปแบบการนำเสนอที่เป็นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าการนำเสนอเชิงอารมณ์

รายละเอียดของแต่ละช่องที่ศึกษามี ดังนี้

Nation TV การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ (เช่น ไม่มีการใช้ภาพเรียกความรู้สึกซ้ำๆ วนไปมา เล่าไปตามเหตุการณ์ตามที่รายงานข่าวเท่านั้น) (C10) จำนวน 130ข่าว เช่น ประเด็น เกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ การบูรณะศาลท้าวมหาพรหม เป็นต้น

ตัวอย่างการใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)1 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง)1 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 2 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ) 3 กันยายน 2558

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) จำนวน 124 ข่าว โดยมากพบในรายการข่าวปกติ (เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง/ ภาคค่ำ) ที่ไม่ใช่รายการเล่าข่าว-คุยข่าว (เก็บตกจากเนชั่น ภาคเช้า)

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) จำนวน 11 ข่าว เช่น คมผู้ต้องสงสัยชาวตุรกี ระเบิดราชประสงค์ (รายงานสดจากกองพันทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ 29-08-59) แลลงข่าวการจับกุมผู้ต้องสงสัย (รายงานสดจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 01-09-58) รายงานสด พิธีบวงสรวง 5 ศาสนา (4-09-58)

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความคิดเห็น ใช้คำที่แสดงความคิดเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความตราเมา (C2) จำนวน 8 ข่าว

ตัวอย่างข้อความ

- เรียกสอบแท็กซี่เพิ่ม / พบเบาะแสแจ้ง 1515(31-08-58) พบผู้ประกาศใช้ประโยคที่เป็นการบรรยายความรู้สึก ได้แก่ "คนที่นอนอยู่ในพูลอนันต์พาร์ทเมนท์ หนาวไม่ยะ นอนอยู่กับระเบิด ทางผู้สื่อข่าวบอกว่าขนะระเบิดไปเป็นบีกอล์ฟเป็นคันรถ"
- ดร.เร่งสอบขยายผล(31-08-58)ผู้ประกาศกล่าวว่า "การแก้แค้นแทนเพื่อนต้องขนาดนี้เลยหรือ ต้องทำขนาดทำร้ายประเทศไทยเลยหรือ"
- ผบ.ตร.มอบเงิน 3 ล้านให้ชุดคลี่คลายคดี (31-04-58) ผู้ประกาศพูดด้วยน้ำเสียงตื่นเต้น "ผบ.ตร.หยิบเงินสด 3 ล้านบาทขึ้นมาโชว์เลยคะ เดี่ยวดูนะ เงิน 3 ล้านบาท กองใหญ่ขนาดไหน"

- ความคืบหน้าจับกุมคนร้ายเหตุระเบิดราชประสงค์ (1-09-58) ผู้ประกาศแสดงความคิดเห็นแทรก “ขณะบ้านเมืองเป็นอย่างนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ไปทุจริตไปรับสินบน เลวร้ายมากอะ”
- เตรียมเสนอคุมเข้มอาชญากรรมข้ามชาติ(3-09-58) ผู้ประกาศแสดงความคิดเห็นแทรก ได้แก่ ผู้ประกาศชาย : นายกตบนั้นเป็นส่วนของการเงินรางวัลเป็นเงินที่เพื่อนภาคธุรกิจของบตำรวจให้มา เพราะตำรวจมีเพื่อนทางธุรกิจเยอะแต่ทหารไม่ค่อยมีเพื่อนแบบนั้น คือ จน (ผู้ประกาศข่าวหญิงข้าหัวเราะ) อ้อหือ ตำรวจมีเพื่อนธุรกิจเยอะ
- คุมชายต่างชาติสอบ หลังพบตัวตัวในกระท่อมร้าง(3-09-58) ผู้ประกาศแสดงความคิดเห็นแทรก ได้แก่ กนก: แปลกมากนะ บอกกระเป๋าทาย
ธีระ : อยู่สุวรรณภูมิแล้วมาเชียงใหม่
กนก: นั่นหะสิวะแล้วเนื้อตัวก็สะอาดสะอาดหะไม่ได้เป็นคนมอมแมม

ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่มเติม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบ (C3) เช่น รายงานพิเศษ ย้อนรอยเหตุระเบิดราชประสงค์สาทร (29-8-58) ผู้ประกาศเป็นผู้ให้ข้อมูลรายละเอียด สรุปประเด็น และตามรอย "มือบีม" ราชประสงค์ (2-9-58) เป็นการวิเคราะห์ โดยผู้สื่อข่าวของช่อง เป็นต้น

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง(C5) เป็นการสัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ และสนทนาในรายการคมชัดลึก เช่น สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ พล.ต.ท.ประวุฒิ ติวานนท์ให้สัมภาษณ์สดเกี่ยวกับการสอบสวนคนร้าย (30-8-58) สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ คุณวรรณมา สอนสัน ผู้ต้องสงสัยถูกออกหมายจับ (1-9-58) และสนทนาประเด็นคืบหน้าระเบิดราชประสงค์ (คมชัดลึก 4-9-58)

ผู้ประกาศใช้ภาษาและคำในการสัมภาษณ์ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงประเด็นที่มีความรู้สึก การตอบสนองทางความรู้สึก มากกว่าการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง(C4) คือ จับผู้ต้องสงสัยชาวต่างชาติโยงคตีระเบิดราชประสงค์ (30-8-58) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคนร้าย เน้นสร้างอารมณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่น่าสงสัยของคนร้าย โดยบรรยายจากความคิดเห็นของ เจ้าของอพาร์ทเมนต์

รูปแบบการนำเสนอแบบอภิปราย (ที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการเข้าใจเหตุการณ์) (C6) คือ สนทนาประเด็นคืบหน้าระเบิดราชประสงค์ (คมชัดลึก 4-9-58)

ไทยรัฐทีวี ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 97 ข่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)(C8) พบจำนวน 3 ข่าว

รูปแบบการนำเสนอแบบอภิปราย (ที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการเข้าใจเหตุการณ์) (C6) พบจำนวน 2 ข่าว

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความคิดเห็น ใช้คำที่แสดงความคิดเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความดราม่า (C2) พบจำนวน 1 ข่าว

TNN 24 ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความเห็น รู้ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) จำนวน 69 ข่าว ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) จำนวน 5 ข่าว ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่มเติม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบ (C3) จำนวน 3 ข่าว ผู้ประกาศใช้ภาษาและคำในการสัมภาษณ์ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงประเด็นที่มีความรู้สึก การตอบสนองทางความรู้สึก มากกว่าการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง (C4), ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐานและข้อเท็จจริง (C5), รูปแบบการนำเสนอแบบอภิปราย (เน้นการให้คนมาร่วมอภิปรายตอบสนองทางอารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นส่วนตัว การคาดการณ์จากความคิดส่วนตัว เชื่อมโยงอารมณ์ให้ชนกัน เกิดความตราม่า (C7)

AMARIN TV

ผู้ประกาศให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความเห็น รู้ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) มีจำนวน 64 ข่าว

พบเท่ากัน 3 รูปแบบ รูปแบบละ 9 ข่าว คือ

- ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่มเติม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบ (C3)
- ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8)
- ผู้สื่อข่าวรายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์ ความรู้สึก) (C9)

รูปแบบการนำเสนอแบบอภิปราย (ที่เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการเข้าใจเหตุการณ์ (C6) มีจำนวน 4 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐานและข้อเท็จจริง (C5) มีจำนวน 2 ข่าว

พบเท่ากัน 3 รูปแบบ รูปแบบละ 1 ข่าว คือ

- ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความเห็น ใช้คำที่แสดงความเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วมความตราม่า (C2)
- ผู้ประกาศใช้ภาษาและคำในการสัมภาษณ์ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงประเด็นที่มีความรู้สึก การตอบสนองทางความรู้สึก มากกว่าการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง (C4)
- รูปแบบการนำเสนอแบบอภิปราย (เน้นการให้คนมาร่วมอภิปรายตอบสนองทางอารมณ์ ความรู้ ความคิดเห็นส่วนตัว การคาดการณ์จากความคิดส่วนตัว เชื่อมโยงอารมณ์ให้ชนกัน เกิดความตราม่า) (C7)

MCOT HD พบรูปแบบผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 81 ข่าว และผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) พบจำนวน 4 ข่าว

New TV พบรูปแบบ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความเห็น ใช้คำที่แสดงความเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความตรามา(C2) พบจำนวน 42 ข่าว ส่วนใหญ่พบในรายการลักษณะเล่าข่าว คือ ในช่วง Newข่าวเช้า และ หมายข่าวนิวส์ทีวี

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 36 ข่าว ส่วนใหญ่พบในรายการ New ข่าวเที่ยง และ New ข่าวค่ำ (เสาร์-อาทิตย์)

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)(C8) พบจำนวน 2 ข่าว เป็นการรายงาน สถานการณ์การล้อมจับผู้ต้องสงสัย และบรรยากาศการแถลงข่าวที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง (C5) พบจำนวน 1 ข่าว

ไทยพีบีเอส ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 70 ข่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) พบจำนวน 4 ข่าว

ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่ม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบ (C3) พบจำนวน 2 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง (C5) พบจำนวน 1 ข่าว

3 HD รูปแบบผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 64 ข่าว

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความเห็น ใช้คำที่แสดงความเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความตรามา (C2) พบจำนวน 2 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง (C5) พบจำนวน 1 ข่าว

PPTV พบรูปแบบผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) พบจำนวน 52 ข่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) พบจำนวน 9 ข่าว

ผู้ประกาศมีการวิเคราะห์ให้ข้อมูลเพิ่ม อธิบายเพิ่ม โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบ (C3) พบจำนวน 3 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง (C5) พบจำนวน 1 ข่าว

CH 7 พบรูปแบบผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น รู้ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) มีจำนวน 38 ข่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) (C8) จำนวน 6 ข่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์ ความรู้สึก) (C9) จำนวน 2 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง จำนวน 1 ข่าว

ช่อง 5 ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น รู้ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) มากที่สุด จำนวน 39 ข่าว

ผู้ประกาศใช้ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เน้นการค้นหาข้อเท็จจริง หาคำอธิบาย บนพื้นฐานของหลักฐาน และข้อเท็จจริง (C5) จำนวน 3 ข่าว ตัวอย่างเช่น สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์ พล.ต.ท. ประวุฒิ ฤทธิสาร สกช. จากรายการข่าวจับประเด็นข่าวร้อน (1/09/58)

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความคิดเห็น ใช้คำที่แสดงความคิดเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความตรามา (C2) (31/08/58) จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ข่าวความศรัทธาที่ประชาชนมีต่อพระพรหม จากรายการข่าว 5 หน้า 1 มีการใช้คำที่สร้างอารมณ์ความรู้สึกในการรายงานข่าว โดยนักข่าว คือ “คนที่มาที่นี้ล้วนใช้หัวใจเป็นดวงตามองผ่านผ้าขาวที่กันไว้”

ช่อง ONE ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ไม่มีการแสดงความคิดเห็น รู้ใช้คำที่สื่อถึงอารมณ์ (C1) มากที่สุด จำนวน 28 ข่าว

ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED แสดงความคิดเห็น ใช้คำที่แสดงความคิดเห็น มีความรู้สึกปนในการนำเสนอข้อมูล มีการสร้างอารมณ์ร่วม ความตรามา (C2) จำนวน 1 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าวสาว ตอ.กลางในไทยรับวิตกกังวลหลังเหตุบีมจากรายการข่าวรอบวัน (ข่าวค่ำ) (01/09/58) โดยข่าวมีการใช้เสียงประกอบสร้างความรู้สึกกังวล เจ็บเหงา มีการใช้ภาพที่สร้างความรู้สึกดังกล่าเสริม โดยเนื้อข่าวคือ หลังเกิดเหตุระเบิดกิจกรรมผู้ลี้ภัยสงครามเจ็บมากเพราะกลัวจะตกเป็นผู้ต้องสงสัย ชายหนุ่มผิวขาวหน้าตาคมเข้ม อยู่ในมูลนิธิศรัทธาชน รอ UNHCR เรียกตัวไปตั้งรกรากประเทศที่สาม โดย เราะห์หมัด เรื่องปราชญ์ ประธานฝ่ายดูแลบรรเทาทุกข์ มูลนิธิศรัทธาชน กล่าวว่า ผู้ลี้ภัยที่วีซ่าหมดอายุ หลังเกิดเหตุถูกจับไปหลายคน บางคนก็ได้ปล่อยตัวออกมา แม้กระชับให้ดูแลผู้ลี้ภัยแต่ยังกังวล ดูว่าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ไหม

นอกจากรูปแบบการนำเสนอของผู้ประกาศและผู้สื่อข่าวข้างต้นแล้ว ยังมีรูปแบบของการใช้คำพูดและการรายงานในข่าวด้วย สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

รูปแบบ (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐทีวี	TNN 24	AMARIN TV	MCOT HD	New TV	ไทยพีบีเอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
ใช้ภาพ ปกป้องแหล่งข่าว	7	3	21	5	6	-	9	11	3	2	2	2	71
ใช้ภาพไม่ปกป้องแหล่งข่าว	39	31	20	15	21	20	9	21	2	9	12	13	212
การใช้ภาพรุนแรงเพื่ออธิบาย ไม่ซ้ำภาพ	-	8	11	2	1	-	3	2	-	1	-	4	32
ใช้ภาพความรุนแรงซ้ำ เสนอความรุนแรง	-	2	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	7
การใช้คำที่เหมารวม ตัดสิน	9	-	-	3	1	1	-	3	-	-	-	1	18
นำเสนอความเห็นเจ้าหน้าที่เชิงอารมณ์	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
การใช้คำที่เป็นอุปมา อุปมัย	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
ใช้คำไม่สุภาพ การตั้งฉายา	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
ใช้กราฟิก 3D CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง	33	25	20	16	27	-	16	20	12	13	8	7	197
ภาพจากแฟ้มไม่ระบุ	62	21	57	5	26	8	14	12	-	23	9	14	251
ภาพ ระบุจากแฟ้ม	2	3	4	2	-	8	11	5	-	-	4	1	40
จำลองเหตุการณ์	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
ภาษาที่สร้างความรุนแรง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

ตารางที่ 28 จำนวนข่าวโทรทัศน์จำแนกตามรูปแบบการใช้คำพูดและการรายงานในข่าวโทรทัศน์

รูปแบบการใช้ภาพที่พบมากที่สุดคือ การใช้ภาพจากแฟ้มข่าว แต่โดยมากพบการไม่ระบุว่าเป็นแฟ้ม ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนได้ว่าเหตุการณ์นั้นเพิ่งเกิดหรือเกิดมาแล้ว เช่น ภาพผู้ต้องสงสัยถูกตำรวจจับกุมที่ ชายแดนรัฐประเทศ จ.สระแก้ว ที่พบการใช้ซ้ำหลายข่าวและหลายวัน ภาพตำรวจลงพื้นที่ตรวจพาร์ทเมนท์ที่ และบ้านร้างย่านมีนบุรี และภาพตำรวจลงเก็บหลักฐานที่ศาลท้าวมหาพรหม เป็นต้น

ตัวอย่างการใช้ภาพ โดยไม่ระบุว่าเป็นแฟ้มภาพ

<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง)1 กันยายน 2558</p>	<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ)3 กันยายน 2558</p>
<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง)3 กันยายน 2558</p>	<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)3 กันยายน 2558</p>
<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 4 กันยายน 2558</p>	<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 4 กันยายน 2558</p>

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 4 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า) 4 กันยายน 2558

การใช้ภาพแหล่งข่าว ได้แก่ ภาพผู้ต้องสงสัย ภาพพยาน โดยไม่มีการปกป้องบุคคลในข่าว โดยมากเป็นภาพผู้ต้องสงสัยขณะถูกตำรวจจับกุมและระหว่างการสอบสวน ปรากฏอยู่ในรายการข่าวหลักของช่อง คือ เก็บตกจากเนชั่น ภาคเช้า-เที่ยง และภาคค่ำ

ตัวอย่างการใช้ภาพผู้ต้องสงสัยขณะถูกจับกุมและสอบสวน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว

รายงานข่าวด่วน 29 สิงหาคม 2558(วันจับกุม)

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)30 สิงหาคม 2558

รายงานข่าวด่วน1กันยายน 2558(วันจับกุม)

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)2กันยายน 2558

ภาพกามารูเต็ง สาเหาะถูกควบคุมตัวที่นครราชสีมา (รอ "วรรณภา" ยังไม่ประสานกลับไทย วันที่ ก.ย. 2558)

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 5กันยายน 2558

การใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว ไทยรัฐทีวี

ออกหมายจับคดีระเบิดอีก 3 คน (ชัตขาวเที่ยง 1/09/2558)

รวบชายต้องสงสัยบีมราชประสงค์ (เช้าข่าวชัตโซเชีล 2/09/2558)

พี่สาวของ "วรรณภา"

พี่ชายของ "วรรณภา"

ญาติยังเชื่อ "วรรณภา" ไม่เอี่ยวบีม (เช้าข่าวชัตโซเชีล 2/09/2558)

ตัวอย่างการใช้ภาพผู้เสียหาย ผู้อยู่ในเหตุการณ์ พยาน โดยไม่มีการปกป้องคนในข่าว

ภาพการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยอยู่พาร์ทเมนท์ที่มีการจับกุมผู้ต้องสงสัย (ข่าวค่ำ 29/08/58)

ภาพการสัมภาษณ์ประชาชนที่เคยเห็นผู้ต้องสงสัย (ข่าวค่ำ 30/08/58)

ภาพผู้ต้องสงสัยคนแรกที่จับกุมได้ที่พูลอนด์ อพาร์ทเมนท์ ข่าวค่ำ (03/09/58)

ภาพชายที่ถูกจับกุมที่นราธิวาส (คุยโมง 3/09/58)

อย่างไรก็ตาม ก็มีที่ใช้ภาพแหล่งข่าว บุคคลในข่าวแล้วมีการปกป้องด้วยการเบลอ หรือใช้มุมกล้องให้ไม่เห็น ส่วนใหญ่เป็นภาพพยานที่ให้ปากคำแก่ตำรวจ และบุคคลที่ให้ข้อมูลสำคัญ

ตัวอย่างการใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว

<p>รายงานข่าวด่วน30สิงหาคม 2558</p>	<p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ)31สิงหาคม 2558</p>
 <p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ) ขบวนการแรงงานอุยกูร์ 2 กันยายน 2558</p>	 <p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ) 3 กันยายน 2558</p>

<p>ตัวอย่างการใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บโดยมีการปกป้องคนในข่าว</p>	
 <p>การสอบพยานเพิ่มเติม (คุยก้าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)</p>	 <p>ภาพผู้ต้องสงสัย (คุยก้าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)</p>
 <p>ข่าวเที่ยง (3/09/58)</p>	 <p>ข่าวค่ำ (ข่าวค่ำ 29/08/58)</p>

ตัวอย่างการใช้ภาพผู้เสียหาย พยาน ผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้บาดเจ็บ โดยมีการปกป้องแหล่งข่าว มีการเบลอ

	
<p>จับผู้ต้องสงสัยเชื่อมโยงเหตุระเบิดราชประสงค์ (ข่าวค่ำ 29/08/58)</p>	<p>ศาลอนุมัติหมายจับ 'ไมโรลี ยูซุฟู' คดีระเบิดราช ประสงค์ (ข่าวค่ำ 03/09/58)</p>
	
<p>ชาวต่างชาติปะปนคนท้องถิ่นย่านมีนบุรี-หนองจอก (ที่นี้ไทยพีบีเอส 31/08/58)</p>	<p>ครอบครัวผู้ต้องหาคดีระเบิดขอความเป็นธรรม (วันใหม่ ไทยพีบีเอส 02/09/58)</p>

ใช้กราฟิก 3D ภาพ CCTV เพื่ออธิบายเรื่อง เช่น ภาพกราฟิกจุดจับมือประกอบระเบิดเขตหนองจอก กราฟิกหมายจับผู้ต้องหากราฟิกรายชื่อตำรวจที่ถูกสังเวย กราฟิกแผนผังแสดงให้เห็นจุดที่ตั้งของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แยกราชประสงค์ และภาพผู้ต้องสงสัยจากกล้องวงจรปิดขึ้นกราฟิกวงกลมสีแดงเพื่อชี้จุดและอธิบายภาพ

ตัวอย่างการใช้กราฟิก 3D CCTV

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)30สิงหาคม 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)30สิงหาคม 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า)1 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง)2 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) 1 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ) 2 กันยายน 2558

เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ)4 กันยายน 2558

"ความคืบหน้าคดีระเบิด" คมชัดลึก4 กันยายน

ตัวอย่างการใช้ภาพกราฟิก ไทยรัฐทีวี

2 สัปดาห์กับความคืบหน้าคดีระเบิด
ไทยรัฐนิวส์โชว์ (2/09/2558)

ผู้บาดเจ็บรักษาตัวใน รพ. 26 คน
(ชัตข่าวเที่ยง 2/09/2558)

รางวัลนำจับมือระเบิดราชประสงค์
(30/08/2558)

สรุปหมายจับคดีเหตุระเบิดราชประสงค์และทำเรือ
สำราญ
(เช้าข่าวชัตโซเชีล 2/09/2558)

ตัวอย่างการใช้ภาพ CCTV

รวมชายต้องสงสัยมีมราชประสงค์
(เช้าข่าวชัตโซเชีล 2/09/2558)

2 สัปดาห์กับความคืบหน้าคดีระเบิด
(ไทยรัฐนิวส์โชว์ (2/09/2558))

การใช้ภาพความรุนแรงเป็นเรื่องที่เลี่ยงไม่ได้ในเหตุการณ์ที่เป็นความรุนแรง จากกรณีระเบิด การรายงานข่าวมีการเลือกใช้ภาพความรุนแรงเพื่อการอธิบาย ไม่วางซ้ำๆ เพื่อสร้างความรุนแรง มากกว่า การใช้เพื่อกระตุ้นอารมณ์ แต่ก็ยังพบทั้งสองลักษณะ

ตัวอย่างการใช้ภาพความรุนแรงเพียงเพื่อเล่าเหตุการณ์ ไม่มีการซ้ำภาพ

	
<p>เชือผู้ก่อเหตุรับแนวคิด เกรย์วูฟ (ไทยรัฐนิวส์โชว์ 2/09/2558)</p>	

ตัวอย่าง การใช้ภาพความรุนแรงวนไปมา ซ้ำๆ พร้อมกับการรายงานข่าวที่เน้นเรื่องความรุนแรง

	
	
<p>2 สัปดาห์กับความตึงเครียดระเบิด ไทยรัฐนิวส์โชว์ (2/09/2558)</p>	

นอกจากเรื่องการนำเสนอด้วยภาพแล้ว ผู้ศึกษายังพบลักษณะของการใช้คำในการนำเสนอข้อมูลหลายรูปแบบ ซึ่งมีผลต่อการกำหนดกรอบในการสื่อสารและการเข้าใจต่อประเด็นในการนำเสนอ แบ่งเป็นลักษณะที่พบ ดังนี้

การใช้คำเหมารวม หรือเป็นการตัดสิน ให้คนรู้สึกต่อกลุ่มคนนั้น โดยเฉพาะการใช้คำว่า “แขกขาว” แทนผู้ต้องสงสัย สร้างความรู้สึกเหมารวม และไม่ไว้วางใจต่อคนอื่นๆ ที่เป็นเชื้อชาติเดียวกัน ตัวอย่างข้อความ

- ความคับหน้าจับกุมคนร้ายเหตุระเบิดราชประสงค์ (1-09-58) ผู้ประกาศ : ชุดสอบสวนบอกว่าชายผู้นี้เป็นชาวอาหรับ หรือแขกขาวอย่างแน่นอน เพราะพูดภาษาอาหรับอย่างคล่องแคล่ว
- คับบ้านย่านมีนบุรี พบสารตั้งต้นระเบิด(4-09-58) ผู้ประกาศ :ดร. ตรวจบ้านเช่าชุมชนทรัพย์แล่น ช. ประชาอุทิศ 34 เจอสารเคมีที่เป็นสารตั้งต้นประกอบวัตถุระเบิด สอบถามเพื่อนบ้านไม่มีคนอยู่บ้านหลังนี้แต่ก่อนหน้านี้มี "กลุ่มชายชาวแขกขาวใส่ชุดโปกบอาหรับยาว ๆ สลับเข้าออกบ้านหลังนี้"
- ผลดีเอ็นเอ "ยูชูฟู" ไม่ตรงกับมีระเบิด(4-09-58) ผู้ประกาศ : "... ส่วนบ้านที่ซอยราชอุทิศ คนแถวนั้นบอกเป็นบ้าน นส. วรรณษาเพราะเคยมา และมีพวกแขกขาว มาด้วย ตอนนั้นจนท.ส่งหนังสือไปยังสถานทูตตุรกีแล้ว..."

การใช้คำไม่สุภาพและการตั้งฉายา เช่น ผู้ประกาศข่าวใช้คำไม่สุภาพ เรียกผู้ต้องหาว่า "มัน" ตัวอย่างเช่น

ผู้ประกาศ : "มันเลือกอาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนท์ชั้น (เรียกสอบแท็กซี่เพิ่ม 31-08-58)

ผู้ประกาศ : "ตามหลักมันเข้ามาตั้งแต่ปีที่แล้ว มันเช่าห้องพักนานมากนะ" และ "บางกระแสน้ำบอกว่ามันไปซื้อซิมที่ห้างบางกะปิ" (ดร.เร่งสอบขยายผล31-08-58)

การนำเสนอความเห็นของเจ้าหน้าที่ในเชิงอารมณ์ ตัวอย่างเช่น

ข่าวผบ.ตร.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ให้ข่าวหลังการจับกุม ที่นักข่าวถามว่าเป็นการจับแพะหรือไม่ ผบ.ตร.ตอบได้ว่า "ไปตรงไหน ไกล ๆเลย คุณไม่สร้างสรรค์เลย คุณเป็นคนไทยรีปาว ผมไม่แคร์หรอกนะ" (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)

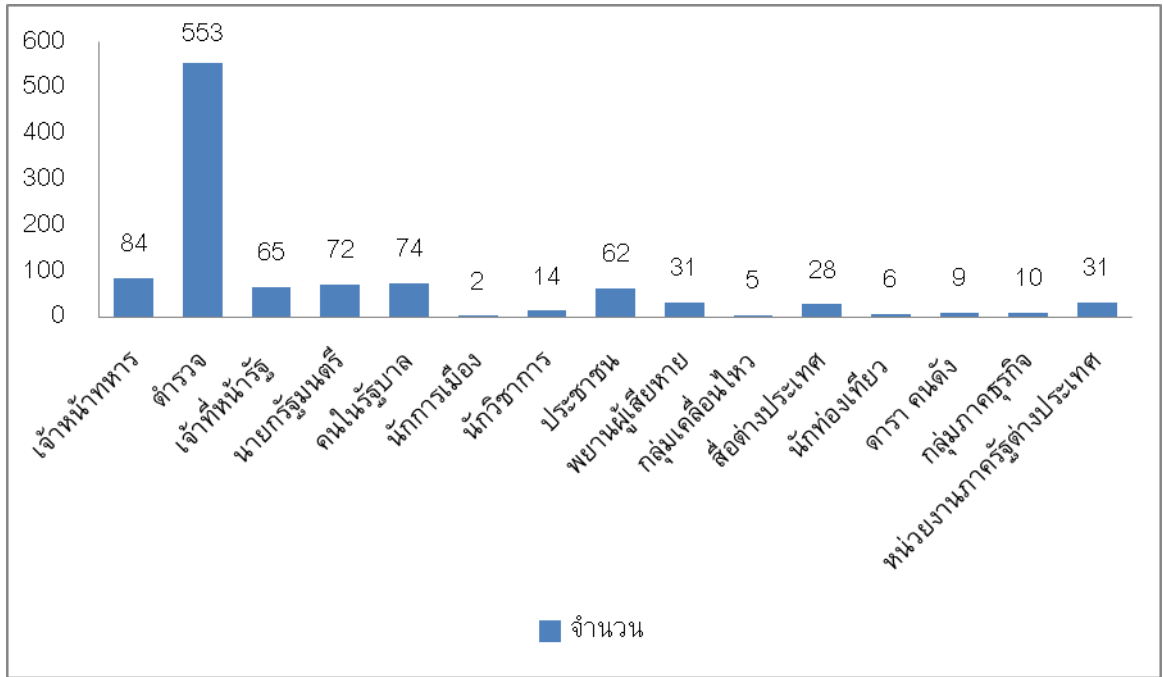
ข่าว นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ถึงเหตุการณ์ระเบิด "กำลังสอบ (ผู้ต้องสงสัย) อยู่ ก็เค้าไม่ตอบ ให้ทำไง ซ้อมหรือใจ ใจคอกหรือใจ บีบคอหรือใจ ด้วยมาตรการที่ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ยังไงก็ต้องเกี่ยวข้องเพราะหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ถ้าทำให้จับต้องไปดู CSI หนึ่งอะหนึ่ ช่วยกัน อย่าใจร้อน ช่องหุ้นรายงานไกลกว่าตำรวจ ทำไม่ไม่เป็นตำรวจอะตอนนั้น วิเคราะห์เป็นบ้าเป็นหลัง" (เรื่องเล่าเช้านี้ 3/09/58)

4) แหล่งข่าวที่ใช้

แหล่งข่าว (Code)	Nation Channel	ไทยรัฐ ทีวี	TNN 24	AMARI N TV	MCOT HD	New TV	ไทย พีบี เอส	3 HD	PPTV	7 HD	5 HD	One HD	รวม
เจ้าหน้าที่ทหาร	20	13	5	4	9	-	6	6	6	3	11	1	84
เจ้าหน้าที่ตำรวจ	89	41	55	51	51	48	47	48	45	27	32	19	553
เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ	8	12	5	3	9	5	3	4	7	4	2	3	65
นายกรัฐมนตรี	7	8	11	6	6	3	5	7	7	4	4	4	72
คนในรัฐบาล	12	7	7	8	6	10	1	2	11	3	4	3	74
นักการเมือง	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
นักวิชาการ	1	-	2	2	1	-	2	-	4	1	1	-	14
ประชาชน	8	3	14	9	6	-	2	9	-	5	3	3	62
พยานผู้เสียหาย	8	4	2	3	-	1	2	1	7	2	-	1	31
กลุ่มเคลื่อนไหว	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	5
สื่อต่างประเทศ	4	4	2	4	1	4	2	2	5	-	-	-	28
นักท่องเที่ยว	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	2	-	6
ดารา คนดัง	-	2	1	-	-	4	-	1	-	-	-	1	9
กลุ่มภาคธุรกิจ	-	1	-	4	-	-	1	-	1	2	-	1	10
หน่วยงานภาครัฐของ ต่างประเทศ	4	3	5	2	2	2	6	2	3	-	-	2	31
อื่น ๆ	6	3	-	1	3	-	-	4	2	-	-	-	19
รวม	167*	104*	110*	99*	95*	79*	77*	87*	98*	51*	59*	39*	1065*

ตารางที่ 29 จำนวนข่าวจำแนกตามแหล่งข่าวที่ใช้

แผนภูมิที่ 9 แสดงจำนวนแหล่งข่าวรวมของสื่อโทรทัศน์ทั้ง 12 ช่อง

การศึกษาเรื่องการใช้แหล่งข่าว เป็นการศึกษาที่มาของข้อมูลที่สื่อเลือกมานำเสนอ และการอ้างอิง เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่สื่อสารกับสังคมในช่วงเวลาที่มีการจับกุมคนร้ายในคดีระเบิดราชประสงค์

จากตารางและแผนภูมิจะเห็นว่า แหล่งข่าวที่สำคัญในการนำเสนอข่าวคือ ตำรวจ มากที่สุด เพราะประเด็นในการนำเสนอข่าวเป็นเรื่องของการจับกุมคนร้ายและสืบหาคนร้าย ซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น พล.ต.เอก สมยศ พุ่มพันธ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ / พล.ต.ท.ประวุฒิ ติวรรติริ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ/พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดารองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ/ พ.ต.อ.ศรวิราห์ รังสิพราหมณกุลผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ผบช.น.)/ พ.ต.อ.สุศักดิ์ ปรักกมะกุล รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล3/ พ.ต.อ. ยุทธพงษ์อินทรพงษ์ ผกก.กองกำกับการ 4 บก.จร. รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ทหาร ได้แก่ พันเอก วินัย สุวาริ โฆษกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)/ พลตรีศรีศักดิ์ ภูมิประสิทธิ์ ผู้บัญชาการกองกำลังบูรพา/ ฝ่ายความมั่นคงคนในรัฐบาล นายกรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งถ้ารวมแล้ว ก็จะเห็นว่า ในช่วงเวลาการจับกุมคนร้าย แหล่งข่าวที่สำคัญของสื่อก็คือ เจ้าหน้าที่รัฐ

นอกจากนั้นพบแหล่งข่าวภาคประชาชน และพยานผู้เสียหาย เป็นอีกกลุ่มหนึ่งของแหล่งข่าวที่มีการใช้ รองลงมาจากแหล่งข่าวภาครัฐ การใช้แหล่งข่าวภาคประชาชนเป็นเรื่อง เหตุการณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัย อาทิ เจ้าของที่พักไมมูนาคาเด็นโฮมและพูลอนันต์อพาร์ทเมนต์/ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในไมมูนาคาเด็นโฮม และพูลอนันต์อพาร์ทเมนต์/ ญาตินางสาววรรณณา ผู้ต้องสงสัยถูกออกหมายจับ/ผู้ใหญ่บ้าน ของหมู่บ้านที่น.ส. วรรณณา อาศัยอยู่ (พยาน)/ ผู้ขับขีรถจักรยานรับจ้าง (พยาน)

อีกกลุ่มคือแหล่งข่าวจากต่างประเทศ ได้แก่ สื่อต่างประเทศ และหน่วยงานต่างประเทศ ซึ่งเป็นการสะท้อนมุมมอง และทำที่ต่อเหตุการณ์ในประเทศไทย ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นประเด็นความเชื่อมั่นต่อการมายังประเทศไทย

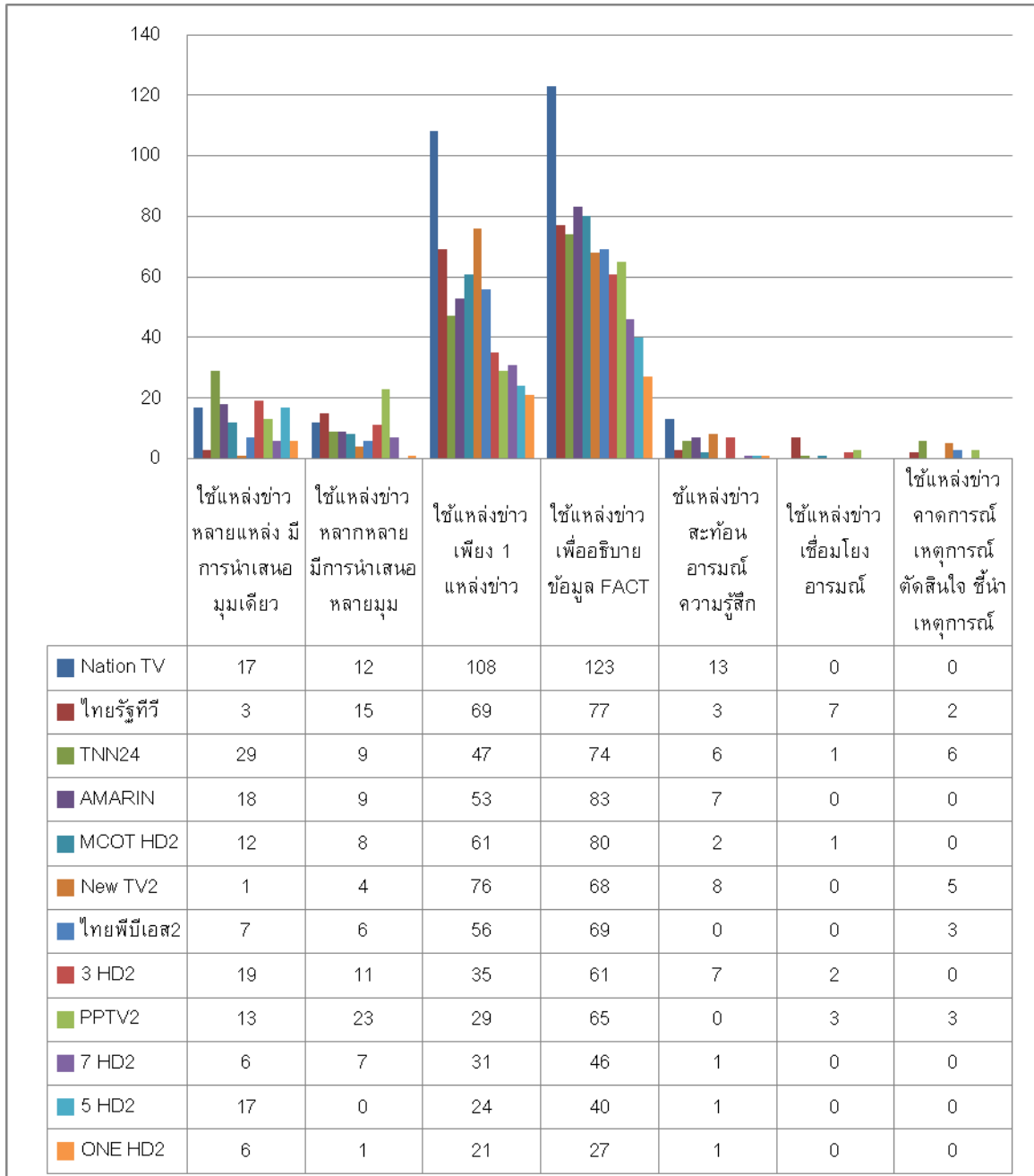
นักวิชาการ และ นักธุรกิจ เป็นการคาดการณ์สถานการณ์ และผลกระทบจากสถานการณ์ ดารา คนดัง และ Influencer กลุ่มเคลื่อนไหว และนักการเมือง เป็นแหล่งข่าวในประเด็น ความเห็นต่อ เหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น

ข่าว “รายงานพิเศษ แกร่อยขบวนการระเบิดราชประสงค์-สาทร” แหล่งข่าวคือ ศ.ดร.วีระชัย พุทธวงศ์ ภาควิชาเคมี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์

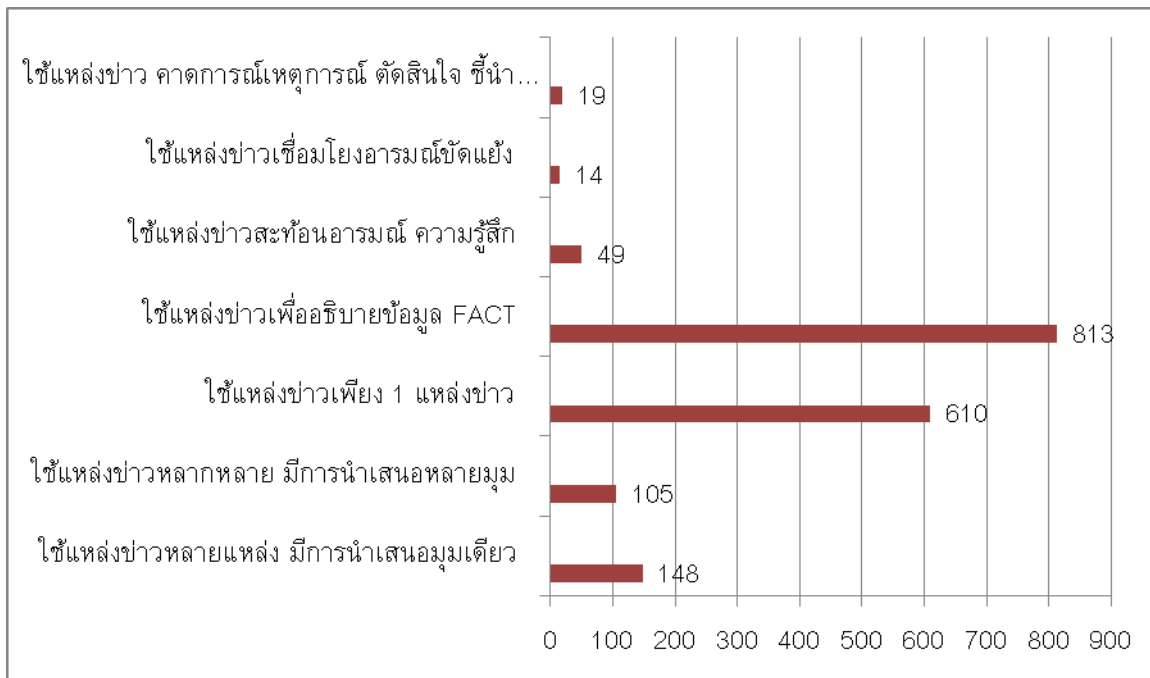
ทั้งนี้ โทณในการใช้แหล่งข่าวและข้อมูลจากแหล่งข่าว เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาคำพูดของแหล่งข่าวใน ประเด็นที่นำเสนอ การวิเคราะห์โทณการนำเสนอเพื่อเข้าใจกรอบในการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวต่อการพัฒนา ประเด็นและการกำหนดการรับรู้ของสังคมในสถานการณ์จับกุมคนร้าย โดยจำแนกลักษณะของโทณในการใช้ แหล่งข่าว ดังนี้

- ใช้แหล่งข่าวหลายคน ด้านเดียว ได้ข้อมูลมุดเดียวตลอดทั้งการนำเสนอ
- ใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุม
- ใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าว
- ใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูลบนพื้นฐานข้อเท็จจริงเป็นหลัก
- ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก
- ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ ตอบโต้ ตอบสนองกัน ในเชิงขัดแย้งกัน
- ใช้แหล่งข่าว คาดการณ์เหตุการณ์ ตัดสินใจ ชี้นำเหตุการณ์

พบผลการศึกษา ดังนี้

แผนภูมิที่ 10 แสดงโทนในการใช้แหล่งข่าวและข้อมูลจากแหล่งข่าว

แผนภูมิที่ 11 แสดงโทนการใช้แหล่งข่าวและข้อมูลจากแหล่งข่าวรวมจาก 12 ช่อง

จากทั้งสองแผนภูมิ พบว่า ข่าวโทรทัศน์ส่วนใหญ่ของทุกช่องใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่งข่าวเป็นหลัก และลักษณะการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวก็เพื่ออธิบายข้อมูล (Fact-based)

การใช้แหล่งข่าวเพียง 1 แหล่ง ส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ฝั่งทหาร และนายกรัฐมนตรี ประเด็นที่พบส่วนใหญ่เป็นการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ และการตรวจตรา เผ่าระวัง มาตราการการระงับภัย

การใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวก็เพื่ออธิบายข้อมูล (Fact-based) ส่วนใหญ่เป็นประเด็นเรื่องการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (เช่น การออกหมายจับ การตรวจค้นห้องพัก) และระบบการตรวจคนเข้าเมืองภายในประเทศและรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ เช่นข่าว คมผู้ต้องสงสัยชาวตุรกีระเบิดราชประสงค์ (29-08-58) แถลงข่าวกรณีจับกุมชายต่างชาติที่สระแก้ว (1-09-58) เตรียมนำพยานชี้ตัว-ตรวจดีเอ็นเอ (1-09-58) ย้ายผู้กำกับ ตม.สระแก้ว-5 ตร.บกพร่อง (1-09-58) ออกหมายจับสามี "วรรณณา" (2-09-58) ผบ.ตร.ชี้ระเบิดราชประสงค์โยงคัมภุชย์ (3-09-58) คับบ้านย่านมีนบุรี พบสารตั้งต้นระเบิด (4-09-58) เป็นต้น

การใช้แหล่งข่าวหลากหลาย มีการนำเสนอหลายมุมมอง ส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ นอกนั้นเป็นประชาชนทั่วไป พยาน นักวิชาการ หน่วยงานรัฐต่างประเทศ และสื่อต่างประเทศ ประเด็นที่พบจะเป็นเรื่องการออกหมายจับ การลงพื้นที่ตรวจค้นห้องพักหาหลักฐานคนร้าย ระบบการรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ และการแสดงจุดยืนของต่างชาติต่อประเด็นระเบิด เป็นต้น

การใช้แหล่งข่าวหลายแหล่ง แต่นำเสนอเพียงมุมมองเดียว ข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นเรื่องการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ข้อมูลจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก แหล่งข่าวเป็นญาติผู้ต้องสงสัย เจ้าหน้าที่จากฝั่งตำรวจ และนายกรัฐมนตรี เช่น 1)ความรู้สึกของญาติ น.ส.วรรณณา สวนสัน ที่ตรึงเครียดและขอร้องสังคมให้ความเป็นธรรมกับน้องสาว น.ส.วรรณณา ด้วยอย่าเพิ่งด่วนตัดสิน 2)ผบ.ตร.สมยศ พุ่มพันธ์ม่วง ตอบคำถามนักข่าวโดยแสดง

อารมณ์เพราะผู้สื่อข่าวถามว่า "มีการจับแพะหรือไม่" 3) ภาพนายกรัฐมนตรีนแสดงอารมณ์เกี่ยวกับข่าวข้อมูล ผิดๆ ผ่านโซเชียลมีเดีย เตือนประชาชนอย่าเชื่อ ให้ติดตามข้อมูลที่เป็นทางการจากเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

หรือตัวอย่าง ข่าวสำรวจพื้นที่ซ่อนตัวผู้ต้องสงสัยเหตุระเบิด มีการใช้คำบรรยายที่สร้างอารมณ์ ความรู้สึกดังนี้ ทีมข่าวลงพื้นที่พุลอนันต์ ทุกห้องปิดประตูเงียบ สอบถามชาวบ้าน แถวนี้นับมุสลิมกว่า 80 % รู้สึกตกใจว่ามีการประกอบระเบิดใกล้ที่พักอาศัย ประชาชน ก็รู้สึกหวาดๆ เหมือนกัน ขึ้นชื่อประชาชนด้วย (ข่าว คำ : 30/08/58)

ใช้แหล่งข่าวในการคาดการณ์เหตุการณ์ ตัดสินใจ ชี้นำประเด็น เช่น ข่าว "นายกเชื่อมือมีมราชประสงค์ทำเป็นขบวนการ มีส่วนโยงชนย้ายชาวอุยกูร์" เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นการคาดการณ์ของนายกรัฐมนตรีน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา หรือ ข่าวตำรวจคาดลูกปรายแบบกลมที่พบคล้ายกับที่แยกราชประสงค์และทำเรือ สาทรร คาดการณ์มีทั้งคนไทยและต่างชาติร่วมกันก่อเหตุเป็นขบวนการ (NEW TV)

หรือข่าวการให้สัมภาษณ์ของ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร. ที่แสดงความมั่นใจว่าผู้ต้องสงสัยที่ ถูกจับกุมตัวได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดที่แยกราชประสงค์ "มั่นใจ เพราะหลักฐานหรือของกลางที่ยึดได้ เป็นชนิดเดียวกัน ประเภทเดียวกัน หรือคล้ายกัน นี่คือนี่ที่เรามั่นใจ" (ThaiPBS)

ใช้แหล่งข่าวเชื่อมโยงอารมณ์ขัดแย้ง ตัวอย่างเช่น ข่าว "นายกฯชื่นชมเจ้าหน้าที่คลี่คลายคดี ระเบิด" ในข่าวนั้นนอกจากการแสดงความคิดเห็นชื่นชมของนายกรัฐมนตรีน ยังมีความเห็นที่เป็นความขัดแย้งกับสื่อ โดยได้กล่าวว่าเป็นห้วงการวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชนต่อคดีนี้ เพราะเสนอการวิเคราะห์เกินเลยความเป็น จริง จะทำให้เป็นการสร้างศัตรูกับประเทศอื่นๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

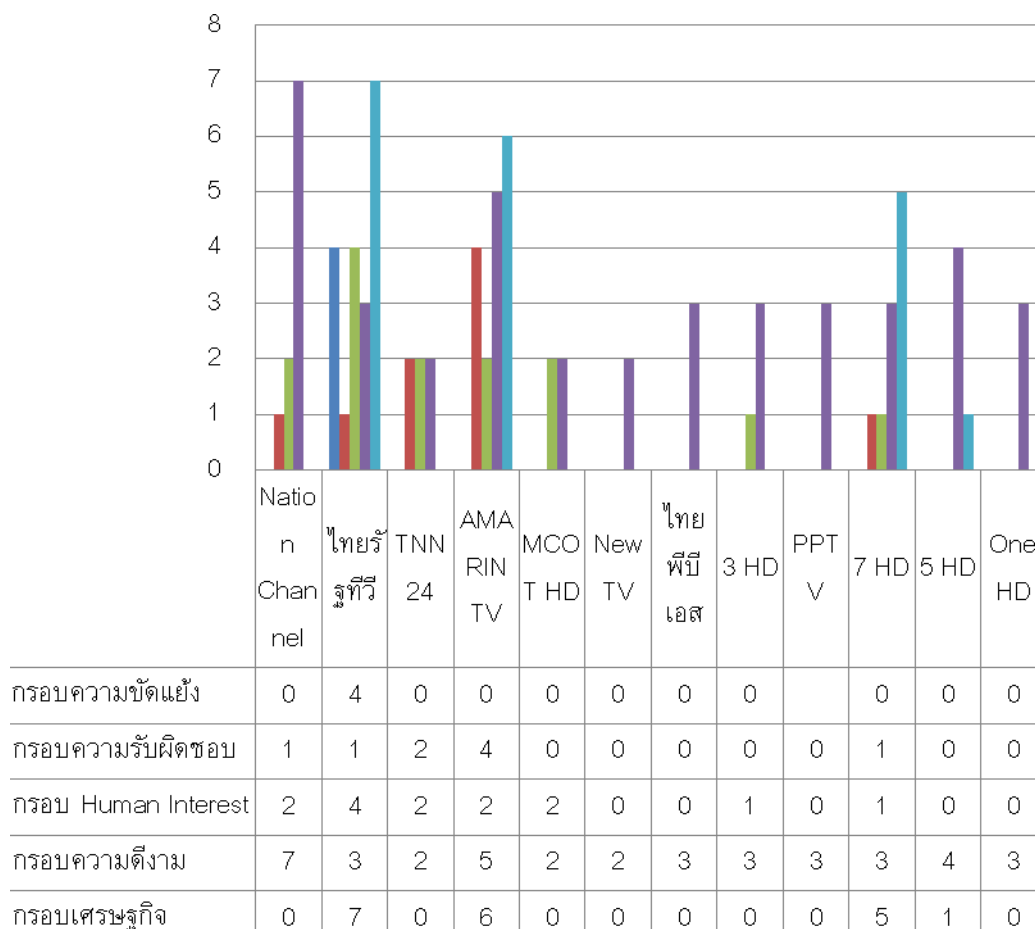
หรือตัวอย่าง ข่าว ผบ.ตร. แถลงหลังการจับกุม ดังนี้ นักข่าวถาม ผบ.ตร. จับแพะรีเปล่า ผบ.ตร.ตอบ ว่า ... นี่น้องไปตรงนั้นเลยไป ออกไปเลยครับ คุณไม่สร้างสรรค์เลย คุณเป็นคนไทยหรือเปล่า จากฉบับไหน เนี่ย คุณเป็นใคร ผมไม่แคร์คุณหรอกจะบอกให้ (MCOT HD)

5) การกำหนดกรอบประเด็นในการนำเสนอ (Frame)

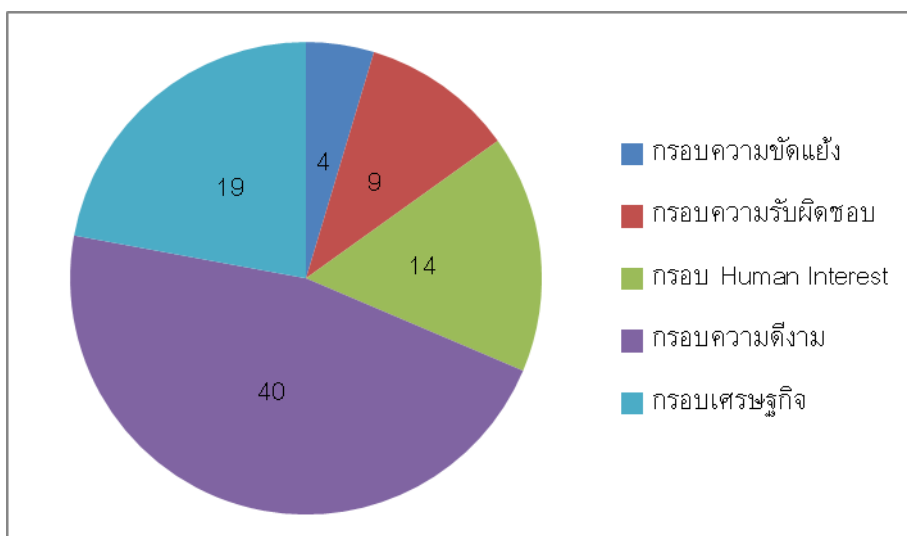
การกำหนดกรอบในการนำเสนอเป็นการคัดกรองและกำหนดทิศทางในการสื่อสารของสังคม โดยสื่อมี กรอบในการกำหนดการนำเสนอทั้งหมด 5 กรอบ คือ

- **กรอบเรื่องความขัดแย้ง** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนการเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอย ระหว่างกลุ่ม/เรื่อง มีการระบุว่ามีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันจนเป็นปัญหา มีการวิพากษ์วิจารณ์ กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม มีกระบวนถึงปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล และนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน?
- **กรอบเรื่องความรับผิดชอบ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการสะท้อนเรื่องระบุว่ารัฐบาล หน่วยงานรัฐควรทำ บางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้สถานการณ์คลี่คลายหรือดีขึ้น เรื่องระบุหรือทำให้คิดว่ารัฐบาล หรือ หน่วยงาน หรือกลุ่มใดเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบในฐานะที่เป็นคนต้นเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น มี การนำเสนอทางออก การแก้ไข หรือมีการระบุว่าปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

- **กรอบ Human Interest** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการใช้เรื่องราวของบุคคลเป็นตัวอย่างของการเล่าเรื่อง อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม มีการใช้คำหรือภาพที่ไปกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก-นำเสนอวาทกรรมหรือข้อความที่สร้างอารมณ์ร่วม มีการเน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือต่อกลุ่มคน โดยนำเสนอว่าคนได้รับผลต่อเหตุการณ์ และต้องปรับตัวหรือใช้ชีวิตกับเหตุการณ์นั้นอย่างไร มีการนำเสนอเรื่องชีวิตส่วนตัว
- **กรอบเรื่องความดีงาม** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความดีงาม จริยธรรม ศีลธรรม มีการแสดงออกต่อคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม มีการเชื่อมโยงถึงความดี ความชั่ว การต่อสู้ระหว่างความดีงาม ความชั่วร้าย หรือเรื่องนำเสนอแง่มุมของการปฏิบัติตัวในสังคมตามที่ควรเป็น มีการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวต่อสถานการณ์
- **กรอบทางเศรษฐกิจ** จัดกลุ่มประเด็นที่มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การสูญเสีย การได้มา เม็ดเงินความเสียหาย เม็ดเงินการช่วยเหลือ ประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อทิศทางของเรื่อง

แผนภูมิที่ 12 แสดงกรอบประเด็นในการนำเสนอ (Frame)

แผนภูมิที่ 13 แสดงกรอบประเด็นในการนำเสนอรวม 12 ช่อง

จากแผนภูมิ 10-11 พบว่า กรอบในการนำเสนอประเด็นข่าวของข่าวโทรทัศน์เน้นเรื่อง “กรอบความดีงาม” เป็นหลัก ได้แก่

1) มีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความดีงาม จริยธรรม ศีลธรรม (F4.1) จำนวน 4 ข่าว ได้แก่ ข่าวพิธีบวงสรวงทำวามหาพรหมเพื่อตั้งความเชื่อมั่น เพื่อความเป็นสิริมงคลตามประเพณีโบราณ ในมิติทางศาสนา

2) มีการเชื่อมโยงถึงความดี ความชั่ว การต่อสู้ระหว่างความดีงาม ความชั่วร้าย (F4.2) จำนวน 3 ข่าว ได้แก่ ตุรกีส่งสาส์นแสดงจุดยืนด้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ (30-08-58) ก.การต่างประเทศ ตัวแทนประเทศ ตุรกีแสดงความเสียใจและย้ำจุดยืนในการต่อต้านการก่อการร้ายและจะร่วมมือกับไทยเป็นการต่อสู้ระหว่างความดีกับความชั่ว และ ศาลทำวามหาพรหม กลับมาคึกคัก (4-09-58) มีการพูดถึงการตั้งพระพรหมบนห้างใหญ่เพื่อความโชคดี ปิดเป้าสิ่งชั่วร้าย และปรับฮวงจุ้ย

รองลงมาคือ “กรอบเศรษฐกิจ” เป็นเรื่องของการสูญเสีย การใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ความเชื่อมั่น และผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ

“กรอบ Human Interest” ดังนี้

(1) เรื่องราวของบุคคล อธิบายเหตุการณ์ หรือสร้างความรู้สึกร่วม (F3.1) จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ครอบครัวเผย "วรรณณา" เครียด (2-09-58) ข่าวสะท้อนอารมณ์เครียดกังวลของญาติของญาติ น.ส.วรรณณา สวสนัน หลังรู้ข่าว น.ส.วรรณณา ถูกทางการออกหมายจับ ขอร้องสังคมให้ความเป็นธรรมอย่าเพิ่งด่วนตัดสิน และเล่าประวัติของน.ส.วรรณณา มีพี่น้อง 9 คน เรียนรามคำแหงป.ตรีคณะรัฐศาสตร์ พบรักกับสามี แต่งงานกับชาวตุรกี มีลูก 8 เดือน วรรณณามีนิสัยเรียบร้อย เป็นคนดี ผู้คนรักใคร่

(2) นำเสนอเรื่องชีวิตส่วนตัว (F3.4) จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ครอบครัวเผย "วรรณณา" เครียด (2-09-58) ครอบครัวเผย "วรรณณา" เครียด (95) ข่าวสะท้อนอารมณ์เครียดกังวลของญาติของญาติ น.ส.วรรณณา สวสนัน ผู้ต้องสงสัยถูกออกหมายจับ และเล่าประวัติของน.ส.วรรณณา มีพี่น้อง 9 คน เรียนรามคำแหงป.ตรีคณะรัฐศาสตร์ พบรักกับสามี แต่งงานกับชาวตุรกี มีลูก 8 เดือน วรรณณามีนิสัยเรียบร้อย เป็นคนดี ผู้คนรักใคร่

“กรอบความรับผิดชอบ” เรื่องการนำเสนอทางออก การแก้ไข เช่น เสนอให้นายกวางมาตรการแก้ไข การปลอมแปลงพาสปอร์ต ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเข้าออกของตม. เพื่อดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหน่วยงานที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องคือ หน่วยงานความมั่นคง และกระทรวงไอซีที(เตรียมเสนอกรมเข้มอาชญากรรมข้ามชาติ3-09-58) หรือ ข่า “นายกชื่นชมเจ้าหน้าที่สาขาคดีบีมีราชประสงค์” ในเนื้อหาว่านายกรัฐมนตรีได้ให้ข้อชี้แนะต่อสื่อให้ระวังการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นระเบิดเพราะอาจมีผลกระทบต่อต่างประเทศ

“กรอบความขัดแย้ง” สะท้อนความเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง โดยเป็นการเชื่อมโยงปัญหาอยู่คู่กับเหตุการณ์ระเบิด

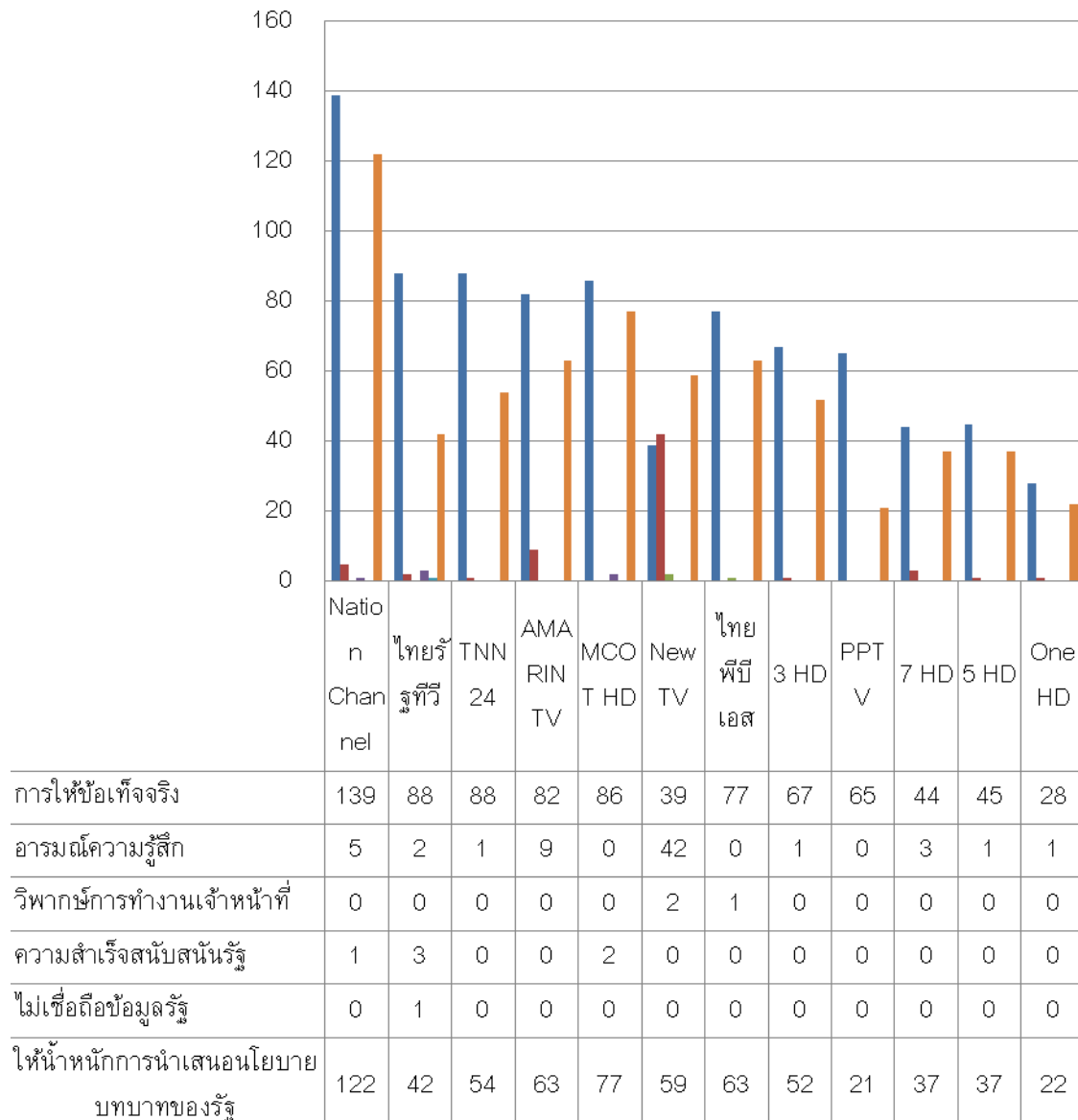
6) โทนในการนำเสนอข้อมูล

โทนการนำเสนอข่าวเป็นการสะท้อนภาพรวมของข่าวหรือรายงานที่นำเสนอ โดยเป็นเรื่องของ 1) การนำเสนอโดยเน้นข้อมูล (Fact-based) เป็นหลัก 2) การนำเสนอโดยให้อารมณ์ ความรู้สึก ต่อคน หรือต่อสถานการณ์เป็นหลัก (Emotional-based) และ 3) การแสดงความเห็น การวิพากษ์ หรือการคาดการณ์สถานการณ์ (Opinion-based) ได้แก่

- การให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล ไม่มีอารมณ์ การกระตุ้นความรู้สึก หรือ แทรกความเห็นของผู้รายงานข่าว
- โทนภาพรวมของข่าวคืออารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว
- การคาดการณ์ ระบุคนร้าย ด้วยการใส่คำตัดสิน มีวาทกรรม/การใช้คำพูดของแหล่งข่าว ที่แสดงความรู้สึกต่อคนร้าย หรือสถานการณ์ในเชิง “อารมณ์” มากกว่า “ให้ข้อเท็จจริง
- ในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐบาลในเชิงลบ เชิงตั้งคำถาม วิพากษ์การทำงาน
- การพูดถึงความสำเร็จของการทำงาน การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานรัฐ
- การตั้งคำถามต่อข้อมูลของรัฐบาล การนำเสนอข้อมูลที่ให้เห็นความสับสน หรือการขาดความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้มาจากรัฐ
- การให้นำหนักการนำเสนอมุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ

พบผลการศึกษาดังนี้

แผนภูมิที่ 14 โทนในการนำเสนอข้อมูลข่าวของ 12 ช่อง

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่า โทนในการนำเสนอข้อมูลหลักของข่าวโทรทัศน์คือ การให้นำหนักการนำเสนอ นโยบาย และบทบาทของรัฐ ส่วนมากพบในประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ การจับกุมผู้ต้องสงสัย และการตรวจตรา เผื่อระวัง มาตรการการระงับภัย ซึ่งเป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลัก และโทนภาพรวมของการนำเสนอที่เป็นการให้ข้อมูลและอธิบายตามข้อเท็จจริงเป็นหลัก

การแสดงอารมณ์ความรู้สึกในการรายงานข่าวพบไม่มาก มีเพียงช่อง New TV ที่มีข่าวโศกการใช้อารมณ์ความรู้สึกต่อเหตุการณ์จำนวนมาก เช่น

• ผบ.ตร.มอบเงิน 3 ล้านให้ชุดคลี่คลายคดี (31-08-58) ผู้ประกาศพูดด้วยน้ำเสียงตื่นเต้น "ผบ.ตร.หยิบเงินสด 3 ล้านบาทขึ้นมาโชว์เลยคะ เดี่ยวดูนะ เงิน 3 ล้านบาทกองใหญ่ขนาดไหน" ในข่าว

ผบ.ตร. สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ได้กล่าวชื่นชมตำรวจว่าผลงานครั้งนี้เป็นของตำรวจล้วน ๆ ไม่ได้มาจากเบาะแสของประชาชนที่เป็นหูเป็นตา

• นายกช ยังไม่สรุปแรงจูงใจก่อเหตุระเบิด (31-08-58) ผู้สื่อข่าวถามนายกช คดีระเบิดมีชายชาวต่างชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง หน้าตาไปทางแขกขาวหรือเปล่า จะเป็นปัญหาเรื่องชาวอุยกูร์หรือไม่

• ครอบครัวยุ้ย "วรรณภา" เครียด (2-09-58) ความรู้สึกของญาติ น.ส.วรรณภา สว.สน. ที่ตึกเครียด กังวล และขอร้องสังคมให้ความเป็นธรรมกับน.ส.วรรณภา ด้วยอย่าเพิ่งด่วนตัดสิน

พบการวิพากษ์การทำงานของรัฐทาง New TV และ ไทยพีบีเอส

พบการพูดถึงความสำเร็จ และสนับสนุนการทำงานของรัฐทางไทยรัฐทีวี และเนชั่นแชลแนล

และ MCOT HD

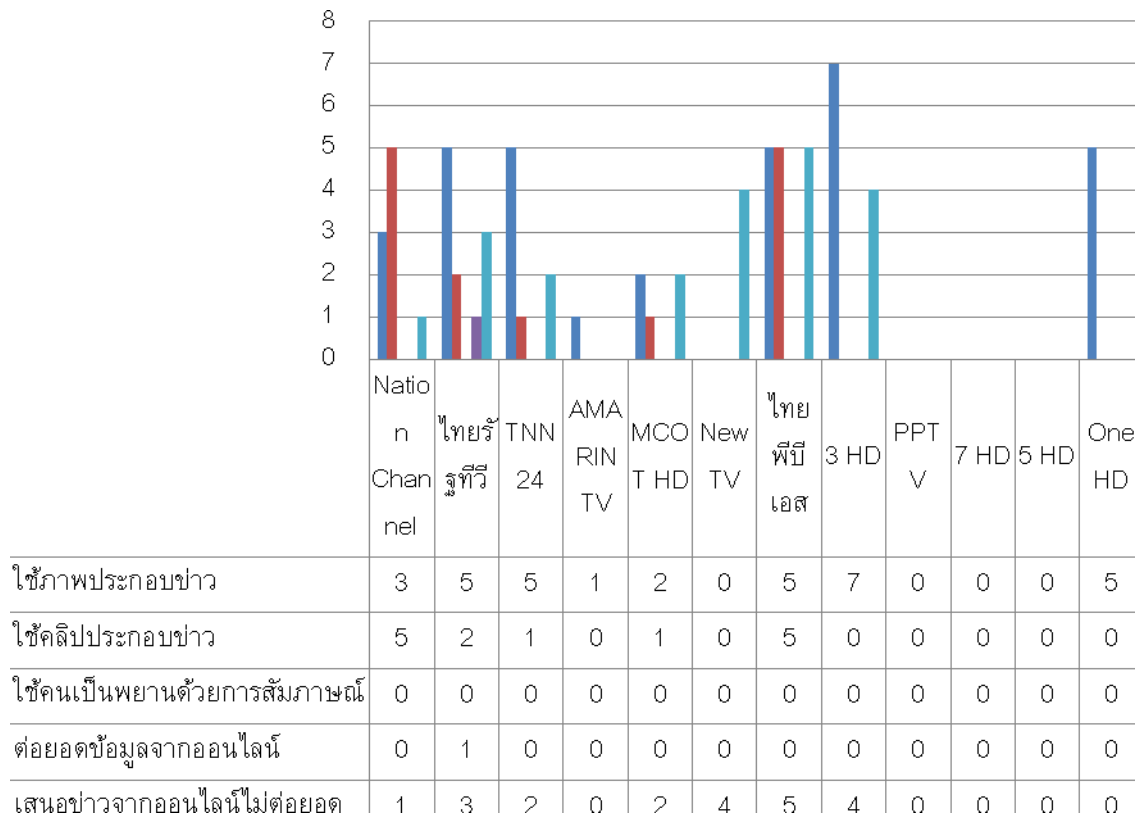
และการไม่เชื่อถือหรือตั้งคำถามกับข้อมูลของรัฐ พบทางไทยรัฐทีวี

7) การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (User-generated Content – UGC)

การวิเคราะห์การเลือกใช้ข้อมูลจากผู้ใช้ออนไลน์ การเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมต่อการรายงานข่าวในประเด็นเหตุการณ์ผ่านการรายงานข่าวโทรทัศน์รูปแบบต่างๆ โดยจำแนกลักษณะการปฏิสัมพันธ์เพื่อใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร ดังนี้

- การใช้ภาพที่มีการสื่อสารบนโลกออนไลน์มาประกอบในข่าว
- การใช้คลิปที่มีการสร้าง ทำ หรือ ส่งต่อโดยผู้ใช้ออนไลน์มาประกอบในข่าว โดยต้องไม่เป็นคลิปที่มาจากการรายงานของสื่อ
- การใช้คนเป็นพยาน ด้วยการสัมภาษณ์มาประกอบในข่าว
- การใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์และต่อยอดประเด็น เมื่อมีประเด็น กระแสการอภิปรายบนโลกออนไลน์ สื่อมีการนำมาให้ข้อมูลเพิ่ม สัมภาษณ์เพิ่ม ต่อยอดมุมมองและประเด็นเพื่อขยายความหรืออธิบายเรื่องดังกล่าว
- การเสนอเรื่องจากออนไลน์โดยไม่ต่อยอด คือมีประเด็น มีข้อมูล หรือมีการโพสต์บนออนไลน์ สื่อหยิบมารายงานโดยไม่มีการอธิบายหรือขยายความต่อยอดประเด็น

พบผลการศึกษา ดังนี้

แผนภูมิที่ 15 แสดงการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ในข่าวโทรทัศน์ 12 ช่อง

จากแผนภูมิพบว่าสื่อโทรทัศน์ใช้ UGC ไม่มากนัก ในการการใช้ภาพและคลิปเพื่อประกอบข่าว และใช้ข้อมูลจากออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าวโดยไม่ตัดยอดมากที่สุด ช่องที่ไม่ใช้ UGC เลยคือ PPTV ช่อง 7HD และ ช่อง 5

Nation Channel มีรายงานข่าวทั้งหมด 144 ข่าวพบการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 3 ลักษณะ เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว (F2) จำนวน 5 ข่าว ได้แก่ คลิป CCTV จากกล้อง Fujiko และคลิปยูทูปจาก Encatech Report เช่น การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (1-09-58) ล่าเครื่องฆ่าระเบิดราชประสงค์-สาทร (2-09-58) เป็นการใช้ คลิป CCTV จากกล้อง Fujiko และไปโอเมทริกซ์ จับคนร้าย (3-09-58) เป็นการใช้คลิปยูทูปจาก Encatech Report เป็นต้น

อันดับที่ 2 ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) จำนวน 3 ข่าว คือ ภาพเสื้อเกราะติดระเบิด ซึ่งถูกแชร์ทางโซเชียลมีเดีย และตำรวจออกมายืนยันว่าไม่ใช่ภาพจากตำรวจ ขอให้หยุดแชร์และเผยแพร่ (เก็บตกจากเนชั่น ภาคค่ำ 31-08-58)

อันดับที่ 3 เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว (อันนี้ เอามาบอกเลยออนไลน์หมอกว่า
 ยังไง ไม่ได้อธิบาย ไม่ได้ตัดยอดเพิ่ม)(F5) จำนวน 1 ข่าว ได้แก่ ข่าวการแชร์ภาพของเสื้อเกราะติด
 ระเบิด ซึ่งตำรวจได้ออกมายืนยันว่าไม่ใช่ภาพจากตำรวจ ขอให้หยุดแชร์ (30 และ 31-08-58)

ตัวอย่าง การใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว

 <p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเช้า) ภาพจากสื่อโซเชียล 30 สิงหาคม 2558</p>	 <p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคค่ำ) ภาพจากสื่อโซเชียล 31 สิงหาคม 2558</p>
 <p>เก็บตกจากเนชั่น(ภาคเที่ยง) ภาพนิ่งจากกล้อง Fujiko 31 สิงหาคม 2558</p>	

ตัวอย่าง การใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว

	
---	--

<p>คลิป CCTV จากกล้อง Fujiko เก็บตกจากเนชั่น (ภาคเช้า)2กันยายน 2558</p>	<p>คลิป CCTV จากกล้อง Fujiko เก็บตกจากเนชั่น (ภาคเช้า)2กันยายน 2558</p>
<div data-bbox="188 297 754 712" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="188 723 754 822"> คลิปยูทูปจากEncatech Report เก็บตกจากเนชั่น (ภาคเช้า144)2กันยายน 2558 </p>	

ไทยรัฐทีวี มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 4 กลุ่ม รวมจำนวน 34 ข่าว คือ
อันดับที่1 ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) พบจำนวน 4 ข่าว

ตัวอย่างคือ ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว

ไม่ระบุหัวข้อข่าว
 (ข่าวชัตโซเซี่ยล 31/08/2558)

<p>วอนอย่าโยงบ่มจะกระทบต่างชาติ (ไทยรัฐนิวส์โชว์ 30/08/2558)</p>	<p>ทำรัฐบาลแถลงจับมือม็อบก่อนจ่าย 7 ล้าน (ชัตข่าวเที่ยง 31/08/2558)</p>

อันดับที่ 2 ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว และ ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว (F5) พบจำนวน 2 ข่าว

อันดับที่ 3 ใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์เป็นประเด็นเริ่มต้น และต่อยอดข้อมูล พบจำนวน 1 ข่าว

TNN24 การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 3 รูปแบบ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ใช้ภาพในการประกอบในการรายงานข่าว (F1) มีจำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างเช่น ใช้ภาพจากภาพจาก facebook Kannatsapon Piboonthanakiat และภาพจากกล้อง CCTV Fujiko

<p>ใช้ภาพในการประกอบในการรายงานข่าว</p>	

ลำดับที่ 2 มีการนำเรื่องจากโลกออนไลน์มาเสนอเป็นข่าว (F5) มีจำนวน 2 ข่าว ตัวอย่างเช่น ข่าว “ทางการตุรกีพร้อมร่วมมือไทยล่าตัวมือระเบิดราชประสงค์” (เป็นการนำเสนอข่าวที่นำมาจากกรโปสต์ลงเฟสบุ๊กของสถานทูตตุรกี) หมายเหตุ : ลงข่าวซ้ำ 2 ครั้ง ในวันที่ 30 สิงหาคม 2558 รายการ TNN Good Morning (ข่าวเช้า) และครบมุมข่าว (ข่าวเที่ยง)

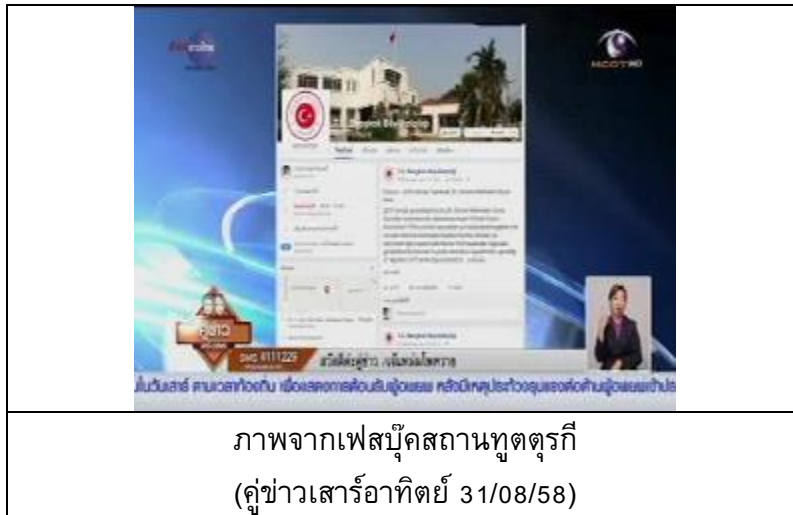
ลำดับที่ 3 ใช้คลิปประกอบในการรายงาน (F2) ข่าว “เปิดโปงขบวนการระเบิดราชประสงค์-ท่าเรือสาทร” ใช้คลิป Fujiko จากกล้องวงจรปิด

MCOT HD มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 3 รูปแบบ ดังนี้

อันดับที่ 1 คือ มี 2 รูปแบบ รูปแบบละ 2 ข่าว คือ ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) และเอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว (F5) ได้แก่ สถานทูตตุรกีได้ออกแถลงการณ์ผ่านเฟซบุ๊กและประกาศให้ความร่วมมือกับทางการไทย (คู่ข่าวเสาร์อาทิตย์ 30/08/58) ข่าวข้อสงสัยในโลกออนไลน์เรื่องกล้อง CCTV ราคาสูง (คุยโขมงข่าวเช้า 31/08/58)

อันดับที่ 2 คือ ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว (F2) พบจำนวน 1 ข่าว คือ ข่าวมุมมองผู้ต้องหาคดีระเบิดราชประสงค์ เปิดภาพมาด้วยเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ซึ่งเป็นคลิป

ตัวอย่างภาพประกอบในการรายงานข่าวและเอาเรื่องจากโลกออนไลน์มาเสนอเป็นข่าว

New TV มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 1 รูปแบบ คือ เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว (F5) พบจำนวน 4 ข่าว ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเงินรางวัลนำจับผู้ก่อเหตุระเบิด ที่มีการโพสต์ผ่าน โซเชียลมีเดีย ตัวอย่างเช่น ข่าว “แกนนำเสื้อแดงที่เคยบอกให้รางวัลนำจับเพิ่มอีก 2 ล้านบาท โพสต์ยืนยันจ่ายแน่นอน พร้อมทั้งอธิบายที่มาของเงินนำจับ 12 ล้านบาท” (Newข่าวค่ำ 30 ส.ค.2558)

ภาพตัวอย่างการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ในการรายงานข่าว	
<p>ข่าว “แกนนำเสื้อแดงที่เคยบอกให้รางวัลนำจับเพิ่มอีก 2 ล้านบาท โพสต์ยืนยันจ่ายแน่นอน พร้อมทั้งอธิบายที่มาของเงินนำจับ 12 ล้านบาท” (Newข่าวค่ำ 30 ส.ค.2558)</p>	<p>ข่าว”รางวัลนำจับ 7 ล้านจาก พานทองแท้ บอคมอบให้แน่นอน เพียงแต่โฆษกออกมาแถลงยอมรับว่า จับคนร้ายได้แล้ว เป็นใคร” (หมายข่าวนิวส์ทีวี 31 ส.ค.2558)</p>

ไทยพีบีเอส มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 3 รูปแบบ พบเท่ากันรูปแบบละ 5 ข่าว ได้แก่

- ใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) พบจำนวน 3 ข่าว คือ พลังโซเซียล ร่วมตรวจหาเบาะแสเหตุระเบิด ทั้ง 3 ข่าวเป็นการนำภาพจากเฟซบุ๊กของสถานทูตตุรกีที่โพสต์ค่าแถลงการณ์ของสถานทูต แสดงจุดยืนต่อต้านการก่อเหตุและการก่อการร้าย และยืนยันให้ความร่วมมือกับกับทางการไทย และการแถลงไม่ยืนยันตัวชายต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เมื่อวันที่ 29 ส.ค. 58 เป็นชาวตุรกีจริงหรือไม่
- ใช้คลิปประกอบในการรายงานข่าว (F2) พบจำนวน 5 ข่าว ทั้งหมดเป็นการนำคลิปจากเพจ CSI:LA ที่เผยแพร่ภาพชายต้องสงสัยใส่เสื้อสีฟ้าที่กำลังเขี้ยวตบตบอย่างลงแม่ น้ำที่บริเวณท่าเรือสาทร มาใช้ประกอบการรายงานข่าว
- เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว ไม่ได้อธิบาย ไม่ได้ตัดยอดเพิ่ม (F4) พบจำนวน 2 ข่าว เป็นการนำข้อความที่โพสต์จากเฟซบุ๊กของสถานทูตตุรกีที่โพสต์ค่าแถลงการณ์ของสถานทูต แสดงจุดยืนต่อต้านการก่อเหตุและการก่อการร้าย และยืนยันให้ความร่วมมือกับกับทางการไทย และการแถลงไม่ยืนยันตัวชายต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เมื่อวันที่ 29 ส.ค. 58 เป็นชาวตุรกีจริงหรือไม่ มารายงานเป็นข่าว

ภาพตัวอย่างการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ในการรายงานข่าว	
<p>การใช้ภาพจากเฟซบุ๊กของสถานทูตตุรกี ประกอบการรายงานข่าว</p>	<p>การใช้คลิปจากเพจเฟซบุ๊ก CSI:LA ประกอบในข่าว</p>

ช่อง 3 HD มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 2 รูปแบบ เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด คือ

อันดับที่ 1 คือ ใช้ภาพประกอบการรายงานข่าว พบจำนวน 7 ข่าว เช่น ผู้ดูแลพาร์ทเมนท์ได้โพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กส่วนตัว อธิบายถึงวันที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจับกุมคนร้ายและเขายังปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นผู้แจ้งเบาะแส (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/08/58) พานทองแท้ ประกาศให้รางวัลนำจับ 7 ล้านทันทีที่โฆษกตำรวจประกาศการจับกุมผู้ต้องสงสัยอย่างเป็นทางการ (เรื่องเล่าเช้านี้ 1/09/58) ที่มงานโฆษก

ตำรวจได้เรื่องเสือกักสำหรับบรรจกระเบิดที่สื่อออนไลน์กำลังเผยแพร่ ไม่เป็นความจริง (เรื่องเล่าเสาร์ อาทิตย์ 30/08/58) Thomas Fuller รายงานเรื่องพาสปอร์ตปลอมที่ตำรวจไทยเจอในการเข้าจับกุมคนร้าย (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)

อันดับที่ 2 และ เอาเรื่องจากโลกออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าว ไม่ได้อธิบายเพิ่ม ไม่ได้ต่อยอดเพิ่ม (F5) พบจำนวน 4 ข่าว เช่น ผู้ดูแลพาร์ทเมนท์ได้โพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กส่วนตัว อธิบายถึงวันที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจับกุมคนร้ายและเธอยังปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นผู้แจ้งเบาะแส (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/08/58) พานทองแท้ ประกาศให้รางวัลนำจับ 7 ล้านบาทที่โฆษกตำรวจประกาศการจับกุมผู้ต้องสงสัยอย่างเป็นทางการ (เรื่องเล่าเช้านี้ 1/09/58)

ตัวอย่างการใช้ UGC	
	
<p>ทวีตเตอร์ของ Thomas Fuller (เรื่องเล่าเสาร์ อาทิตย์ 30/08/58)</p>	<p>เฟซบุ๊กส่วนตัวของผู้ดูแลพาร์ทเมนท์ (เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ 30/08/58)</p>

ช่อง ONE HD มีการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร 1 รูปแบบ รูปแบบละ 5 ข่าว ได้แก่ การใช้ภาพประกอบในการรายงานข่าว (F1) จำนวน 5 ข่าว ตัวอย่างเช่น แกลงพบวัตถุระเบิด-พาสปอร์ตปลอมจากรายการข่าวเช้า (31/8/2558) มีการนำข้อความจาก Facebook ของพานทองแท้และแกนนำ นปช. มาใช้ ดังภาพ

ภาพตัวอย่างการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ในการรายงานข่าว	
	

2.2.4 จริยธรรมในการนำเสนอข่าว

การสรุปประเด็นทางจริยธรรมที่พบจากทั้ง 3 แพลตฟอร์ม พิจารณาจากกรอบในเรื่องของการนำเสนอข่าวที่พึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่อมวลชน ทั้งเรื่องการตรวจสอบข้อมูล การเคารพสิทธิผู้สื่อข่าว และหน้าที่อันพึงประสงค์ ได้แก่ การประสานสังคม ระดมสรรพกำลัง ให้คำอธิบาย และคำแนะนำ เพื่อคนสามารถใช้ข้อมูลจัดการกับภาวะวิกฤตได้ สรุปประเด็นที่พบได้ ดังนี้

1) ประเด็นการตรวจสอบข้อมูลและความผิดพลาดในการรายงานข่าว บนทวิตเตอร์ไม่พบการรายงานผิดพลาด หรือขาดการตรวจสอบข้อมูล อย่างไรก็ตามไม่พบการตรวจสอบข้อมูล ข่าวลือหรือให้คำอธิบาย เนื่องจากพื้นที่มีข้อจำกัด

ส่วนข่าวเว็บไซต์ พบ 1 เว็บ คือ มติชนออนไลน์ มีการรายงานข่าวผิดพลาดในกรณีของการนำเสนอข่าวการจับผู้ต้องสงสัยได้ที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว ซึ่งในช่วงแรกมีการนำเสนอว่าเป็น ตม.ของฝั่งประเทศกัมพูชาเป็นผู้จับ แล้วส่งมอบให้กับเจ้าหน้าที่ฝั่งไทย แต่ในวันต่อมา มีการแถลงข่าวจาก ผบ.ตร. ว่าเป็นผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไทยที่เข้ารวบตัวได้ระหว่างเดินทางหลบหนีออกนอกประเทศ ("ตม.กัมพูชา"เป็นฮีโร่ จับผู้ต้องสงสัยบึ้มราชประสงค์ได้ แจก จ้าง "จำ" 2.5 พัน พาช้ำมแดน 2/09/58)

พบ 1 เว็บ คือ ข่าวสดออนไลน์ มีการตรวจสอบข่าวลือ โดยการนำประเด็นที่สังคมตั้งคำถามเกี่ยวกับการนำเสนอภาพสื่อเกราะติดระเบิด มาอธิบายให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งมีหัวข้อข่าวดังนี้ "คสช.แจงหลักฐานจับผู้ต้องหามึ้ม ไม่เกี่ยวภาพสื่อเกราะติดระเบิด!!" และมีตัวอย่างเนื้อหาข่าวที่อธิบายว่า "โฆษกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กล่าวถึงกรณีมีการวิพากษ์วิจารณ์การเผยแพร่ภาพสื่อเกราะติดระเบิดว่า ไม่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวชายชาวต่างชาติว่า ตามที่มีการเผยแพร่ภาพข่าวต่าง ๆ ในโซเชียล มีอย่างแพร่หลายในขณะนี้"

พบ 1 เว็บ คือ ผู้จัดการออนไลน์ พบการอธิบายประเด็นสงสัย กระแส เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่บิดเบือน ในข่าว "แพงเวอร์เหยียบล้าน กล้องวงจรปิดคุณภาพดี กทม. ต้องชี้แจง!!" (31/08/2558)

ข่าวโทรทัศน์ พบจำนวน 2 ช่อง คือ Nation Channel และ ไทยพีบีเอส

- Nation Channel พบ 1 ข่าว คือ นำภาพสื่อเกราะติดระเบิดที่ติดระเบิดมาเสนอในรายงานข่าว ซึ่งตำรวจได้แจ้งข่าวออกว่าให้หยุดแชร์และเผยแพร่ภาพนี้ เนื่องจากไม่ใช่ภาพของทางการ (แกระรอยต่างชาติโยงระเบิดราชประสงค์ : เก็บตกจากเนชั่น ภาคค่ำ 31-08-58)
- ไทยพีบีเอส พบจำนวน 1 ข่าว เป็นการรายงานข่าวที่ยังไม่ยืนยันข้อมูลจากคำพูดของผู้ประกาศ พบในรายการข่าวภาคค่ำ วันที่ 1 ก.ย. 58 หลังมีการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยรายที่สองที่ จ.สระแก้ว ผู้ประกาศรายงานข่าวว่า "แม้ว่าข้อมูลจากตำรวจจะบอกว่าควบคุมตัวได้ที่ จ.สระแก้ว แต่ไทยพีบีเอส ได้ข้อมูลอีกด้านหนึ่ง ว่าชายที่ถูกควบคุมตัววันนี้ ถูกจับได้ที่สนามบินประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างกำลังจะเดินทางกลับประเทศตุรกี อาจจะต้องรอความชัดเจนเรื่องนี้อีกครั้ง ในขณะที่ชายที่ถูกจับเมื่อวันเสาร์ในอพาร์ทเมนท์ย่านหนองจอก ไทยพี

บีเอสได้ข้อมูลจากการสอบปากคำว่าชื่อ ไบลาว อายุ 47 ปี มีข้อมูลว่ากำเนิดที่อิสตันบูล ประเทศตุรกี เป็นคนที่เคร่งศาสนา เดินทางมาที่เวียดนามและบังเอิญเจอชายที่ชื่ออับดุลเลาะห์ จากนั้นพาไปทำพาสปอร์ตปลอมเพื่อเดินทางเข้าลาว แล้วประเทศไทย มีความเป็นไปได้สูงว่านายไบลาว เข้ามาเกี่ยวข้องกับขบวนการค้ำมนุษย์ชาวอุยกูร์ เพราะกลุ่มที่ทำงาน เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์เห็นนายไบลาววิ่งเต้นเพื่อช่วยคดีชาวอุยกูร์ที่ถูกจับ และในห้องที่ตรวจค้น พบพาสปอร์ตปลอมหลายเล่ม คาดว่าจะทำให้ชาวอุยกูร์ที่ต้องการจะไปตุรกี....”

มีการอธิบายประเด็นสงสัย กระแส เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่บิดเบือน พบ 5 ช่อง คือ ไทยรัฐทีวี, AMARIN TV, 3 HD, PPTV และ 7 HD ดังรายละเอียด

- ไทยรัฐทีวี พบการนำเสนอการออกมาแถลงข่าวอธิบายภาพที่ไม่เกี่ยวข้องในการแถลงข่าวของ คสช. (31/08/58) “โฆษกคสช.ออกมาบอกว่ารูปดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการจับกุมแต่อย่างใด ของทางราชการมี 4 ภาพเท่านั้น ทึ่งงานโฆษกเพชบุ๊กชีแจงไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจับกุมแต่อย่างใด ขอให้ผู้ใช้โซเชียลมีเดียหยุดเผยแพร่ดังกล่าว ทำให้เกิดการวิตกกังวลและอาจผิด พรบ.คอมฯ พล.ต.อ.ประวุฒิได้โพสต์ในทวิตเตอร์ส่วนตัวขอร้องให้หยุดโพสต์ภาพหรือข้อความที่ อาจเสียหายต่อประเทศชาติ
- มีการตั้งคำถามในโลกออนไลน์ถึงภาพดังกล่าวว่า ภาพดังกล่าวเป็นภาพเก่าในเว็บไซต์เรื่อง ความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา แล้วทำไม คสช.ถึงมีการเอาภาพนี้มาเผยแพร่ผ่านทางรวมการ เฉพาะกิจ ในการแถลงการณ์จับกุมชายชาวต่างชาติเมื่อวันที่ 29 สิงหาคมที่ผ่านมา คือเขาคิด ว่าก็คสช.เอามาแถลงได้ก็แชร์ได้สิ โฆษกแถลงตอบว่าภาพที่ปรากฏไม่ใช่ภาพการจับกุมแต่เป็น ภาพที่ทางสถานีอินเซจเข้ามาเอง”
- AMARIN TV พบการรายงานข่าว ของ สถานี/รายการ มุ่งเน้นคำแถลงและการให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับความคืบหน้าของสถานการณ์ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับคดี เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น มีการนำเสนอความคืบหน้าของสถานการณ์และบรรยากาศทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง โดยภาพรวม ใช้การนำเสนอที่มุ่งเน้นอธิบายให้ผู้ชมเข้าใจถึงสถานการณ์แต่ไม่ได้ ตัดสินหรือฟันธงถึงการกระทำไปมากกว่าข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลจากภาครัฐ
- 3 HD การนำเสนออธิบายประเด็นสงสัย กระแส เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่บิดเบือน จาก รายงานข่าวเรื่องทีมงานโฆษกตำรวจโต้ผ่านเพชบุ๊กชีเรื่องเสื่อกี๊สำหรับบรรจกระเบิดที่สื่อออนไลน์ กำลังเผยแพร่ ไม่เป็นความจริง
- PPTV ส่วนใหญ่เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ เพื่อให้อธิบายประเด็นที่เป็นข้อ สงสัยต่างๆ เช่น มองว่าไม่น่าจะเป็นฝีมือชาวอุยกูร์แต่มองว่าเป็นกลุ่มที่โกรธแค้นชาวอุยกูร์ใช้ไหมครับ รายการยกทัพข่าวเช้า (02/09/58) เหตุระเบิดครั้งนี้เข้าข่ายเป็นการก่อการร้าย หรือไม่ พบในรายการเป็นเรื่องเป็นข่าว (01/09/58) นำเสนอข่าว “นายกย่ำบ่มราชประสงค์ไม่ใช่ การก่อการร้าย” นายกเผยว่าถ้าหากเป็นการก่อการร้ายจะต้องเป็นการกระทำที่มีการออกมา

กล่าวอ้างความรับผิดชอบจากคนที่ลงมือ แล้วต้องมีข้อเสนอไปยังรัฐบาลของประเทศนั้นๆ ตามข้อเรียกร้องของตัวเอง

- 7 HD พบการรายงานข่าว ของ สถานี/รายการ มุ่งเน้นคำแถลงและการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคืบหน้าของสถานการณ์ของเจ้าหน้าที่ภาคีรัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับคดี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีการนำเสนอความคืบหน้าของสถานการณ์และบรรยากาศทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง โดยภาพรวม ใช้การนำเสนอที่มุ่งเน้นอธิบายให้ผู้ชมเข้าใจถึงสถานการณ์แต่ไม่ได้ตัดสินหรือฟันธงถึงการกระทำไปมากกว่าข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลจากภาครัฐ

2) ประเด็นเรื่องการปกป้องผู้อยู่ในข่าว ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และพยาน บนทวิตเตอร์พบการนำเสนอภาพหน้าศพผู้เสียชีวิต และพบการนำเสนอภาพผู้ต้องสงสัยโดยไม่ปกปิดใบหน้า แต่มีการนำเสนอภาพของพยาน ผู้เห็นเหตุการณ์ โดยปกปิด ด้วยการใช้การเบลอภาพและข้อมูล

<p>เนชั่นทีวี 4 /09/58</p>	<p>ไทยรัฐ 1/09/58</p>

<p>PPTV 1/09/58</p>	<p>ไบรท์นิวส์ 2/09/58</p>

ทุกเว็บไซต์ข่าวนำเสนอผู้ต้องสงสัยโดยไม่มีการปกปิด พบการนำเสนอภาพญาติของผู้ต้องสงสัยโดยไม่ปกปิดที่เว็บไซต์ผู้จัดการและข่าวสด และการไม่ปกปิดพยานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวเหตุการณ์ บนผู้จัดการออนไลน์ และข่าวสดออนไลน์ โดยเป็นภาพคนขับแท็กซี่ที่รับ-ส่ง ผู้ต้องสงสัยซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิด และญาติผู้ต้องสงสัยขณะให้ข้อมูลกับตำรวจ

ตัวอย่างภาพ ผู้จัดการออนไลน์

<p>ตร.- ทหารค้นหอพักซอยราษฎร์อุทิศ หาดหลักฐาน เชื่อมแก๊งบั้งกลางกรุง ตามคำให้การผู้ต้องหา (ผู้จัดการออนไลน์ 30/09/2558)</p>	<p>ญาติสาวหมายจับพั้วพันคดีวางระเบิดแยกราชประสงค์ เชื่อไม่มีส่วนรู้เห็น (ผู้จัดการออนไลน์ 1/09/2558)</p>

ตัวอย่างภาพ ข่าวสดออนไลน์

ภาพคนขับแท็กซี่ (พยาน) ขณะให้ข้อมูลตำรวจ (ข่าวสดออนไลน์)

ข่าวโทรทัศน์ทุกช่องมีการนำเสนอภาพผู้ต้องสงสัยที่ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมตัวได้ เช่น

<p>ภาพผู้ต้องสงสัยรายที่ 1 อพาร์ทเมนต์ย่านมีนบุรี-หนองจอก</p>	<p>ภาพผู้ต้องสงสัยรายที่ 2 ด่านตรวจคนเข้าเมือง จ.สระแก้ว</p>
<p>ภาพผู้ต้องสงสัยรายที่ 3 จ.นราธิวาส</p>	<p>ภาพผู้ต้องสงสัยรายที่ 1 อพาร์ทเมนต์ย่านมีนบุรี-หนองจอก</p>

และพบ 8 ช่อง มี 3 ช่อง คือ ไทยรัฐทีวี, New TV, ONE HD นำเสนอภาพญาติของนางสาววรรณาสวนสัน ให้สัมภาษณ์โดยไม่ปกปิดใบหน้า อีก 5 ช่อง คือ TNN24, AMARIN TV, MCOT HD, 3 HD และ One HD นำเสนอภาพพยาน ผู้เห็นเหตุการณ์โดยไม่ปกปิด ส่วนอีก 1 ช่อง คือ ไทยพีบีเอส นำเสนอข้อมูลของพยาน ผู้เห็นเหตุการณ์โดยไม่ปกป้อง

3) การนำเสนอข้อมูลของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

บนทวิตเตอร์ มีการนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ พบจำนวนมากที่สุด ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการจับกุมคนร้าย การสืบหากคนร้าย และการจับกุมคนร้าย กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่พบในข่าวมากที่สุด คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่รัฐ และ ทหาร กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มภาคธุรกิจและพยาน และ ผู้เสียหาย ถูกนำเสนอเพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ พยาน หรือผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์

ทั้ง 5 เว็บไซต์พบลักษณะการนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ใกล้เคียงกัน คือ เน้นแหล่งข่าว เจ้าหน้าที่ภาครัฐฝ่ายตำรวจและทหารเป็นหลัก มีบทบาทในการสืบหากคนร้าย การจับกุมคนร้าย มาตรการตรวจตราระบบความปลอดภัยตามด่านจุดต่างๆ รองลงมา เป็นคนในรัฐบาล นายกรัฐมนตรี ในประเด็นความคืบหน้าของคดี ตอบคำถามเรื่องการเชื่อมโยงคนร้ายกับชาวอุยกูร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องพิธีบวงสรวงทำวามหาพรหมหลังบูรณะเสร็จ และมีพบเรื่องการช่วยเหลือเยียวยาแก่ครอบครัวผู้เสียชีวิตและผู้ได้รับบาดเจ็บบ้างแต่ค่อนข้างน้อย

ในส่วนของพยาน (คนดูแลพุลอนันต์อพาร์ทเมนต์ / ฝ่ายสวนนิติบุคคลของอพาร์ทเมนต์ / ชาวบ้าน) ทุกเว็บนำเสนอในลักษณะของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคดีในการสืบหากคนร้าย

นักการเมือง พบการนำเสนอเหมือนกันทุกเว็บ คือ ข่าวแกนนำนปช.เตรียมเงิน 2 ล้าน โช่วสื่อ เพื่อมอบให้คนที่สามารถจับมือระเบิดราชประสงค์-ท่าเรือสาทรได้

นอกจากนี้กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มภาคธุรกิจ และผู้เสียหาย ถูกนำเสนอเพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ หรือผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ เช่น การนำเสนอแหล่งข่าวผู้เสียชีวิตและผู้เสียหาย โดยเน้นความโศกเศร้าของครอบครัวและการเยียวยาช่วยเหลือจากทางใดบ้าง (มติชนออนไลน์)

ส่วนสื่อโทรทัศน์มีรายละเอียด ดังนี้

- Nation Channel ส่วนมากเน้นให้ข้อเท็จจริงมากกว่าอารมณ์ และส่วนมากเป็นแหล่งข่าวเจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ-ทหาร และนายกรัฐมนตรีน
- ไทยรัฐทีวี กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการจับกุมคนร้าย การสืบหากคนร้าย และการตรวจตราความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ต่าง ๆ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่พบในข่าวมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มภาคธุรกิจและพยาน และผู้เสียหาย ถูกนำเสนอเพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ พยาน หรือผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์
- AMARIN TV ผู้ต้องหา/ผู้ต้องสงสัย มีการนำเสนอภาพหน้าตรงที่ไม่มีการปกปิดหรือทำการเบลอน พยาน/ผู้เห็นเหตุการณ์ ให้ความสำคัญกับประชาชนที่พ้ออาศัยโดยรอบกับจุดที่เกิดเหตุการณ์เข้าคั่นและจับกุมผู้ต้องสงสัย โดยนำเสนอทั้งความเป็นไปของสถานการณ์ ผลกระทบ

กับการใช้ชีวิตประจำวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้องกับคดี เน้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบหา
คนร้าย การจับกุมผู้ต้องสงสัย

- MCOT HD ส่วนมากใช้แหล่งข่าวเพื่ออธิบายข้อมูลเป็นหลัก แต่มีพบการใช้แหล่งข่าวสะท้อน
อารมณ์ ความรู้สึกในจำนวนน้อย
- New TV นำเสนอ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐฝั่งตำรวจ เป็นหลัก ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล
ความคืบหน้าของการสืบสวนคดีและการจับกุมคนร้าย
- ไทยพีบีเอส กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการสืบสวน
คดี รวมถึงการพูดถึงความสำเร็จในการทำหน้าที่หลังมีการจับกุมคนร้าย กลุ่มผู้ต้องสงสัยที่ถูก
จับกุมได้ ถูกนำเสนอจากการยืนยันข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุ
ระเบิดทั้งที่ราชประสงค์และท่าเรือสาทร แต่ยังไม่มีการยืนยันข้อมูลที่แน่ชัดว่ามีเชื้อชาติใด กลุ่ม
ประชาชน มีทั้งที่ถูกนำเสนอในฐานะพยานจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ชั้นเดียวกับผู้
ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เป็นคนแรก และในฐานะผู้ให้ข้อมูลในฐานะที่อยู่ในย่านที่พบผู้ต้องสงสัย
และตรวจเจอวัตถุต้องสงสัยเป็นสารประกอบระเบิด ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้พบค่อนข้างน้อย
- 3 HD กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการสืบสวนคดี และ
การตรวจตราความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่พบในข่าวมากที่สุด คือเจ้าหน้าที่
ตำรวจ ในขณะที่เจ้าหน้าที่รัฐฝั่งทหาร ถูกนำเสนอในการแถลงข่าวร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจใน
การจับกุมคนร้าย กลุ่มประชาชนทั่วไป ถูกนำเสนอในฐานะผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่มีการ
จับกุมคนร้าย นายกรัฐมนตรีนคร ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ยืนยันข้อมูล นอกจากนี้ยังพบ แหล่งข่าว
ที่ไม่ระบุ นำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูลทางลับ
- PPTV กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการสืบสวนคดี
และการตรวจตราความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ต่าง ๆ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐที่พบในข่าวมากที่สุด คือ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มประชาชนทั่วไป ถูกนำเสนอในฐานะผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ทั้ง
กลุ่มพ่อค้า-แม่ค้าในพื้นที่ศาลท่าวมหาพรหม กลุ่มประชาชนที่ทำงานบริเวณแยกราชประสงค์
กลุ่มภาคธุรกิจ เป็นกลุ่มที่คาดคะเนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ ส่วนใหญ่กล่าวว่า
อาจมีผลกระทบ แต่น่าจะเป็นในระยะสั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับแนวทางการจัดการปัญหาของ
ภาครัฐ กลุ่มองค์กรภาครัฐของต่างประเทศ ออกประกาศเตือนประชาชนของตนให้ระมัดระวัง
การเดินทางมาประเทศไทย และให้ประชาชนที่อยู่ในประเทศไทยเฝ้าระวังเหตุการณ์ ไม่อยู่ใน
สถานที่เสี่ยง กลุ่มนักวิชาการ มีทั้งกลุ่มที่วิเคราะห์คาดการณ์คนร้ายว่าน่าจะเป็นกลุ่มใด ให้
ข้อมูลแนะนำการปฏิบัติตัวต่อสถานการณ์ นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ สัมภาษณ์ถึงความมั่นใจ
ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น พยาน และผู้เสียหาย ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวผู้เสียหาย ให้สัมภาษณ์
สะท้อนความรู้สึกจากการสูญเสียคนที่รัก สื่อต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลการทำหน้าที่ของสื่อ
ต่างประเทศในไทย และการวิเคราะห์หาตัวผู้ก่อเหตุของสื่อต่างประเทศ
- 7 HD มีการนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง สถานการณ์ เหตุการณ์ และ ผู้ได้รับผลกระทบ
เช่น ผู้ต้องหา/ผู้ต้องสงสัย มีการนำเสนอภาพหน้าตรงที่ไม่มีการปกปิดหรือทำการเบลอ พยาน/

ผู้เห็นเหตุการณ์ นำเสนอพยานในฝั่งของญาติผู้ต้องสงสัยที่เจ้าหน้าที่มีการออกหมายเรียกให้เข้าพบแต่เจ้าตัวไม่ได้พำนักอยู่ในประเทศ จึงนำเสนอในมุมมองของญาติ พี่น้อง และ เพื่อนสนิท ที่มีการรู้เห็นหรือคลุกคลีกับผู้ต้องสงสัยเป็นอย่างดี โดยข้อมูลที่น่าเสนอเน้นการนำเสนอจากคำสัมภาษณ์จริง ไม่มีการวิเคราะห์เพิ่มเติมใด ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้องกับคดี เน้นให้ความสำคัญไปที่ผู้เกี่ยวข้องกับคดี เช่น ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้กำกับกับการตำรวจนครบาล

- ช่อง 5 นำเสนอ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ มากที่สุด รายงานถึงการทำหน้าที่ในการสืบหาและจับกุมคนร้าย ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการสืบสวนคดี รวมถึงการพูดถึงความสำเร็จในการทำหน้าที่หลังมีการจับกุมคนร้าย กลุ่มผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้ ถูกนำเสนอจากการยืนยันข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดทั้งที่ราชประสงค์และท่าเรือสาทร แต่ยังไม่มีการยืนยันข้อมูลที่แน่ชัดว่ามีเชื้อชาติใด ใช้สรรพนามเรียก ผู้ต้องสงสัย และมีได้วิเคราะห์หรือนำเสนอด้วยความคิดเห็นส่วนตัวกับผู้ต้องสงสัย พบเพียงการรายงานข่าวตามแหล่งข่าวปกติ โดยตามข่าวพบการระบุสัญชาติผู้ต้องสงสัยเป็นสัญชาติจีนในวันที่ 3 พ.ย. 58 กลุ่มประชาชน มีทั้งที่ถูกนำเสนอในฐานะพยานจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนท์ชั้นเดียวกับผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เป็นคนแรก และในฐานะผู้ให้ข้อมูลในฐานะที่อยู่ในย่านที่พบผู้ต้องสงสัยและ ประชาชนที่พิธีบวงสรวงในแง่ความเชื่อมั่นละความศรัทธาต่อท่าวมหาพรหมดั้งเดิม ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้พบค่อนข้างน้อย
- One HD นำเสนอ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ พบจำนวนมากที่สุด รายงานถึงการทำหน้าที่ในการสืบหาและจับกุมคนร้าย ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ให้ข้อมูล ความคืบหน้าของการสืบสวนคดี รวมถึงการพูดถึงความสำเร็จในการทำหน้าที่หลังมีการจับกุมคนร้าย กลุ่มผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้ ถูกนำเสนอจากการยืนยันข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุระเบิดทั้งที่ราชประสงค์และท่าเรือสาทร แต่ยังไม่มีการยืนยันข้อมูลที่แน่ชัดว่ามีเชื้อชาติใดและพบการไม่ปกปิดใบหน้าของผู้ต้องสงสัยหลังถูกจับกุม กลุ่มประชาชน มีทั้งที่ถูกนำเสนอในฐานะพยานจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนท์ชั้นเดียวกับผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมได้เป็นคนแรก และในฐานะผู้ให้ข้อมูลในฐานะที่อยู่ในย่านที่พบผู้ต้องสงสัยและตรวจเจอวัตถุต้องสงสัยเป็นสารประกอบระเบิด โดยไม่มีการปกปิดใบหน้า ส่วนกลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้พบค่อนข้างน้อย

4) การนำเสนอข่าวที่ทำให้เกิดดราม่าและตระหนักต่อการใช้ชีวิต บนทวิตเตอร์ ไม่พบ รูปแบบการนำเสนอข่าวดังกล่าว

พบ 2 เว็บ คือ ผู้จัดการออนไลน์ และมติชนออนไลน์ ดังนี้

ผู้จัดการออนไลน์ พบประเด็นที่น่าเสนอ ทำให้เกิดดราม่าและตระหนักต่อการใช้ชีวิต เช่น “เหล่าเซเลบเล่นาหาที่วิฤตต์ในช่วงระเบิดพระพรหม” (30/08/2558)

ปอ-ศักรัญญา ตักศิเดช ภาคพันธ์ เป็นอีกเซเลบสาวที่ชกและเกิดเหตุระเบิดสีแยกราชประสงค์เล่าว่า ในช่วงนั้นตัวเองและเพื่อน ๆ กำลังถ่ายรูปเพื่อลงปกหนังสือ อยู่บนชั้น 32 ของโรงแรมเรนอของส์ หันใดนั้นก็ได้ยินเสียงระเบิดดังมาจากนอกอาคาร จนทำให้ชั้น 32 เกิดแรงสั่นสะเทือนหนักมาก และได้ยินเสียงจากภายนอกตะโกนบอกว่า แก๊สระเบิด แต่เสียงในหัวใจของเธอกลับเชื่อว่า เสียงที่โชนแค่แก๊สระเบิด หรือ หม้อแปลงไฟระเบิดแน่นอน

"ตอนแรกพอได้ยินเสียงดังตูม เรายังไม่คิดว่าเป็นระเบิด ก็ยังถ่ายรูปเพื่อทำงานกันต่อ แต่พอรู้ว่าเสียงดังเมื่อสักครู่ที่เป็นระเบิด ก็ชะโงกจากหน้าต่างออกไปดู เห็นควันพวยพุ่งจนมองอะไรไม่ชัด มีเสียงรถหวอร้องครวญครางดังสน ทวีตี่แยกราชประสงค์ และมีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก ปอกับเพื่อน ๆ อีก 3 คน ถึงกับเซาหรูดไม่มีกระจัดกระใจทำอะไรต่อเลย เพราะรู้สึกสะเทือนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อารมณ์ตอนนั้นเศร้ามาก ปอมองว่าเหตุการณ์ครั้งนี้ เป็นการกระทำที่รุนแรงและโหดเหี้ยมมากที่สุด" หญิงสาวเผยนาทีถูกเงินด้วยน้ำเสียงสั่นเครือ

แม้สาวปอจะไม่ได้รับอันตราย แต่ก็มีความรู้สึกบาดเจ็บเพราะระเบิดในครั้งนี้ด้วย "มีน้องคนหนึ่งที่อยู่ข้างทำงานอยู่ที่ตึกมณีนีมา และถูกสะเก็ดระเบิดที่เส้นเลือดใหญ่บริเวณแขน ทำให้แขนขาด แต่ด้วยความมีน้ำใจของคนร่วมชาติ เขาพาน้องที่โดนสะเก็ดระเบิดออกจากบริเวณที่เกิดเหตุ แล้วพาไปปฐมพยาบาล ช่วยห้ามเลือด ระหว่างที่รอเจ้าหน้าที่พยาบาลมาช่วย ซึ่งถ้าวันนั้นน้องเขาไม่ได้รับความช่วยเหลือจากคนไทยด้วยกันก่อน กว่าเจ้าหน้าที่จะมาถึงเขาอาจเสียชีวิตเลยก็ได้ อันนี้ก็ถือเป็นน้ำใจของคนร่วมชาติ ที่สามารถต่อชีวิตเพื่อนมนุษย์ไว้ได้อีกเช่นกัน" สาวเปรี้ยวเผยความในใจ

แม้ไม่สามารถย้อนเวลาไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายๆ ได้ แต่สาวปอยังส่งแรงใจและกำลังใจให้ประเทศไทย และคนไทยทุกคนเข้มแข็งและพร้อมกลับมาใช้ชีวิตเป็นปกติสุข และตั้งมั่นอยู่ในความไม่ประมาท ต้องมี สติและสมาธิ เป็นเครื่องป้องกันภัยให้ตัวเองตลอดเวลา

ที่มา : <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=958000097894>

มติชนออนไลน์ พบประเด็นที่เน้นทำให้เกิดอารมณ์ดราม่า เช่น การนำเสนอความรู้สึกและความคิดเห็น ของครอบครัวผู้เสียชีวิตกับกรณีการจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ (พ่อแม่เหยื่อมีมราชประสงค์ชาวราชบุรี ขอบคุณเจ้าหน้าที่หลังจับผู้ต้องสงสัยได้ 1/09/58) แต่ไม่พบประเด็นที่ก่อให้เกิดความตระหนกต่อการใช้ชีวิต

ข่าวโทรทัศน์ พบ 3 ช่อง คือ Nation Channel, ช่อง 5, และ ONE HD ดังรายละเอียด

- Nation Channel พบในการรายงานข่าว ครอบครัวเผย "วรรณ" เครียด นำเสนอความรู้สึกของญาติ น.ส.วรรณ สวนสัน ที่รู้สึกเครียด กังวล และขอร้องสังคมให้ความเป็นธรรมกับน.ส.วรรณ อย่าด่วนตัดสิน มีการให้รายละเอียดชีวิตของ น.ส.วรรณ ประกอบ โดยระบุว่า มีนิสัยเรียบร้อย เป็นคนดี ผู้คนรักใคร่ (เก็บตกจากเนชั่น 02/09/58)
- ช่อง 5 พบในการรายงานข่าว ความศรัทธาที่ประชาชนมีต่อพระพรหม ผู้สื่อข่าวใช้คำที่สร้างอารมณ์ความรู้สึก "คนที่มาที่นี้ล้วนใช้หัวใจเป็นดวงตามองผ่านผ้าขาวที่กั้นไว้" (ข่าว 5 หน้า 1 04/09/58)
- ONE HD มีการรายงานข่าวที่ใช้ภาพและเสียงที่สร้างบรรยากาศวังเวง เจ็บเหงา เพื่อเสริมเนื้อหาข่าว ชาว ต.อ.กลางในไทยรับวิตกกังวลหลังเหตุมีม ที่หลังเกิดเหตุระเบิดกิจกรรมผู้ลี้ภัยสงครามเจียบมากเพราะกลัวจะตกเป็นผู้ต้องสงสัย (ข่าวค่า 01/09/58/)

2.4.5 การให้คำแนะนำ การปฏิบัติตัว และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตอย่างปลอดภัยบนทวิตเตอร์ ไม่พบ รูปแบบการนำเสนอข่าวดังกล่าว

พบ 2 เว็บ คือ ข่าวสดออนไลน์ และมติชนออนไลน์ ดังนี้ ข่าวสดออนไลน์ มีการสร้างความเชื่อมั่น เช่น “เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงได้ทำหน้าที่ในทุกมิติครอบคลุม เพื่อให้ได้ผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายให้ได้” และมีการสร้างความเชื่อมั่นในการรักษาความปลอดภัยตามจุดต่างๆ เพื่อสร้างความไว้วางใจต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

มติชนออนไลน์ มีการให้คำแนะนำต่อประชาชน ตัวอย่างเช่น หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า “สังคมจึงจำเป็นต้องกลับมาที่มีความสมัคสมานเป็นอันดับแรก มีความเห็นอกเห็นใจต่อกัน เสริมสร้างสังคมจริยธรรม ที่จะเป็นเกราะกำบังไม่ก่อให้เกิดปัญหาเช่นนี้ขึ้นอีก” (“ปนัดดา” เหตุระเบิดแยกราชประสงค์ส่วนหนึ่งเพราะสังคมไทยแตกแยก 30/08/58)

6) การใช้ความเห็นส่วนตัวในการรายงานข่าว บนทวิตเตอร์ ไม่พบ รูปแบบการนำเสนอข่าวดังกล่าว

พบ 2 เว็บ คือ ไทยรัฐออนไลน์ และข่าวสดออนไลน์ มีการใช้ความเห็นส่วนตัวในบทความที่เขียนโดยคอลัมนิสต์ ซึ่งมักแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนในการเชื่อมโยงเรื่องส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน และสรุปความคิดเห็นท้ายบทความ ดังนี้

ไทยรัฐออนไลน์ พบการใช้ความเห็นส่วนตัวในบทความที่เขียนโดยคอลัมนิสต์ อาทิ บทความ “อย่าเรียนลัด” ที่คอลัมนิสต์แสดงความเห็นวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของสื่อด้วยกัน ได้แก่ “...ข่าวที่อ่านออกไปไม่ผิด เพราะมีที่มาที่ไปชัดเจน แต่ส่วนที่ “งอก” ออกมาจากปากของผู้อ่านข่าวนั้นแหละคือ “ยาพิษ” ร้ายแรง!!...สหายข่าวเปิดกว้างให้เรียนรู้ แต่อย่าเรียนลัด หรือเลียนแบบ อย่าไปโปรตัวเองว่า “ข้าแน่” มันจะกลายเป็นการ “ฆ่าตัวตาย” เพราะความอ่อนด้อยประสบการณ์แท้ ๆ!!...” (4/9/58)

ข่าวสด มีการใช้ความเห็นส่วนตัวในบทความที่เขียนโดยคอลัมนิสต์ และนักเขียน ตัวอย่างเช่น “คลีปมบี้ม” เขียนโดย กิ่งหมัดเข้ามูม รุก กลางกระดาน (2/9/58) “ก็ชัดเจนแล้วว่าการลงมือครั้งนี้ น่าจะเป็นฝีมือของกลุ่มต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้าอูยกูร์ข้ามชาติ ไม่ใช่เป็นเรื่องผู้เสียผลประโยชน์จากการเมืองในประเทศ เหมือนที่พวกกูรูสติเฟื่อง ทั้งหัวขาว หัวดำ หรือหัวล้านกบฏแห่ง พยายามตั้งทฤษฎีสมคบคิด แต่งนิยายสร้างเรื่องกันสนุกสนาน เพื่อหวังผลปลุกปั่นใส่ร้ายกันไปมา”

ข่าวโทรทัศน์ ใช้ความเห็นส่วนตัวในการรายงานข่าว พบ 3 ช่อง คือ Nation Channel, TNN24 และ New TV ดังรายละเอียด

- Nation Channel ส่วนใหญ่พบในรายการประเภทเล่าข่าว มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกาศ เช่น การรายงานข่าวตำรวจเร่งสอบขยายผลหลังจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยได้ที่อพาร์ทเมนท์ย่านมินบุรี-หนองจอก "การแก้แค้นแทนเพื่อนต้องขนาดนี้เลยหรือ ต้องทำขนาดทำร้าย

ประเทศไทยเลยหรือ" (31-08-58) หรือการแสดงความคิดเห็นในข่าวการให้รางวัลนำจับผู้ต้องสงสัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า ผู้ประกาศชาย : นายกตบนั้นเป็นส่วนของการเงินรางวัลเป็นเงินที่เพื่อนภาคธุรกิจของบตำรวจให้มาเพราะตำรวจมีเพื่อนทางธุรกิจเยอะแต่ทหารไม่ค่อยมีเพื่อนแบบนั้น คือ จน" หลังจากนั้นผู้ประกาศข่าวหญิงหัวเราะ

- TNN24 พบในการรายงานข่าวการให้การของคนขับรถแท็กซี่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลังรายงานข่าวจบ ผู้ประกาศแสดงความคิดเห็นว่า "เท่าที่ฟังคนขับแท็กซี่ยังให้การสับสนอยู่เลยคะ" (ห้องข่าวสดสัปดาห์ 30/08/58)
- New TV ส่วนใหญ่พบในรายการประเภทเล่าข่าว มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกาศ เช่น ข่าวการจับกุมผู้ต้องสงสัยที่อพาร์ทเมนท์ย่านมินบุรี-หนองจอก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตำหนิข่าวรายหนึ่ง "คุณไม่สร้างสรรค์เลย คุณเป็นคนไทยหรือเปล่า" หลังถูกถามว่า จับแพะหรือเปล่า ผู้ประกาศข่าวได้ใส่ความเห็นส่วนตัว ถึงวิธีการตั้งคำถามของผู้สื่อข่าวว่า "จริง ๆ แล้วมีวิธีการถามคำถามอีกตั้งมากมายที่ให้ได้มาซึ่งคำตอบ" และวิพากษ์การทำหน้าที่ของนักข่าวคนดังกล่าว (New ข่าวเช้า 31/08/58)

7) การนำเสนอการวิเคราะห์โดยมีข้อมูลที่หนักแน่นประกอบ บนทวิตเตอร์ ไม่พบ นำเสนอดังกล่าวเพราะข้อจำกัดของพื้นที่ และลักษณะของทวิตเตอร์ที่เป็นการรายงานข่าว อัปเดตตามสถานการณ์มากกว่า

พบ 1 เว็บ คือ ข่าวสดออนไลน์ โนบทความ "นิยามก่อการร้าย" (1/9/58) โดยการไล่ลำดับเหตุการณ์และนิยามกลุ่มก่อการร้ายโดยหน่วยต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพสหรัฐ เช่น วินาศกรรมสหรัฐอเมริกาในวันที่ 11 กันยายน 2544 หรือ 9/11 โดยเครือข่ายก่อการร้ายอัลไคด้า แล้วเชื่อมโยงสรุปให้เห็นว่าเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ยังไม่เรียกว่า ก่อการร้าย เพราะต้องรอผลการสอบสวนที่แน่ชัดเพื่อให้ได้ข้อสรุปถึงกลุ่มคนขบวนการและเป้าหมายที่แท้

เว็บที่ไม่พบ คือ ผู้จัดการออนไลน์ มติชนออนไลน์ และเดลินิวส์ออนไลน์ ส่วนไทยรัฐออนไลน์ การวิเคราะห์ส่วนใหญ่ เป็นการวิเคราะห์โดยอิงกับความคิดเห็นส่วนตัวของคอลัมนิสต์มากกว่าการใช้ข้อมูลหนักแน่นประกอบ เช่น บทความ "อย่าเรียกลัด" หรือ "ต้องทำความจริงให้กระจ่างชัด"

ข่าวโทรทัศน์ พบ 4 ช่อง คือ Nation Channel, ไทยรัฐทีวี, AMARIN TV และ MCOT HD ทั้งหมดเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ ดังรายละเอียด

- Nation Channel พบการนำเสนอการวิเคราะห์โดยมีข้อมูลที่หนักแน่น จากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ มีความหลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิเคราะห์เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอุยกูร์
- ไทยรัฐทีวี พบการนำเสนอการวิเคราะห์โดยมีข้อมูลที่หนักแน่น แต่ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่อ้างอิงจากสื่อ ส่วนข้อมูลทางด้านวิชาการที่ใช้ประกอบ ไม่ได้ระบุแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน ส่วนแหล่งข่าวมีความน่าเชื่อถือ และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิเคราะห์เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่ม Greywolf กลุ่มอุยกูร์ และกลุ่มผู้นิยมความรุนแรง ETIM

- AMARIN TV พบการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิเคราะห์เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอุยกูร์
- MCOT HD พบการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิเคราะห์เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่ม Greywolf และ กลุ่มอุยกูร์

ข่าวโทรทัศน์ พบ 6 ช่อง คือ Nation Channel, AMARIN TV, MCOT HD, New TV, 3 HD และ ONE HD มีการใช้คำเหมารวมว่า “แขกขาว” ดังรายละเอียด

- Nation Channel ผู้ประกาศรายงาน “ชุดสอบสวนบอกว่าชายผู้นี้เป็นชาวอาหรับหรือแขกขาว อย่างแน่นอน” (เก็บตกจากเนชั่น 01/09/58)
- AMARIN TV ผู้สื่อข่าวถามแหล่งข่าว “มีแขกขาวอาศัยอยู่ในสถานที่พักบ้างหรือไม่” (ทูบโต๊ะข่าว 29/09/58)
- MCOT HD ผู้ประกาศรายงาน “...ตรวจพบว่ามีกลุ่มคนที่เชื่อว่าเป็นชาวแขกขาวเป็นผู้เช่า” (คู่ข่าวเสาร์-อาทิตย์ 05/08/58)
- New TV ผู้ประกาศรายงาน “จับกุมชายต้องสงสัยได้ที่ชายแดนสระแก้ว มีใบหน้าลักษณะคล้ายแขกขาว และมีอวาระเปิด” (หมายข่าวนิวส์ทีวี 01/09/58)
- 3 HD ผู้ประกาศรายงาน “พบผู้ต้องหาชาวต่างชาติ ลักษณะแขกขาว” (ข่าวเช้าวันหยุด 30/08/58)
- ONE HD ผู้สื่อข่าวรายงาน “วานนี้มีการตรวจสอบบ้านที่นางสาววรรณมาเช่า พบว่า มีแขกขาวเข้าไปในบ้านบ่อย ๆ” (ข่าวเช้า 04/05/58)

8) การใช้คำเหมารวม ตัดสิน และอาจนำไปสู่ Hate Speech บนทวิตเตอร์ ไม่พบลักษณะ

ดังกล่าว

พบ 3 เว็บบ คือ ผู้จัดการออนไลน์ ไทยรัฐออนไลน์ และข่าวสดออนไลน์ ส่วนมากพบการใช้คำว่า “แขกขาว” (ไทยรัฐ-ข่าวสดออนไลน์) และ “แขกปากี” (ผู้จัดการออนไลน์) โดยเฉพาะในข่าวสดออนไลน์ มีบทความ/บทวิเคราะห์ ที่ใช้คำ Hate Speech ลดทอนความเป็นมนุษย์ โดยใช้ถ้อยคำด่าเปรียบเทียบกับ ตัวอย่างเช่น “ไม่ใช่เป็นเรื่องผู้เสียผลประโยชน์จากการเมืองในประเทศ เหมือนที่พวกกูรูสติเฟื่อง ทั้งหัวขาว หัวดำ หรือหัวล้านกบาลหนัง พยายามตั้งทฤษฎีสมคบคิด แต่งนิยายสร้างเรื่องกันสนุกสนาน เพื่อหวังผลปลุกปั่นใส่ร้ายกันไปมา” ซึ่งถูกเขียนข่าวจากนักเขียนของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ข่าวสดที่มีการใช้ความเห็นส่วนตัวร่วมด้วย

9) การระดมสรรพกำลังในการสืบหาข้อเท็จจริงกับประชาชนทั่วไป ไม่พบการนำเสนอ ดังกล่าวบนทวิตเตอร์และข่าวออนไลน์ แต่พบในข่าวโทรทัศน์ ได้แก่

- Nation Channel การระดมสรรพกำลังในการสืบหาข้อเท็จจริงกับประชาชน โดยขอความร่วมมือประชาชนที่ไปไหว้ศาลพระพรหมเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558 และได้ถ่ายรูปติดชายเสื้อเหลืองช่วยส่งรูปถ่ายมาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ แจ้ง 1599
- New TV_ข่าวตำรวจขอความร่วมมือให้ผู้ที่มีภาพจากกล้องวงจรปิดใกล้จุดเกิดเหตุระเบิดแยกราชประสงค์ ที่ถ่ายติดภาพชายเสื้อฟ้า เข้าพบ เพื่อหาภาพคนร้ายที่ชัดเจนที่สุด (หมายข่าวนิวส์ทีวี 2/09/58)
- MCOT HD__วินัย สุวาริ โฆษกคสช. แถลงขอความร่วมมือประชาชน ดูแลวัตต์ต้องสงสัย โดยเฉพาะเจ้าของห้องพักเช่าอพาร์ทเมนต์และโรงแรม (คุยโขมงข่าวเช้า 1/09/58) และ คสช. แถลงขอความร่วมมือชายเสื้อฟ้า ที่หนักกล้องไปเสื้อเหลืองพอดีที่หน้าพระพรหม ตำรวจอยากได้รูปที่มีมุมกล้องที่เห็นหน้าคนร้ายอย่างชัดเจน (คุยโขมงข่าวเช้า 3/09/58)
- 3HD โฆษกสำนักตำรวจแห่งชาติได้มีการขอมุมกล้องจากโทรศัพท์มือถือผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ระเบิดศาลพระพรหมเพื่อยืนยันหน้าตาของคนร้าย เนื่องจาก CCTV ไม่สามารถเห็นหน้าคนร้ายได้อย่างชัดเจน
- ช่อง 5 จากข่าว คสช. ขอความร่วมมือประชาชนแจ้งเบาะแสสายด่วน 1515 ของรายการข่าวภาคค่ำ (31/08/58) โดยเมื่อข่าวมีการ ขอความร่วมมืออาคารที่พักเจอผู้ต้องสงสัยให้แจ้งเบาะแส

สรุป วิเคราะห์ และอภิปรายผล

การศึกษาคณะที่ระดับที่ศาลท้าวมหาพรหม-ระดับที่น้ำสาทร เป็นการศึกษาช่วงเวลาหลังมีการจับผู้ต้องสงสัยของเหตุการณ์ได้ ระหว่าง วันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 ในส่วนการสรุปและวิเคราะห์ผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของการสื่อสารของบุคคลทั่วไปบนโลกออนไลน์ผ่านทวิตเตอร์และพันทิป ซึ่งเป็นการสะท้อนความรู้สึก ความคิดของคนต่อกระบวนการยุติธรรมและการรายงานข่าวของสื่อ และส่วนที่สองคือรูปแบบการรายงานข่าวของสื่อในช่วงของการจับกุมผู้ต้องสงสัย

แนวทางในการวิเคราะห์เป็นการนำข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบกันในการสรุปประเด็นตามกรอบการศึกษาในเรื่องของรูปแบบการสื่อสาร การใช้พื้นที่สาธารณะ การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ และจริยธรรมในการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ยังมีการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบข้ามกันระหว่างแพลตฟอร์ม และเชื่อมความสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้สื่อออนไลน์ซึ่งเป็นตัวแทนบางส่วนของสังคมกับการรายงานข่าวของสื่อเพื่อวิเคราะห์ทิศทางสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อประเด็นเหตุการณ์การจับกุมคนร้ายในคดีระเบิดราชประสงค์และทำเรือสาทร จากข้อมูลที่เก็บและจำแนกตามกรอบการศึกษา (Coding Sheet) ที่สร้างไว้ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการสื่อสารของแต่ละแพลตฟอร์มและหน่วยการศึกษา ดังนี้

สรุปลักษณะการสื่อสารแต่ละแพลตฟอร์มตามประเด็นที่ศึกษา

ทวิตเตอร์ของผู้ใช้สื่อ

การใช้พื้นที่สาธารณะบนทวิตเตอร์ในการสื่อสารข้อมูลในช่วงการจับกุมคนร้ายคดีระเบิดราชประสงค์ของผู้ใช้สื่อออนไลน์ ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม - 5 กันยายน 2558 พบว่าการทวิตจะมีความหนาแน่นในช่วงวันที่มีการจับกุมและการระดมข้อมูลเพื่อสืบหาคนร้ายเพิ่ม เมื่อมีการคลี่คลายแล้ว การทวิตจะลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยรูปแบบในการสื่อสารบนทวิตเตอร์คือเป็นที่แบ่งปันข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยเฉพาะการแชร์ Link ข้อมูลที่เชื่อมโยงไปยังข่าวที่เกี่ยวข้อง มากกว่าการทวิตเพื่อแสดงความเห็นหรือให้ข้อมูลเอง เนื่องจากในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าว ข้อมูลที่สังคมได้รับส่วนใหญ่จะมาจากการรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่โดยสื่อ ส่วนการทวิตในรูปแบบของข้อความมีการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะความไม่พอใจต่อการให้รางวัลนำจับกับตำรวจเอง

ทั้งนี้ ประเด็นที่คนสื่อสารบนทวิตเตอร์เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ การสืบหาคนร้ายเพิ่มเติม และการเชื่อมโยงประเด็นสาเหตุของการเกิดเหตุระเบิดเป็นหลัก โดยเมื่อมีการอ้างอิงข้อมูล จะอ้างที่มาจากสื่อมวลชนเป็นหลัก โดยการแชร์ข่าวของสื่อ มีการอ้างอิงข้อมูลจากออนไลน์ เช่น ผู้ทรงอิทธิพล หรือ เพจต่าง ๆ ที่มีการตรวจสอบ วิพากษ์ข้อมูล และอ้างข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเป็นการอ้างถึงคำพูดของแหล่งข่าว

โทนในการนำเสนอข้อมูลเป็นลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูลมากกว่าการแสดงออกเชิงอารมณ์ แต่เมื่อพบทวิตที่เป็นการแสดงออกเชิงอารมณ์ จะเน้นหนักไปที่อารมณ์ประชดประชันและวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ อารมณ์ขัดแย้งยังพบบ้างโดยเป็นลักษณะของการโยงเข้ากับความขัดแย้งทางการเมือง

ทั้งนี้ ในช่วงเวลาที่ศึกษา พบการปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลของสื่ออยู่ในระดับที่น้อย โดยลักษณะที่พบคือ การ Retweet เพื่อบอกต่อข้อมูลจากสื่อมากที่สุด และการ mention ให้ข้อมูลสื่อพบเพียงเล็กน้อย โดยสรุปทวิตเตอร์การใช้พื้นที่ทวิตเตอร์ในช่วงเหตุการณ์จับกุมคนร้าย เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล และ วิพากษ์วิจารณ์แสดงความรู้สึกต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก

พื้นที่ป

การใช้พื้นที่สาธารณะบนพื้นที่ปในการสื่อสาร มีความหนาแน่นของปริมาณในการโพสต์กระทู้ในเรื่องของการรายงานความคืบหน้าของการจับกุมคนร้าย ระดมข้อมูลเพิ่มในการหาคนร้ายเพิ่มเติม และแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่และการเชื่อมโยงประเด็นที่เป็นสาเหตุของเหตุการณ์ รูปแบบในการสื่อสารมีความหลากหลายกว่าที่พบบนทวิตเตอร์ ด้วยคุณลักษณะของแพลตฟอร์มมีพื้นที่ในการนำเสนอข้อมูลได้หลายแบบ แต่โดยรวมแล้ว รูปแบบการสื่อสาร ใช้ข้อความและการ Link เชื่อมโยงข้อมูลเป็นสำคัญ ข้อความมีทั้งลักษณะของการให้ข้อมูล การสรุปประเด็น และการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การตอบโต้ภายในกระทู้ ก็มีรูปแบบการสื่อสาร ที่ใช้ทั้งข้อความ Link ภาพ และคลิป เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และร่วมกันวิพากษ์ในประเด็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนและอภิปรายเชื่อมโยงหาสาเหตุของเหตุการณ์ พบการตัดสินใจยอดติและการเหมารวม และการเรียกกลุ่มการเหมารวมทำให้เกิดความไม่พอใจ เช่น กลุ่มการเมืองเก่า กลุ่มที่สูญเสียอำนาจ สื่อแดง นักการเมืองเก่า เป็นต้น

การใช้ข้อมูลอ้างอิงก็มาจากข่าวของสื่อ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ที่ระดมข้อมูลแลกเปลี่ยนกัน และจากการดึงคำพูดและข้อมูลให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่มาแลกเปลี่ยนและวิพากษ์ประเด็น โทนในการแสดงออกแตกต่างจากทวิตเตอร์ คือโทนที่พบมากจะเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าการ

แลกเปลี่ยนข้อมูลโดยไม่แสดงอารมณ์ ซึ่งพบอารมณ์ของความขัดแย้ง ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงประเด็นสาเหตุ และการไม่เห็นด้วยกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่มากที่สุด ความสับสนของข้อมูลในการจับกุมคนร้ายเป็นการแสดงถึงความไม่แน่ใจ ไม่เชื่อใจว่าผู้ต้องสงสัยที่จับได้ใช้คนเดียวกับที่มีการระดมข้อมูลมาจากภาพ CCTV ก่อนหน้านี้จริงหรือไม่ และตั้งข้อสงสัยต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ อารมณ์โกรธถูกเชื่อมโยงไปสู่ผู้ต้องสงสัยและผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์

ทั้งนี้ ลักษณะของการปฏิสัมพันธ์บนกระทู้พันทิปจะเป็นลักษณะของการร่วมแบ่งปันข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยกันตั้งคำถามและวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่สงสัย การโต้ตอบกับเจ้าของกระทู้เป็นไปในทิศทางเห็นด้วย สนับสนุน และแสดงความรู้สึกส่วนตัว และมีบ้างที่มีการถกเถียงเห็นต่างกัน โดยใช้ทั้งข้อมูล และอารมณ์ความรู้สึกในการแลกเปลี่ยนความเห็น โดยสรุป พันทิปเป็นพื้นที่สาธารณะในการอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นทั้งในเชิงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ในเชิงวิพากษ์วิจารณ์

ทวิตเตอร์ของสื่อมวลชน

การรายงานข่าวผ่านทวิตเตอร์เป็นการรายงานตามสถานการณ์ อัปเดตความคืบหน้าตามสถานการณ์ที่พัฒนาไป ในวันที่มีการจับคนร้าย และมีความคืบหน้าของคดี จะมีปริมาณทวิตหนาแน่นกว่าเพราะต้องอัปเดตข้อมูลรายงานให้เร็วและทันสถานการณ์ ประเด็นหลักที่นำเสนอคือ การจับกุมคนร้าย และการสืบหาตัวผู้ต้องสงสัย

ส่วนรูปแบบในการรายงานข่าวผ่านทวิตเตอร์ ด้วยคุณลักษณะที่ต้องสั้นและกระชับ ทำให้เลือกรูปแบบการนำเสนอเป็นภาพประกอบที่ดึงดูดความสนใจและเล่าเรื่องได้ประกอบกับการใช้ข้อความ นอกจากนั้น เป็นการใช้ Link เชื่อมโยงไปที่ข่าวขององค์กร แหล่งข่าวที่ใช้ส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะเป็นเรื่องของการสืบหาคนร้ายและความคืบหน้าของคดีเป็นหลัก

กรอบประเด็น พบการเลือกโปรยข่าว การทวิตคำพูดของแหล่งข่าวที่มีกรอบขอข่าวขัดแย้ง คือ การวิพากษ์วิจารณ์สาเหตุ การระบุนถึงความขัดแย้งของกลุ่ม และการวิพากษ์วิจารณ์สถานการณ์และการทำงานของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น โดยสรุป ทวิตเตอร์ใช้ในการรายงานความคืบหน้าเพื่อเกาะติดสถานการณ์ โยนประเด็นสำคัญล่าสุดให้สังคมได้ทราบ และเชื่อมโยงไปสู่แพลตฟอร์มอื่นๆ ที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการจับกุมคนร้าย

เว็บไซต์ข่าว

การรายงานข่าวบนเว็บไซต์ จากเว็บไซต์ข่าวทั้งหมด 5 เว็บไซต์ ประกอบด้วยสองส่วนคือ ข่าวที่ทำขึ้นเพื่อนำเสนอบนเว็บไซต์ของข่าว และส่วนของคลิปการย้อนหลังจากรายการโทรทัศน์ ซึ่งบางสื่อที่มีแพลตฟอร์มโทรทัศน์และเว็บไซต์ข่าว จะพบลักษณะของการนำเนื้อหาจากรายการโทรทัศน์มานำเสนอพร้อมเขียนข้อความเพิ่มเติมในการนำเสนอบนเว็บไซต์ข่าวด้วย

ในภาพรวม ข่าวเว็บไซต์เป็นการรายงานความคืบหน้าตามสถานการณ์ในลักษณะของข่าว พบการทำต่อยอด เชิงลึก เพื่ออธิบายสถานการณ์ไม่มาก ถ้ามีการอธิบายจะเน้นการให้ข้อมูลในการเข้าใจเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนถึงการจับกุมผู้ต้องสงสัยในลักษณะการให้ข้อมูลเป็นหลัก ไม่ใช่ข้อมูลเชิงอารมณ์ความรู้สึก ประเด็นที่สื่อเว็บไซต์ให้ความสำคัญในการสื่อสารคือ ประเด็นการจับกุมคนร้าย การแกะรอยผู้ต้องสงสัย สืบหาเบาะแส และอธิบายกระบวนการจับกุมผู้ต้องสงสัยมากที่สุด ประกอบกับการสรุปลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ระเบิดจนถึงการจับกุมผู้ต้องสงสัย นอกจากนี้ก็ประเด็นการเชื่อมโยงสาเหตุและผลของเหตุการณ์ในเชิงการวิเคราะห์สถานการณ์ และอธิบายทิศทางของเหตุการณ์

ข่าวเว็บไซต์ข่าวจะเน้นการเล่าเรื่องที่ใช้ภาพประกอบในการนำเสนอ ลักษณะของการใช้คำพบการนำเสนอการแสดงความคิดเห็นและตอบโต้ของนักการเมือง เชิงอารมณ์ และ การใช้คำที่เหมารวมตัดสิน ทำให้รู้สึกต่อคนกลุ่มแบบเหมารวมด้วย แต่ในสัดส่วนที่ไม่มาก ซึ่งก็ยังถือว่ามีความพยายามในการรักษามาตรฐานตามหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ในแง่ของการใช้แหล่งข่าว ข้อมูลจะมาจากเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งตำรวจ ทหาร นายกรัฐมนตรี มีเพิ่มเติมในเรื่องของสื่อต่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ เพื่อเสนอมุมมองของสังคมโลกต่อสถานการณ์ในประเทศไทยด้วย โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวในเชิงการอธิบายข้อเท็จจริงมากกว่าการสะท้อนอารมณ์หรือความคิดเห็น

กรอบในการนำเสนอข่าวเว็บไซต์เน้นในเรื่องของความรับผิดชอบในมุมมองของการติดตามการแก้ปัญหา การเรียกร้องการแก้ปัญหาและคลี่คลายสถานการณ์ กรอบความดิงามเป็นเรื่องการรวมใจและการฟื้นฟู กรอบ Human Interest เป็นการใช้เรื่องราวของคนที่ได้รับผลกระทบ เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่ผ่านมา และสถานการณ์ที่ต้องเจอและช่วยเหลือกัน ซึ่งโทนในการนำเสนอยังคงเน้นที่การให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูลและให้นำหน้าการนำเสนอมุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ ด้านการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร (UGC) ซึ่งสะท้อนการมีส่วนร่วมจากคนนั้น ข่าวเว็บไซต์มีการใช้ภาพของคนบนออนไลน์มาประกอบข่าว และนำประเด็นกระแส ข้อมูล ความเห็นจากบนโลกออนไลน์มารายงานเป็นข่าวด้วย

ข่าวโทรทัศน์

การรายงานข่าวโทรทัศน์สามารถทำได้ทั้งมิติการรายงานด้วยความรวดเร็ว เกาะติดสถานการณ์ รายงานจากพื้นที่เกิดเหตุ การให้ข้อมูลเชิงลึก และเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย ประเด็น ศักยภาพโทรทัศน์ 12 ช่อง พบว่า ข่าวโทรทัศน์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเด็นต่อยอด ในเชิงการอธิบายและให้ข้อมูลเป็นหลักมากที่สุด รองลงมาคือการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อ ประเด็น และที่น้อยที่สุดคือการต่อยอดที่เน้นอารมณ์ความรู้สึก โดยใช้ประเภท “ข่าว” ในการรายงานตาม สถานการณ์มากที่สุด รองลงมาคือการรายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ เกาะติดสถานการณ์จับกุมผู้ต้องสงสัย และการแถลงข่าว ในเชิงลึกการทำเป็นสื่อบทสนทนาเสนอในเชิงการอธิบาย ประมวลเหตุการณ์ ความเชื่อมโยงสาเหตุ รองลงมาคือ ประเภทการรายงานข่าวที่เป็นการอภิปราย วิพากษ์และแสดงความคิดเห็น และพบการรายงานข่าวประเภทการใช้อารมณ์เป็นหลักในการนำเสนอที่น้อยที่สุด

สื่อโทรทัศน์ให้ความสำคัญกับการนำเสนอ 3 ประเด็นหลัก คือ “การจับกุมคนร้าย” เป็นการ เกาะติดสถานการณ์การจับกุมคนร้ายและการแถลงความคืบหน้าของเจ้าหน้าที่รัฐ “การสืบหาคนร้าย” ติดตามความคืบหน้าในการสืบหาคนร้ายเพิ่มเติมมานำเสนอ และอธิบายความเชื่อมโยงต่างๆ เพื่อให้ ผู้รับสารเข้าใจ และ “ประเด็นความมั่นคง” เป็นการพูดถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ การเพิ่มการ ระวังในพื้นที่ต่างๆ การรักษาความสงบและจัดการกับปัญหา มีประเด็นอื่นๆ เช่น ความมั่นคง รายละเอียดเหตุการณ์ระเบิด การฟื้นฟู เชื่อมโยงสาเหตุเป็นประเด็นประกอบ

รูปแบบในการนำเสนอของโทรทัศน์เน้นที่ภาพและเสียงในการสร้างอารมณ์ความรู้สึก และ อธิบายเหตุการณ์ พบลักษณะเหมือนกันคือการใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการ สร้างอารมณ์ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ซึ่งทั้งสอง รูปแบบเป็นการนำเสนอที่เน้นเชิงข้อมูลมากกว่าอารมณ์ และ รายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based) ส่วนรูปแบบการนำเสนอเชิงอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกคือ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อ ประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก และ รายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์) นอกจากนี้ โทรทัศน์มีความโดดเด่นในเรื่องความพยายามใน การใช้ภาพกราฟิกรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น กราฟิก 3D การจำลองเหตุการณ์ แผนภูมิ อินโฟกราฟิก การทำภาพอธิบายข้อมูล เพื่อประกอบการรายงานข่าวที่มีการย่อยข้อมูลที่นำเสนอ ทำให้เข้าใจง่าย และ ดึงดูดความสนใจด้วย เป็นการเล่าเรื่องที่มีความหลากหลายมากขึ้นในมิติของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม ยังพบลักษณะของการไม่ปกป้องแหล่งข่าว เช่น พยาน และ ยังใช้การเปิดหน้าให้เห็นผู้ ต้องสงสัยในการรายงานข่าว ส่วนการใช้ภาพความรุนแรงเป็นเรื่องที่เสี่ยงไม่ได้ในเหตุการณ์ที่เป็นความ รุนแรง จากกรณีระเบิด การรายงานข่าวมีการเลือกใช้ภาพความรุนแรงเพื่อการอธิบาย ไม่เว้นซ้ำๆ เพื่อ สร้างความรุนแรงในสัดส่วนที่มากกว่า

ส่วนเรื่องการใช้แหล่งข่าว มีสัดส่วนของแหล่งข่าวที่เป็นตำรวจมากกว่าแหล่งข่าวอื่นๆ มาก เห็นการนำเสนอข้อมูลจากการรายงานความคืบหน้าของตำรวจเป็นหลัก การใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวก็เพื่ออธิบายข้อมูล (Fact-based) ส่วนใหญ่เป็นประเด็นเรื่องการจับกุมคนร้าย การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ (เช่น การออกหมายจับ การตรวจค้นห้องพัก) และระบบการตรวจคนเข้าเมืองภายในประเทศและรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ใช้แหล่งข่าวสะท้อนอารมณ์ความรู้สึก แหล่งข่าวเป็นญาติผู้ต้องสงสัย เจ้าหน้าที่จากฝั่งตำรวจ และนายกรัฐมนตรี ใช้แหล่งข่าวในการคาดการณ์เหตุการณ์ ตัดสินใจ ซึ่งนำประเด็นเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ของนายกรัฐมนตรี

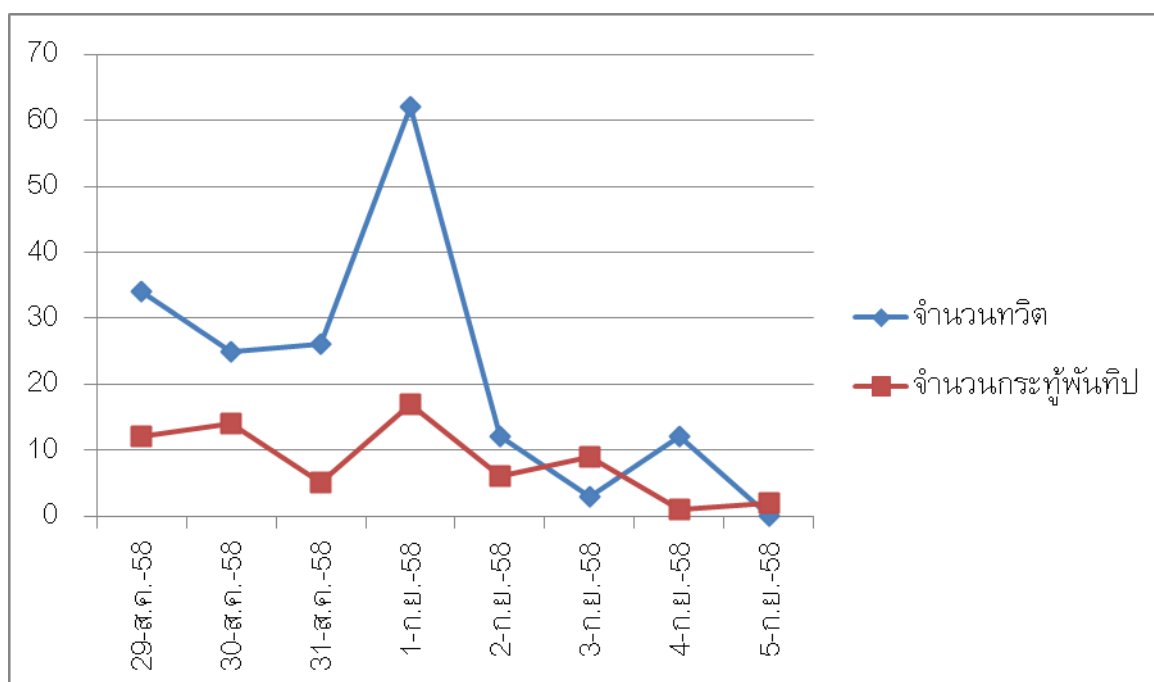
กรอบในการนำเสนอประเด็นข่าวของข่าวโทรทัศน์เน้นเรื่อง “กรอบความดีงาม” เป็นหลัก ได้แก่ ข่าวพิธีบวงสรวงทำวมหามพรหมเพื่อถึงความเชื่อมั่น เพื่อความเป็นสิริมงคลตามประเพณีโบราณ ในมิติทางศาสนา และจุดยืนด้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ คือ “กรอบเศรษฐกิจ” เป็นเรื่องของการสูญเสียการใช้เงินพันๆ ความเชื่อมั่น และผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ กรอบ Human Interest เป็นเรื่องของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เสนอในลักษณะของชีวิตส่วนตัว ผลกระทบต่อชีวิต มีความดราม่าของเรื่องราวเพื่อเร้าอารมณ์ให้เข้าใจเหตุการณ์และผลของเหตุการณ์ “กรอบความรับผิดชอบ” เรื่องการนำเสนอทางออก การแก้ไข เช่น เสนอให้นายกวางมาตรการแก้ไขการปลอมแปลงพาสปอร์ต ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเข้าออกของตม. “กรอบความขัดแย้ง” สะท้อนความเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง โดยเป็นการเชื่อมโยงปัญหาอยู่คู่กับเหตุการณ์ระเบิด

ส่วนเรื่องการใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร พบว่า สื่อโทรทัศน์ใช้ UGC ไม่มากนัก ในการการใช้ภาพและคลิปเพื่อประกอบข่าว และใช้ข้อมูลจากออนไลน์มานำเสนอเป็นข่าวโดยไม่ต่อยอดมากที่สุด ช่องที่ไม่ใช้ UGC เลยคือ PPTV ช่อง 7HD และ ช่อง 5

การวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบ

จากข้อมูลสรุป เมื่อนำมาวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบระหว่างแพลตฟอร์มในมิติของการสื่อสารข้ามสื่อ การใช้พื้นที่สาธารณะ และความสัมพันธ์ในการกำหนดวาระข่าวสารของผู้ใช้สื่อออนไลน์และการรายงานข่าวของสื่อมวลชนต่อเหตุการณ์ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ การสื่อสารของบุคคลทั่วไปบนทวิตเตอร์และพันทิป และการรายงานข่าวของสื่อมวลชน

ส่วนที่หนึ่ง การสื่อสารของบุคคลทั่วไปบนทวิตเตอร์และพันทิป

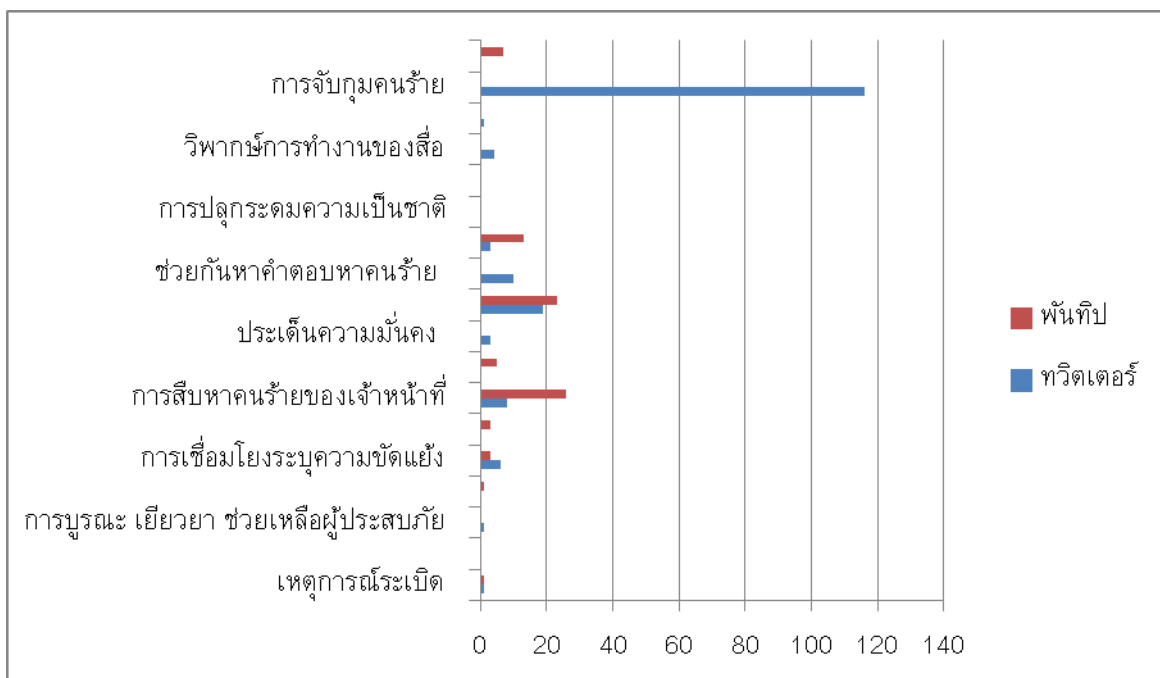
แผนภูมิที่ 16 แสดงปริมาณเปรียบเทียบระหว่างการสื่อสารบนทวิตเตอร์และพันทิปของผู้ใช้สื่อออนไลน์ กรณีการจับกุมผู้ต้องสงสัย เหตุระเบิดราชประสงค์-ท่าเรือสาทร ระหว่าง 29 ส.ค.-5 ก.ย. 58

การใช้พื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์ในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัยเหตุระเบิดศาลท้าวมหาพรหม-ท่าเรือสาทร ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 แสดงให้เห็นช่วงเวลาของความหนาแน่นของกระทู้ที่แตกต่างกัน ทวิตเตอร์จะตอบสนองต่อเหตุการณ์อย่างรวดเร็วกว่า โดยในวันที่มีเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัยได้ในวันที่ 29 สิงหาคม ทวิตเตอร์จะตอบรับกับเหตุการณ์ด้วยการมีปริมาณการทวิตที่สูงแล้วลดลงในวันต่อมาเพราะไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นเพิ่มเติม แต่พันทิปคนมีการโพสต์ในช่วงวันที่ 29 สิงหาคม ในระดับหนึ่ง จากนั้นเพิ่มมากขึ้นในวันถัดมา และในบางช่วงที่การทวิตลดลง กลับมีกระทู้ในพันทิปเป็นเทรนด์เพิ่มขึ้น เนื่องจากว่า ลักษณะของการสื่อสารทั้งสองแพลตฟอร์มมีความแตกต่างกัน

การใช้พื้นที่สาธารณะบนทวิตเตอร์เป็นเรื่องของความรวดเร็ว การแลกเปลี่ยนข้อมูล แชนร์ข้อมูล และการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกใกล้เคียงกับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ หรือมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้น ในขณะที่พันทิปเป็นเรื่องของการสนทนา พูดคุย อภิปราย และร่วมค้นหา คำตอบเพื่อให้เข้าใจต่อเหตุการณ์มากขึ้น การรวบรวมข้อมูลเพื่อปฏิสัมพันธ์กันใช้เวลามากกว่า จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับข้อมูลพอสมควรแล้วและมีประเด็นที่ต้องการตั้งคำถาม วิพากษ์ หรือร่วมให้ ข้อมูล

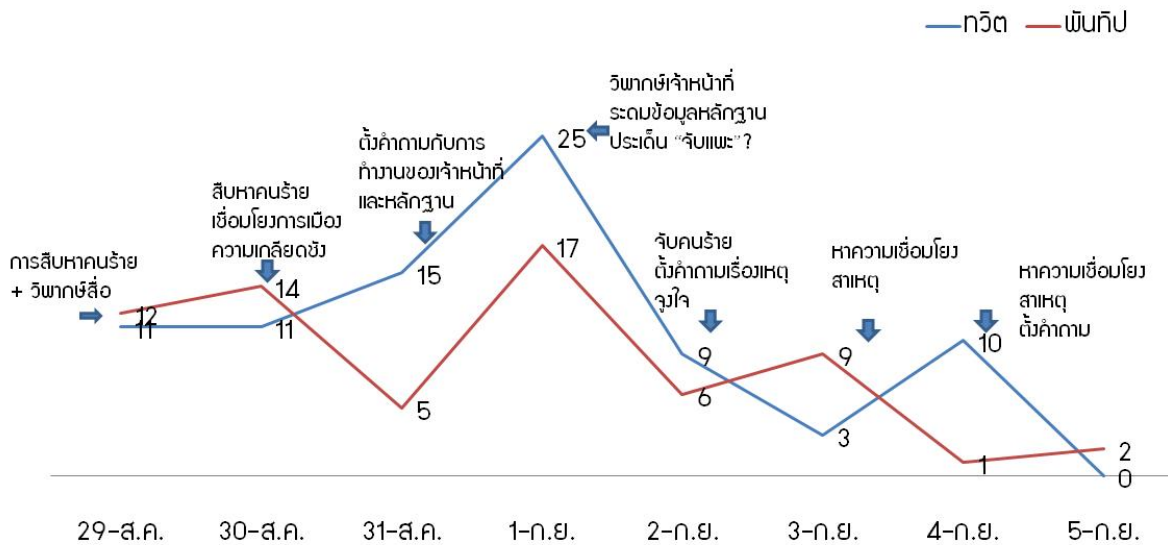
ประเด็นการสื่อสาร: เกาะติดสถานการณ์และสะท้อนความไม่เชื่อมั่นต่อการทำงานของรัฐบาล

เมื่อวิเคราะห์ในส่วนของประเด็นในการสื่อสารในการใช้พื้นที่สาธารณะในประเด็นที่ศึกษา พบว่า

แผนภูมิที่ 17 แสดงปริมาณเปรียบเทียบประเด็นการสื่อสารที่พบบนทวิตเตอร์และพันทิป

กราฟแสดงปริมาณการสื่อสารบนสื่อออนไลน์และประเด็นสำคัญในการสื่อสารช่วงจับคนร้าย

แผนภูมิที่ 18 กราฟแสดง Timeline ของประเด็นหลักในการสื่อสารแต่ละวันบนทวิตเตอร์และพันทิป

การสื่อสารของคนบนทวิตเตอร์หลังการจับกุมคนร้ายพบว่า ในช่วงวันที่ 29-30 สิงหาคม จะมีการทวิตข้อมูลเกี่ยวกับการตามจับคนร้าย หลักฐาน การออกหมายจับ และการจับคนร้ายซึ่งจะเป็นการทวิต Link ข่าวข้อมูลจากสื่อเป็นหลัก ส่วน 1 – 4 กันยายน จะเป็นการทวิตข้อมูลจากสื่อเรื่องของการจับคนร้ายได้ เป็นการให้ข้อมูล บอกต่อข้อมูลเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันมีการทวิตแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ การตั้งข้อสังเกตต่อการจับคนร้าย การแสดงออกถึงความไม่เชื่อถือว่าเป็นการจับคนร้ายตัวจริงหรือไม่ และในขณะเดียวกันก็มีการวิพากษ์วิจารณ์การรายงานของสื่อที่มีการสับสนของข้อมูลเกี่ยวกับการจับคนร้าย เมื่อพิจารณาข้อมูลในส่วนของประเด็นที่มีการสื่อสารผ่านทวิตเตอร์พบว่า ประเด็นเรื่องการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่มีปริมาณสูงที่สุด น่าสังเกตว่า แทนที่คนจะดีใจกับการจับคนร้าย กลับมีคำถามถึงการจับ “แพะ” หรือไม่ และการวิพากษ์เรื่องการได้เงินรางวัลนำจับของตำรวจเอง

รองลงมาคือการทวิตระดมข้อมูล ให้ข้อมูล บอกต่อข้อมูลเรื่องหลักฐานและรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับเบาะแสและการจับคนร้าย พบการทวิตเชื่อมโยงสาเหตุไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองด้วย โดยมีการอ้างอิงถึงพรรคการเมืองที่ตรงข้ามความเชื่อและทัศนคติทางการเมืองของตัวเอง ซึ่งก็ควบคู่ไปกับการมีบางทวิตที่แสดงความเกลียดชังต่อกลุ่มการเมือง แม้จะไม่มีสาเหตุการเชื่อมโยงที่ชัดเจนหรือได้รับการยืนยัน ในขณะเดียวกัน มีการตั้งคำถามต่อการทำงานของสื่อ ในเรื่องของการรายงานข่าวที่เปิดเผยภาพของผู้ต้องหา กับบทบาทการปกป้องสิทธิของคนในข่าวในขณะที่ยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัย

จะเห็นว่าบทวิตเตอร์ตามสถานการณ์คือ เหตุการณ์จับกุมคนร้าย ก็มีการทวิตเกี่ยวกับความคืบหน้าในการจับกุมผู้ต้องสงสัย อารมณ์ความรู้สึกต่อการจับกุมผู้ต้องสงสัย และการร่วมระดมแชร์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยเพื่อหาเบาะแสอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถจับผู้ต้องสงสัยที่เหลือให้ได้

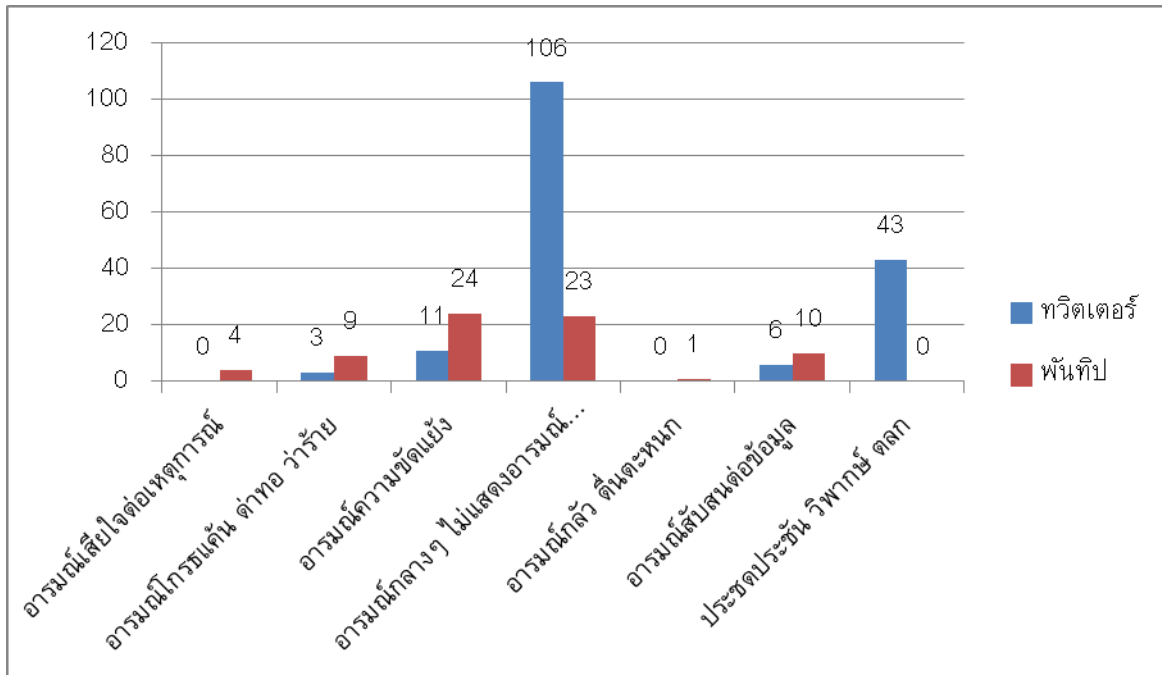
ส่วนพื้นที่ทิศทางพัฒนาประเด็นจะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าของการจับคนร้ายควบคู่ไปกับการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ความแตกต่างจากทวิตเตอร์คือ พื้นที่จะเป็นการแสดงออกในเชิงการระดมข้อมูล และการวิพากษ์ และ วิเคราะห์เหตุการณ์มากกว่าให้ข้อมูลตามสถานการณ์ จึงพบประเด็นการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่เป็นการนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยน และช่วยระดมข้อมูล หากอธิบายเพิ่มเติม ในขณะเดียวกันก็พบการวิพากษ์การทำงานของรัฐ ได้แก่ วิธีการสืบหาคนร้าย การจับกุมผู้ต้องสงสัย/ผู้ต้องหา การเรียกหมายจับ และการมอบเงินรางวัลให้กับทีมสืบสวน ซึ่งเป็นการสะท้อนการแสดงออกบนพื้นที่ที่ว่า คนส่วนหนึ่งมี “ความไม่เชื่อมั่น” ต่อเจ้าหน้าที่รัฐ และมีคำถามต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

รูปแบบการสื่อสาร: ใช้ข้อมูลจากสื่อ และโลกออนไลน์ ฟังระวัງความถูกต้องและการปันความเกลียดชัง

รูปแบบการสื่อสารและลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ต่อข้อมูล พบว่า ข้อความยังเป็นรูปแบบการเล่าเรื่องหลัก แต่ข้อความจะถูกประกอบด้วยองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ลิงก์ หรือ ภาพที่เกี่ยวข้อง รองลงมาของการเล่าเรื่องคือ การใช้ลิงก์ที่เชื่อมต่อไปยังข้อมูลของสื่อมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องของการใช้แหล่งอ้างอิงข้อมูล คนบนโลกออนไลน์ยังใช้ “ข้อมูลจากสื่อ” ในการแบ่งปัน บอกต่อ และอ้างอิงประกอบการแสดงออกต่อประเด็นเป็นหลัก การใช้ภาพ พื้นที่มีการใช้ภาพจากองค์กรสื่อมาประกอบการแสดงออกมาก ในขณะที่ทวิตเตอร์ดึงภาพจากผู้ใช้สื่อออนไลน์ด้วยกันมาใช้ จะเห็นได้ว่า ในการสื่อสารพบการใช้ข้อมูลจากโลกออนไลน์ด้วยกันจำนวนมาก ซึ่งเป็นลักษณะของการนำมาบอกต่อ แชร์ต่อ และใช้ประกอบข้อมูลในการแสดงออก ประเด็นที่ฟังระวัງคือ “ความน่าเชื่อถือและการตรวจสอบข้อมูลที่นำมาใช้” เพราะข้อมูลบนโลกออนไลน์มีหลากหลาย มีการประกอบสร้าง และมีข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แอบแฝงบางอย่างด้วย หากไม่รู้เท่าทันต่อข้อมูล อาจทำให้กลายเป็นการช่วยกระจายข้อมูลที่บิดเบือนได้ เช่น ในเรื่องของข้อมูลผู้ต้องสงสัย การวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐาน เป็นต้น อีกประเด็นที่ฟังระวัງคือ การประกอบสร้างข้อมูล ทั้งภาพ และการใช้ข้อความที่นำไปสู่ความขัดแย้ง หรือความเกลียดชังระหว่างคนหรือกลุ่ม ในการศึกษาพบการใช้ข้อความที่ไม่สุภาพในการกล่าวถึงฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง การให้ร้าย และการขัดแย้งกัน และพบลักษณะของ

ปฏิสัมพันธ์ต่อข้อมูลลักษณะนี้เป็นเชิงของอารมณ์ที่ขัดแย้ง และโกรธแค้น ดังนั้น ฟังระวังการสื่อสารที่อาจนำไปสู่ Hate Speech การเหมารวม และการเชื่อมโยงสู่ประเด็นขัดแย้งทางการเมืองโดยไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์

โทนอารมณ์ในการสื่อสาร: วิพากษ์ ไม่เชื่อมั่น แฝงด้วยการเชื่อมความขัดแย้งทางการเมือง

แผนภูมิที่ 19 แสดงโทนอารมณ์ในการสื่อสารของผู้ใช้สื่อออนไลน์บนทวิตเตอร์และพันทิป

โทนของการสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะหลักๆ คือ โทนของการไม่แสดงอารมณ์ แต่ให้ข้อมูลเป็นหลัก และโทนที่เน้นการแสดงออกเชิงอารมณ์ พบว่า โทนการสื่อสารที่เป็นการแลกเปลี่ยนเชิงข้อมูลนั้นมีปริมาณสูงอยู่ในระดับต้นของทั้งสองแพลตฟอร์ม ในขณะที่เมื่อพิจารณาลักษณะของโทนการแสดงผลออกเชิงอารมณ์พบว่า ทวิตเตอร์มีการ “ประชดประชัน และวิพากษ์” ในปริมาณที่สูง โดยเป็นการแสดงผลถึงความไม่พอใจต่อการให้รางวัลเบาะแสข้อมูลกับตำรวจด้วยตัวเอง

ทั้งสองแพลตฟอร์มพบอารมณ์ความขัดแย้งซึ่งเป็นการเชื่อมโยงประเด็นกับเรื่องการเมือง โดยการแสดงความคิดเห็นของฝ่ายที่มีความเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน ฝ่ายหนึ่งประชดประชันวิพากษ์การทำงานของรัฐต่อการจับกุมผู้ต้องสงสัย อีกฝ่ายแสดงความคิดเห็นวิพากษ์ต่อการแสดงออกของอีกฝ่าย ทำให้พบโทนอารมณ์ของความขัดแย้ง มีอารมณ์ของการเสียดสี ประชดประชัน และวิพากษ์วิจารณ์ค่อนข้างมาก ขณะเดียวกัน เมื่อมีการจับคนร้ายได้ แต่ประเด็นการอธิบายสาเหตุยังไม่ชัด อารมณ์ที่พุ่งขึ้นมาคือเรื่องของอารมณ์ความขัดแย้ง โดยเฉพาะความรู้สึกขัดแย้งในประเด็นการเมือง กลุ่มการเมือง

ความเชื่อทางการเมือง พบการใช้คำที่แสดงถึงความเกลียดชังต่อกลุ่มด้วย ในขณะที่เดียวกันก็มีโทษของการสับสนต่อข้อมูล ซึ่งสะท้อนถึงความไม่เชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ได้รับในภาวะการคลี่คลายคดี

สิ่งที่เป็นข้อสังเกตคือ แม้จะมีการจับคนผู้ต้องสงสัยได้ การแสดงออกของคนพบน้อยมากที่เป็นการชื่นชมเจ้าหน้าที่ เนื่องจากมีประเด็นเรื่องของรางวัลนำจับเข้ามาทำให้กลายเป็นกระแสในการวิพากษ์ความไม่เหมาะสมมากกว่า ในขณะที่เดียวกัน สะท้อนให้เห็นด้วยว่า “ความขัดแย้งทางการเมือง” ในสังคม สามารถมีประเด็นมาจุดอารมณ์ความโกรธและขัดแย้งได้ แม้จะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยตรง การใช้พื้นที่สาธารณะแสดงออกความเห็นของคนที่ยืนคนละฝ่าย พบการปะทะด้วยข้อความที่ไม่สุภาพและการให้ร้ายอีกฝ่าย

การปฏิสัมพันธ์: พันทิประดมข้อมูล และวิพากษ์ ส่วนทวิตเตอร์พบการปฏิสัมพันธ์น้อย

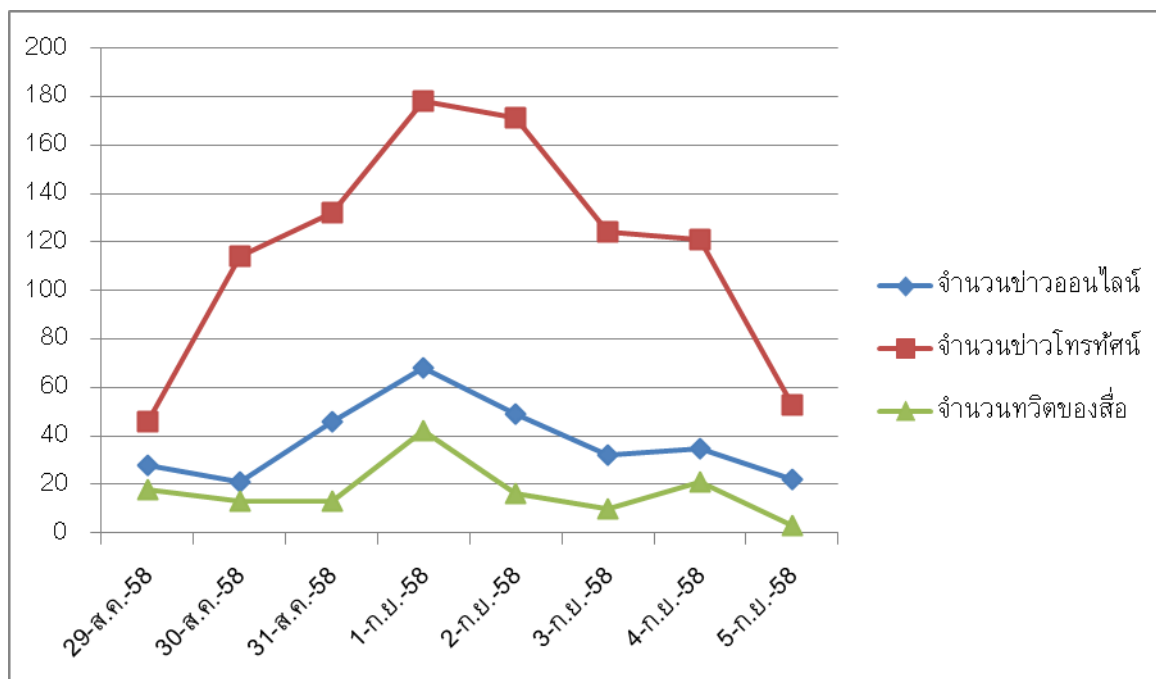
จากข้อมูลเรื่องการปฏิสัมพันธ์ พันทิจะเป็นลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ภายในกระตุ้ พบว่าลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแบ่งปันมุมมองต่อประเด็นกันมากที่สุด ซึ่งถ้าใช้ประโยชน์จากความต้องการมีส่วนร่วมของคนบนพื้นที่สาธารณะนี้ในการระดมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และถูกนำไปต่อยอดโดยสื่อในเชิงลึกมากขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการอธิบายเหตุการณ์ให้มีมิติมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามยังไม่พบการเชื่อมโยงประเด็นหรือลักษณะของการร่วมมือที่ออกไปนอกจากกระตุ้พันทิป

อีกลักษณะที่น่าสนใจของการปฏิสัมพันธ์บนพันทิปคือ การตั้งคำถาม วิพากษ์ และสงสัย ซึ่งพบมากบนกระตุ้ที่เป็นเรื่องความคืบหน้าของการจับกุมผู้ต้องสงสัย ย้ำว่า คนบางกลุ่มมีความไม่เชื่อมั่นต่อการทำงานและกระบวนการยุติธรรมของรัฐ

นอกจากนี้ลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวก็พบบนกระตุ้ด้วยเช่นกัน ที่ต้องพึงระวังคือ การถกเถียงที่มีการแสดงออกแบบสุดโต่งและเห็นต่าง การมอเนเตอร์ดูโทนการปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้จำเป็น เพราะถ้ามีในปริมาณที่สูงอาจนำไปสู่ประเด็นความขัดแย้งและการบิดเบือนประเด็นเพื่อประโยชน์ของการบุกปั่นและทำให้เกิดความแตกแยกทางความคิดต่างๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องโดยตรง

ในขณะที่การปฏิสัมพันธ์บนทวิตเตอร์ ถ้าเป็นการปฏิสัมพันธ์กันเองระหว่างผู้ใช้ทวิตเตอร์ พบลักษณะดังกล่าวน้อย แต่ลักษณะที่พบในเชิงการปฏิสัมพันธ์คือ การปฏิสัมพันธ์ต่อข้อมูลของสื่อ โดยพบการรีทวีตข้อมูลจากองค์กรสื่อเพื่อบอกต่อจำนวนมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการรีทวีตข้อมูลเกี่ยวกับการจับกุมผู้ต้องสงสัยมากที่สุด

ส่วนที่สอง การรายงานข่าวของสื่อมวลชน

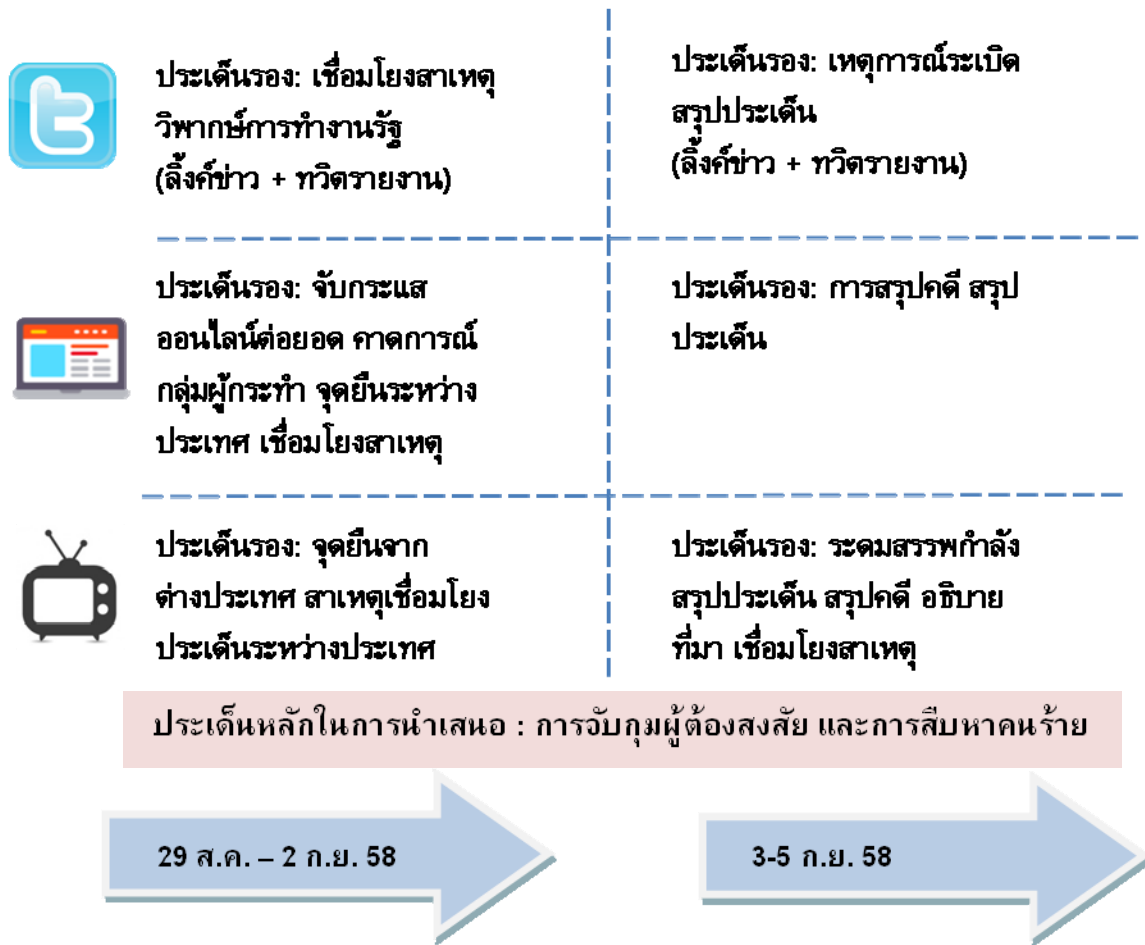

แผนภูมิที่ 20 แสดงปริมาณการรายงานข่าว 3 แพลตฟอร์ม

การรายงานข่าวในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัยเหตุระเบิดราชประสงค์-ทำน้ำสาทร สื่อทั้งสามแพลตฟอร์มมีการเกาะติดสถานการณ์ในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือปริมาณของข่าวจะเพิ่มหรือลดขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และมีประเด็นใหม่เกิดขึ้น โดยช่วงวันที่ 1 กันยายน ซึ่งเป็นวันที่มีการจับผู้ต้องสงสัยรายที่สองได้ เป็นช่วงเวลาที่มีการรายงานข่าวมากที่สุดบนทุกแพลตฟอร์ม หลังจากนั้น เป็นช่วงของการดำเนินคดี คลี่คลายประเด็น การนำเสนอข่าวของทุกแพลตฟอร์มปริมาณลงอย่างต่อเนื่อง จุดที่สำคัญคือการรายงานข่าวในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัยนี้ เน้นข้อมูลที่มาจากภาครัฐ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก เมื่อเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและการให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ลดลง ปริมาณข่าวจึงลดตามไปด้วย

นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับปริมาณการสื่อสารของผู้ใช้สื่อออนไลน์บนทวีตเตอร์และพันทิปก็พบว่า ความถี่และปริมาณของการนำเสนอข่าวและการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงออกต่อประเด็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ช่วงที่การรายงานข่าวมาก กระแสบนโลกออนไลน์ก็มากเช่นกัน เมื่อปริมาณการนำเสนอจากสื่อลดลง การอภิปรายแลกเปลี่ยนของคนก็ลดลงตามไปด้วย

ประเด็นข่าว: รายงานการจับกุมผู้ต้องสงสัย และการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก

แผนภาพที่ 1 แสดงประเด็นข่าวที่นำเสนอบน 3 แพลตฟอร์มสื่อ

จากการศึกษาสื่อโทรทัศน์ทั้ง 12 ช่อง ตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันที่ 29 สิงหาคม 2558 – เวลา 18.00 น. ของวันที่ 5 กันยายน 2558 โดยภาพรวมพบว่าหลังการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยที่พุลอนันต์ อพาร์ทเมนต์ สื่อโทรทัศน์นำเสนอประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ การจับกุมคนร้าย และการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเป็นหลัก ในขณะที่ประเด็นรองจะมีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในแต่ละวัน

เมื่อแบ่ง Timeline ออกเป็น 2 ช่วง พบว่า ช่วงแรก (วันที่ 29 สิงหาคม 2558 – 1 กันยายน 2558) สื่อนำเสนอประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ การจับกุมตัวคนร้าย และ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากวันแรกที่จับกุมอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นรองเรื่องการแสดงจุดยืนของต่างประเทศ โดยประเทศตุรกีที่ประกาศจุดยืนต่อต้านก่อการร้ายและยินดีให้ความร่วมมือกับประเทศไทย ประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา เป็นมาตรการคุมเข้มด้านชายแดนและสนามบิน การตั้งจุดสกัดรถเพื่อนำไปสู่การจับผู้ต้องสงสัยรายอื่น และการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ เชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติ ต่างเชื้อชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าภาพรวมเป็นการนำเสนอประเด็นการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก อย่างไรก็ตามพบว่าสื่อ

โทรทัศน์มีการนำเสนอการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยส่วนมวลชน (B24) ในช่วงแรกด้วยเช่นกัน

ช่วงที่สอง (2 กันยายน 2558 – 5 กันยายน 2558) สื่อยังคงนำเสนอประเด็นหลักทั้ง 2 ประเด็น คือ การจับกุมตัวคนร้าย และการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกับช่วงแรก และลดลงในวันสุดท้าย (5 กันยายน 2558) นอกจากนี้ยังมีประเด็นรองที่กลายมาเป็นประเด็นหลัก คือ ประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา ในวันที่ 2 กันยายน 2558 แต่วันถัดมา ประเด็นนี้ก็ลดจำนวนลง ส่วนประเด็นรองมีความแตกต่างจากช่วงแรก มีการระดมสรรพกำลังและข้อมูลจากประชาชนและอื่นๆเพื่อหาระบุตัวคนร้าย ประเด็นการบูรณะ เยียวยา ซึ่งพบมากในวันที่ 4 กันยายน เพียงวันเดียว การสรุปประเด็น สรุปคดี หลังการจับคนร้าย การอธิบายที่มาที่ไปหลังการจับกุมคนร้าย ประเด็นการเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ การเชื่อมโยงเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับการเมืองภายในประเทศ การคาดการณ์กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้กระทำผิด และการเชื่อมโยงกับประเด็นระหว่างประเทศ มีต่างชาติมาเกี่ยวข้อง

จากการศึกษาสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั้ง 5 ฉบับ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. ของวันที่ 29 สิงหาคม 2558 – เวลา 18.00 น. ของวันที่ 5 กันยายน 2558 โดยภาพรวมพบว่าหลังการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยที่ पुलอนันต์พาร์ทเมนต์ สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์นำเสนอประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ การจับกุมคนร้าย และการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเป็นหลัก ในขณะที่ประเด็นรองจะมีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในแต่ละวัน

เมื่อแบ่ง Timeline ออกเป็น 2 ช่วง พบว่า ช่วงแรก (วันที่ 29 สิงหาคม 2558 – 2 กันยายน 2558) สื่อนำเสนอประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ การจับกุมตัวคนร้าย และการสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากวันแรกที่จับกุมอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นรองเรื่องการแสดงจุดยืนของต่างประเทศ โดยประเทศตุรกีที่ประกาศจุดยืนต่อต้านก่อการร้ายและยินดีให้ความร่วมมือกับประเทศไทย โดยวันที่ 29 และ 31 สิงหาคม 2558 พบจับประเด็นกระแสจากออนไลน์ / จากประชาชนมาเสนอ จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและผู้จัดการออนไลน์ และพบประเด็นความมั่นคงและการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา เริ่มประเด็นในวันที่ 30 สิงหาคม 2558 เวลา 21.00 โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และพบมากที่สุดในวันที่ 1 กันยายน 2558 ของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ เริ่มมีการคาดการณ์กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องหรือ ผู้กระทำผิด ในวันที่ 31 สิงหาคม 2558 ในผู้จัดการออนไลน์เท่านั้น โดยในเดลินิวส์ออนไลน์พบการเชื่อมโยงประเด็นเพื่อหาที่มาที่ไปของสาเหตุเหตุการณ์ เชื่อมโยงประเด็นการเมือง ความขัดแย้งทางการเมือง เรื่องการเมืองภายในประเทศพบการเชื่อมโยงประเด็นกับอารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ และการเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ เช่น ผลกระทบ หลังมีการจับกุมคนร้าย ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม 2558 ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผู้จัดการ เดลินิวส์ออนไลน์ แต่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์วันที่ 31 สิงหาคม 2558 พบสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบการนำเสนอผลกระทบจากเหตุการณ์ อยู่บ้าง ซึ่งจะเห็นได้ภาพรวมเป็นการนำเสนอประเด็นการทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นหลัก อย่างไรก็ตามพบว่าสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีการนำเสนอการวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่โดยสื่อมวลชน ในช่วงแรกด้วยเช่นกัน และ 3 กันยายน 2558 – 5 กันยายน 2558 สื่อ

ยังคงนำเสนอประเด็นหลักทั้ง 2 ประเด็น คือ การจับกุมตัวคนร้าย และ การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีปริมาณลดลงกว่าช่วงแรก โดยประเด็นรองคือการสรุปคดี สรุปประเด็น ซึ่งพบไม่มากในช่วงแรก

ส่วนทวิตเตอร์ก็มีทิศทางในการนำเสนอไปในทิศทางเดียวกับอีกสองแพลตฟอร์ม เนื่องจากทวิตส่วนใหญ่ที่พบเป็นทวิตขององค์กรสื่อ ที่นำข่าว/รายงานมาโปรโมตให้ติดตามผ่านทวิตเตอร์ มีบ้างที่เป็น การทวิตตามสถานการณ์เพื่อรายงานความคืบหน้า ซึ่งทิศทางของประเด็นก็สอดคล้องกับอีกสองแพลตฟอร์ม

เมื่อพิจารณาคู่กับกรอบในการสื่อสาร พบว่า

- 1 กรอบความตึงาม
- 2 กรอบเศรษฐกิจ
- 3 กรอบ Human Interest
- 4 กรอบความรับผิดชอบ
- 5 กรอบความขัดแย้ง

- 1 กรอบความรับผิดชอบ
- 2 กรอบความตึงาม
- 3 กรอบ Human Interest
- 4 กรอบเศรษฐกิจ
- 5 กรอบความขัดแย้ง

- 1 กรอบความขัดแย้ง
- 2 กรอบความรับผิดชอบ
- 3 กรอบ Human Interest
- 4 กรอบความตึงาม
- 5 กรอบเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 2 แสดงลำดับของกรอบการสื่อสารในการรายงานข่าวแต่ละแพลตฟอร์ม

กรอบการนำเสนอข่าว (Frame) เป็นการกำหนดทิศทางในการนำเสนอประเด็น เนื้อหา และการรับรู้ของผู้รับสาร ด้วยการเลือกข้อมูล เลือกจุดเน้น เลือกการใช้คำสัมภาษณ์ในกรอบการนำเสนอ โดยกรอบการนำเสนอที่พบในการศึกษามี 5 กรอบ ดังนี้ “กรอบเรื่องความรับผิดชอบ” เป็นการบอกโดยนัยยะว่าใครควรจัดการกับปัญหานี้อย่างไร หรือความรับผิดชอบต่อสถานการณ์อย่างไร “กรอบเรื่องความตึงาม” เป็นการใช้ทิศทางการนำเสนอที่พูดถึงการปฏิบัติตัวในสถานการณ์ การต่อสู้ระหว่างความดี-ความชั่ว “กรอบ Human Interest” เป็นการใช้เรื่องของคน เรื่องที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของคน สิ่งที่คนสนใจ มีใกล้ชิดความรู้สึกเป็นจุดเน้นในการนำเสนอประเด็น “กรอบเศรษฐกิจ” เป็นการพูดถึงผลกระทบเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ และ “กรอบเรื่องความขัดแย้ง” เป็นการเน้นนำเสนอความคิดต่าง การเห็นตรงข้าม หรือการปะทะกันระหว่างกลุ่มที่มีความคิดแตกต่างกัน เป็นนัยยะการแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งที่มีอยู่และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่นำเสนอ

ข่าวโทรทัศน์เน้นเรื่อง “กรอบความดีงาม” เป็นหลัก ได้แก่ ความดีงาม ศีลธรรม จุดยืนการต่อสู้กับความไม่ยุติ การรวมใจและสิ่งที่ควรปฏิบัติในสถานการณ์ รองลงมาเป็นกรอบเศรษฐกิจ สะท้อนเรื่องผลกระทบเชิงตัวเลขและการคาดการณ์ กรอบ Human Interest อธิบายเหตุการณ์โดยใช้เรื่องราวของคนทำให้เกิดความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์ และการนำเสนอส่วนของผู้ต้องสงสัยมานำเสนอ ซึ่งอยู่ในความสนใจของคน กรอบความรับผิดชอบ เรื่องการนำเสนอทางออก การแก้ไข และกรอบความขัดแย้ง สะท้อนความเห็นต่าง ความขัดแย้ง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม/เรื่อง โดยเป็นการเชื่อมโยงปัญหาอยู่คู่กับเหตุการณ์ระเบิด

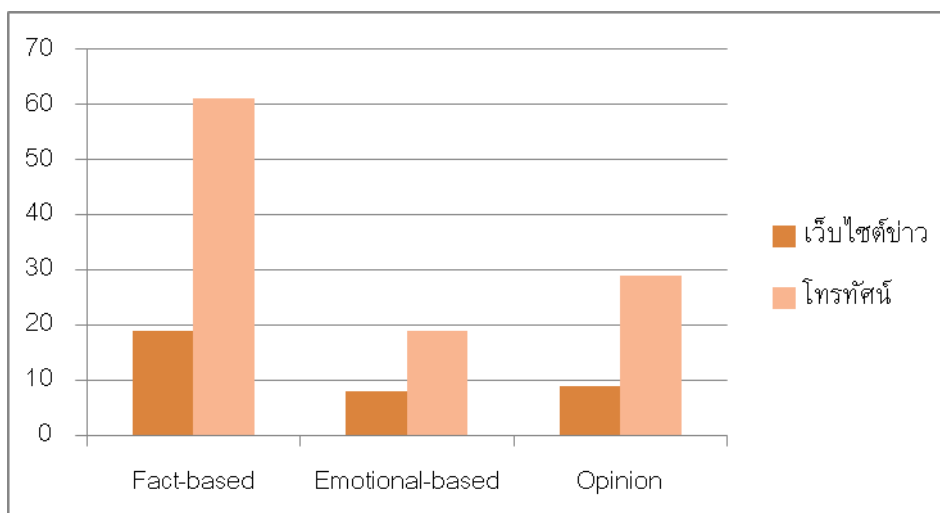
เว็บไซต์ข่าว ใช้กรอบเรื่องความรับผิดชอบ ระบุว่ารัฐบาลมีส่วนต้องรับผิดชอบต่อเหตุการณ์นำเสนอทางออก ทางแก้ไข กรอบเรื่องความดีงาม เป็นเรื่องของการรวมพลัง การรวมใจ การวิพากษ์การทำงานของสื่อ กรอบ Human Interest ใช้บุคคลในการเล่าเรื่องเพื่ออธิบายเหตุการณ์และสร้างความรู้สึกร่วม เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือกลุ่มคน กรอบเศรษฐกิจ ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ และกรอบความขัดแย้ง

ส่วนทวิตเตอร์พบการใช้กรอบเรื่องความขัดแย้งมากที่สุด โดยมีการวิพากษ์ การระบุถึงปัญหาของกลุ่ม การสะท้อนความเห็นต่าง และนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียง รองลงคือกรอบ Human Interest มีการใช้คำหรือภาพที่ไปกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก-นำเสนอวาทกรรมหรือข้อความที่สร้างอารมณ์ร่วม เน้นเรื่องผลกระทบต่อคน กรอบความรับผิดชอบ นำเสนอทางออกทางแก้ไข กรอบความดีงามและกรอบเศรษฐกิจพบจำนวนน้อย

เมื่อเทียบทิศทางของกรอบการนำเสนอของสื่อ สิ่งที่สื่อรายงาน และการแสดงความคิดเห็นของคนบนโลกออนไลน์ พบว่า คนจะอภิปรายถกเถียงในประเด็นที่กรอบของการนำเสนอข่าวของสื่อนำเสนอไป โดยมาเป็นการนำข้อมูลจากสื่อ มาวิพากษ์ มานำเสนอข้อมูลที่หาไม่ได้จากแหล่งอื่นเพิ่มเติม และมีการแสดงความคิดเห็นจากความเชื่อ ทศนคติ รวมถึงการตั้งคำถามต่อประเด็นข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากสื่อ สิ่งที่คนพูดมากกว่าที่สื่อนำเสนอก็คือประเด็นเรื่องการเชื่อมโยง กรอบของคนจะเน้นไปที่การหาความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์เป็นหลักโดยแหล่งข่าวที่พบในการนำเสนอข่าวส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานรัฐ สื่อและหน่วยงานต่างประเทศ ในส่วนของประชาชนจะเป็นแหล่งข่าวในแง่ของการเป็นพยานในเหตุการณ์

การพัฒนาต่อยอดประเด็น : สื่อพยายามอธิบายและให้ความหมายต่อสถานการณ์

แผนภูมิที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนรายงานต่อยอดประเด็นของเว็บไซต์ข่าวและทวิตส์

พบการต่อยอดประเด็นเพื่อให้การอธิบายโดยเน้นข้อมูล ข้อเท็จจริงเป็นหลัก (Fact-based) มากที่สุดจากทั้งแพลตฟอร์มเว็บไซต์ข่าว และทวิตส์ คือการอธิบายหลักฐาน และเส้นทางกระบวนการจับผู้ต้องสงสัย และสรุปเหตุการณ์เพื่ออธิบายให้เข้าใจเหตุการณ์ในภาพรวม เว็บไซต์ข่าวมีการต่อยอดประเด็นเชิงอารมณ์ความรู้สึก และ ประเด็นการแสดงความคิดเห็นใกล้เคียงกัน รายงานเชิงอารมณ์ความรู้สึกพบที่ผู้จัดการออนไลน์ เล่นกับเรื่องของคน อารมณ์ความรู้สึกหลังมีการจับกุมคนร้าย และสรุปเหตุการณ์ (เน้นตรามา อารมณ์ การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของแต่ละฝ่าย) โดยเน้นการใช้คนโต้ตอบกันในข่าว ส่วนรายงานเชิงการให้ความคิดเห็น เป็นการวิเคราะห์ประเด็นโดยคอลัมน์ในเรื่องความเชื่อมโยงประเด็น วิเคราะห์สถานการณ์

สื่อทวิตส์พัฒนาประเด็นในเชิงการให้ความคิดเห็น โดยเปิดพื้นที่รายการให้เป็นการอภิปราย และใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็น การวิเคราะห์จากแหล่งข่าว ในประเด็นการเชื่อมโยงสาเหตุ นอกจากนั้นเป็นการวิเคราะห์เหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ ให้ความหมายต่อเหตุการณ์โดยผู้สื่อข่าวและผู้ประกาศ ส่วนประเด็นต่อยอดเชิงอารมณ์ความรู้สึก เป็นเรื่องของความเชื่อ ความรู้สึกต่อการจับกุมผู้ต้องสงสัย ข่าวการฟื้นฟูพื้นที่ เน้นอารมณ์ความรู้สึกในการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และการใช้ความดีสู้กับสิ่งไม่ดีที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ผ่านพ้นเหตุการณ์

โทนการนำเสนอ: เน้นข้อเท็จจริง ป้องกันความขัดแย้ง และการเพิ่มเชื้อไฟอารมณ์คนในสังคม

โทนการนำเสนอเป็นอีกประเด็นที่มีผลต่อการกำหนดกรอบ “อารมณ์” และ “ปฏิกริยา” ของคนในสังคมต่อเหตุการณ์ สื่อเลือกใช้โทนในการนำเสนอเพื่อให้มีนัยยะบางอย่างต่อการรายงานได้ หรือไม่

เลือกใช้โทนแต่เน้นรักษาความเป็นกลางโดยให้เพียงข้อมูลและข้อเท็จจริง ซึ่งจากการศึกษาการรายงานข่าวของสื่อในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัย พบว่าในแง่ของการเล่าเรื่อง รูปแบบการนำเสนอ ข่าวโทรทัศน์ใช้มากที่สุดคือ การใช้ภาพ insert เน้นที่การอธิบายเหตุการณ์ ไม่เน้นการสร้างอารมณ์ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล FACT-BASED ซึ่งทั้งสองรูปแบบเป็นการนำเสนอที่เน้นเชิงข้อมูลมากกว่าอารมณ์ และ รายงานจากที่เกิดเหตุ (เน้น fact-based)

ส่วนรูปแบบการนำเสนอเชิงอารมณ์และกระตุ้นความรู้สึกที่ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผู้ประกาศ (ในระหว่างการ lead / เชื่อมต่อประเด็น) ให้ข้อมูล EMOTIONAL-BASED การใช้ภาพเพื่อแสดงออกถึงความสูญเสีย ความเศร้าโศก และ รายงานจากจุดเกิดเหตุ (เน้นอารมณ์)

เมื่อเทียบกันระหว่างสองลักษณะ พบว่า การรายงานข่าวโทรทัศน์ยังเน้นรูปแบบการนำเสนอที่เป็นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากกว่าการนำเสนอเชิงอารมณ์

สื่อเว็บไซต์ข่าวก็เน้นการให้ข้อเท็จจริง อธิบายบนพื้นฐานของข้อมูล โดยให้น้ำหนักการนำเสนอ มุมมองของรัฐ นโยบาย บทบาทของรัฐ นอกจากนี้พบการรายงานที่มีอารมณ์ความรู้สึก การกระตุ้นอารมณ์ ความเห็นส่วนตัว โดยเน้นที่อารมณ์ของแหล่งข่าว นายกรัฐมนตรี และกลุ่มทางการเมืองต่อประเด็นเหตุการณ์ และในข่าวมีการใช้คำ ภาษาที่พูดถึงวิธีในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในเชิงลบ ตั้งคำถาม เป็นการจับทศมภาษณ์หรือข้อมูลจากแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ ที่มีการตั้งคำถามต่อประเด็น และใช้คำในการพาดหัวให้สะท้อนการวิพากษ์และตั้งคำถามต่อการทำงานของรัฐบาล

โทนของการใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวของทั้งสื่อโทรทัศน์และเว็บไซต์ข่าว ก็เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็น Fact ในการให้ข้อมูล อธิบายเหตุการณ์มากกว่า ถ้าใช้แหล่งข่าวในเชิงอารมณ์ความรู้สึก สื่อโทรทัศน์ใช้แหล่งข่าวที่เป็นญาติของผู้ต้องสงสัย เจ้าหน้าที่ตำรวจ และนายกรัฐมนตรี ในเรื่องความรู้สึกต่อเหตุการณ์ อารมณ์ที่สะท้อนผลกระทบจากเหตุการณ์ อารมณ์หนึ่งๆที่พบคือการตอบโต้กรณีที่มีนักข่าวพูดว่า "จับแพะหรือไม" ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ นายกรัฐมนตรี กับการรายงานของสื่อ และสื่อเลือกนำเสนออารมณ์จากการตอบโต้ นั้น ทำให้มีโทนของอารมณ์ขัดแย้งด้วย นอกจากนี้การใช้แหล่งข่าวเพื่อคาดการณ์ประเด็น โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อมโยงทั้งความขัดแย้งระหว่างประเทศและในประเทศ

เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับโทนอารมณ์ในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นเหตุการณ์ของผู้ใช้สื่อออนไลน์พบว่าเมื่อเป็นเรื่องโทนอารมณ์ความรู้สึก คนแสดง “ความไม่เชื่อมั่น” “การวิพากษ์การทำงานของรัฐ” และ “ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองที่แตกต่าง” เป็นในทิศทางเดียวกับข้อมูลที่สังคมได้รับจากสื่อ สื่อนำเสนอการวิพากษ์ การพยายามเชื่อมโยงสาเหตุ และเลือกภาพกรรม

ของแหล่งข่าวที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ของคนต่อเหตุการณ์ในลักษณะตั้งคำถาม ในขณะที่เมื่อเกิดโทนอารมณ์ดังกล่าวในการอภิปรายสาธารณะของคน สื่อไม่ได้อธิบายเพิ่มเติมให้ชัดเจน ในกรณีนี้ ยังไม่ความขัดแย้งที่นำไปสู่พฤติกรรมใดๆ เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นประชดประชัน โดยอ้างข้อมูลจากที่สื่อนำเสนอเป็นหลัก แต่สิ่งที่พึงระวังคือ หากมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน ความรุนแรงที่ดำเนินระยะเวลาในการคลี่คลายคดีนานกว่านี้ อาจมีการพัฒนาของอารมณ์ต่อประเด็นที่ขัดแย้งสูงขึ้น และความเชื่อมั่นต่อการจัดการกับปัญหาลดลงอย่างต่อเนื่อง

การใช้ข้อมูลจากผู้รับสาร: พบการใช้ข้อมูล UGC น้อย เน้นข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เป็นหลัก

ลักษณะของการมีส่วนร่วมต่อการรายงานข่าวพบน้อยกว่าในช่วงก่อนการจับกุมผู้ต้องสงสัย ในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัย ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร รัฐบาล และนักการเมือง การใช้ข้อมูลจากผู้รับสารในการรายงานของสื่อ เป็นเพียงการนำภาพที่สื่อไม่มีในการอธิบายเรื่องมาประกอบประกอบการรายงานข่าว มีการหยิบข้อมูลหรือเรื่องจากผู้ทรงอิทธิพล หรือบุคคลสำคัญโพสต์บนเฟซบุ๊กมานำเสนอเป็นข่าวโดยไม่มีการต่อยอด พบการต่อยอดกระแสนอนไลน์ทำเป็นข่าวบ้าง เช่น การตรวจสอบข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่ตรวจสอบแล้วเพื่อลดการบิดเบือนข้อมูลและการเข้าใจผิด เป็นต้น

จริยธรรมในการรายงานข่าว

ประเด็นจริยธรรมของสื่อ พิจารณาจากกรอบในเรื่องจริยธรรมสื่อและบทบาทอันพึงประสงค์ ในการไม่สร้างความขัดแย้ง ประสานสังคม เคารพสิทธิของบุคคลในข่าว และการเป็นผู้ให้คำอธิบายต่อเหตุการณ์ สรุปประเด็นเชิงจริยธรรม ดังนี้

สื่อมีการอธิบายข้อมูล และพยายามทำให้ภาพของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงประเด็นมีความชัดเจนขึ้น แต่ข้อพึงระวังคือการเลือกแหล่งข่าว การเลือกใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าว ต้องไม่สร้างความขัดแย้ง หรือเป็นช่องทางให้นำข้อมูลไปสู่การปั่นกระแสความเกลียดชัง เพราะในสังคมไทยยังมีความคิดต่างสุดโต่งทางการเมืองอยู่

สื่อรายงานเหตุการณ์ได้ค่อนข้างแม่นยำ พบการรายงานที่ผิดพลาด กำกวม หรือบิดเบือนทำให้เข้าใจผิดน้อย เมื่อมีข้อมูลที่คลาดเคลื่อนมีการแก้ไขข้อมูล นอกจากนั้นยังมีบ้างที่ทำหน้าที่เพิ่มเติมในการ “ตรวจสอบข้อมูล ข่าวลือ” และนำเสนอให้ประชาชนเข้าใจในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นการเช็คข้อมูลจากอารมณ์และกระแสนโลกออนไลน์ แล้วนำมาตรวจสอบ หากคำตอบที่ชัดเจนนำเสนอกลับสู่สังคม เป็นลักษณะการทำที่เหมาะสมในการรายงานข่าวภาวะวิกฤต ความรุนแรง และมีการเชื่อมโยงความขัดแย้ง

สื่อยังมีการใช้ภาพของผู้ต้องสงสัยโดยไม่ปกป้อง พบเพียงไม่กี่ช่อง อาทิ ThaiPBS ที่มีการเบลอหรือเลือกมุมกล้องที่ไม่เห็นหน้าผู้ต้องสงสัยที่ชัดเจน สื่อต้องพึงระวังประเด็นที่ว่า “ผู้ต้องสงสัยยังมีใช้ผู้กระทำผิดจนกว่าจะมีการตัดสินคดี” และควรได้รับสิทธิในการปกป้อง นอกจากนี้ พบภาพการใช้พยานเหตุการณ์โดยไม่ปกปิด ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้ให้ข้อมูลได้ ในขณะเดียวกัน บางเว็บไซต์ข่าวและโทรทัศน์บางช่องก็ทำหน้าที่ในการปกป้องพยานและผู้เกี่ยวข้องได้ด้วยการเบลอหน้า

การรายงานข่าวของสื่อพยายามทำให้เกิดความเป็นกลางด้วยการให้พื้นที่การวิเคราะห์ วิพากษ์ แสดงความเห็น และการนำเสนอข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นจากทุกฝ่ายให้มากที่สุด แต่ข้อพึงระวังคือ เนื้อหาที่เป็นเรื่องของการแสดงความเห็น การเลือกข้อความ วาทกรรม คำพูดที่นำมาชนกันให้รู้สึกถึงความคิดต่าง นำไปสู่การถกเถียงและขัดแย้งของคนซึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนแต่ละฝ่ายได้ เหมือนที่พบในการศึกษาเช่นกัน การรักษาความเป็นกลางและความน่าเชื่อถืออีกประการคือความพยายามในการรายงานอยู่บนข้อมูลข้อเท็จจริงเป็นหลัก เลี่ยงการนำเสนอที่จะกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก โดยพยายามใช้อารมณ์ความรู้สึกในการรวมใจกัน การต่อสู้กับความไม่ยุติ เพื่อผ่านพ้นเหตุการณ์เข้าไปแทน ก็เป็นความพยายามหนึ่งในการช่วยประสานสังคมให้เข้าหากันในภาวะวิกฤต

อภิปรายผล

ประเด็นแรกการสื่อสารและปฏิกริยาของประชาชนทั่วไปบนสื่อสังคมออนไลน์ ต่อเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัยในการวางระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร

การใช้พื้นที่สาธารณะของผู้ใช้สื่อออนไลน์ ในการศึกษาทวิตเตอร์และพันทิปสรุปได้ว่า ปริมาณของทวิตที่อยู่บน Hashtag จากคำสืบค้นมีจำนวนไม่มาก นัยยะคือ อาจเป็นเพราะคนแค่ต้องการทวิตข้อมูล แต่ไม่ได้ต้องการการแลกเปลี่ยนในเชิง Collective Conversation เหมือนในช่วงแรกของเหตุการณ์ นอกจากนี้พบประเด็นเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกหลังจากจับกุมคนร้าย มากที่สุด มีการวิพากษ์วิจารณ์การจับกุมคนร้ายว่าจับแพะ มีการแสดงความคิดเห็นเรื่องการมอบรางวัลนำจับให้กับเจ้าหน้าที่ การวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ก็เป็นทวิตที่เกี่ยวกับเรื่องของหลักฐาน การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ เช่นเดียวกับในพันทิป แต่บนพันทิปจะมีลักษณะของการเอาข้อมูลมาวิพากษ์วิจารณ์มากกว่าทวิตเตอร์ โดยเฉพาะการนำหลักฐานและข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐมาวิพากษ์การทำงาน สะท้อนถึงความไม่เชื่อมั่นต่อข้อมูล และยังต้องการคำอธิบายที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น อีกประเด็นสำคัญที่พบก็คือ การพยายามเชื่อมโยงหาสาเหตุของเหตุการณ์ แม้จะจับคนร้ายได้ บอกว่าเป็นกลุ่มไหน แต่การพูดที่ชัดเจนถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์ไม่ชัดเจน คนจึงนำไปวิเคราะห์ และพยายามหาความเชื่อมโยงกันเอง ที่น่าสนใจคือ แม้จะมีการทราบว่าคุณสมบัติที่ทำไมเป็นใคร แต่

ยังมีการพบลักษณะของความเห็นเชื่อมโยงไปการเมือง การขัดแย้งระหว่างกลุ่มทางการเมือง และพบการใช้คำที่ไม่สุภาพกล่าวถึงอีกฝ่ายด้วย เป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องพึงระวังในการสื่อสารในภาวะที่สังคมมีความขัดแย้ง การสื่อสารให้ชัดต่อสาเหตุที่มาที่ไปของเหตุการณ์จะลดการคาดการณ์และเชื่อมโยงที่สร้างความเข้าใจผิด หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงได้ แต่ถ้าข้อมูลจากสื่อและเจ้าหน้าที่ไม่ตอบโจทย์การรับรู้ในส่วนของ การเชื่อมโยงหาสาเหตุ เราจะพบลักษณะการอภิปรายบนพื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์

ประเด็นที่สอง การรายงานข่าวและการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ

สื่อพยายามเกาะติดสถานการณ์และอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเชื่อมโยงประเด็นสาเหตุเพื่ออธิบายที่มาที่ไปของเหตุการณ์สื่อใช้ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการ ซึ่งความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือก็อยู่ที่บุคคลที่มาร่วมอภิปราย การเชื่อมโยงมี 2 ประเด็นหลักคือความขัดแย้งในประเด็นระหว่างประเทศและความขัดแย้งทางการเมือง การใช้สื่ूपเชิงอารมณ์เป็นการกระตุ้นความคิดในด้านบวกให้สังคมเดินทางผ่านเหตุการณ์ไปได้ อย่างไรก็ตาม การรายงานข่าวต่อยอดข้อมูลในเชิงการให้ความเข้าใจต่อกระบวนการยุติธรรม หรือตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อเหตุการณ์ยังพบน้อย ซึ่งการตอบสนองประเด็นความสนใจนี้ยังไม่ชัดเจน ทำให้ยังมีการวิพากษ์ และอภิปรายเชื่อมโยงอย่างหลากหลายของคนบนโลกออนไลน์ การไม่ชัดเจนในเรื่องประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง ทำให้บนออนไลน์มีกลุ่มคนที่เชื่อมโยงประเด็นนี้ด้วยตัวเอง และนำไปสู่การถกเถียงและวาทกรรมออนไลน์ที่ขัดแย้งกันระหว่างความคิดสองฝั่งทางการเมือง ทั้งประเด็น กรอบการนำเสนอ และแหล่งข่าวที่ใช้สะท้อนว่า การรายงานข่าวในช่วงการจับกุมผู้ต้องสงสัย สื่อนำเสนอตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการไหลของข้อมูล เป็นการไหลจากเจ้าหน้าที่ ผ่านสื่อ ไปยังผู้รับสาร นอกจากนี้สื่อมีการระมัดระวังในการไม่เติมเชื้อไฟความขัดแย้งให้กับเหตุการณ์ ด้วยการรายงานข่าวที่เน้นข้อเท็จจริงเป็นหลัก ส่วนการรายงานที่เกี่ยวข้องกับเชิงอารมณ์เพื่อให้เห็นการคลี่คลายประเด็น การรวมพลังของคนในสังคมมากกว่ากระตุ้นความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่อันพึงประสงค์ที่สื่อควรทำในภาวะวิกฤต อย่างไรก็ตามสิ่งที่ยังพบน้อยคือ การมีส่วนร่วมระหว่างสื่อและประชาชนในการตรวจสอบข้อมูล ระดมข้อมูลเกี่ยวกับการคลี่คลายคดี ซึ่งต่างจากกรณีที่ใกล้เคียงกันในต่างประเทศที่ประชาชนมีบทบาทและมีช่องทางในการร่วมระดมสรรพกำลังในการคลี่คลาย และสื่อใช้ข้อมูลและความร่วมมือจากประชาชนด้วย ลักษณะการมีส่วนร่วมที่พบของสื่อไทยคือการใช้ข้อมูลบางส่วนจากโลกออนไลน์มานำเสนอหรือต่อยอดประเด็น

ดังนั้น ในมิติของการกำหนดวาระข่าวสารข่าวระหว่างผู้ใช้สื่อออนไลน์และสื่อมวลชนนั้น ในกรณีการจับกุมคนร้าย สื่อเป็นผู้กำหนดกรอบในการรับรู้ผ่านการรายงานข่าวเหตุการณ์และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้ใช้สื่อออนไลน์มีการหยิบประเด็นไปนำเสนอต่อในเชิงการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น แต่ยังไม่พบลักษณะของประเด็นที่ถูก

กำหนดมาจากผู้ใช้สื่อออนไลน์แล้วกลับมาเป็นข่าวที่สื่อมวลชนรายงาน การเน้นใช้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ และข้อมูลที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้วเป็นการป้องกันการบิดเบือนข้อมูลและสร้างความสับสนต่อ เหตุการณ์ในช่วงเวลาของการคลี่คลายคดี

ข้อมูลส่วนมากมาจากสื่อเป็นหลัก กรอบการนำเสนอข้อมูลสื่อ มีผลต่อการแสดงความคิดเห็น และการบอกต่อข้อมูลของคนบนโลกออนไลน์มาก เพราะ ส่วนมากเน้นการใช้ข้อมูลจากสื่อ ซึ่งก็เป็นข้อมูลที่ สื่อได้มาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความนิ่ง และการตรวจสอบข้อมูลจึงสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด หรือการแพร่กระจายความเข้าใจผิด การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสื่อ ส่วนใหญ่พบลักษณะของการนำ ข้อมูลจากสื่อมาบอกต่อ และการรีทวีตข้อมูลจากสื่อ มากกว่าการถามข้อมูล หรือการให้ข้อมูลกลับไป ที่สื่อ เพราะภาวะการไหลของข้อมูลจึงเป็นข้อมูลที่ไหลมาจากเจ้าหน้าที่ ผ่านสื่อ มาที่คน อย่างไรก็ตาม แม้ว่า กรอบของการอภิปรายของคนจะอยู่ภายใต้กรอบเรื่องการจับกุมคนร้ายและการสืบหาคนร้าย ตามที่สื่อนำเสนอ ก็ยังพบประเด็นที่คนต้องการเพิ่มเติม มีการแลกเปลี่ยนเพิ่มเติมที่มากกว่าที่สื่อ นำเสนอเป็นหลัก นั่นคือ ประเด็น “การเชื่อมโยงหาสาเหตุของเหตุการณ์” และ “การวิพากษ์การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ”

- Boin,A, Ekengren.M, Rhinard.M. (2014) Making Sense of Sense-Making: The EU's Role in Collecting, Analysing, and Disseminating Information in Times of Crisis. The Swedish National Defence College สืบค้นจาก http://www.societalsecurity.eu/uploads/Articles/2014_Boin%20Ekengren%20Rhinard_Sensemaking_FHS%20Book.pdf
- Brosius, H. B., & Kepplinger, H. M. (1990). The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*, 17(2), 183–211. doi:10.1177/009365090017002003
- Chaffee, S.H., & Metzger, M.J. (2001). The end of mass communication? *Mass Communication & Society*, 4(4). pp. 365–379.
- Dearing, J. W., & Rogers, E. (1996). *Agenda-setting*. London: SAGE.
- Drezner, D. W., & Farrell, H. (2004). Web of influence. *Foreign Policy*, 145, 32–40.
- Drury, J., Cocking, C., & Reicher, S. (2009). The nature of collective resilience: Survivor reactions to the 2005 london bombings. **International Journal of Mass Emergencies and Disasters**, 27(1), 66–95. Retrieved from <http://139.184.32.51/affiliates/panic/IJMED%20Drury%20et%20al.%202009.pdf>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. **Journal of Communication**, 43, 51-58.
- Hallahan, K. (1999). Seven models of framing: Implications for public relations, **Journal of Public Relations Research**, 11(3), 205-242.
- Keim, M. (2011). Emergent use of social media: A new age of opportunity for disaster resilience. **Prehospital and Disaster Medicine**, 26(Supplement S1), s94–s94. doi: 10.1017/S1049023X11003190
- Lee, B., Lancendorfer, K. M., & Lee, K. J. (2005). Agenda-Setting and the Internet: The Intermedia Influence of Internet Bulletin Boards on Newspaper Coverage of the 2000 General Election in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 57-71.
- Lim, J. (2011). First-level and second-level intermedia agenda-setting among major news websites. *Asian Journal of Communication*, 21(2), 167-185.

Maguen, S., Papa, A., & Litz, B. (2008, January). Coping with the threat of terrorism: A review. **Anxiety, Stress & Coping**, 21(1), 15–35. Retrieved from

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10615800701652777#.Ui5vZ2TXgVk> doi:
10.1080/10615800701652777

Mathes, R., & Pfetsch, B. (1991). The role of the alternative press in the agenda-building process: Spill-over effects and media opinion leadership. *European Journal of Communication*, 6(1), 33–62.

McCombs, M. (2000). The agenda setting role of mass media in the shaping of public opinion. สืบค้นจาก http://www.infoamerica.org/documentos_pdf/mccombs01.pdf

McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

McCombs, M. (2004). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge, UK: Polity Press.

Palen, L., & Liu, S. B. (2007). Citizen Communications in Crisis: Anticipating a Future of ICT-Supported Participation. *Proceedings of CHI 2007*. New York: ACM, 727-736.

Protess, D., & McCombs, M. (1991). *Agenda Setting: readings on media, public opinion, and policymaking*. Hillsdale: Lawrence Earlbaum.

Scheufele, D. A. (2000). Agenda-setting, priming, and framing revisited: another look at cognitive effects of political communication. **Mass Communication Society**, 3(2/3).

Seeger, M. W., Sellnow, T.L., & Ulmer, R. R. (2003). **Communication and Organizational Crisis**.

Semetko, H. A. & Valkenburg, P. M. (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. **Journal of Communication**, 50(2), 93-110.

Snow, D. A., Burke Rochford, E., Jr., Worden, S. K., & Benford, R. D. (1986). Frame alignment processes, micromobilization, and movement participation. **American Sociological Review**, 51, 464-481.

Sutton, J., Palen, L., & Shklovski, I. (2008). Backchannels on the front lines: Emergent uses of so- cial media in the 2007 southern california wildfires. In **Proceedings of the 5th international IS- CRAM conference** (pp. 624–632). Retrieved

<http://cmci.colorado.edu/~palen/Papers/isqram08/BackchannelsISCRAM08.pdf>

Sweetser, K. D., Golan, G. J., & Wanta, W. (2008). Intermedia Agenda Setting in Television, Advertising and Blogs During the 2004 Election. *Mass Communication and Society*, 11(2), 197-216.

The impact of social media on traditional media agenda setting theory. the case study of occupy wall street movement in USA Grzywinska, J Borden - Agenda setting: old and new problems in old and new ..., 2012

Vis, F. (2013). Twitter as a reporting tool for breaking news. *Digital Journalism*, 1(1), 27–47.

Vliegenthart, R., & Walgrave, S. (2008). The contingency of intermedia agenda setting: A longitudinal study in Belgium. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 85(4), 860–877.

Willem J. Muhren and Bartel Van de Walle (2010). Sense-making and Information Management in Emergency Response. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology* – June/July 2010 – Volume 36, Number 5

อ้างอิงใน Berstrom, G. (2014). Are bloggers parasites on the mainstream media: New study says blogs do mostly original reporting. About.com Marketing. Retrieved from http://marketing.about.com/od/traditional_social_media_roles/a/Are-Bloggers-Parasites-on-the-MainstreamMedia.htm

สรุปสาระงานเสวนา เรื่อง “เหตุระเบิดราชประสงค์...สื่อและสังคมได้บทเรียนอะไร”
วันศุกร์ที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.30-12.30 น.
ห้องประชุมมิศรา อมันทกุล ชั้น 3 สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการ **มีเดียมอนิเตอร์** กล่าวถึงเหตุที่มาของกิจกรรมว่า การระเบิดที่แยกราชประสงค์เมื่อ 17 สิงหาคม 2558 ตามมาด้วยการระเบิดที่ท่าน้ำสาทร เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกะทันหันและร้ายแรง มีเดียมอนิเตอร์ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การสื่อสารของสื่อสังคมออนไลน์และสื่อมวลชน ทั้งในช่วงหลังการระเบิดและช่วงที่จับผู้ต้องสงสัยได้ การศึกษาเพิ่งเสร็จสิ้นลง ด้วยมีหน่วยการศึกษาและ

ประเด็นการวิเคราะห์จำนวนมาก เพื่อให้ผลการศึกษาที่โครงการและทีมงานทั้งที่ปรึกษาได้ลงทุนลงแรงไป เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะกรณีมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก แม้ไม่อยากจะให้เกิดก็ตาม เพราะล่าสุดก็เพิ่งเกิดในอินโดนีเซีย จึงได้หารือ 3 สมาคมวิชาชีพ คือ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และ สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ผ่านทางนายกสมาคม ซึ่งต่อมาที่ประชุมคณะกรรมการของแต่ละสมาคม ได้มีมติรับเป็นองค์กร่วมจัดกิจกรรมในวันนี้ งานเสวนา เรื่อง “เหตุระเบิดราชประสงค์...สื่อและสังคมได้บทเรียนอะไร”

คุณวันชัย วงศ์มีชัย นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ **แห่งประเทศไทย** กล่าวเปิดการเสวนาว่า 3 สมาคมวิชาชีพเห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยนี้ เพราะที่ผ่านมาในแวดวงของสื่อเราเอง ไม่เพียงแต่เฉพาะเหตุการณ์ระเบิดที่ราชประสงค์ แต่หลาย ๆ เหตุการณ์ที่ผ่านมา สื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ที่ทั้งแบ่งบวกและแง่ลบ หลายครั้งที่การวิพากษ์วิจารณ์เหล่านั้นมีสาระสำคัญ โดยเฉพาะในยุค

สมัยที่สื่อถูกมองเป็นทั้งจำเลยของสังคมและเป็นอะไรหลาย ๆ อย่าง เราควรจะต้องมีการสรุปบทเรียนของเรา เพื่อที่จะต่อยอดในการพัฒนาให้มีการทำหน้าที่เพื่อเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม

ในส่วนของเหตุระเบิดที่ราชประสงค์ โดยเฉพาะในช่วงเริ่มต้นของเหตุการณ์ ที่มีเสียงสะท้อนของสังคมต่อจริยธรรมสื่อในการนำเสนอภาพ การนำเสนอข้อมูล ที่อาจทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาพที่อุจาดตา ตลอดจนความสับสนของสถานการณ์ข่าว ที่ตัวสื่อเองอาจเป็นส่วนหนึ่งของผู้รับข้อมูลข่าวสารและเสนอต่อโดยไม่ผ่านการกลั่นกรอง ทำให้สถานการณ์เพิ่มความสับสนมากยิ่งขึ้น สื่อเองก็ตระหนักในส่วนนี้ที่ว่าในภาวะตอนนั้นเกิดความสับสนของเหตุการณ์และสื่อพยายามช่วงชิงเวลาที่น่าเสนอข่าว จนอาจทำได้ไม่ดีพอ เมื่อได้มาย้อนนึกในการเสวนาครั้งนี้ อาจเป็นบทเรียนสำคัญที่จะใช้เมื่อต้องเผชิญเหตุการณ์ในลักษณะนี้ต่อไป

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ 3 สมาคม เห็นความสำคัญของการศึกษา ขณะเดียวกันแวดวงวิชาชีพ ก็มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานที่ผ่านมา จะได้สำรวจร่วมกันเพื่อจะได้ต่อยอดจากผลการวิจัยดังกล่าว พัฒนาเป็นคู่มือในการทำหน้าที่ของพวกเรา ให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในครั้งนี้ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ ทั้งแวดวงวิชาการและแวดวงวิชาชีพ

อ.สุกษารี ศรีสารคาม ที่ปรึกษางานการศึกษาวิจัย

โครงการมีเดียมอนิเตอร์ นำเสนอผลการศึกษา เรื่อง “การนำเสนอของสื่อและสื่อสังคมออนไลน์ ในเหตุการณ์ระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้าสาทร กับเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัย” โดยระบุว่า การศึกษานี้มีหน่วยการศึกษา คือ 1) สื่อออนไลน์ โดยสืบค้นจาก คำสำคัญ คือ ระเบิดราชประสงค์ ศาลพระพรหมและระเบิดสาทร ได้แก่ (1) ทวิตเตอร์ (บน #Hashtag) ของ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ คนทั่วไปบนโลกออนไลน์และองค์กรสื่อ บุคลากรขององค์กรสื่อ ระหว่าง วันที่ 17-25 สิงหาคม 2558 และ 29 สิงหาคม 2558 - 5 กันยายน

2558 (2) เว็บไซต์พันทิป และ (3) หนังสือพิมพ์ออนไลน์ จำนวน 5 ฉบับ คือ ไทยรัฐออนไลน์ เดลินิวส์ออนไลน์ ข่าวสดออนไลน์ มติชนออนไลน์และผู้จัดการออนไลน์ ซึ่งคัดเลือกจากการจัดอันดับเรตติ้ง เช่นเดียวกับ 2) สื่อโทรทัศน์ดิจิทัล จำนวน 12 ช่อง ได้แก่ ช่อง 3 HD / ช่อง 5 / ช่อง 7 HD / MCOT HD / ไทยพีบีเอส / TNN 24 / New TV / Nation Channel / ONE / ไทยรัฐทีวี / AMARIN TV และ PPTV โดยเว็บไซต์พันทิป หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ศึกษาตั้งแต่วันที่ 17 ในขณะที่โทรทัศน์ดิจิทัล ศึกษาในช่วงวันที่ 18-25 สิงหาคม 2558 คือหลังเหตุการณ์ระเบิด 1 วัน และ ศึกษาช่วงวันที่ 29 สิงหาคม - 5 กันยายน 2558 หลังจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยเป็นมือวางระเบิด

โจทย์การศึกษา คือ 1) การสื่อสารของบุคคลทั่วไปในภาวะวิกฤตบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์เพื่อตอบสนองการรับรู้ต่อสถานการณ์ตามแนวคิดเรื่อง Sense-making 2) การนำเสนอข่าวและการกำหนดกรอบในการนำเสนอของสื่อในภาวะวิกฤต และช่วงการจับกุมคนร้ายมีลักษณะเชื่อมโยงแพลตฟอร์มอย่างไร และมีผลต่อการรับรู้ของคนในสถานการณ์อย่างไร 3) ถอดบทเรียนการรายงานข่าวจากเหตุการณ์นี้สู่การสร้างแบบแผนโมเดลในการพัฒนากระบวนการรายงานข่าวแบบมีส่วนร่วมในภาวะวิกฤตที่สื่อสามารถนำไปประยุกต์ได้

ผลการศึกษาพบประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ 1) การสื่อสารของคนทั่วไปบนสื่อออนไลน์ศึกษาทวิตเตอร์และพันทิป คนต้องการข้อมูลเป็นสำคัญในการตอบสนองความต้องการรู้ การเข้าใจสถานการณ์ ซึ่งข้อมูลหลักจะมาจากสื่อและโลกออนไลน์ ข้อมูลจะมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึก และโทนในการแสดงออกบนพื้นที่สาธารณะบนสื่อออนไลน์ แต่ระบบการมีส่วนร่วมและการประสานความร่วมมือระหว่าง คน/สื่อ/เจ้าหน้าที่ยังไม่ชัดเจน จากข้อมูลสรุปเชิงปริมาณพบว่า รูปแบบการสื่อสารที่พบในช่วงนี้ ประเด็นแรกคือในเชิงปริมาณพบว่าทั้งทวิตเตอร์และพันทิปจะมีปริมาณความหนาแน่นในการสื่อสารมากในช่วงวันที่ 17 และ 18 สิงหาคม จากนั้นปริมาณ/จำนวนของ ทวิตและกระทู้จะลดลงอย่างต่อเนื่อง ลักษณะของพันทิปในขณะทีลดลงจะมีสลับระหว่างเพิ่มขึ้นและลดลงในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนทวิตเตอร์จะลดลงไปอย่างต่อเนื่อง มิติของประเด็นในการสื่อสาร พบว่า ทวิตเตอร์ และ พันทิปมีความคล้ายคลึงกัน คือ ความหนาแน่นของประเด็นในการพูดถึงผ่านสื่อออนไลน์ทั้งสองแพลตฟอร์มจะอยู่ในวันที่ 17-18 สิงหาคมเป็นหลัก จากประเด็นก็สะท้อนให้เห็นว่า ความต้องการข้อมูลของคนในแต่ละช่วงนั้นแตกต่างกัน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และ สื่อมวลชนต้องเข้าใจความต้องการข้อมูลในภาวะวิกฤต เพื่อสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม เปรียบเทียบกรณีระเบิดงานวิ่งมาราธอนที่บอสตัน สื่อออนไลน์มีบทบาทอย่างมากในการระดมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยมีคนที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและให้ข้อมูล ทั้งมีการสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมที่ให้คนมาร่วมระดมข้อมูลกัน ซึ่งช่วยได้ในเรื่องการช่วยเหลือเหยื่อจากเหตุการณ์ แต่อาจมีการผิดพลาดจากการ Crowdsourcing ทำให้ระบุตัวคนร้ายผิดพลาด ในช่วงวิกฤตเช่นนี้ สื่อต้องมีบทบาทในการนำเสนอ “ข้อเท็จจริง” ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุด สื่อจะต้องช่วยลดความสับสน และทำให้ความโกรธแค้นลดลง แต่แปรเปลี่ยนเป็นอารมณ์ในเชิงบวกมากขึ้น ในฐานะที่สื่อคือผู้กำกับดูแล (Regulator) และระดมข้อมูล จึงควรทำการรวบรวมข้อมูลไว้ในที่เดียวกันอย่าง Live box เพื่อป้องกันการสับสนของข้อมูล

2. การรายงานข่าว ศึกษาทวิตเตอร์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์และโทรทัศน์ 2.1 ทวิตเตอร์ เป็นสื่อที่สำคัญในการติดตามข้อมูลข่าวสารของประชาชน ณ เวลาที่เกิดเหตุการณ์ และในสถานการณ์ที่ยังไม่ได้รับการยืนยันข้อมูล 2.2 หนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่า ประเด็นของการรายงานข่าวในช่วงหลังเกิดเหตุการณ์ 9 วันแรก มีความหลากหลายของประเด็นมากกว่าช่วงจับกุมคนร้าย โดยในช่วงแรกที่เป็นการพัฒนาเหตุการณ์ สื่อต้องตอบโจทย์การอยากรู้เพื่อเข้าใจเหตุการณ์ของคน 3 ประเด็นแรกที่ื่อนำเสนอผ่าน

เว็บไซต์ข่าวคือ 1 เหตุการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้น เป็นการให้ข้อมูล การรายงานความคืบหน้าสถานการณ์ 2 การสืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ 3 ประเด็นความมั่นคง และการทำงานของรัฐบาลต่อปัญหา 2.3 โทรศัพท์ ให้ ความสำคัญกับข้อเท็จจริงมากกว่าอารมณ์ ในช่วงวันหลังเหตุการณ์ ให้ความสำคัญกับประเภทในการ รายงานข่าวที่พัฒนาเป็นเชิงลึก โดยที่มีมากที่สุด ยังเป็นรายงานพิเศษและสัมภาษณ์ที่เน้นการให้ข้อมูล เป็นหลัก ส่วนประเด็นเชิงลึกที่เน้นการนำเสนอที่ให้อารมณ์ความรู้สึก ความสูญเสีย เน้นไปที่ชีวิตของคน ที่ได้รับผลกระทบ เรื่องราวของคนที่เกี่ยวข้อง ประเด็นความมั่นคงการทำงานของรัฐบาล จะเน้นให้เห็นการทำงาน อย่างแข็งขันของเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ ความรู้สึกของคนในพื้นที่ ความมั่นใจในการดูแล ทั้งนี้ รูปแบบ การนำเสนอของสื่อโทรทัศน์มีความหลากหลาย ส่วนในช่วงการจับกุมคนร้าย เมื่อศึกษาการพัฒนาประเด็น ในเชิงลึกจะเป็นเรื่องการพัฒนาในเชิงการให้ข้อมูลเป็นหลัก แต่จำนวนของการทำข่าวเชิงลึกไม่มากเท่ากับ การต่อยอดในช่วง 9 วันแรกของเหตุการณ์ เพราะประเด็นจะเน้นอยู่แค่เพียงเรื่องของการจับกุมคนร้าย การ สืบหาคนร้ายของเจ้าหน้าที่ การวิเคราะห์ อธิบายเกี่ยวกับระเบิด มาตรการการตรวจตราระวังภัย การสรุป ประเด็นหลังการจับกุมคนร้าย และการเชื่อมโยงประเด็นสู่กรณีอื่นๆ (เช่น ขบวนการแรงงานอุยกูร์)

วิเคราะห์ผลการศึกษานักวิชาการ

ดร.มานะ ตรีวิทยาวัฒน์ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กล่าวว่า งานการศึกษาครั้งนี้มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะกับบรรณาธิการข่าว หรือคนที่ดูแลเรื่องของการจัดการ เนื้อหา (Content Management) ในยามวิกฤตและประเด็นข่าวใหญ่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนตัวสนับสนุน งานวิจัยชิ้นนี้ในเรื่องของการเลือกหน่วยโดยที่ไม่ได้หยิบเอาแพลตฟอร์มใดแพลตฟอร์มหนึ่งมาศึกษา เท่านั้น ถือว่าเป็นงานวิจัยที่มีความยากและความหลากหลาย ค่อนข้างเยอะ แต่ต้องคำนึงเรื่องสภาพความเป็นจริงของภูมิ ทัศน์สื่อทุกวันนี้ คือคนเสพสื่อมากกว่าแพลตฟอร์มที่ศึกษา เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ซึ่งมีการนำข้อมูลในไลน์ไปแชร์หรือรายงานข่าว เพราะฉะนั้นมันข้ามแพลตฟอร์มไปมากกว่าที่อยู่ในหน่วยศึกษา และในส่วนของการศึกษาทวิตเตอร์ที่เลือกศึกษาเฉพาะติดแฮช แท็ก ในความเป็นจริงคนทั่วไปไม่ใช่แฮชแท็กแม้กระทั่งสื่อเอง เพราะฉะนั้นเนื้อหาการเสพข่าว การไหลเวียนของข่าวทุกวันนี้ มันซับซ้อนมากขึ้น เราอาจจะรู้ข่าวโดยจากคนทั่วไป ผ่าน โซเชียลมีเดียมากกว่าสื่อกระแสหลัก

งานวิจัยนี้น่าสนใจตรงที่มีการศึกษาเรื่องคนเสพสื่ออยู่อะไรกัน มีส่วนร่วมอะไรกัน เพราะ การ นำเสนอข้อมูลข่าวสารในยุคนี้ สื่อจะไม่สนใจเรื่องที่อยู่เสพสื่อพูดคุยกัน ไม่ได้แล้ว สื่อต้อง มอนิเตอร์อารมณ์ของผู้เสพสื่อโดยเฉพาะในยามวิกฤต ถ้าเป็นเรื่องของการตลาดคือรู้เรื่อง Instinct

ของ Consumer ว่า ผู้เสพข่าวเขาอยากได้ข้อมูลอะไร ที่ผ่านมาในอดีตเวลาที่สื่อทำข่าว สื่อมักจะคิดเอาเองว่าผู้บริโภคต้องการอะไร สื่อป้อนให้เลยโดยอัตโนมัติ โดยไม่สนใจว่าผู้เสพสื่อจะรู้สึกหรืออยากได้ข้อมูลอะไร แต่ทุกวันนี้ทำไม่ได้แล้วเพราะโลกออนไลน์มันเรียลไทม์ (Real Time) ผู้เสพสื่อได้ข้อมูลก่อนที่สื่อนำเสนอออกไปเสียอีก โดยเฉพาะยามวิกฤต ข้อมูลที่คนต้องการ คือ ข้อเท็จจริง ยิ่งได้ข้อมูลมากเท่าไร ชัดเจนมากเท่าไร ยิ่งดี

ผศ.พิจิตรา สีคาโมโต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า จากผลการศึกษาบอกว่ามีการอ้างอิงจากสื่อหลักซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อหลักก็ยังเป็นหัวใจสำคัญของข้อมูลด้วย แม้เราจะอยู่ในโลกของสารสนเทศและโลกอินเทอร์เน็ต ที่เมื่อเกิดเหตุการณ์คนหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตก่อนในการศึกษาที่ศึกษาทั้งทีวีเตอร์และพันทิป ที่สื่อออนไลน์ทั้งสองอย่างนี้มีลักษณะที่แตกต่างกัน พฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อทั้งสองอย่างมีความแตกต่างกันมาก โดยพันทิปเป็นพื้นที่ศูนย์รวมกระทุ้งของการแสดงความคิดเห็นและอารมณ์เยอะมาก แต่ไม่ใช่ทุกคนที่เข้ากระทุ้งพันทิป เวลาอยากรู้อะไรหรือดราม่าอะไรให้ดูในพันทิป เป็นแหล่งข้อมูลและพื้นที่ทางอารมณ์ สำหรับทีวีเตอร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ ที่ค่อนข้างเปิดมากกว่าสื่อออนไลน์อื่นๆ การแพร่กระจายของทีวีเตอร์จะไปยังอย่างรวดเร็วมากเมื่อเทียบกับสื่อออนไลน์อื่นๆ เป็นลักษณะของการสื่อสารทางเดียว เนื้อหาก็คจะเป็นองค์กรข่าว องค์กรภาครัฐหรือองค์กรทางการเมือง ดังนั้นการให้ข้อมูลที่เป็นทางการก็จะมาจากทีวีเตอร์

มีบทวิเคราะห์หนึ่ง อธิบายว่า ทีวีเตอร์มีอารมณ์ตื่นตระหนกมากในช่วงวันแรกซึ่งเป็นปกติของช่วงวิกฤต แต่เมื่อมาวิเคราะห์พันทิปพบว่าการตื่นตระหนกมากกลับอยู่ในช่วงวันที่ 21 เพราะมันเป็นช่วงของการระดมการหาตัวคนร้าย ซึ่งอาจสะท้อนได้ว่าทีวีเตอร์เป็นสื่อที่เป็นการสื่อสารทางเดียวที่ให้ข้อมูลทางตรงในวันที่เกิดเหตุการณ์แล้วจบ แต่พันทิปมีลักษณะเป็นฟอรัม(Forum) และเป็นฟอรัมที่น่าสนใจมากเลยว่ามันมีข้อเท็จจริงมากแค่ไหน และมีความดราม่ามากขนาดไหน ซึ่งน่าศึกษาต่อ เป็นข้อมูลดิบที่ดีมาก อาจจะศึกษาว่าความตื่นตระหนกของคนเปลี่ยนไปตามแพลตฟอร์มหรือไม่ เพราะเมื่อเหตุการณ์ผ่านไปความตื่นตระหนกไม่ได้หยุดไปตามเหตุการณ์

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ และสื่อโทรทัศน์ ทั้งหมดที่มีเดียมอนิเตอร์ ศึกษาคือ 4สื่อ 3 แพลตฟอร์มและพบว่าการทำงานของสื่อเหล่านี้จะอยู่บนข้อเท็จจริง(fact base) ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีและเป็นความจำเป็นมาก เพราะถ้าไปดู **จรรยาบรรณของสื่อในช่วงวิกฤต สื่อจำเป็นต้องรายงานข้อเท็จจริง (fact base)อย่าเอาอารมณ์เข้ามา อย่างเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ยังไม่มีใครอ้างอิงว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ จะมี**

จรรยาบรรณที่เขียนไว้เลยว่าต้องเป็นการรายงานข้อเท็จจริงไม่รายงานด้วยการระบุว่าใครเป็นผู้ทำ แต่ของเราก็มีการระบุว่า เป็นเชื้อชาติอะไรซึ่งจริงๆแล้วไม่สามารถทำได้ สำนักข่าวคิดเองไม่ได้ หรือ แม้แต่การที่จะไปสัมภาษณ์นักวิชาการที่มีการตั้งสมมุติฐานว่าเป็นกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ก็เป็นเรื่องอ่อนไหว

จากการสอบถามสำนักข่าวต่างประเทศว่า ตอนเกิดเหตุระเบิดราชประสงค์ เขาทำอะไร หลักการของเขาคือ “ความน่าเชื่อถือมาก่อนความเร็ว” ในยุคที่มีทีวีติดต่อกับโลกออนไลน์ ถ้าจะแข่งกันมันแข่งไม่ได้เพราะคนอยู่ในเหตุการณ์เขาสื่อสารก่อน ถ้าจะแข่งกันที่ความเร็วมันไม่มีทางชนะดังนั้น สำนักข่าวไม่ต้องแข่งที่ความเร็วขนาดนั้น ความชัดเจน ความถูกต้องต้องมาก่อน อย่างสำนักข่าวต่างประเทศ การที่เขาจะบอกว่ามีคนเสียชีวิตกี่คน เขาต้องเช็คข้อมูลแล้วเช็คข้อมูลอีกหลายแหล่งมาก่อน จะรายงาน ซึ่งนี่คือ Core Valueที่แท้จริงของสำนักข่าว และต้องมีความระมัดระวังในการที่จะบอกว่าใครเป็นผู้กระทำ เพราะนั่นเป็นเรื่องที่อ่อนไหว

แม้ความต้องการของประชาชนจะมีมากที่ต้องการรู้ว่าใครเป็นผู้กระทำ เพื่อความเชื่อมั่นต่อการใช้ชีวิตแบบปกติได้ แต่สำนักข่าวต้องไม่เดือดเนื้อร้อนใจกับความต้องการเหล่านั้นเพราะมันจะทำให้เหตุการณ์นำไปสู่วิกฤตอื่นๆได้

สำหรับประเด็น Crowdsourcing ขอใช้เคสสีนามิที่ญี่ปุ่น มันเป็นวิกฤตของภัยพิบัติ เขาใช้ Crowdsourcingแบบไม่ต้องรีบ อาจเป็นเพราะเหตุการณ์ต่างกับการระเบิดที่ราชประสงค์ รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาลญี่ปุ่นระดมภาพมือถือของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ แล้วเอาข้อมูลมาประมวล เขาใช้เวลาเป็นปีเพื่อการวิเคราะห์ว่าเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความสูญเสีย ความเสียหาย มากที่สุดคือ การระเบิดของแก๊สจากบ้านเรือน จากนั้นก็ค้นหาว่าอะไรที่ทำให้ไฟลุกไหม้ แล้วหาทางป้องกันเหตุนั้น

การนำเสนอของสื่อโดยเฉพาะสื่อที่เป็นองค์กร เมื่อเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ คำถามที่จะเกิดขึ้นก็คือ ใครคือผู้ที่กระทำแล้วจะเกิดเหตุการณ์อีกไหม อันเป็นเหตุที่ทำให้สื่อพยายามนำเสนอในสิ่งที่ประชาชนอยากรู้ เพราะเมื่อรู้แล้วว่าใครเป็นคนทำ รู้แล้วว่าจับได้ ก็จะทำให้คนเชื่อว่าเกิดความปลอดภัย ความมั่นคงในการดำรงชีวิต แต่ถ้าเกิดความไม่เชื่อถือในข้อมูลที่สื่อนำเสนอ ไม่เชื่อถือในข้อมูลของเจ้าหน้าที่ก็นำไปสู่ fail state คือคนไม่เชื่อเจ้าหน้าที่รัฐ การเกิดเหตุระเบิดก็สะท้อนวิกฤตรัฐเช่นกัน

อีกหน้าที่ของสื่อที่น่าสนใจ คือ การรายงานเหตุการณ์ในอดีตว่า เกิดเหตุการณ์ระเบิดในกรุงเทพฯ มาแล้วกี่ครั้งและจับตัวคนร้ายได้ไหม แม้ครั้งนี้จะจับผู้ต้องสงสัยได้ แต่ก็ยังไม่สะท้อนความน่าเชื่อถือของรัฐเพราะเมื่อจับได้ก็ยังมีคำถามว่าเป็นการจับแพะหรือไม่

การเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เยอะมาก มีข้อมูลเยอะมาก ข้อเสนออย่างหนึ่งสำหรับการวิจัยคือการเก็บข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ซึ่งเมื่อเก็บจากแฮชแท็ก จริงๆการใช้ของคนไทยใช้ผิดหมด ใช้เป็นการขยายอารมณ์มากกว่า ซึ่งนักวิจัยต้องเข้าใจการใช้งานผู้บริโภครุ่นนี้ด้วย

การเสวนาหัวข้อ “ถอดบทเรียนละครูปข้อเสนอต่อแนวทางปฏิบัติ” โดยนักวิชาชีพสื่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์

คุณเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย การพูดครั้งนี้จะขอให้น้ำหนักมาที่สื่อโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ใหญ่เหตุการณ์แรกที่ทำหาย เพราะเป็นปีแรกของสื่อโทรทัศน์ดิจิทัล แล้วเกิดเหตุในใจกลางเมืองที่สะท้อนความรู้สึกของคน คิดว่าทุกสื่อ ถ้าได้มีโอกาสทบทวน มองย้อนกลับไป คงเห็นว่ามีหลายอย่างที่ยังไม่ได้ทำ มีหลายอย่างที่ยากทำให้ดีกว่าที่เกิดขึ้น เพราะต้องยอมรับว่า**ยังไม่มีคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน**

ถ้ามองย้อนกลับไปเฉพาะช่วงที่เกิดเหตุการณ์ มีความสับสนค่อนข้างมาก และมีคนที่ต้องการข้อมูลไปขยายความ ไปวิเคราะห์ต่อ แม้ในยุคนี้สื่อกระแสหลักไม่ได้ผูกขาดการไหลเวียนของข้อมูลมากเหมือนเมื่อก่อน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า**ทุกครั้งที่มีเหตุการณ์ใหญ่ ๆ เกิดขึ้น คนที่เข้ามาดูในเว็บไซต์หรือดูสื่อโทรทัศน์ก็เพิ่มมากขึ้น แสดงว่าคนที่เชื่อในสื่อกระแสหลักยังมีอยู่ แม้จะไปแลกเปลี่ยนข้อมูล ได้เถียงกันในสื่อ Social Media แต่สุดท้ายก็จะกลับมาดูสื่อโทรทัศน์** ซึ่งตรงนี้จะ เป็นโจทย์ใหญ่ที่ทำหายโทรทัศน์ดิจิทัล เมื่ออยู่ในภาวะที่มีเหตุการณ์ที่ใหญ่ขนาดนี้ สะท้อนอารมณ์มากขนาดนี้ สิ่งที่ต้องทำจากผลการศึกษาในวันนี้มันสะท้อนให้เห็นว่ามีหลายอย่างที่ยังไม่ได้ทำ หรือควรจะทำได้ดีกว่าที่ผ่านมา

บทเรียนจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต่อการทำหน้าที่ของสื่อกระแสหลัก สะท้อนให้เห็นว่า แต่ละสื่อต้องพูดคุยกันในห้อง บก. อย่างจริงจังว่าได้อะไรจากเหตุการณ์นี้ ต้องทบทวนการทำหน้าที่ของตัวเอง ต้องยอมรับความจริงว่าในการทำงานในภาวะแบบนี้ ไม่มีใครวางแผนในระยะยาวได้ เพราะเป็นการทำงานแบบวันต่อวัน หลังจากนั้นจึงต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ อยู่บนพื้นฐานที่มีเหตุและผลมากขึ้น

สิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือเรื่อง Sense-making สื่อต้องสร้าง Sense-making คือ ทำให้คนรู้เรื่อง เข้าใจที่มาที่ไป ความหมายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้เข้าใจเรื่องราวมากขึ้นในทางที่ควรจะเป็น ไม่เพิ่มกระแสที่ทำให้เกิดทัศนคติหรืออารมณ์รุนแรงขึ้น จนนำไปสู่ Hate Speech มากขึ้น

สุดท้ายที่อยากจะฝากคนทำสื่อ เมื่อทุกอย่างจบลงแล้ว เราเห็นหรือเชื่อว่ามันเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ แต่จนถึงวันนี้ คนทำสื่อเข้าใจประเด็นปัญหาการเมืองระหว่างประเทศมากแค่ไหน ถ้าเป็นอุยกูร์ จีน เชื่อมโยงถึงตุรกี เรื่องจีน อุยกูร์ ตุรกี ทำให้ผู้ชมผู้ฟังรู้จักตุรกี อุยกูร์ หรือจีนเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ ควรจะมีข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจ รับรู้ หรือคนที่เสพสื่อมีความรู้เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ไม่ใช่อยากจบก็จบโดยไม่มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งตัวละครเหล่านี้จะมีบทบาทมากในวงการเมืองระดับประเทศต่อเนื่อง ไม่จบแค่ตรงนี้

คุณกนกพร ประสิทธิ์ผล นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ กล่าวว่า ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติการทำงานของสื่อจะใช้รูปแบบที่แตกต่างไปจากปกติด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาเกิดเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ ที่เป็นช่วงหัวค่ำ การจัดสรรคนในช่วงนั้นจึงมีความยาก แต่ถ้าหากเกิดเหตุการณ์ในช่วงกลางวันผู้คนกำลังทำงาน ดังนั้น ช่วงค่ำวันที่ 17 สิงหาคม ที่เกิดระเบิดที่ราชประสงค์ บทหนักจึงตกอยู่กับสื่อออนไลน์ เพราะเป็นเวลาที่คนไม่สามารถเข้าถึงสื่อหลักได้ ช่วงที่เกิดเหตุวิกฤตเป็นการวัดประสิทธิภาพ Performance ของทีมงานข่าวอย่างรอบด้าน เช่น การจัดสรรคน การตัดสินใจของทีมงาน การเตรียมเครื่องมือ และหากในช่วงเวลานี้สื่อไหนทำหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างดีจะสามารถช่วงชิงเรตติ้ง สามารถเพิ่มยอดติดตาม หรือยอด like ได้สูง ดังคำกล่าว “วิกฤตกลายเป็นโอกาส”

ปัจจุบันที่ทีมข่าวออนไลน์ทำงานไม่ได้ต่างไปจากนักข่าวสื่อหลักนัก แต่นักข่าวออนไลน์ทำงานควบคู่ไปกับสื่อกระแสหลักอย่างโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ซึ่งอาจเป็นทีมงานเดียวกัน เนื้อหาที่ปรากฏในข่าวออนไลน์จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกับสื่อโทรทัศน์หลักด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะในเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ที่สื่อถูกกดดันจากประชาชนและจากสื่อด้วยกันเอง กองบรรณาธิการข่าวออนไลน์อาจต้องรอทีมข่าวหลักด้วย ภาพแรกที่ปรากฏหลังจากเหตุระเบิดจึงเป็นของคนที่อยู่บริเวณที่เกิดเหตุแต่ไม่ใช่จากสื่อ และข้อมูลที่มีกลับไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลที่ประชาชนอยากได้ เช่น เรื่องการปิดโรงเรียน

สื่อออนไลน์เรียนรู้อะไรบ้างจากเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์

1. ทั้งสื่อออนไลน์และคนที่รับสื่อได้เรียนรู้เรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณการนำเสนอภาพในข่าวออนไลน์ เช่น การรณรงค์ไม่แชร์ภาพผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บในสื่อออนไลน์
2. การร่วมกันรายงานข้อมูล ทุกคนร่วมกันเป็นผู้ส่งข้อมูลให้สื่อออนไลน์ ร่วมรายงานและร่วมตรวจสอบกับสื่อ ทุกฝ่ายมีการตรวจสอบข้อมูลซึ่งกันและกัน หากมีเนื้อหาที่ผิดพลาดไป ผู้เสพสื่อจะช่วยกัน

รายงานเข้ามาที่สื่อ นอกจากนี้ยังมีปรากฏการณ์เรื่องการให้เครดิตคลิปวิดีโอ ซึ่งหลังจากมีการแชร์จำนวนมากทำให้เครดิตในคลิปอาจสับสน แต่สื่อกลับไม่ถูกต้องว่าจากเจ้าของคลิป ไม่มีใครจับผิด เพราะประชาชนให้ความสำคัญกับอารมณ์และความรู้สึกโยยหาข้อมูลมากกว่า และอยากจะช่วยเหลือกันมากกว่า

3. การยอมรับว่ามีความผิดพลาดในการรายงานที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ระเบิดที่ผ่านมา มีกระแสประชาชนกระหน่ำเข้ามา สื่อออนไลน์มีการแสดงความรับผิดชอบได้ทันท่วงทีหรือไม่ ถือเป็นบททดสอบที่ดี ดังนั้น**หากมีการผิดพลาด สื่อจะต้องแสดงความรับผิดชอบโดยการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง เพื่อเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนมา แต่สิ่งที่ดีที่สุดคือสื่อไม่ควรจะมีการผิดพลาด**

4. การปรับโทน จะเห็นได้ว่าแอดมินในเพจต่างๆจะต้องเข้าใจและเลือกนำเสนออารมณ์และความรู้สึกของผู้เสพสื่อ

ถึงแม้สื่อออนไลน์จะมีผลกระทบต่อประชาชนเป็นอย่างมากก็จริงแต่เนื้อหาข่าวที่ออกมาจะต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสื่อหลัก เพราะเป็นสื่อเดียวกัน ถึงแม้สื่อออนไลน์อาจจะมีทีมงานหรือทรัพยากรน้อยกว่าสื่อหลัก แต่ต้องเน้นเรื่องของความถูกต้องและจรรยาบรรณที่จะต้องทำให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับสื่อวิชาชีพที่เป็นสื่อดั้งเดิม

คุณเสถียร วิริยะพรรณพงศา ผู้อำนวยการข่าว สถานีโทรทัศน์ PPTV ในแง่ของคนทำงาน คำนวณที่เกิดระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหม สถานการณ์ในห้องข่าว เป็นเหตุการณ์ที่มีความดุเดือดมาก ทุกวันนี้ สื่อทีวีอยู่ในภาวะที่ถูกทำลายจากสังคม จากสื่อออนไลน์ ซึ่งในเหตุการณ์วันนั้นเราอยู่ท่ามกลางข้อมูลที่มามากมาย ข้อมูลมันก็เหวี่ยงจากข้อมูลที่มามากมาย บางข่าวที่เราไม่ได้รายงานเราเห็นคนอื่นรายงาน เราก็ต้องคิดว่าช่องเราพลาด เราไม่ได้คิดว่าต้องเช็คข้อมูลก่อนรายงานนะ ปัญหาคือ เราไม่มีแนวทางในการทำงานช่วงนั้นจริงๆ เลยว่า ในสถานการณ์แบบนี้เราต้องทำอย่างไร และพบว่า **เรามาถึงจุดที่ “ความเร็วมันฆ่าสื่อจริงๆ” มันฆ่าเราจริงๆ ความตายในสื่อมันเร็วกว่าการตายจริงๆ มันเหมือนกับเราอยู่ในสงคราม** กำลังเข้าสู่สนามรบ เราเป็นแม่ทัพ แต่เราไม่มีแนวทาง เราก็ต้องคิดว่าจะเอาอย่างไร เราไม่มีกติกากลาง เราไม่มั่นใจว่าถ้าเราไม่รายงานใครจะรายงานบ้าง คือต้องยอมรับว่าการแข่งขันกันสูง ช่องไหนรายงานได้เร็วประชาชนก็จะมาดูช่องนั้น แต่ความเร็วต้องมาคู่กับความถูกต้อง

ดังนั้น สิ่งที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนคือ แนวทางในการรบ ซึ่งไม่ใช่แค่เรื่องระเบิดราชประสงค์ แต่เรื่องเด็ก เรื่องเหยื่อ ก็ต้องมีแนวทางเช่นกัน **แนวทางตอนนี้ที่จะต้องทำคือ บรรณาธิการข่าวของทุกช่อง**

ถึงเวลาที่ต้องมากำหนดกติกา แนวทางการทำงานให้ชัดเจน แล้วต้องมาดูว่าช่องไหนที่ทำผิด ธรรมนูญที่ตั้งไว้แล้วเตือนกัน เพราะไม่อย่างนั้นเราจะรบนอกกรอบแบบกันหมด แล้วเรารบนอก กรอบแบบนี้ก็ฟังกันหมดทุกช่อง

คุณ อติพงษ์ ลอยชื่น หัวหน้าข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า แนวหน้าออนไลน์เป็นทีมเล็ก ๆ เมื่อก่อนการทำงานออนไลน์ถูกมองว่าเป็นลูกเมียน้อย แต่ปัจจุบัน เราได้รับความสำคัญจากในองค์กรและในสังคม ว่ามีบทบาทใน การทำงานและได้ร่วมแชร์ข้อมูลกับกองบรรณาธิการ ได้เข้าร่วมใน การประชุมข่าว

ช่วงที่เกิดเหตุวันที่ 17 สิงหาคม มีเพื่อนที่ไปทำข่าวที่ เซ็นทรัลเวสต์โทรมาบอกว่าได้ยินเสียงระเบิด หลังจากเข้าไปเช็ค ข้อมูลใน Social Media พบว่าเป็นเรื่องจริง จึงได้บอกกับกอง บก. แล้วหลังจากนั้นทางออนไลน์จึงเริ่ม นำเสนอข่าวออกไปก่อน พร้อมเช็คข้อมูลไปด้วย ซึ่งมีข้อมูลไหลใน Social Media ตลอดเวลา โดยไม่รู้ว่า เป็นข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเป็นช่วงที่ต้องขังใจ เพราะ **แม้ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องตรวจสอบความ ถูกต้อง แต่ขณะเดียวกันก็ต้องอาศัยความเร็ว ต้องหาสมดุลของทั้งสองส่วนนี้เพื่อให้เกิดความ พอดี** ในทีม ถ้าเกิดความผิดพลาดที่พออภัยได้ จะคุยกัน การประชุมโต๊ะข่าวมีการคุยกันทุกวัน ทุกคนอยู่ ในภาวะกดดัน ในโลกออนไลน์ทุกวินาทีคือข่าว อยู่ที่ว่าจะนำประเด็นไหนมาเล่น

ความกดดันมีในเรื่องความถูกต้อง อย่างเรื่องปิดโรงเรียน แนวหน้าเกือบนำเสนอ แต่มีการเช็ค ข้อมูลกันไปมาพบว่าไม่ใช่ แต่ยอมรับว่าโดนตำหนิในการนำเสนอภาพศพโดยไม่ปกปิด อันนั้นยอมรับใน ความผิดพลาด ออนไลน์ผ่านมือมาหลายมือ รวมทั้งอุทกภัย ตอนนั้นมีคนทำงาน 4 คน แบ่งทำงาน 2 กะ กะละ 12 ชั่วโมง คอยมอนิเตอร์ข่าว แต่พอมาเจอเหตุการณ์ครั้งนี้ คนทำงานที่ยังไม่ผ่านวิกฤตการณ์ จะ เกิดการเรียนรู้ เด็กรุ่นใหม่จะเกิดการเรียนรู้ หากเกิดความผิดพลาดจะถือเป็นประสบการณ์ แต่หากความ ผิดพลาดเกิดขึ้นบ่อย ๆ ก็ถือว่าใช้ไม่ได้ จากเหตุการณ์นี้ เด็กในโต๊ะข่าวมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพราะฉะนั้นถือ เป็นการสร้างโอกาสให้เด็กกลุ่มหนึ่งโตเป็นนักข่าวที่ดีขึ้น

คุณสุเมธ สมคะเน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กล่าวว่า ต้องยอมรับว่าเหตุการณ์ที่ผ่านมาสื่อโดน วิพากษ์มาก และมีความผิดพลาดในเรื่องที่นำเสนอ **ปัญหาในการปฏิบัติงานในวันที่เกิดเหตุระเบิด แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ปัญหาการทำงานของสื่อ และ การทำงานของภาครัฐ** ซึ่งเห็นด้วยกับอาจารย์ ฆานะว่าเราไม่มีมาตรฐานการจัดการองค์รวมของภาคสังคมที่เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ และถึงแม้ว่ารัฐ จะมียุทธศาสตร์แต่การขับเคลื่อนการจัดการของรัฐมักจะมาช้าเสมอ ในขณะที่สื่อมีกรอบจริยธรรมแต่การ

แข่งขันชิงตลาดทำให้ต้องเสนอข่าวโดยความรวดเร็วเป็นอันดับแรก ทำให้เกิดข้อจำกัดที่ควบคุมเรา สถานการณ์บังคับให้เราต้องเลือกว่าเราจะเอาอะไร เราต้องตัดสินใจเดี๋ยวนั้น การจัดการเรื่องนี้จึงไม่ใช่แค่กองบรรณาธิการ แต่ต้องเป็นนโยบายภาคสังคมที่มาร่วมคุยกัน เช่น เมื่อรัฐมีมาตรการและข้อปฏิบัติแล้วเราจะทำอย่างไร ตัวอย่างเรื่องผู้บาดเจ็บ กระทรวงสาธารณสุขให้ศูนย์เรนทรให้ข่าว แต่ข้อมูลระหว่างหน่วยงานกลับไม่ตรงกัน เมื่อข้อมูลมีปัญหา ก็จะย้อนกลับไปสื่อ

คุณธีรยุทธ สันธกร บรรณาธิการข่าว ฝ่ายการเมือง สถานีโทรทัศน์ New TV ให้ความเห็นว่า สื่อได้บทเรียนหลาย ๆ อย่างจากเหตุการณ์นี้ ณ ชั่วโมงนี้ความเร็วมันฆ่าสื่อและสื่อเองก็หลงกับความเร็ว วันนี้มีทีวีดิจิทัลออกจำนวนมาก ซึ่งแข่งขันกันมาโดยด้วยความเร็ว ก็ต้องถามว่าเราแข่งกันที่ความเร็วหรือแข่งข้อเท็จจริง ถ้าแข่งทั้งคู่ก็คงยาก เพราะเมื่อได้ข้อมูลมาก็ต้องเช็คข้อมูลให้ถูกต้อง สิ่งสำคัญก็ต้องรีเช็คข้อมูลก่อน ไม่ใช่ได้ข่าวจากสื่อออนไลน์ก็เชื่อไปเลย ข้อมูลก็ผิดไปเลย มันเสียหาย ถ้าข้อมูลยังไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ต้องทำออกรายการทีวี สิ่งแรกที่ต้องย้ำกับผู้ประกาศ คือให้ย้ำว่าข้อมูลยังไม่ยืนยันแต่มีข้อมูลมาแบบนี้ กำลังตรวจสอบอยู่ เราต้องถามว่าในการนำเสนอ เราจะเอาความสะใจหรือความถูกต้อง การตัดสินใจในช่วงเวลานั้นมันค่อนข้างลำบาก เราไม่มีเวลาเพียงพอในการไปหาข้อมูลเพื่อยืนยันเหตุการณ์ว่ามันจริงหรือไม่ **สิ่งนี้สื่อต้องมานั่งคุยกันว่าเราจะแข่งขันกันที่ความเร็วแต่มีความผิดเพี้ยนในข้อเท็จจริง หรือ รอข้อมูลข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแม้จะล่าช้าไปบ้าง**

ในส่วนการรายงานข่าว รายงานสด ผู้สื่อข่าวจะเป็นนักข่าวใหม่ที่ไม่มีประสบการณ์ หรือเคยผ่านเหตุการณ์เหล่านี้ ซึ่งจะไม่ครอบคลุมไม่รู้จะเริ่มตรงไหน ทุกครั้งที่รายงานข่าวจะเกิดความไม่ชัดเจนของข้อมูล การรายงานข่าวที่ล้ำเข้าไปในพื้นที่บางส่วน จะทำให้สื่อถูกมองว่าล้ำเส้น สื่อต้องมีลิมิต (limit) ในการนำเสนอข้อมูล การนำเสนอได้ลึกกว่าสื่ออื่น ๆ ก็ต้องพิจารณาด้วยว่ามีผลกระทบกับส่วนอื่น ๆ ตามมาหรือไม่ ไม่ใช่คิดแต่เพียงว่ารายงานได้ดีกว่า น่าสนใจกว่า เพื่อที่จะอัปเดตตัวในการทำงานข่าว ถ้าคิดแบบนี้ก็ไม่ใช่อะไร กลายเป็นทำงานเพื่อผลตอบแทนหรือผลประโยชน์บางอย่าง การแข่งขันเราแข่งขันกันได้ แต่ต้องดูว่าเราแข่งขันอย่างไร วิธีการทำงาน หรือข้อเท็จจริงมากกว่า ถ้าผิดแล้วควรขอโทษหรือไม่ ส่วนในกรณีเกิดเหตุการณ์วิกฤตเช่นนี้ ภาครัฐควรมีวอร์รูม (War Room) ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ใช่ให้สถานีวิ่งหาข้อมูล ดึงคนนั้นคนนั้นมาให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ นา ๆ คนละทิศคนละทาง ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลอ้างอิงที่แน่นอน ทำให้ข้อมูลสับสน สังคมก็เข้าใจไปในทางที่ไม่ตรงกัน **ภาครัฐควรให้ข้อมูลข้อเท็จจริง เพราะสื่อที่อยู่ในมือมันแพร่กระจายไปเร็วมากจนไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้**

คุณปภากร อินทรวงศ์ บรรณาธิการบริหาร ไทยรัฐออนไลน์ กล่าวว่า เรื่องของความเร็วกับ

ความถูกต้อง หลายสื่อเป็นสื่อที่ประกอบการโดยหวังผลกำไร เพราะฉะนั้นความเร็วจึงจำเป็นต้องใช้อยู่ แต่ว่าจะนำเสนอความเร็วยังไง ที่ผ่านมาสื่อต้องฟังเรื่องของความเร็ว เพราะว่าเอเจนซีนำเรื่องของความเร็วในการรายงานข่าวไปขายโฆษณา แต่ไม่ได้เอาเรื่องของคุณภาพไปขายกับผู้ซื้อ ดังนั้นสังคมจึงได้แต่ในเรื่องของความเร็ว คือเขาอยากได้ความเร็วก็นำเสนอไปก่อน เช่น ใช้ภาพที่ดึงดูคน ข้อความพาดหัวที่ดึงดูคน ประเด็นนี้ขอฝากถึงเอเจนซีในเรื่องของการนำความเร็วของข่าวไปขายโฆษณามากกว่าคุณภาพของข่าว

เห็นด้วยกับงานวิจัยที่เสนอให้มีการการตั้งทีมในการมอนิเตอร์เหตุการณ์ของสื่อ และจากผลการศึกษาช่วงของการจับกุมคนร้าย โดยเฉพาะในวันที่มีการจับกุมคนร้ายได้ สังคมให้ความสนใจสูง แต่ก็มี ความขัดแย้งของข้อมูลสูง และมีข้อสงสัยขึ้นในวันนั้น เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่รัฐต้องมีทีมที่คอยจัดการ การให้ข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งในเหตุการณ์หลายๆ ครั้งเจ้าหน้าที่รัฐตอบคำถามซ้ำ ทำให้สังคมเกิดการตั้งคำถามและไม่เข้าใจ พนักงานข่าวไปถามว่าจับแพะหรือเปล่านั้นก็เกิดความไม่พอใจ แต่รัฐต้องย้อนกลับไปดูด้วยว่าทำไมเขาต้องถาม ที่ต้องถามเพราะมันไม่เคลียร์ เพราะฉะนั้นเรื่องของการชี้แจง เหตุผลที่มาที่ไปต่างๆ ถ้าอธิบายได้ชัดเจนได้ก่อนหน้านั้น คำถามคงไม่เกิด

และสุดท้ายมองว่าเรื่องของความเร็วยังเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากว่าบางครั้งเราต้องระงับหรือ ยับยั้งสิ่งที่ไม่ดีจะไปต่อในโลกออนไลน์ไว้อีกก่อน เช่นมีเหตุระเบิดขึ้นทุกคนไม่เคลียร์ว่ามันเกิดอะไร การยืนยัน ของสื่อว่ามีการเกิดเหตุจริง แต่ยังไม่ยืนยันสาเหตุที่ชัดเจน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำก่อน และการเข้าไปมีส่วนของสื่อในการช่วยระงับอารมณ์ของสังคมก็มีความจำเป็น

คุณสรายุส พุทธคุณ บรรณาธิการข่าวอาชญากรรม สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 กล่าวว่า เนื่องจากบทบาทของช่อง 5 ไม่เหมือนบทบาทของช่องอื่นๆ การเสนอข่าวของเราไม่เน้นเร็ว แต่จะเน้นในเรื่องความถูกต้องเป็นหลัก ดังนั้นถ้าจะดูข่าวในเรื่องของความถูกต้องมาดูที่ช่อง 5 ได้เลย จึงอยากฝากการ นำเสนอข้อมูลของแต่ละช่อง แม้จะมีการนำเสนอข้อมูลในเชิงลึก แต่ก็ต้องดูว่าเป็นสิ่งที่มีความถูกต้องและ ไม่บิดเบือน อย่างเช่น การนำเสนอที่สร้างความเสียหาย ความโกรธแค้น **สื่อต้องมีการถามกลับว่าอะไร คือความรับผิดชอบ มันจะส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง จึงขอยืนยันว่าสื่อต่างๆ ควรให้ความสำคัญกับ เรื่องความถูกต้องมากกว่าเรื่องของความรวดเร็ว** สำหรับช่อง 5 เราเป็นสถานีข่าวที่ไม่เคยถูกฟ้องร้อง ในเรื่องข่าวที่บิดเบือน ส่วนความเห็นในเรื่องเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ เห็นด้วยกับที่ประชุมที่รัฐบาล

ควรจะมีการตั้งวอร์รูมอย่างรวดเร็ว เพราะหากปล่อยให้เกิดการให้ข้อมูลจากหลายทางจะยิ่งซ้ำและยิ่งสร้างความสับสนให้กับสังคม โดยเฉพาะขณะนี้ เป็นสังคมยุคออนไลน์มีการหาข้อมูลกันเองด้วยแล้วแชร์ผิดๆ ยิ่งทำให้เกิดความสับสนกันมากขึ้นไปอีก

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ ได้เสนอต่อวงเสวนาว่า จะนำเรื่องนี้ไปบอกต่อ สنج.กสทช. ที่จัดทำโครงการ Smart Media Smart Consumer ซึ่งมีการพูดคุยกันว่า จะทำอะไรให้คนทำข่าวมาคุย มาถอดบทเรียนร่วมกัน ให้ผู้ชมได้รับทราบ โดยหวังให้ไทยพีบีเอส เป็นผู้ Provided เวลารายการให้ โดยเฉพาะในช่วงที่เหตุการณ์ผ่านไปแล้ว โดยให้ บ.ก. ข่าวมานั่งคุยกันว่ามีวิธีการจัดการกันอย่างไรในช่วงความวุ่นวายที่เกิดขึ้น และ จะนำไปแจ้ง กสทช. ที่ดูแลเรื่องเสรีภาพ และ จริยธรรมสื่อ ในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ และจริยธรรมสื่อ ในสถานการณ์วิกฤต เช่น กรณีระเบิดที่เกิดขึ้นว่า ภาครัฐ ต้องรับรอง คุ่มครอง การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน เพราะจากเหตุการณ์ระเบิดครั้งนี้ มีการปรามการนำเสนอของสื่อหรือห้ามนำเสนอในบางประเด็น **ทุกๆ เวลาเกิดเหตุการณ์สำคัญ นักข่าวก็วิ่งหาข้อมูล ถ้าหน่วยงานภาครัฐไม่ออกมาเป็นแหล่งข้อมูลทันที สื่อก็ทำงานลำบาก สังคมก็ยิ่งสับสนในข้อมูล**

ข้อเสนอแนะจากนักวิชาชีพและนักวิชาการ

คุณเทพชัย หย่อง นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สิ่งที่น่ายินดีคือ เห็นตัวบุคคลที่มาดูแลการบริหารข่าวในโทรทัศน์ดิจิทัลเป็นคนรุ่นใหม่ ในวงเสวนานี้ ไม่มีใครไม่ยอมรับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ ทุกคนยอมรับว่ามีข้อด้อยหรือความผิดพลาด ยอมรับว่าความเร็วเป็นศัตรูที่ร้ายกาจของคนทำโทรทัศน์ ซึ่งถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีมาก เพราะถ้าเป็น **เวทีแบบนี้เมื่อ 10 ปีก่อน** **อย่าหวังว่าจะเห็นสื่อมวลชนวิพากษ์ตัวเอง** **วันนี้ทุกคนพร้อมที่จะมาศึกษาและวางแนวทางร่วมกัน** **หวังว่าเวทีวันนี้จะเป็นจุดเริ่มต้น นำไปสู่การคุยกันที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ไปสู่ความร่วมมือในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง** เช่น ที่เกิดขึ้นแล้วคือการร่างแนวทางในการรายงานข่าวอาชญากรรม ที่พูดถึงเรื่องความเร็ว ความเหมาะสม ในการรับผิดชอบ ที่หวังว่าที่วิดิจิตอลทุกช่องจะเห็นพ้องต้องกันและยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งน่าจะเกิดขึ้นในไตรมาสแรกของปีนี้

สิ่งที่อยากเพิ่มเติมคือ จากเหตุการณ์โลกที่เกิดขึ้นตอนนี้ มีแนวโน้มชัดเจนว่าเหตุระเบิดราชประสงค์คงไม่ใช่ความรุนแรงครั้งสุดท้ายในประเทศไทย จากนั้นไปประเทศไทยจะหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้า

ไม่ได้ ทุกสื่อต้องเตรียมตัวเพราะจะเกิดเหตุการณ์แบบครั้งนี้ก็เยอะมาก หวังว่าครั้งต่อไปจะมีความพร้อมมากขึ้น ทุกสื่อต้องถอดบทเรียน ข้อมูลจากการศึกษาค้างนี้จะช่วยบอกได้ว่ามีตรงไหนบ้างที่ควรปรับปรุง

ส่วนประเด็นสุดท้ายคือ บริบททางการเมืองถ้าอยู่ในช่วงการเมืองภาวะปกติ วิธีการรายงานข่าวจะเป็นอย่างไร แหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่าเดิมหรือสร้างความสับสนเพิ่มมากขึ้น หรือมีผู้ให้ข้อมูลที่ออกมาตอบโต้กันไปมา เป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าบริบททางการเมืองจะมีผลต่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเหตุการณ์วิกฤติ คงจะเป็นประเด็นที่อยากฝากไว้

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ตั้งคำถามกับนักวิชาชีพ ถึงแหล่งข่าวของภาครัฐที่สื่อคาดหวังว่าจะเป็นผู้ให้ข้อมูลในช่วงหลังการเกิดระเบิด

คุณเสถียร วิริยะพรรณพงศา ผู้อำนวยการข่าว สถานีโทรทัศน์ PPTV กล่าวว่า **นอกจากสื่อจะไม่มีระบบในการตั้งรับกับเหตุการณ์แล้ว ภาครัฐยังล้มเหลวอย่างหนัก** เพราะสื่อก็ไปชิงตัวคนจากรัฐบาลทีละคนแล้วไม่แน่ใจว่าข้อมูลได้ถูกส่งต่อถึงบุคคลเหล่านั้นจริงไหม จากเหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้เรารู้ว่าต้องมีคนที่สามารถตอบคำถามได้ที่ถูกมอบหมายอย่างชัดเจน หรือมีการตั้งศูนย์เป็นวอร์รูมของรัฐบาลเพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูลข่าวสาร เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่กระทบกับความมั่นคงของชาติ ซึ่ง ณ วันนั้นที่มีการไปสัมภาษณ์บุคคลต่างๆที่คิดว่าเกี่ยวข้อง เขาคนนั้นรู้เรื่องแล้วหรือยัง โดยศูนย์นี้จะแถลงข่าวทุกครั้งชั่วโมง ทุกสื่อเอาข่าวจากตรงนี้

คุณอติพงศ์ ลอยชื่น หัวหน้าข่าวออนไลน์ หนังสือพิมพ์แนวหน้า กล่าวว่า หลังเกิดเหตุการณ์ใหม่ ๆ มีการโยงไปที่ 2 เรื่อง คือ เรื่องการเมืองและการก่อการร้าย ความสับสนใน 2 เรื่องนี้ถูกโยงไปคนละทิศละทาง จึงคิดว่า พลตรี สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกรัฐบาล น่าจะเป็นคนให้ข้อมูลมากกว่าคนอื่น ๆ

คุณปภากร อินทรวงศ์ บก.บห.ไทยรัฐ ออนไลน์ ขอยกตัวอย่าง **กรณีเหตุความรุนแรงที่ประเทศฝรั่งเศส มีประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ออกมาให้ข้อมูล โดยมีทีมจัดการข้อมูลให้ และทำให้เรื่องจบ เพราะผู้ให้ข้อมูล เป็นคนที่ใหญ่ที่สุดแล้ว** แต่นายกรัฐมนตรีของเราหรือภาครัฐของเรา ยังทำการสื่อสารประชาสัมพันธ์ได้ไม่ดี เวลาถามโฆษกรัฐบาล คำพูดที่ออกมาก็จะเป็น Pattern ไม่ค่อยมีน้ำหนัก **ถ้าคนบริหารประเทศออกมาพูดเองอย่างที่ประเทศอื่นทำ มันจะสามารถจบได้โดยที่สื่อไม่ต้องถามต่อ**

คุณธีรยุทธ สันธากร บรรณาธิการข่าวฝ่ายการเมือง สถานีโทรทัศน์ New TV เห็นด้วยกับคุณเสถียร ที่รัฐควรมีวอร์รูมเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ใช่ให้สื่อไปวิ่งหาข้อมูลกันเอง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนให้ข้อมูลไปกันคนละทิศทาง ตามสิ่งที่ตัวเองคิด ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ข้อมูลสับสน

ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ถ้ารัฐบาลตั้งทีมขึ้นมาว่ามีใครเกี่ยวข้องบ้าง แกลงข่าวทุกสองชั่วโมง หลัก ๆ รัฐบาลต้องให้ข้อมูลเอง และ ให้แนวทางที่ถูกต้อง

คุณสรายุศ พุทธคุณ บรรณาธิการข่าวอาชญากรรม สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 กล่าวว่า รัฐบาลมีการตั้งวอร์รูมเพื่อให้ข้อมูลที่สโมสกรกองทัพบก แต่การตั้งอาจจะล่าช้า และในช่วงแรกมีเพียงช่อง 5 ที่เข้าไปทำข่าวได้ แต่ที่หลาย ๆ ท่านพูดอาจจะหมายถึงการเกิดเหตุการณ์แล้วตั้งวอร์รูมขึ้นเลย เพื่อให้ข้อมูลไม่สับสน ซึ่งส่วนตัวเห็นด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการรายงานข่าวสะเปะสะปะและเกิดความสับสน โดยเฉพาะยุคนี้เป็นยุคออนไลน์ การเข้าไปหาข้อมูลเองเสี่ยงต่อการได้ข้อมูลผิด และนำไปสู่การส่งต่อข้อมูลแบบผิด ๆ ยิ่งให้เกิดเหตุการณ์เลวร้ายหนักขึ้นไปอีก

คุณวันชัย วงศ์มีชัย นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย การศึกษาการทำงานหนังสือจากเหตุระเบิดราชประสงค์เป็นบทเรียนที่ดีสำหรับแวดวงสื่อ ที่ผ่านมามีสื่อได้รับเสียงสะท้อนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ สิ่งทีวิพากษ์วิจารณ์จึงควรมีการนำมาพัฒนาในการทำหน้าที่ตามความคาดหวังของสังคม นอกจากนี้ ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพสื่อได้สะท้อนมาว่า **“ความเร็วในการทำข่าวเป็นเรื่องที่ทำลายความน่าเชื่อถือของสื่อ”** แต่เป็นเรื่องที่เข้าใจได้ว่าเป็นความจำเป็นสำหรับการแข่งขันในธุรกิจสื่อ ที่เราต้องยอมรับความจริงว่า สื่อมีทั้งปัญหาของตนเองและปัญหาในภาคธุรกิจ การตอบสนองต่อสิ่งที่ฝ่ายวิชาการเสนอมาก็อาจทำได้ไม่เต็มที่ และขณะนี้บ้านเมืองอยู่ในช่วงเวลาที่อยู่ในช่วงของการปฏิรูปสื่อ จึงเป็นช่วงเวลาที่เราเรียกร้องให้สื่อต่างๆ มีการปฏิรูป สื่อเองได้ตระหนักในเรื่องเหล่านี้ เพราะการเรียกร้องให้สื่อมีกฏกติกามากขึ้น เป็นความพยายามที่จะทำให้สื่อได้รับความน่าเชื่อถือจากสังคม แม้ว่าจะมีกติกายู่แล้วแต่ถูกละเลย กติกาย่างง่ายที่สุดคือกรอบจริยธรรม ที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ถูกละเลยเพราะภาวะการณ์ **“ความเร็ว”** ที่หลายคนบอกมา เป็นตัวที่ใช้เรียกเรตติ้งหรือยอดไลค์ของสื่อออนไลน์ แต่มีสิ่งที่ดีคือเมื่อเกิดความผิดพลาดก็มีการยอมรับที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงมากขึ้น เหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ที่ผ่านมา มีตัวอย่างการใช้ความเร็วทำให้เกิดความผิดพลาด ทั้งที่เป็นเรื่องที่มีข้อปฏิบัติทางกฎหมายบังคับใช้อยู่ อย่างเช่นเรื่องการละเมิดศพ เมื่อมีเสียงเตือนกันออกมาผ่านทางสังคมจน ทำให้มีการปฏิบัติและแก้ไข

และด้วยสถานการณ์ขณะนี้มีการเรียกร้องให้สื่อต้องปฏิรูปตัวเอง ในส่วนของสมาพันธ์สื่ออาจจะไม่บรรลุเป้าหมายและถูกมองว่าเป็น **“สื่อกระดาษ”** เวลานี้การกำกับดูแลตนเองและเอาจริงกับเรื่องเหล่านี้ **ขณะนี้บางสื่ออย่างเช่น ไทยพีบีเอส มีคณะกรรมการกำกับดูแลด้านจริยธรรมและรับเรื่องราวความเสียหายจากสื่อ องค์กรลักษณะอย่างนี้ ต่อไปแต่ละสื่อจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นมา ถือว่าเป็นการปฏิรูปตัวเองของสื่อด้วย** หรือหากเกิดสถานการณ์อย่างเหตุระเบิดราชประสงค์จะต้องมีกติกาวางที่ดูแลในเรื่องนี้ ส่วนกฏกติกาในเรื่องการนำเสนอข่าวสาร ถึงเวลาที่สื่อต้องทำอย่างจริงจัง ถ้าแต่ละสื่อร่วมมือกันทำจะช่วยกันแก้ปัญหาได้ และเป็นความหวังที่จะบอกกล่าวไว้ตรงนี้

คุณกนกพร ประสิทธิ์ผล นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ กล่าวว่า สำหรับสมาคมสื่อออนไลน์เองยังไม่ได้มีการถอดบทเรียนจากเหตุการณ์ระเบิดราชประสงค์ที่เกิดขึ้น แต่เข้าใจว่าแต่ละสื่อจะมีการสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้บริหาร สำหรับสื่อออนไลน์ การวัดเรตติ้งจะต้องทำ ณ เวลานั้น ซึ่งทุกอย่างจะเป็นฐานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ที่จะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเพื่อไม่ให้ข้อมูลจำนวนมากจมลงไปได้ใช้ประโยชน์

ดร.มานะ ตริรยาภิวัฒน์ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ ม.หอการค้าไทย ข้อเสนอในเรื่องของการรายงานข่าวในช่วงวิกฤตมี 3 ส่วน คือ

ในเรื่องการสื่อสารข้อมูลกับสังคม ภาครัฐยังสื่อสารภายใต้แนวคิดควบคุมสื่อซึ่งทำให้เกิดความสับสนของข้อมูลมากขึ้น ปัญหาสำคัญคือ ถ้ารัฐคิดว่าสามารถควบคุมการไหลเวียนของสื่อได้นั้นคือรัฐต้องไปตามปิดสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ดังนั้น **การสื่อสารข้อมูลกับสังคมในภาวะวิกฤต รัฐต้องปรับมุมมองการสื่อสาร ต้องเป็นการสื่อเพื่อให้ข้อเท็จจริงต่อสังคม อาจมีการตั้งวอร์รูมเพื่อการให้ข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะ และรัฐจำเป็นต้องมอนิเตอร์อารมณ์ของสังคมด้วยเพราะรัฐต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ด้วย ไม่เช่นนั้นจะมีคนที่กระเียนกระโดดลงไปเล่น บั่นข้อมูลทำให้เกิดความสับสนมากขึ้น**

ภาควิชาชีพ ควรมีการจัดทีมสำหรับทำงานในช่วงภาวะวิกฤต ต้องมีการฝึกซ้อม ต้องมีการ **training ว่าต้องมีการบริหารจัดการอย่างไร** อย่าลืมว่าไม่ใช่แค่หน้าจอทีวี สื่อหนังสือพิมพ์หรือสื่อออนไลน์ อย่างเดียวเท่านั้น แต่เราต้องเชื่อมโยงทุกสื่อเข้าหากันในแต่ละแพลตฟอร์ม แล้วใช้ประโยชน์ของการเป็นเรียลไทม์ที่เกิดขึ้น

เรื่องของความเร็วมีผลแต่**ควรมีการทำสัญลักษณ์ร่วมกัน เช่น ธงแดง เขียว เหลือง เพื่อสื่อความหมายข้อมูลของข่าวนั้นๆ** ว่าเป็นข่าวที่รอการยืนยันข้อมูล หรือเป็นข้อมูลที่ยืนยันแล้ว และควรมีการใช้ แฮชแท็กกลาง เวลาเกิดวิกฤตอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น **สมาคมวิชาชีพต่างๆ ต้องคุยกันเพื่อกำหนดเป็นแฮชแท็กกลางขึ้น** แล้วกระจายไปให้สมาชิกทุกคนทราบว่าใช้แฮชแท็กกลางนี้ เช่น น้ำท่วม กทม. ทุกคนใช้แฮชแท็กกลางร่วมกันหมดไม่ว่าสำนักข่าวไหน **เพื่อประโยชน์เมื่อคนเข้ามาดูในเรื่องของความไหลเวียนของข้อมูล ข้อเท็จจริงและง่ายต่อสำนักข่าวในการมอนิเตอร์ข้อมูลที่เกิดขึ้น**

สิ่งหนึ่งที่ต้องทำ คือ **ไม่ควรปล่อยให้กระแสไหลเวียนของโลกออนไลน์เป็นไปโดยธรรมชาติ** เพราะมีพวกที่กระเียนโดยแบบธรรมชาติในโลกออนไลน์ มีอะไรมาฉันจะสวนไปอย่างนี้ ฉันจะปล่อยไปอย่างนี้ กับกระเียนโดยจัดตั้ง หมายถึงว่ามีการรวมกลุ่มกันไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมโดยเจตนาหรือไม่เจตนา โดยเฉพาะในยามวิกฤตที่เกิดขึ้นเช่นในกรณีระเบิดที่ราชประสงค์ เห็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งคือมี

การจัดตั้งของการไหลเวียนข้อมูลข่าวสารบางเรื่องด้วยเจตนาชี้้นำเพื่อทำให้สังคมเกิดความสับสน ตื่นตระหนก ที่อาจก่อให้เกิดความวุ่นวายตามมาได้

หน้าที่ของสื่อของสื่อในยามวิกฤตอีกอย่าง คือ การตรวจสอบข้อมูล เพราะในยามวิกฤตในการรายงานข่าวสื่อจำเป็นต้องเช็คข้อมูลให้ชัวร์ ช้ายังดีกว่าพลาด อย่าไปเน้นความเร็วจนหลงผิดไป แต่ขณะเดียวกันถ้าผิดต้องรีบแก้ไขข้อมูล

และอีกส่วนที่ต้องระวังคือการนำเสนอพยานโดยไม่เบลอหน้า การนำเสนอข้อมูลที่ควรเสนอ ไม่ควรเปิดเผย เพราะอาจส่งผล หรือเป็นอุปสรรคต่อการติดตามคดีของเจ้าหน้าที่ สื่อต้องพูดคุยกันว่าข้อมูลใดที่ไม่ควรเปิดเผย

ภาคสังคม ต้องมีการเรียนรู้เรื่องนี้ เช่นที่ผ่านมามีการเตือนกันเองในเรื่องของการแชร์ภาพศพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นพลังของสังคมในการทำหน้าที่ตรวจสอบกันเองและตรวจสอบสื่อด้วย แต่ปัญหาคือพวกเกรียนที่อ้างสื่อกระแสหลักซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ทำให้เกิดการแชร์ข้อมูลที่ผิดๆ ออกไป จะเห็นว่ามีความซับซ้อนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดีถือว่ามีเครดิตอยู่

ผศ.พิจิตรา สีคามิโต้ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า การถอดบทเรียนจริงๆที่ต้องเรียนรู้ก็คือ **เมื่อมีเหตุการณ์วิกฤต ไม่ว่าจะวิกฤตธรรมชาติหรือวิกฤตก่อการร้าย ภาครัฐต้องรวมศูนย์ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ แต่ช่องทางการสื่อสารต้องไม่รวมศูนย์ แต่ต้องเข้าถึงคนฟัง คนดูให้ได้มากที่สุด และใช้สำนักข่าวเป็นภาคี** เพราะเขารอข่าวอยู่แล้ว ดังนั้นการตอบกลับข้อมูลต่างๆของภาครัฐต้องรวมศูนย์ ต้องเช็คข้อมูลและต้องนำเชื่อถือ

ในส่วนสื่อ ต้องเรียนรู้ ทบทวนเหตุการณ์ และสะสมข้อมูล เช่น กรุงเทพเกิดเหตุระเบิดก็ครั้งแล้วจับได้ก็คน เมื่อทำแล้วมันสะสมเป็นความรู้ของสำนักข่าวเองและในสังคมของผู้รับสารด้วย อย่างเมื่อเข้าดูใน big data ก็พบว่าข้อมูลของไทยรัฐเป็นข้อมูลที่คนเห็นมากที่สุด ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าคนยังเชื่อสื่อหลักอยู่ แต่ข้อความที่ถูก retweet มากที่สุด กลายเป็นข้อความของบุคคล ตอนนี้นักข่าวรู้ว่า **โลกออนไลน์เป็นโลกของความเห็น เป็นพื้นที่ของอารมณ์ แต่สำนักข่าวเป็นพื้นที่ของความรู้ ความลึกของข้อมูล ผู้บริโภคก็ต้องเรียนรู้ตรงนี้ด้วย** ถ้าสำนักข่าวจะไปแข่งกับความเร็ว ความดราม่า จะแข่งยาก ต้องถอยกลับมาที่ข้อมูล ข้อเท็จจริง เมื่อมีข้อมูล หากเกิดเหตุระเบิดวันนี้ เวลาสำนักข่าวนำเสนอข่าว คนก็จะหันมาดูข้อมูลเชิงลึก เพราะเราเล่นกับความเร็ว ความดราม่าไม่ได้ เราเล่นกับความลึก

ส่วนโลกออนไลน์เป็นโลกของความเร็ว ที่สำนักข่าวไปเล่นตรงนั้นไม่ผิด แต่ถ้าจะเล่นเรื่องความเร็วและดราม่าเล่นยังไงเราก็จะแพ้ Influencer ที่อยู่ในโลกออนไลน์อย่างไม่มีจรรยาบรรณมาค้าไว้

อ.สกุลศรี ศรีสารคาม ที่ปรึกษาด้านงานการศึกษาวิจัย โครงการมีเดียมอนิเตอร์ กล่าวขอบคุณผู้ร่วมวงเสวนาทุกท่านที่ร่วมระดมความคิดเห็นในวันนี้ ซึ่งหลาย ๆ อย่างจากรายงานเป็นการมองเชื่อมโยงเชื่อมต่อระหว่างแพลตฟอร์มในเชิงข้อมูล แต่สิ่งที่ได้จากเวทีวันนี้คือการได้เห็นข้อจำกัด มีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการศึกษาในลักษณะแบบนี้ ซึ่งจะนำมาเพิ่มเติมในบทวิเคราะห์ สุดท้ายสิ่งที่อยากจะฝากคือการศึกษาชิ้นนี้ของมีเดียมอนิเตอร์ครั้งนี้ต้องมีการต่อยอด ซึ่งมันมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง แต่ถ้าใครสนใจและเอาไปต่อยอด โดยเฉพาะองค์กรสื่อเองเอาโมเดลสุดท้ายที่เสนอไว้ ลองไปทำกับเหตุการณ์ที่ไม่วิกฤตมาก เพื่อดูว่าทีมจะจัดการกับสถานการณ์นั้นอย่างไร จะทำให้รายงานชิ้นนี้ไม่จบแค่วันนี้ แต่สามารถนำไปพัฒนาต่อได้ หรืออาจพัฒนาเป็นคู่มือที่ทุก ๆ คนอยากให้เกิดขึ้น

ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ กล่าวขอบคุณและแจ้งว่าโครงการมีเดียมอนิเตอร์จะปิดโครงการในช่วงเมษายนนี้ และจะส่งต่อผลการศึกษา และสาระจากวงเสวนาให้ภาคีทางภาคใต้ที่ มอ.ปัตตานี เพราะมีความเห็นตรงกันกับหลาย ๆ ความคิดที่ว่า สังคมตื่นตัว สนใจกับระเบิดที่ราชประสงค์ในขณะที่ที่ภาคใต้มีระเบิดบ่อยครั้ง และจะนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะไปขยายต่อ เพื่อสร้างประโยชน์ให้มากที่สุด สุดท้ายนี้ โครงการมีเดียมอนิเตอร์หวังว่า การทำงานในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาของโครงการ จะได้ฝากข้อมูล ความรู้ และ กลวิธีการมอนิเตอร์ไว้กับสถาบันวิชาการ รวมทั้งหน่วยงานที่พร้อม และสนใจดำเนินการต่อไป.

*****

เสวนา'ระเบิดราชประสงค์'แนะสื่อตั้งทีมข่าวรับมือสถานการณ์

โดย : กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ วันที่ 15 มกราคม 2559, 14:30 น.

เสวนา'ระเบิดราชประสงค์'แนะสื่อตั้งทีมข่าวรับมือสถานการณ์

จัดเสวนา"เหตุระเบิดราชประสงค์...สื่อและสังคมได้บทเรียนอะไร" หนุนออกคู่มือรายงานสื่อในภาวะวิกฤติ แนะนำจอร์จ มรรมข้อมูลสยบข่าวลือโลกโซเซียล

สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์ฯ ถ.สามเสน มีเดียมอนิเตอร์ ร่วมกับสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ จัดเสวนา เรื่อง “เหตุระเบิดราชประสงค์...สื่อและสังคมได้บทเรียนอะไร” เพื่อสรุปการนำเสนอของสื่อและสังคมออนไลน์ต่อเหตุการณ์ระเบิดบริเวณสี่แยก ราชประสงค์ วันที่ 17 ส.ค.2558 โดยนางสกุลศรี ศรีสารคาม อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ในฐานะที่ปรึกษามีเดียมอนิเตอร์ นำเสนอผลการศึกษาของโครงการมีเดียมอนิเตอร์ เรื่อง “การนำเสนอของสื่อและสื่อสังคมออนไลน์ ในเหตุการณ์ระเบิดที่ศาลท้าวมหาพรหมและทำน้ำสาทร กับเหตุการณ์จับผู้ต้องสงสัย” ว่า มีเดียมอนิเตอร์ได้ศึกษาหลายช่องทางทั้งทวิตเตอร์ เว็บไซต์พันทิป ทิว หนังสือพิมพ์ออนไลน์ โดยเฉพาะทวิตเตอร์จากการติดแฮชแท็ก และจากทวิตเตอร์จากสื่อต่าง ๆ ซึ่งโจทย์ก็เป็นเรื่องภาวะวิกฤติในเรื่องภัยธรรมชาติและฝีมือมนุษย์ ก็สามารถจะนำโมเดลนี้ไปใช้ได้ทั้งหมด

นางสกุลศรี กล่าวต่อว่า มีเดียมอนิเตอร์ได้เริ่มเก็บผลศึกษาภายหลังเกิดเหตุการณ์ตั้งแต่วันที่ 18-25 ส.ค.2558 จากหน่วยการศึกษาจากทวิตเตอร์ พันทิป ทิว หนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่าการแสดงออกของคนขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้รับ แต่เมื่อสื่อให้

ข้อมูลมากขึ้นก็เปลี่ยนเป็นการวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น โดยเฉพาะอารมณ์ความขัดแย้งจากการแสดงความคิดเห็นกัน ซึ่งในทวีตเตอร์และพันทิปมีความแตกต่างเล็กน้อย โดยจากทวีตเตอร์เป็นการพูดคุยตามทิศทางตามแฮชแท็ก แต่ไม่ค่อยมีความลับ ส่วนในพันทิปเป็นการถกเถียงและแสดงความคิดเห็นภายในกระทู้ค่อนข้างมาก ยิ่งถ้ามีใครมาให้ข้อมูลในกระทู้แล้วก็จะเห็นการแสดงความคิดเห็นที่ตื่นตระหนก มากขึ้น โดยในวันเหตุการณ์เกิดในทวีตเตอร์ที่พบแฮชแท็กแรกมาจากไทยรัฐ หลังจากนั้นก็มีหลายสื่อทำตามมาเรื่อยๆ ซึ่งข้อมูลของสื่อสำคัญมากในภาวะแบบนี้ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อจะช่วยลดความตื่นตระหนกตรงนี้ได้ แต่การเก็บข้อมูลในช่วง 2-3 วันแรกพบว่าสื่อนำเสนอข้อมูลได้ดีเพื่อให้นักับรู้ข้อมูล

ส่วนการพูดคุยในพันทิปพบว่ามามีอารมณ์ความขัดแย้งค่อนข้างสูงของในช่วงวันที่ 21-23 ส.ค.แต่เมื่อสื่อมาให้ข้อมูลมากขึ้นความรู้สึกขัดแย้งก็ลดลง ดังนั้นเราไม่ควรให้คนในโลกออนไลน์คุยได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ควรจะให้คนกลางมาให้ข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลโดยตรงเพื่อให้นักับในโลกออนไลน์นำไป คุยอย่างถูกต้องได้ ขณะเดียวกันในทวีตเตอร์ยังเป็นพื้นที่เฉพาะในการหาข้อมูล แต่การพูดคุยในเมนชันก็น้อยกว่าในพันทิปที่เน้นลักษณะในการคุยมากกว่า ทำให้อารมณ์ในพันทิปจะสวิงมากกว่าในทวีตเตอร์ ซึ่งในช่วงนั้นทวีตเตอร์จากไทยรัฐและไทยพีบีเอสมีคนนำมาอ้างอิงในการพูดคุย เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามการศึกษาวานที่ 29 ส.ค. ถึง 5 ก.ย. ในช่วงที่มีการจับคนร้ายแล้ว พบว่าคนในโลกออนไลน์กลับไม่มีการเชื่อมั่นข้อมูลจากสื่อและจากเจ้าหน้าที่ ดังนั้นข้อมูลจากสื่อสำคัญมากในเรื่องอารมณ์ความรู้สึกเพื่อให้ความลับ และการตื่นตัวลดลง

"ส่วนหนังสือพิมพ์ออนไลน์รายงานได้เร็วตามสถานการณ์ และตอบโต้จากผู้รับสารซึ่งมีคนนำข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไปอ้างอิงค่อนข้างมาก นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ออนไลน์จะเจอบทวิเคราะห์ค่อนข้างมากต่างจากทีวีที่จะเน้นการนำเสนอข้อเท็จจริง ดังนั้นสรุปว่าทั้ง 3 แพลตฟอร์มสื่อยังมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลกับประชาชนในช่วงภาวะวิกฤติ เพราะสื่อมีผลต่ออารมณ์ของสังคม ในเรื่องความเร็วของสื่อยังทำได้ แต่สิ่งที่สื่อยังขาดไป จึงอยากให้มีการตั้งทีมเฉพาะกิจในการมอนิเตอร์ข้อมูลรวมไว้"นางสกุลศรี กล่าว

จากนั้นดร.มานะ ตรีวิทยวัฒน์ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และศศ.พิจิตรา สีคาโมได้ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกันวิเคราะห์ผลการศึกษา โดยดร.มานะ กล่าวว่า ออกกสนับสนุนงานวิจัยชิ้นนี้ที่ไม่ได้หยิบแพลตฟอร์มจากที่ใดที่หนึ่งเท่านั้น แต่ครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่มีความยากและความหลากหลายค่อนข้างมาก แต่คนยังเสพสื่อมากกว่าแพลตฟอร์มเหล่านี้เพราะยังมีทั้งเฟซบุ๊กและไลน์ ซึ่งการนำเสนอข่าวสารยุคนี้สื่อต้องสนใจสิ่งที่ประชาชนพูดคุยกัน โดยเฉพาะอารมณ์ของคนในการเสพสื่อในช่วงวิกฤติ เพื่อให้รู้ว่าผู้เสพข่าวต้องการข้อมูลอะไร สื่อก็ต้องป้อนข้อมูลให้อัดโนมตี ไม่เช่นนั้นประชาชนจะไปหาข้อมูลทางอื่น ทำให้สื่อยุคใหม่จำเป็นต้องสนใจความอยากรู้ตรงนี้ด้วย อีกทั้งสื่อต้องให้ข้อมูลในขามวิกฤติ โดยทุกสำนักข่าวควรจะมีการจัดทีมทำงานในช่วงขามวิกฤติขึ้นมาบริหารงานข่าวในช่วงวิกฤติ แต่ต้องมีการฝึกซ้อมเพื่อให้รู้ว่าจะต้องบริหารงานอย่างไร จึงอยากให้ในทวีตเตอร์มีการใช้แฮชแท็กกลางขึ้นมาในสมาคมวิชาชีพ เช่น น้ำท่วมกม.

นอกจากนี้ต้องมีการฝึกการมอนิเตอร์อารมณ์ของคน เพื่อไม่ให้กระแสไหลเวียนเป็นไปในธรรมชาติ แต่อยู่ที่ใครจะเป็นผู้นำ เพราะในโลกออนไลน์ก็จะมีทั้งเกรียนเอง หรือเกรียนโดยจัดตั้ง ทั้งเจตนาและไม่เจตนา เจ้าหน้าที่รัฐต้องมาสนใจตรงนี้ด้วย อีกทั้งในช่วงวิกฤติสื่อต้องให้สัญลักษณ์ว่าข้อมูลตรงนี้ยังไม่ชัดเจน รอการตรวจสอบ เพื่อให้ประชาชนได้รู้ เช่น เป็นธงแดงธงเหลือง หรือธงเขียว ใช้ประกอบขึ้นในการนำเสนอ ส่วนการให้ข้อมูลเพื่อการแข่งขันของสื่อในการนำเสนอเพื่อออกอากาศ บางครั้งกลับลืมนับเวลาหน้าพยาน หรือข้อมูลที่ยังเป็นเรื่องการติดตามคดี และการบริหารจัดการข้อมูลอยากให้แต่ละสำนักข่าวมียุติแพลตฟอร์มกลางในช่วงวิกฤติ เช่น ไลฟ์บล็อก (Live Block) เพื่อให้ข้อมูลล่าสุดอยู่ด้านบน

ด้านผศ.พิจิตรา กล่าวว่า สื่อกระแสหลักยังมีส่วนสำคัญในการเป็นศูนย์กลางของข้อมูลในการสะท้อนความน่าเชื่อถือ ซึ่งการนำเสนอที่เร็วที่สุดเป็นในทวีตเตอร์ ก็เป็นการแพร่กระจายข้อมูลที่เร็วที่สุดมากกว่าแพลตฟอร์มอื่น ซึ่งทวีตเตอร์จะเป็นการสื่อสารทางเดียวมาจากองค์กรสื่อ องค์กรภาครัฐก็เป็นพื้นที่ที่นำมาศึกษาได้ดี ซึ่งเมื่อเกิดเหตุก่อการร้ายสำนักข่าวต่าง ๆ ไม่ควรจะยืนยันว่าใครจะเป็นคนก่อการร้าย เพราะต้องใช้ความน่าเชื่อถือมาก่อนความรวดเร็ว สำนักข่าวไม่ควรแข่งที่ความเร็ว เพราะการเสนอข่าวได้เร็วอาจจะนำไปสู่วิกฤตอื่นตามมาได้ จึงต้องมีความระมัดระวังในตรงนี้

ต่อมามีการเสวนา เรื่อง"ถอดบทเรียนและสรุปข้อเสนอต่อแนวทางปฏิบัติ" จากนักวิชาชีพสื่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ โดยนายเทพชัย หย่อง นายกสทศมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย นายวันชัย วงศ์มีชัย นายกสทศมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย นางกนกพร ประสิทธิ์ผล นายกสทศมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ โดยนายเทพชัย กล่าวว่า ขอชื่นชมการศึกษาในเรื่องนี้ เพราะเป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาชีพที่ควรศึกษาเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อให้เห็นภาพที่ใหญ่ขึ้น เหตุการณ์ระเบิดเป็นเหตุการณ์ใหญ่เหตุการณ์แรกที่ทำทนายวิดิจิดอล ถ้าทุกสื่อได้ทบทวนกันคงมีหลายอย่างที่จะไม่ทำ หรือทำแล้วดีกว่า เพราะการรายงานข่าวใหญ่ลักษณะนี้ต้องมีแนวทางชัดเจน ซึ่งการรายงานข่าวสื่ออเมริกันเหตุการณ์ 911 มีแนวทางชัดเจน ไม่มีการชี้นำ ทุกประโยชน์ที่นำเสนอมีความระมัดระวัง แตกต่างจากสื่อบ้านเราที่ยังมีการแข่งกัน ทำให้การใช้ภาษาก็ทำให้คนรู้สึกว่าจะต้องเชื่อแล้ว

นายเทพชัย กล่าวต่อว่า สิ่งสำคัญสื่อกระแสหลักในยุคที่สื่อโซเชียลมีเดียต้องทำงานให้มากขึ้น เพราะมีข่าวที่อยู่นอกเหนือการควบคุมในสื่อโซเชียลมีเดียก็มีอิทธิพลต่อ ความคิดของคน เพราะสื่อโซเชียลมีเดียหลายคนรู้สึกว่าสนุกกว่าเยอะ ทั้งที่สื่อกระแสหลักก็ยังทำหน้าที่ตัวเอง ได้ดีอยู่ ดังนั้นแต่ละสื่อควรไปพูดคุยกับกองบรรณาธิการเพื่อทบทวนการทำหน้าที่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากขึ้น แยกต่างสื่อต่างชาติถูกอ้างอิงไปทั่วโลกจะผิดพลาดไม่ได้ แต่สื่อไทยอาจจะมีความรู้สึกว่าออกไปก่อน ถ้าผิดค่อยแก้ภายหลัง ก็เป็นบทเรียนที่ต้องเรียนรู้ ส่วนการทำหน้าที่ให้ประชาชนเข้าใจที่เท่าที่ไปของเหตุการณ์นั้น สื่อยังไม่มีการตั้งคำถามว่าประชาชนจะเข้าใจหรือไม่ เป็นสิ่งที่สื่อยังคำนึงน้อยไปหรือไม่ จากสถานการณ์ที่มีความเร่งรีบ นอกจากนี้การค้นหาข้อเท็จจริงของแหล่งข่าวยังไม่ความสับสน เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่เข้าใจ อารมณ์การรับรู้ของคนในสังคม ยังไม่มีการแถลงอธิบายอย่างเป็นระบบ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของการรับสื่อด้วย

"คนทำสื่อต้องถามตัวเองว่าเข้าใจประเด็นทางการเมืองระหว่างประเทศแค่ไหน รู้จักยูทูปูร์ รู้จักตุรกี รู้จักจีนมากขึ้นแค่ไหน ไม่ใช่ระเบิดจบแล้วทิ้ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวละครที่สำคัญมาก เพราะอาจจะมีความต่อเนื่องและยังไม่จบ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่ทุกสื่อจะต้องมาคุยกันเพื่อ ร่างกติกาการนำเสนอขึ้นมา อย่างเช่นจากข่าวอาชญากรรม จึงอยากให้ทุกสื่อได้เตรียมตัวให้มีความพร้อมมากขึ้น โดยต้องถอดบทเรียนว่ามีจุดไหนบ้างต้องปรับปรุง"นายเทพชัย กล่าว

ด้านนางกนกพร กล่าวว่า สื่อออนไลน์มีบทบาทในทุกเวทีเพราะมีคนกลุ่มใหญ่คอยติดตาม ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่มีการขยายเกิดขึ้น โดยทุกครั้งจากเหตุการณ์วิกฤติการทำงานของสื่อก็ได้ทำงานไม่ปกติ แต่เมื่อเหตุการณ์วิกฤติทุกครั้งจะเป็นการวัดประสิทธิภาพและคุณภาพของสื่อในทุก ด้านว่าจะทำได้แค่ไหน ซึ่งในช่วงเวลาวิกฤติจะเห็นได้ว่าถ้าสื่อออนไลน์ไหนทำได้ก็จะเพิ่มยอดติดตามและยอดไลค์ได้สูงมาก ซึ่งขณะนี้สื่อโซเชียลมีเดียที่มากขึ้น แต่สื่อก็ต้องเรียนรู้จริยธรรมและจรรยาบรรณให้มากขึ้นไปด้วย เพราะการแสวงหามือของสื่อแต่ละช่องจะเป็นการเรียนรู้ว่าถ้าผิดพลาดจะมีผล กระทบตามมาถึงแม้เหตุการณ์จะจบลงไปแล้ว แต่ก็ต้องคอยดูว่าสื่อใดได้ออกมาแสดงความรับผิดชอบหรือไม่ ดังนั้นสื่อออนไลน์ถึงจะมีบทบาทก็จริง แต่คนทำสื่อต้องมีนโยบายเดียวกันกับสื่อดั้งเดิม ยังต้องมีความถูกต้อง ต้องมีจรรยาบรรณในมาตรฐานเดียวกัน

นายวันชัย กล่าวว่า ต้องยอมรับความจริงว่าสถานการณ์แต่ละสื่อมีปัญหาธุรกิจที่มีการแข่งขันมาก ยิงขึ้น หรือภายในองค์กร สื่อก็ยังมีปัญหาเรื่องการวิจารณ์ว่าเป็นสื่อกระดาก แต่ในภาวะที่บ้านเมืองมีเรื่องการปฏิรูปสื่อเพื่อออกกติกามาบังคับ ใน การกำหนดกติกาในเหตุการณ์การณ์ก็ยิ่งจะเกิดขึ้นอีก ซึ่งจริง ๆ กติกาก็มีอยู่แล้วแต่อาจจะถูกละเลย อย่างกรณีราชประสงค์ก็ มีกรอบจริยธรรมและข้อกำหนดที่กำหนดห้ามเผยแพร่ภาพผู้เสียชีวิต แต่ในภาวะที่เกิดการแข่งขันก็อาจจะให้เกิดการลืม ตัว แต่สื่อก็ต้องมีจิตสำนึกที่ต้องแก้ไข ต่อไปถ้ามีกติกาในองค์กรก็ไม่ต้องมากระตุกกันบ่อยๆ อย่างไรก็ตาม สื่อต้องมีการ ปฏิรูปตัวเองโดยในวันที่ 24 ม.ค.สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติจะนัดสมาชิกทั่วประเทศมาร่วมพูดคุยถึงการ กำกับดูแล ตัวเองของสื่อหนังสือพิมพ์ให้เป็นเอกภาพในการดูแลตัวเอง เพื่อกำหนดกติกาที่ต้องทำร่วมกันในอนาคต

Tags : ดร.มานะ ศรีรักษาวิวัฒน์ ,เสวนา'ระเบิดราชประสงค์'แนะสื่อตั้งทีมข่าวซ้อมรับมือสถานการณ์,สมาคมนัก ข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ ,สกุลศรี ศรีสารคาม ,เทพชัย หย่อง